

Årsredovisning 2020

Mölndals stad

2020 var ett annorlunda år som präglades av coronapandemin. Mölndalsborna började nyttja utomhusmiljöerna i större utsträckning än tidigare. Många var invånarna som under året grillade vid vindsydd, tränade vid utomhusgym och promenerade i skog och mark.

Foto omslagsbild: Scandinav/Anders Andersson

Foto där inget annat anges: Mölndals stad

Mölndals stads årsredovisning 2020 är producerad av stadsledningsförvaltningen.

Layout och original: Nowa Kommunikation AB

Tryck: LTAB Linköpings Tryckeri AB, Linköping 2021. Upplaga: 200 ex.

Innehåll

Årsredovisning Mölndals stad 2020

Stadens årsredovisning följer bestämmelser i kommunallagen, lagen om kommunal bokföring och redovisning och rekommendationer från Rådet för kommunal redovisning. Den upprättas av kommunstyrelsen med hjälp från stadsledningsförvaltningen. Årsredovisningen överlämnas till kommunfullmäktige samt revisorer och godkänns av kommunfullmäktige.

Årsredovisningens primära målgrupp är kommunfullmäktige. Genom ett strukturerat innehåll är avsikten att den också ska tillgodose informationsbehovet hos övriga förtroendevalda, externa intressenter, medborgare och anställda. Vid sidan av huvudsyftet ska den nu och i framtiden kunna fungera som ett kompletterande beslutsunderlag samt kunna användas för trendanalyser.

INLEDNING

Kommunstyrelsen och dess utskott	2
Kommunstyrelsens ordförande	3
Mölndalsåret 2020	4

FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE

Förvaltningsberättelsen är en översikt över utvecklingen av stadens verksamhetsmål med fokus på stadens ekonomiska utveckling och ställning i relation till det verksamhetsmässiga resultatet.

Den kommunala koncernen	8
Översikt över verksamhetens utveckling	9
Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning	10
Väsentliga personalförhållanden	14
Händelser av väsentlig betydelse	16
Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten	18
God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning	24
Balanskravsresultat	34
Förväntad utveckling	35

DRIFT- OCH INVESTERINGSREDOVISNING

Drift- och investeringsredovisningen innehåller en samlad redovisning av kommunens investeringsverksamhet samt en redovisning av hur utfallet förhåller sig till den budget som fastställts för den löpande verksamheten.

Driftredovisning – kommun	38
Investeringsredovisning – kommun	42

FINANSIELLA RAPPORTER

Finansiella rapporter och tilläggsupplysningar består av resultaträkning, kassaflödesanalys och balansräkning för staden samt den kommunala koncernen i förvaltningsform.

Resultaträkning	46
Kassaflödesanalys	46
Balansräkning	47
Noter	48

VERKSAMHETSREDOVISNING

Verksamhetsredovisningen omfattar bolagen och nämnderna och skildrar ekonomisk utveckling samt resultat. Gällande nämnderna beskrivs även personalförutsättningar, hänt i verksamheten samt framtida utmaningar och möjligheter.

Bolag inom kommunkoncernen	60
Byggnadsnämnden	64
Kommunfullmäktige, kommunstyrelsen och övriga nämnder	66
Kultur- och fritidsnämnden	69
Miljönämnden	72
Servicenämnden	74
Skolnämnden	78
Social- och arbetsmarknadsnämnden	81
Tekniska nämnden	86
Utbildningsnämnden	89
Vård- och omsorgsnämnden	92

REVISIONSBERÄTTELSE

Kommunens revisorer granskar verksamheten och prövar om den bedrivits enligt fullmäktiges uppdrag och mål samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten.

Revisionsberättelse	96
---------------------	----

Vill du veta mer?

Årsredovisningen berättar översiktligt om hela kommun-koncernens verksamhet. Mer information finns i nämndernas verksamhetsberättelser och i respektive bolags årsredovisning. Följande sammanställningar ingår inte längre i årsredovisningen, men behandlas och godkänns vid kommunfullmäktigemötet i april.

- Särredovisning av VA-verksamheten
- Miljömålsredovisning 2020

Besök molndal.se/arsredovisning för att läsa samtliga handlingar.

Kommun- styrelsen 2019–2022

Kristian Vramsten (M)
ordförande

Stefan Gustafsson (S)
vice ordförande

Merjem Maslo (M)

Marcus Claesson (L)

Ingemar Johansson (C)

My Högfeldt (MP)

Adam F Laurén (KD)

Pernilla Övermark (S)

Ove Dröscher (S)

Marie Lindqvist (V)

Fredrik Mellbin (SD)

Foto: Emmy Jonsson

Utskott

Arbetsgivar- och organisationsutskottet

Ingemar Johansson (C),
ordförande
Ove Dröscher (S)
Johanna Rantsi (M)
Glenn Grimhage (L)
Marie Lindqvist (V)

Arbetsutskottet

Kristian Vramsten (M),
ordförande
Stefan Gustafsson (S)
Merjem Maslo (M)
Marcus Claesson (L)
Pernilla Övermark (S)

Lokalstrategiska utskottet

Kajsa Hamnén (M),
ordförande
Bernt A Runberg (S)
Ingemar Johansson (C)
Adam F Laurén (KD)
Gun Kristiansson (S)

Plan- och exploaterings- utskottet

Marcus Claesson (L),
ordförande
Pernilla Övermark (S)
Anders Enelund (M)
My Högfeldt (MP)
Gun Kristiansson (S)

Sociala hållbarhetsutskottet

My Högfeldt (MP),
ordförande
Marie Lindqvist (V)
Elin Andersson (L)
Maria Martini (C)
Elpida Georgitsi (S)

2020 – ett år vi sent kommer att glömma

Möln dal är en stad som sjuder av aktivitet och förändring och vi såg 2020 fram emot att ytterligare utveckla vår verksamhet. Men tidigt på året kom rapporterna om coronavirus. I mars nådde smittan ett av våra äldreboenden och nämnderna inledde sitt arbete med att ställa om sina verksamheter. 2020 blev ett år som vi sent kommer att glömma.

Våra medarbetare har under året gjort ett enastående arbete med att hålla smittan borta från verksamheterna. Trots det kan vi konstatera att Möln dalsbor under året har avlidit i covid-19 och att smittspridning har blivit en del av vardagen. Våra kommunala verksamheter har under året ställt om på olika sätt för att bidra till att minska smittan i samhället. Skolan införde distansundervisning och de medarbetare som har kunnat arbeta hemifrån har gjort det och många möten har genomförts digitalt. Fritids- och kulturaktiviteter har både ställts in men också ställts om, något som vi uppmärksammades för genom utnämningen till *Årets kulturkommun 2021*.

Våra företagare har haft ett bekymmersamt år med stora påfrestningar. Krisen har drabbat många olika sektorer, såsom hotell, restauranger, handel och besöksnäring. Vi har under året genomfört lättnader för att på olika sätt hjälpa företagen genom pandemin, men vi kan ändå konstatera att några företag behövt ansöka om konkurs.

TROTS PANDEMEN så har vi ändå lyckats genomföra många viktiga satsningar under 2020. Vi har tagit tre viktiga spadtag: för ett nytt badhus, för den nya stadsdelen Pedagoger Park och för det nya life science-området i Åbro. Nu ingår äntligen Möln dal i samma kollektivtrafikzon som Göteborg, Partille och Öckerö och under året kom lånecykelsystemet Styr & Ställ till Möln dal. Det viktiga arbetet med lokaliseringen av en ny järnvägsstation fortsatte under året. Vi öppnade också Kontaktcenter Möln dal, vilket ger ökad service och tillgänglighet för Möln dalsborna.

KOMMUN EFTER KOMMUN uppvisar rekordresultat, så även Möln dal. Vi har fått generella statliga bidrag och direkt statlig kompensation för coronarelaterade kostnader och vi har haft minskade kostnader för våra verksamheter. För att nämna några exempel så har föräldrar valt att senarelägga sina barns inskolning till förskolan och färre har ansökt om äldreboende och önskat hemtjänst. Annan verksamhet har ställts in, skjutits upp eller minskat i omfattning beroende på restriktionerna. Det har bidragit till att stadens resultat är positivt med nästan 400 mnkr. Det förklaras främst av nämndernas resultat på 148 mnkr och av de över 70 mnkr som kvarstår från de extra tillskotten från staten eftersom pandemin inte fick så stora negativa effekter på skatteintäkterna som befarat. Dessutom ingår drygt 100 mnkr i form av ersättningar som finansierar byggnation av stadens gator, parker och andra anläggningar i exploateringsområden.

Vi står dock inför stora ekonomiska utmaningar när vi ska leverera hög service till våra invånare men staden får genom överskottet ett bättre utgångsläge att möta pandemins långsiktiga effekter. Den kommunala ekonomin måste säkras och tillväxten samt alla nya investeringar måste göras på ett ekonomiskt hållbart sätt. Det är en utmaning som vi är mitt uppe i och anpassar våra verksamheter efter. När Möln dalsbornas behov av vår service ökar igen så står vi redo att återigen växla upp vår verksamhet för att leverera Bästa möjliga Möln dal.

Den Grönblå majoriteten fortsätter arbetet med att trygga den framtida tillväxten i Möln dal på ett ekonomiskt, socialt och klimatmässigt hållbart sätt. Det är med stor stolthet över våra medarbetare som jag avrundar året. Nu fortsätter vi att göra vårt yttersta för att ta oss igenom pandemin och skapa Bästa möjliga Möln dal. Varje dag.

Kristian Vramsten (M)
Kommunstyrelsens ordförande

Foto: Emmy Jonsson

Mölnดาลsåret 2020

Ett år med krisledning

Corona och covid-19 konstaterades i MölnDal i mars och året präglades av stora förändringar i våra verksamheter. Säkerhets- och beredskapschef Charlotta Källert har under året samordnat stadens åtgärder till följd av pandemin. Smittspridningen och alla de regler och rekommendationer som staten och regionen beslutat har ställt stora krav på samordning, snabbhet, flexibilitet och kommunikation. Vid årets slut pågår pandemin och alla har en viktig roll i arbetet med att minska smittspridningen.

Foto: Emmy Jonsson

Invigning av kontaktcenter

I september invigdes det efterlängttade Kontaktcenter MölnDal – en väg in till kommunen. Med Kontaktcenter MölnDal blir det enklare att komma i kontakt med MölnDals stad och få svar på sin fråga. Redan under hösten kunde kontaktcenter lösa hälften av alla frågor direkt i första kontakten.

Startskott för nytt badhus, stadsdel och life science-center

I början av året togs det viktiga spadtaget för GoCo Health Innovation City – ett nytt område som växer fram i Åbro. I augusti togs det första spadtaget för MölnDals nya badhus – en milstolpe i en av MölnDals stora satsningar. Det nya badhuset väntas stå klart våren 2023. I oktober togs spadtaget för den nya stadsdelen Pedagoggen Park.

Så fördelas våra skattepengar

VERKSAMHETEN INOM MölnDals stad är uppdelad på tio nämnder med tillhörande förvaltningar. År 2020 betalade MölnDalsborna 31:99 kronor per intjänad hundralapp i total kommunal skatt, varav 20:51 kronor gick till MölnDals stad och 11:48 kronor till Västra Götalandsregionen.

Så fördelas en kommunal 100-lapp

47 kronor till skola
36 kronor till vård och omsorg
5 kronor till gator, parker och färdtjänst
4 kronor till kultur- och fritidsverksamhet
8 kronor till räddningstjänst, miljö- och hälsoskydd, planverksamhet samt övrigt.

69 901

personer bor i Mölndal

Mölndal är den 34:e största kommunen i Sverige. Staden består av storstadsnära tätort, men också av vidsträckta naturområden.

Ny stadsdirektör på plats

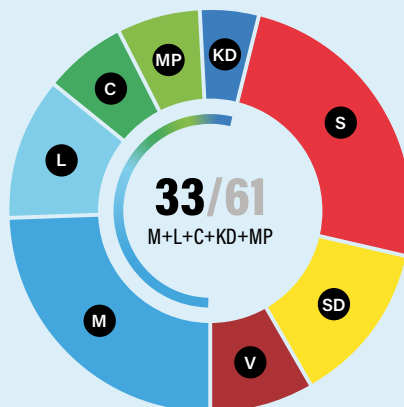
I **BÖRJAN AV ÅRET** tillträdde Mio Saba Sjösten sin nya roll som stadsdirektör, efter att ha varit tillförordnad stadsdirektör under hösten 2019. Mio har tidigare varit socialchef i Mölndals stad.

Foto: Emmy Jonsson

Mölndal styrs under mandatperioden 2019–2022 av GrönBlå Samverkan med Kristian Vramsten (M) som kommunstyrelsens ordförande.

Moderaterna (M)	15
Socialdemokraterna (S)	15
Sverigedemokraterna (SD)	8
Liberalerna (L)	7
Vänsterpartiet (V)	5
Centerpartiet (C)	4
Miljöpartiet (MP)	4
Kristdemokraterna (KD)	3

Mölndal och Göteborg i samma kollektivtrafikzon

I **SLUTET AV ÅRET** infördes den nya zonindelningen för kollektivtrafik. En gemensam taxa bidrar till att Mölndal, Göteborg, Öckerö och Partille växer oss starka tillsammans.

Milstolpe i digitaliseringsresan

UNDER ÅRET nådde vi en milstolpe i digitaliseringsresan genom att automatisera processer och koppla en särskild programvara, så kallad RPA, till en av våra e-tjänster. Programvaran gör att återansökan av ekonomiskt bistånd hanteras helt automatiskt. Det frigör viktig tid för medarbetare som istället kan fokusera på mötet med våra invånare. Den digitala utvecklingen har också tagit stora kliv framåt under året med anledning av coronapandemin – en utveckling som beräknades ta ett par år har istället genomförts på ett par månader.

En bra plats att leva och bo på

Mölndals stad är en bra plats att leva och bo på.

Det visar en undersökning som Statistiska centralbyrån har gjort, där Mölndalsborna rekommenderar kommunen i större utsträckning än andra kommuners invånare.

Under året tog vi fram profilmärket Upplev Mölndal. Med profilmärket vill vi uppmana till att uppleva destinationen Mölndal. Profilmärket och konceptet Upplev Mölndal ska samla verksamheter, både privata och stadens egna, under ett gemensamt paraply för att skapa en bättre samverkan och vi-känsla för Mölndals besöksnäring.

Fler fossilfria fordon

Under året ökade andelen fossilfria personbilar från 42 till 60 procent. Målet är att staden har en helt fossilfri fordonsflotta år 2025.

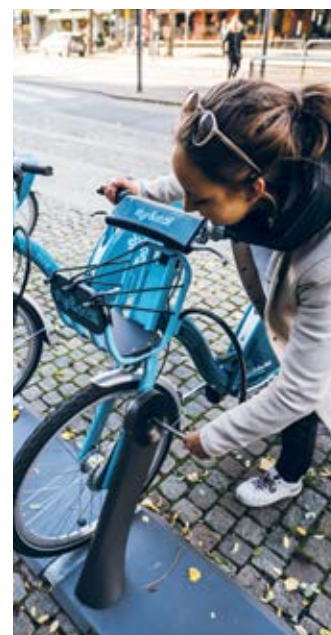

Foto: Göteborgs Stad

Styr & Ställ en del av Mölndal

Lagom till sommaren kom låncykelsystemet Styr & Ställ till Mölndal. Med samma system som Göteborg blir det lättare att röra sig på ett hållbart sätt över kommungränsen.

När frågorna var fler än svaren

Karin Blomqvist arbetar som medicinskt ansvarig sjuksköterska och är ansvarig för patientsäkerheten. Karin blev snabbt en nyckelperson i arbetet med pandemin.

I början av pandemin hamnade mycket på Karins funktion.

– Vi var ju tyvärr en av de kommuner som drabbades tidigt och fick in smittan på ett av våra boenden. Pressen och oron från brukare, personal och anhöriga var stor och det krävdes en tydlig samordning, berättar Karin Blomqvist.

Arbetet var intensivt och en stor del gick ut på att besvara frågor.

– Det var svårt i början, för ingen hade svaren. Det var en period av mycket sökande, många möten och samverkan med olika aktörer för att säkerställa rätt hantering och tillräckligt goda svar. Ett absolut pressat läge, men också lärorikt, säger Karin.

Viktigt att komma ihåg det positiva

Under pandemin har många människor avlidit och läget är vid årets slut fortsatt allvarligt. Det är lätt att fastna i det negativa men det finns också solskenshistorier.

– Jag minns när jag fick ett samtal om att en smittad brukare på nästan 100 år hade tillfrisknat. Där i början av pandemin så var det en fantastisk känsla, att veta att även våra äldre kan tillfriskna från covid-19, säger Karin.

Diskmedel och tvål effektivt

Mycket resurser har lagts på att säkerställa att all personal inom vård- och omsorgsförvaltningen får samma kunskaper om viruset och genomgår en utbildning i hur och när skyddsmaterial ska användas. Samtidigt tror Karin att det finns ett kunskapsglapp i samhället om viruset.

– Vi skyddar oss bäst från smittan genom att hålla fysisk distans och tvätta händerna.

Viruset är förpackat i ett slags fetthölje som enkelt tvättas bort med någon droppe diskmedel eller tvål och varmt vatten. Då förstörs och oskadliggörs viruset på händerna, det är inte så mycket svårare än så, säger Karin.

Inga genvägar – håll ut

Beslutet att införa snabbtest inför varje arbetspass i har varit fantastiskt i kampen mot smittspridningen.

– Det har gett oss extra verktyg tillsammans med de nu kända restriktionerna: håll avstånd, stanna hemma om du har minsta symptom och tvätta händerna, säger Karin.

Vid årets slut har vaccinationen påbörjats och Karin ser fram emot att se effekterna.

– Det är verkligen efterlängtad. Vaccinet kommer att hjälpa många och vi har alla ett enskilt ansvar att fortsätta hålla i och hålla ut. Det finns inga genvägar, avslutar Karin.

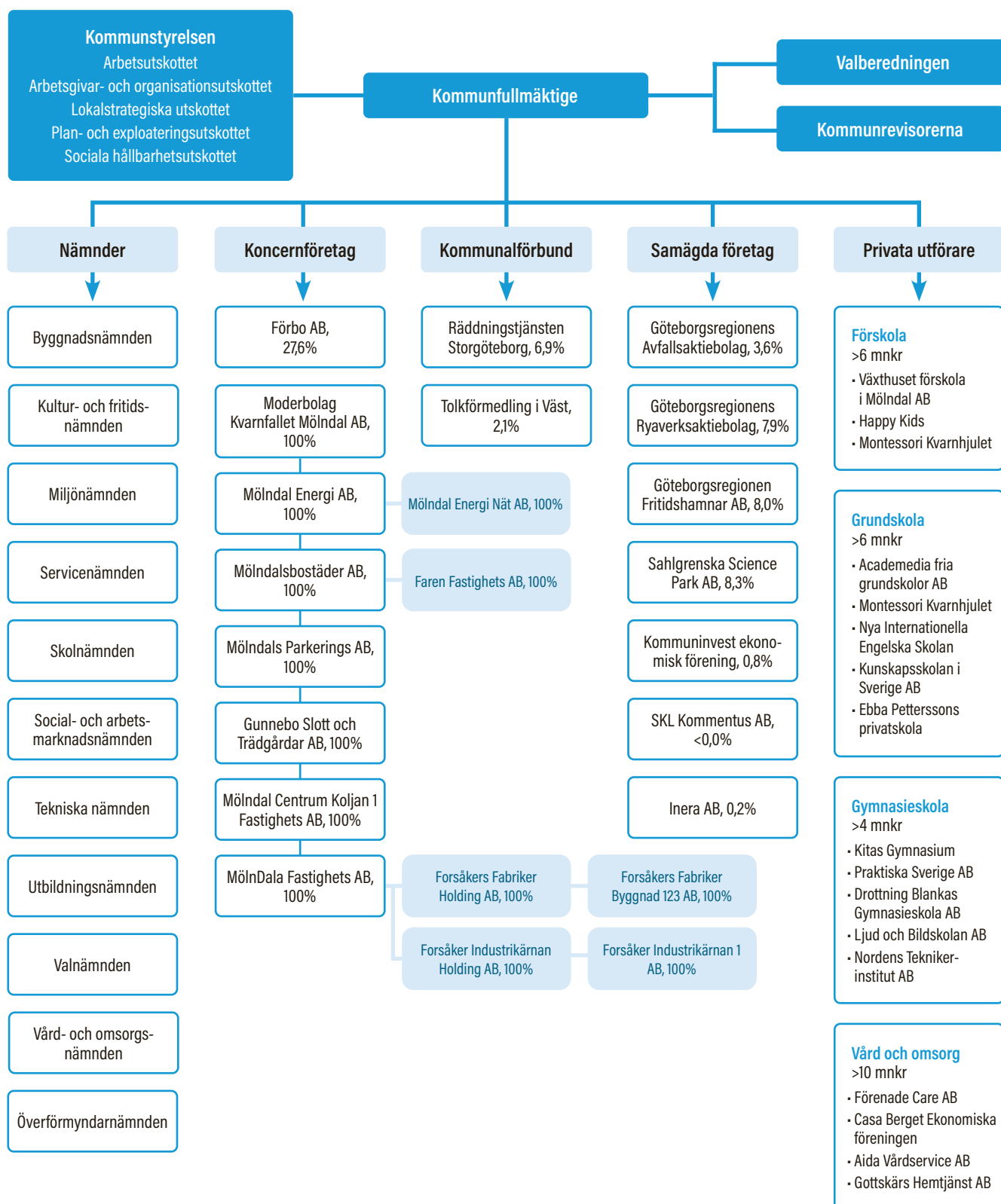

FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE

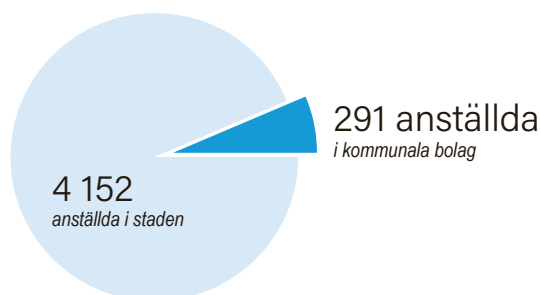

Förvaltningsberättelsen är en översikt över utvecklingen av stadens verksamhetsmål med fokus på stadens ekonomiska utveckling och ställning i relation till det verksamhetsmässiga resultatet. Under året har dessa miljöer utnyttjats mer än något annat år.

Den kommunala koncernen

Översikt över verksamhetens utveckling

Fem år i översikt

Den kommunala koncernen

	2020	2019 ¹	2018	2017	2016
Verksamhetens intäkter, mnkr	2 207,1	2 414,4	2 321,1	2 176,0	2 246,9
Verksamhetens kostnader, mnkr	5 234,4	5 349,7	5 237,2	5 030,1	4 875,9
Årets resultat, mnkr	467,4	357,0	142,2	162,6	294,3
Soliditet, procent	41,1	39,8	38,5 ¹	39,6 ¹	41,3 ¹
Soliditet inklusive total pensionsförpliktelse, exklusive koncernkonto, procent	30,6	28,6	26,6 ¹	26,5 ¹	23,7 ¹
Investeringar, mnkr	970,8	1 023,8	1 178,4	1 339,1	997,5
Självfinansieringsgrad, procent	89,3	78,5	46,1	43,4	69,9
Långfristiga skulder kreditinstitut, mnkr	4 848,4	4 676,6	4 498,4	4 159,1	3 631,0
Antal årsarbetare	4 443	4 380	4 260	4 306	4 163

Kommun

	2020	2019 ¹	2018	2017	2016
Antal invånare	69 901	69 364	68 152	66 121	64 465
Kommunal skattesats, kronor	20:51	20:26	20:26	20:26	20:26
Verksamhetens intäkter, mnkr	1 042,8	1 027,5	973,0	994,7	1 025,6
Verksamhetens kostnader, mnkr	4 418,9	4 328,4	4 240,6	4 155,6	3 977,8
Årets resultat, mnkr	393,9	339,4	93,5	111,6	256,5
Soliditet, procent	68,4	69,9	70,3 ¹	72,2 ¹	73,7 ¹
Soliditet inklusive total pensionsförpliktelse, exklusive koncernkonto, procent	51,2	50,2	48,1 ¹	47,5 ¹	47,2 ¹
Investeringar, mnkr	705,6	516,8	688,8	613,8	368,6
Självfinansieringsgrad, procent ²	112,9	120,5	43,9	58,7	115,2
Antal årsarbetare ³	4 152	4 087	3 983	4 035	3 901

1) Uppgift justerad mot tidigare års handlingar på grund av ändrad redovisningsprincip.

2) Självfinansieringsgrad exklusive finansiell leasing.

3) Avser 1 november.

Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning

Omvärldsförutsättningar

Förutsättningarna för utförandet av det kommunala uppdraget påverkas av ekonomiska och sociala förhållanden som ofta är starkt omvärldsberoende. Nedan beskrivs faktorer som är av betydelse för medborgarnas behov av kommunal service, men också sådant som påverkar befolkningens allmänna levnadsvillkor och stadens intresse för utvecklingen av hela regionen.

Internationella ekonomiska förutsättningar

Coronapandemin medförde att världsekonomin under första halvåret 2020 upplevde en exceptionellt snabb konjunkturedgång och minskning av BNP, med ett brant fall i produktion, inkomster och sysselsättning på global nivå. Handelsbanken bedömer att globalt BNP föll med 4,1 procent under året. Under tredje kvartalet återhämtade sig ekonomin rekylartat men i takt med att smittspridningen åter tog fart dämpades utvecklingen under senare delen av året, främst i Europa. Nedgången i konjunkturen var på många sätt unik eftersom den till stor del var en effekt av de restriktioner som infördes för att stoppa smittspridningen. Detta påverkade främst tjänstesektorn och hushållens möjlighet till konsumtion. Många länders regeringar har vidtagit omfattande stimulanspaket för att motverka de negativa ekonomiska konsekvenserna. Hur väl dessa slår ut, i kombination med effekterna av den fortsatta smittspridningen, bidrar till hur djup och långvarig lågkonjunkturen blir. Även om konjunkturen tillfälligt försvagades igen under fjärde kvartalet 2020 så har utsikterna för en förbättrad konjunktur på längre sikt dock stärkts i och med en oväntat tidig möjlighet till massvaccinering. Flera bedömare, däribland Handelsbanken och Sveriges Kommuner och Landsting, SKR, spår att den globala återhämtningen blir stark när väl restriktionerna lättas eftersom många hushåll har gott om pengar och ett uppdämt konsumtionsbehov. De betydande stimulanspaketerna har dock påverkat ländernas skuldsättningsgrad. Ökade räntekostnader för lån kan på sikt medföra minskat utrymme i de offentliga finanserna. Trots lågkonjunkturen har världens börser överlag varit starka under 2020. Det måste betonas att osäkerheten kring den ekonomiska utvecklingen är mycket stor.

Prognoserna för världsekonomin de kommande åren var generellt svaga redan innan coronapandemins utbrott. SKR förutspådde i början av 2020 att tillväxten i global BNP skulle bli den svagaste på tio år och att den historiska tillväxttrenden inte såg ut att kunna uppnås. Orsakerna var bland annat geopolitiska spänningar samt försämrade och oklara förutsättningar för den internationella handeln. Dessa risker och utmaningar finns i många fall fortfarande kvar.

Sveriges ekonomiska förutsättningar

Den svenska ekonomin följde i stort samma mönster som världsekonomin under 2020. Minskningen av BNP uppskattas av SKR till 3,1 procent, av regeringen till 2,9 procent och av SEB till 2,6 procent. Minskningen av BNP är lägre än vad de flesta bedömare trodde tidigare under året. Uppgången i efterfrågan och produktion, främst inom industriproduktion och varuexport, var även i Sverige stark under det tredje kvartalet för att sedan dämpas mot slutet av året. Den svaga utvecklingen väntas fortsätta under första delen av 2021, för att därefter ta fart enligt bland andra Konjunkturinstitutet. Lågkonjunkturen väntas dock, enligt SKR, bestå till 2024. Potentialen för hög tillväxt anses även i Sverige vara ovanligt stor under kommande år, däremot väntas inte sysselsättningen öka i samma omfattning. Produktionen och antalet arbetade timmar kommer att stiga när personer som varit korttidspermitterade eller sjukskrivna återgår till arbete, däremot kommer det dröja till dess att arbetslösheten minskar. Det är antalet arbetade timmar som, tillsammans med lönesumman, är grunden för utvecklingen av skatteunderlaget. SKR:s prognos för 2020 visar på den lägsta skatteunderlagsutvecklingen på tio år. Att skatteunderlaget inte blev ännu lägre förklaras i stort av den höga nivån på beskattningsbara transaktioner så som permitteringsstöd, sjuklöne- och arbetslöshetsersättning.

Regeringen lade under 2020 fram flera extra ändringsbudgetar med stöd till både offentliga och privata aktörer. För att täcka upp för befarade vikande skatteintäkter och ökade kostnader i samband med pandemin har betydande tillskott av generella statsbidrag samt andra riktade satsningar gjorts. Dessa stöd kommer till viss del att finnas kvar även under 2021. Osäkerhet finns dock kring vad som kommer att hända åren därefter då lågkonjunkturen väntas fortsätta. Regeringens stimulanspaket medför att Sveriges offentliga finanser, som hitintills varit goda, kommer att försämrats.

Svensk ekonomi påverkades också under 2020 av den allmänna försvagning av konjunkturläget som inleddes för drygt ett år sedan. Även före coronapandemin beräknade SKR att Sverige skulle befinna sig i en lågkonjunktur med svag BNP-tillväxt i slutet av 2020. En avmattad global konjunktur medför en försvagad marknad för många svenska exportföretag eftersom svensk utrikeshandel är starkt omvärldsberoende. Den av konjunkturen allt mer ansträngda ekonomin påverkas också av ett högt demografiskt tryck från en förändrad befolkningsstruktur i riket.

Kommunernas ekonomiska förutsättningar

Sveriges kommuner visade under 2020 upp rekordhöga resultat, så även Mölndal. De huvudsakliga anledningarna till detta var de ovan nämnda omfattande statsbidragen som

tillfördes sektorn i kombination med att efterfrågan på kommunernas tjänster minskade som en effekt av pandemin. SKR:s prognos, som kom i februari 2021, visade också på ett bättre utfall i skatteunderlaget för 2020 än vad som tidigare aviserats. Detta var en följd av att antalet arbetade timmar utvecklades starkare under den senare delen av året än vad som tidigare trots. Skatteunderlaget väntas fortsätta att stärkas snabbare än i tidigare prognoser fram till 2022. Därefter antas takten i ökningen avta eftersom antalet arbetade timmar på arbetsmarknaden väntas ha uppnått en relativ balans.

Lågkonjunkturen har adderat till de strukturella utmaningar som även tidigare har präglat kommunernas och regionernas ekonomi. Det har länge varnats för att förutsättningarna att bedriva verksamhet försämrats i takt med att befolkningen växer och dess sammansättning ändras. Fler yngre och äldre medborgare medför behov av en utökad kommunal verksamhet som både måste finansieras och bemannas. Försörjningsbördan för de som arbetar kommer att öka och skatteintäkterna per invånare minska. Genom gällande skatteutjämningsystem är det utvecklingen av skatteunderlaget i hela riket, inte skattekraften hos kommunens egna invånare, som via inkomstutjämnings styr storleken på skatteintäkter i respektive kommun. Tillsammans med kostnadsutjämnings, som bland annat tar hänsyn till befolkningsstrukturen, är syftet att skapa likvärdiga ekonomiska förutsättningar för landets kommuner. Den växande befolkningen medför även behov av utökade investeringar exempelvis i lokaler. Många av de nuvarande kommunala fastigheterna är byggda under 60-, 70- och 80-talet och är i stort behov av att renoveras eller ersättas. Dessutom har ambitionerna för den kommunala verksamheten tenderat att öka både från nationellt och lokalt håll.

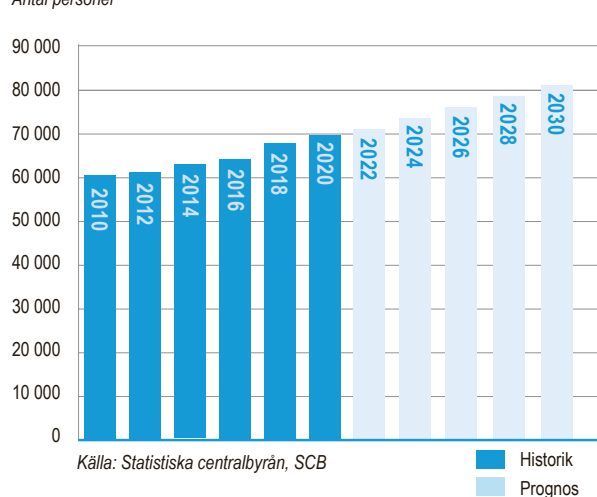
Sveriges kommuner har under den tidigare högkonjunkturen i stor omfattning kunnat möta ökade krav på verksamheten utan resultatförsämringar eller skattehöjningar. Med hjälp av ökade skatteintäkter, rea- och exploateringsvinster, positiva finansnetton och riktade statsbidrag. Många kommuners ekonomiska situation hade troligen försämrats under 2020 om det inte varit för de statliga ersättningarna samt pandemins effekter på verksamheten. De grundläggande strukturella problemen är dock kvar. Om kommunerna på sikt ska kunna hålla tillräckliga resultatnivåer så måste omfattande effektiviseringar ske för att klara såväl ekonomi som kvalitet i verksamheten.

Befolkning

Sveriges befolkning uppgick i december 2020 till 10 379 295 invånare. Under året ökade antalet invånare med 51 706 personer, vilket var den lägsta folkökningen sedan 2005 och nästan en halvering jämfört med året innan. Att folkökningen var lägre än tidigare berodde både på ett ökat antal avlidna och på minskat invandringsnetto. Enligt SCB kommer folkmängden i riket att öka med cirka 70 000 personer per år fram till år 2030. Förutom att fler föds än dör så väntas invandringen fortsatt vara högre än utvandringen. Samtidigt bedöms nettoinvandringen minska i SCB:s befolkningsprognos för riket framöver.

Under 2020 bodde 1 049 592 personer i någon av Göteborgsregionens, GR, 13 kommuner. Det var en ökning med 7 742 personer, vilket nästan var en halvering mot förändringen 2019. Mölndal var, efter Göteborg och Borås, den tredje folkrikaste

Befolkningsutveckling

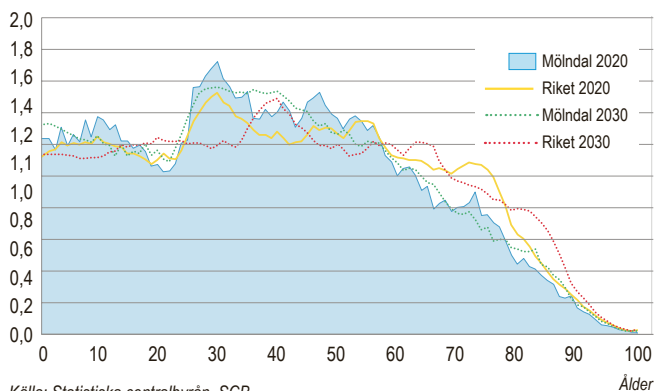

kommunen i Västra Götalandsregionen under 2020. Efter 2018 års rekordökning, när antalet invånare ökade med 3,1 procent eller 2 031 personer, sjönk ökningen 2019 till 1,8 procent eller 1 212 personer. Under 2020 ökade befolkningen i Mölndal med 537 personer, motsvarande 0,8 procent. Totalt uppgick Mölndals befolkning vid årsskiftet 2020 till 69 901 personer.

Rörligheten i befolkningen som in- och utflyttningen i staden medför, skapar svårigheter att prognostisera vilka de framtida Mölndalsborna är. När inflyttningen dominerar som förändringsfaktor tenderar invånarna i 20- till 35-årsåldern att påverkas mest eftersom de är mer flyttbenägna än andra. I dessa åldrar blir många också föräldrar, vilket även gör gruppen yngre barn nära kopplad till flyttströmmar. Äldre personer är betydligt mindre flyttbenägna och är därmed en mer förutsägbar grupp. Befolkningsutvecklingen påverkas av stadens strategiska beslut och har en direkt koppling till produktionen av bostäder och hur attraktivt Mölndal uppfattas.

Åldersfördelning

Procent, andel av befolkningen

Den senaste prognosen över befolkningsutvecklingen i Mölndal sträcker sig till 2030. Befolkningen väntas öka varje år, men i en långsammare och jämnare takt jämfört med de senaste åren. Barn i förskoleåldern, ett till fem år, beräknas öka med nästan tusen personer, medan barn i grundskoleåldern, sex till tolv år, väntas öka med drygt 650 personer. I gymnasieåldern, 16 till 18 år, väntas stadens befolkning öka med ungefär 400 personer och bland dem som är 65 år och äldre väntas ökningen bli 2 200 personer.

När befolkningsstrukturen ändras måste den kommunala verksamheten anpassas till de nya förutsättningarna. Som nämnts ovan så har befolkningsprognoserna länge pekat på att andelen barn och äldre i riket kommer att öka medan andelen i arbetsför ålder kommer att minska. Mölndal skiljer sig från genomsnittet i riket på flera sätt. Under 2020 hade staden en högre andel barn och unga. Även befolkningen i medelåldern var i större uträkning representerad i Mölndal, medan andelen i åldern 60 år och äldre var lägre. Enligt prognosen kommer strukturen sannolikt vara liknande även 2030. Utvecklingen i riket medför att det totala skatteunderlaget per person, allt annat lika, minskar. Genom utjämningsystemet påverkar detta alla regioners och kommuners ekonomi.

SCB:s nationella sysselsättningsprognos 2018 beskriver hur bördan för de som arbetar kommer att bli större framöver då en större andel av befolkningen behöver försörjas. Fram till 2040 beräknas det i huvudscenariot att arbetslivet behöver förlängas med tre år för att behålla nuvarande välfärdsnivå i riket. Samtidigt kommer det totala antalet sysselsatta att öka som ett resultat av att befolkningen växer.

Bostadsmarknad

Under 2018 byggdes det rekordmånga bostäder i Mölndal, den takten har avtagit under de sista åren men nya områden är under planering. Bostadsbyggandet och den allmänna utvecklingen i samhällsekonomin hänger ihop. Ett par större byggprojekt har slutförts under 2020 och inflyttning har skett i bland annat Mölndals innerstad. Trots försvagad konjunktur och pandemi har prisutvecklingen på bostäder, i kombination med ett lågt ränteläge, varit stabil i Mölndal under 2020. De senaste åren har dock en viss avmattning av bostadsmarknaden märkts i staden, även om konjunkturen anses vara starkare än på många andra håll i landet. Det har lagt grunden till en fortsatt efterfrågan på nybyggda bostäder.

Bostadsmarknaden i Mölndal präglas av relativt höga priser både vid köp och hyra. Hushållen är större än genomsnittet i riket och beståndet av bostäder präglas av byggnationer från 1960- och 2010-talet. Andelen lägenheter i flerbostadshus är högre än i både riket och i regionen.

Bedömningen är att framtiden på bostadsmarknaden är osäker då konsekvenserna av coronapandemin inte kan bedömas fullt ut. I Storgöteborg är byggtakten hög. I Mölndal planeras och byggs det utifrån antagandet om en fortsatt fungerande bostadsmarknad. Den kommande stadsutvecklingen och den byggnation som nu sker är en betydande faktor i planeringen av den kommunala verksamheten.

Arbetsmarknad och sociala förutsättningar

Trots lågkonjunkturen och effekterna av pandemin så var arbetsmarknaden i Mölndal fortsatt förhållandevis stark under 2020. I slutet av december uppgick arbetslösheten till 5,4 procent, jämfört med 8,8 procent i riket. Ökningen jämfört med samma period 2019 var 1,5 procentenheter. Pandemirestriktionerna har medfört att många arbetstillfällen försvunnit, bland annat i tjänstesektorn, vilket i stor utsträckning påverkat ungdomar och nyanlända. Arbetsmarknaden i Mölndal präglas av både hög in- och utpendling ur kommunen. På det sättet är arbetsmarknaden starkt kopplad till regionen och de omkringliggande kommunerna.

Mölndalsborna är överlag högutbildade jämfört med både regionen och landet som helhet. I åldrarna 25 till 55 år dominerar eftergymnasial utbildning men bland nyanlända var utbildningsnivån generellt låg. Jämfört med landet i övrigt var det relativt få som levde med låg ekonomisk standard i Mölndal. Skillnader i invånarnas inkomstnivå regleras i det kommunala utjämningsystemet.

Utbildningsnivån är en av de faktorer som tillsammans med exempelvis uppväxtvillkor, yrke, ekonomi och boendemiljö, samvarierar starkast med människors hälsa. Nationella undersökningar visar att pandemin slagit hårt mot de grupper som redan förut varit mer utsatta. Många har också rört sig mindre, vilket påverkar både fysisk och psykisk hälsa. Tre fjärdedelar av 16–84-åringarna i Mölndal skattade sin allmänna hälsa som god eller mycket god, enligt VGR:s folkhälsoenkät 2020. Män mådde generellt bättre än kvinnor och yngre bättre än äldre. I grupper med funktionsnedsättning, utländsk bakgrund och HBTQI-identitet är ohälsan högre än i andra grupper. Framtiden bland tonåringar i Mölndal var oförändrad, strax under 90 procent såg mycket eller ganska positivt på framtiden enligt Lupp 2020. Att barn och unga trivs, känner sig trygga i skolan och fullföljer sin skolgång är centralt för att motverka utanförskap och framtida ohälsa.

Näringsliv

Mölndal har ett attraktivt näringslivsklimat som starkt bidrar till Göteborgsregionens tillväxt. Ett blandat näringsliv med framgångsrika företag bidrog till stadens och regionens fortsatta utveckling. Företagen skapade arbetstillfällen och tillväxt medan staden arbetade med att skapa de förutsättningar som näringslivet behövde för att kunna växa och utvecklas. Kompetensförsörjning, ny verksamhetsmark och gynnsam infrastruktur var viktiga frågor för fortsatt utveckling. Under 2020 påverkades näringslivet i Mölndal i olika grad av pandemin. Detaljhandeln och framförallt besöksnäringen berördes i betydande omfattning medan andra branscher klarade sig bättre. Näringslivet kommer under 2021 att fortsatt påverkas av pandemins effekter samt återhämtningen ifrån den.

Under 2020 fanns det cirka 7 200 arbetsställen i Mölndal inom drygt 500 olika branscher. Förhoppningen är att det ska skapas ytterligare tiotusen arbetstillfällen fram till år 2035. Ett område som kommer att utvecklas är life science och health tech där staden aktivt deltar genom delägande i Sahlgrenska Science Park. Dessutom planeras nya kontorsfastigheter bland annat när den nya stadsdelen Forsåker byggs. Det är betydelsefullt för företagets utveckling att de anställda uppfattar att staden kan erbjuda god boendemiljö, bra kommunal service och god infrastruktur.

Infrastruktur

En väsentlig faktor till Mölndals attraktivitet som boende- och näringslivskommun är det strategiskt gynnsamma läget med närhet till Göteborg, stora transportleder, flygplats och hamnar. Kollektivtrafiken är väl utbyggd, vilket är en bidragande orsak till stadens roll som pendlingskommun. De stora transportlederna som passerar genom Mölndal innebär samtidigt problem i form av miljöpåverkan och barriäreffekter. Trafiksituationen på det övergripande vägnätet, som även omfattar

Göteborg, påverkar också Mölndal. Utbyggnad och planering pågår för ett bättre användande av befintlig infrastruktur samt tillmötesgående av nuvarande och framtida transport- och resebehov i kommunen, regionen och riket. Pandemin har medfört stor osäkerhet kring hur resebehoven och färdmedelsanvändningen kommer att se ut i framtiden, vilket är viktigt att följa.

Mölndal står inför stora järnvägsprojekt kommande år. Ny järnväg mellan Göteborg–Borås kommer av allt att döma att byggas med station i Mölndal vilket är strategiskt viktigt för en mer dynamisk arbetsmarknadsregion i stråket Borås–Göteborg. Det blir också enklare att ta sig till Landvetter Airport. Väst-kustbanan kommer på sikt att byggas ut och få fyra spår till Varberg, vilket får en positiv inverkan på stadens tre stations-samhällen.

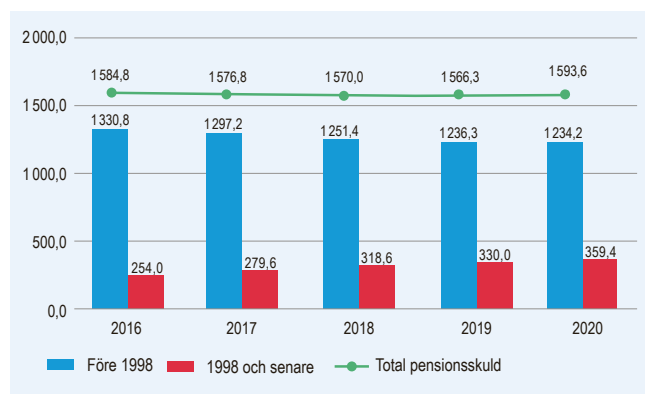
Pensioner

Pensionsåtagande

Stadens pensionsåtagande uppgick till 1 593,6 mnkr, inklusive löneskatt, vid utgången av 2020. Förpliktelsen redovisades enligt den lagstadgade blandmodellen. Det betyder att pensioner som intjänats före 1998 inte var en del av redovisningen, vare sig som skuld i balansräkningen eller som kostnad i form av värdeförändring i resultaträkningen, utan angavs som en ansvarsförbindelse.

Pensionsåtagandet ökade med 27,3 mnkr, inklusive löneskatt, jämfört med samma period 2019. Den största delen, 1 234,2 mnkr inklusive löneskatt, utgjordes av ansvarsförbindelsen, resterande del av avsättningar. Jämfört med föregående år minskade ansvarsförbindelsen med 2,1 mnkr, inklusive löneskatt. Det var betydligt mindre jämfört med föregående år, vilket beror på förändrade samordningsbestämmelser i RIPS-räntan, som ligger till grund för pensionsskuldsberäkningen. Detta ledde till att ansvarsförbindelsen ökade för äldre pensionsavtal samt för anställda och före detta anställda som förtidspensionerades före 1998. Att ansvarsförbindelsen ändå minskade förklarades av långsiktiga demografiska förändringar samt de senaste årens relativt låga ränte- och basbeloppsuppräkningar, vilket gjorde att utbetalningarna översteg värdeförändringen. Under samma period ökade avsättningarna med 29,4 mnkr, inklusive löneskatt, vilket i huvudsak berodde på kostnader för förmånsbestämd ålderspension. Även pensionsförmåner som särskilda avtals-/visstidspensioner redovisas som avsättning. År 2018 påverkades nivån på avsättningarna av politikernas pensionsavgångar i samband med ny mandatperiod.

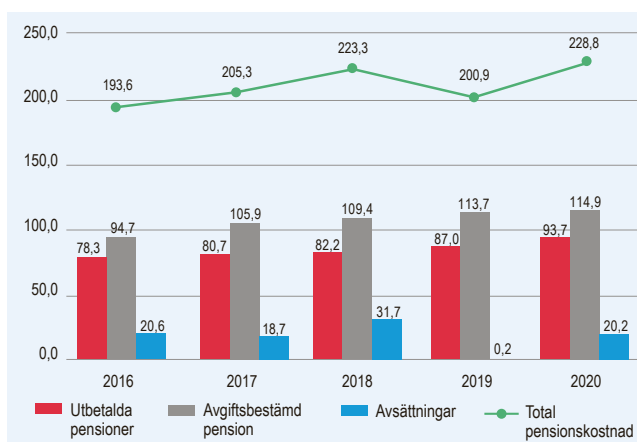
Pensionsåtagande, mnkr

Årets pensionskostnad

Årets pensionskostnad uppgick till 238,0 mnkr, inklusive löneskatt och finansiella poster, en minskning med 25,9 mnkr mot 2019. Årets pensionskostnad, inklusive löneskatt men exklusive finansiella poster, uppgick till 228,8 mnkr. Av dessa uppgick utbetalningarna till 93,7 mnkr, inklusive löneskatt, för ålders-, efterlevande- och särskild avtals-/vistidspension och avsåg både pensioner som varit en del av ansvarsförbindelsen samt den avgiftsbestämda del som tjänats in från och med 1998, som betalas ut för egen placering till de anställda. Utbetalningen av den avgiftsbestämda delen sker året efter intjänandet och redovisas i bokslutet som en kortfristig skuld. Den intjänade pensionsförmånen för avgiftsbestämd ålderspension, inklusive löneskatt, uppgick under 2020 till 114,9 mnkr och avsättningarna till 20,2 mnkr. Stadens resultat och likviditet påverkades både av de pensioner som intjänats före och efter 1998.

Pensionskostnad¹, mnkr

Under senare år har pensionsskulden utvecklats ryckigt, en trend som väntas fortsätta även framåt i tiden. Det beror på förändringar i antaganden kring inkomstbasbelopp och inflation samt samordningen med det allmänna pensionssystemet. Pensionsskulden har även påverkats kraftigt av att allt fler anställda fått rätt till förmånsbestämd ålderspension. Som nämnts ovan utgår pensionsberäkningen från den så kallade RIPS-räntan, en långsiktig real ränta som är kopplad till utvecklingen i hela samhällsekonomin. SKR fattar årligen beslut om vilken RIPS-ränta som ska ligga till grund för beräkningen, något som bidrar till ryckigheten i utfall samt osäkerheten i prognoserna framöver. Under 2021 kommer beslut fattas om eventuellt ändrat livslängdsantagande för män. Om förändring sker kommer det sannolikt att medföra betydligt ökade kostnader i pensionsskuldsberäkningarna framöver. Ytterligare en osäkerhet är att aktualiseringsgraden inte är fullständig, utan uppgår till 97 procent.

Väsentliga personalförhållanden

Mölnads stad strävar efter att vara en attraktiv arbetsgivare, för både befintliga och kommande medarbetare. En av stadens största utmaningar är att klara den framtida kompetensförsörjningen, något som Mölnad arbetar med på flera sätt. Här beskrivs personalförhållanden utifrån stadens roll som arbetsgivare.

Personalförhållanden

Mölnads stad hade 4 901 månadsanställda medarbetare den 1 november 2020. Det var 113 personer fler än motsvarande period 2019. Ökningen återfanns främst inom skolnämnden och utbildningsnämnden. Variation i antal medarbetare kan ha flera orsaker, såsom utökning eller stängning av verksamhet eller att verksamhet läggs ut på entreprenad alternativt återgår i kommunal regi. Antalet månadsanställda var runt sju procent i relation till stadens invånare. Av stadens månadsanställda var 4 305 personer tillsvidareanställda. De tillsvidareanställda personerna utförde arbete motsvarande 4 152 årsarbetare.

Andelen som arbetar deltid i staden har sjunkit de senaste fyra åren och utgjorde per den 1 november 2020 16,9 procent. Störst andel personal med deltidsanställning återfanns inom vård- och omsorgsnämnden där andelen uppgick till 34,7 procent år 2020 vilket var en minskning med fyra procentenheter jämfört med 2019. Den genomsnittliga sysselsättningsgraden i staden var 95,8 procent, vilket var en marginell ökning mot 2019.

Personalomsättningen inklusive pensionsavgångar har minskat under 2020, från tolv till nio procent. Den skiljer sig ganska mycket mellan nämnderna där till exempel stadsbyggnadsförvaltningen hade strax under fyra procent och vård- och omsorgsnämnden hade drygt elva procent. Den kan, framförallt i de mindre nämnderna, också variera mycket från år till år.

Stadens anställda utgjordes av 21,6 procent män och 78,4 procent kvinnor. Stadens yrken och verksamheter var, liksom många kommuners, relativt könssegregerade med ytterligheterna vård- och omsorgsnämnden samt skolnämnden som båda hade 84 procent kvinnor och tekniska nämnden med 78 procent män.

Hälften av stadens anställda är mellan 30 och 49 år gamla medan 13 procent är under 29 år och 37 procent är 50 år eller äldre. Andelen yngre har ökat och andelen äldre minskat något jämfört med 2019. Totalt 582 personer var 60 år eller äldre vilket var en minskning med 98 personer. 61 personer var 66 år eller äldre vilket var en minskning med 39 personer. Trots detta måste verksamheten planera för att många medarbetare inom ett antal år kommer att gå i pension.

Att skapa goda arbetsförhållanden

Sjukfrånvaron för helåret 2020 uppgick till 8,9 procent, vilket var en ökning med 1,8 procentenheter mot 2019. Ökningen

Månadsanställd personal per nämnd

Antal ¹	2020	2019	2018
Byggnadsnämnden/planerings- och exploateringsutskottet	59	56	58
Kf, ks och övriga nämnder	199	203	193
Kultur- och fritidsnämnden	142	145	145
Miljönämnden	25	25	26
Servicenämnden	325	332	323
Skolnämnden	1 998	1 918	1 930
Social- och arbetsmarknadsnämnden	234	229	228
Tekniska nämnden	222	221	209
Utbildningsnämnden	211	181	174
Vård- och omsorgsnämnden	1 486	1 478	1 468
Summa	4 901	4 788	4 754

1) Mätdatum 1 november respektive år.

Andel deltidsanställda per nämnd

Procent ¹	2020	2019	2018
Byggnadsnämnden/planerings- och exploateringsutskottet	0,0	0,0	0,0
Kf, ks och övriga nämnder	2,5	2,0	2,1
Kultur- och fritidsnämnden	18,3	16,5	16,5
Miljönämnden	0	0,0	0,0
Servicenämnden	9,5	11,4	13,6
Skolnämnden	9,8	10,9	11,2
Social- och arbetsmarknadsnämnden	2,1	2,6	4,8
Tekniska nämnden	1,4	1,4	0,5
Utbildningsnämnden	20,9	13,8	16,1
Vård- och omsorgsnämnden	34,7	38,7	42,5

1) Mätdatum 1 november respektive år.

berodde huvudsakligen på pandemin, framförallt var det korttidsfrånvaron som ökade. Några nämnders verksamheter har dock i större utsträckning haft möjlighet att distansarbeta, vilket återspeglas i en lägre korttidsfrånvaro än 2019. Om minskningen beror på faktiskt lägre sjuktal eller på att det varit lättare att arbeta med mildare symtom är svårt att bedöma.

I stadens årliga uppföljning av det systematiska arbetsmiljöarbetet framgick att merparten av stadens chefer i liten eller måttlig grad upplevde att pandemin hade begränsat deras möjligheter att bedriva ett systematiskt arbetsmiljöarbete. Knappt 40 procent svarade att den hade påverkat i hög utsträckning.

Staden erbjuder anställda friskvårdsbidrag om 2 000 kronor per år. Under 2020 har 72 procent av de personer som tilldelats bidraget använt det till någon del. Detta motsvarade nivån för 2019.

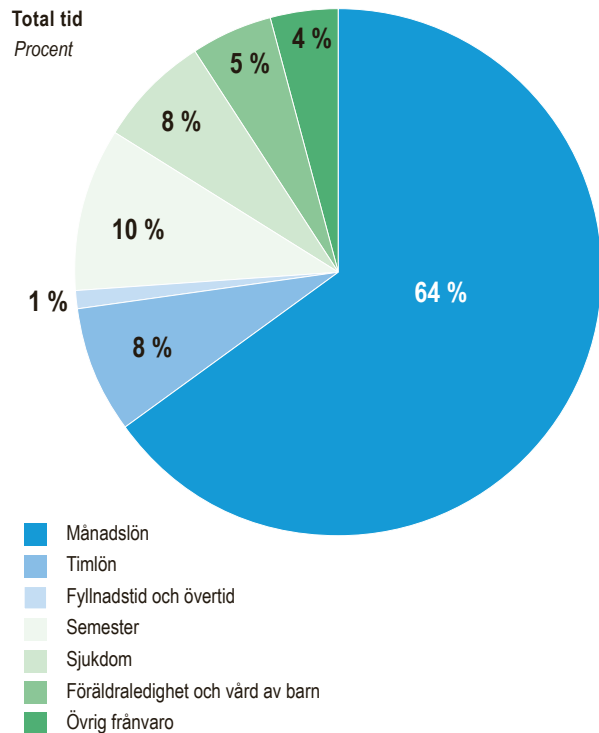
Medarbetarenkäten 2020 sköts upp på grund av coronapandemin. Preliminär plan är att genomföra den under hösten 2021.

Lönekostnader

De flesta av stadens verksamheter är mycket personalintensiva, under 2020 utgjorde personalkostnaderna 60 procent av de externa driftskostnaderna. De totala lönekostnaderna,

inklusive arvoden och arbetsgivaravgifter, uppgick till 2 679 mnkr, vilket var en ökning med 122 mnkr jämfört med samma period föregående år. Lönerrevisionen gav ett genomsnittligt utfall på 2,28 procent att jämföra med 2,34 procent för 2019. Utöver ordinarie lönerrevision och löneglidning så påverkades även lönekostnaderna av fler antal anställda. Arvoden till förtroendevalda minskade med tre mnkr. Under pandemin har både antalet möten och antalet deltagare på möten minskat. 2019 genomfördes även flertalet utbildningar i samband med ny mandatperiod. De sociala avgifterna uppgick under 2020 till 40,15 procent, en ökning med 1,0 procentenheter varav 0,9 procentenheter avsåg pension och 0,1 procentenheter avtalsförsäkringar. Totalt har kostnaderna för arbetsgivaravgifter och försäkringar ökat med 21 mnkr mellan åren. Här ingår 0,6 mnkr i ersättning för tillfälligt sänkta arbetsgivaravgifter i samband med pandemin. Årets pensionskostnad uppgick till 238 mnkr, inklusive finansiella poster, jämfört med 212 mnkr ifjol. För mer information om stadens pensionsförpliktelse, se sidan 13. Sjuklönekostnaderna uppgick till 50 mnkr, en ökning med 17 mnkr mellan åren, vilket i huvudsak var en effekt av pandemin. Staden fick under 2020 statsbidrag för höjda sjuklöner med 39 mnkr. Semesterlöneskulden har ökat med 11 mnkr och var vid helåret 152 mnkr. Utvecklingen var densamma i de flesta kranskommuner och berodde troligen på att färre semesterdagar tagits ut i samband med pandemin.

Sjukfrånvaro, andel av avtalad tid

Procent	2020	2019	2018
Kvinnor	9,7	7,9	8,4
Män	5,9	4,2	4,3
Samtliga	8,9	7,1	7,5
-29 år	9,1	6,2	6,7
30-49 år	8,6	6,9	7,4
50 år-	9,1	7,4	7,8
Andel av sjukfrånvaro som avser 60 dagar eller mer	37,5	42,7	44,3

Lönekostnader

mnkr	2020	2019	2018
Lönekostnader	1 958,4	1 868,6 ¹	1 840,8 ¹
Obekväm arbetstid	50,8	48,9	47,9
Ersättningar	7,5	9,3	10,8
Arvoden för förtroendevalda	9,1	12,2	11,1
Övertid	11,3	12,7	13,5
Jour och beredskap	7,7	7,7	8,1
Beredskapsavtalet	10,9	12,3	11,5
Sjuklön	50,1	33,0 ¹	35,1 ¹
Arbetsgivaravgifter	570,7	551,7 ¹	538,3
Försäkringspremier	2,3	0,5 ¹	0,8
Summa	2 678,8	2 556,9	2 517,9

1) Siffrorna är justerade mot föregående års handling.

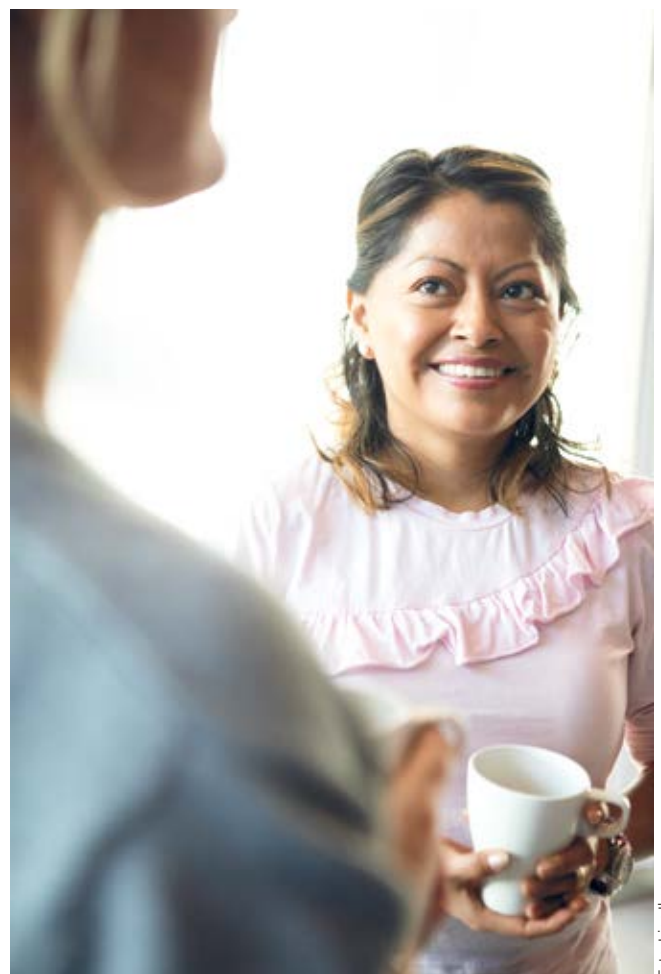

Foto: Lina Ikse

Under året har 72 procent av de personer som tilldelats friskvårdsbidrag valt att använda det.

Händelser av väsentlig betydelse

I avsnittet redovisas vilka händelser som varit av väsentlig betydelse under 2020 och som påverkar de finansiella rapporterna nu eller i framtiden.

Coronapandemin med omfattande konsekvenser på människor, verksamhet och ekonomi

Världen över har 2020 blivit ett år som präglats av en utmaning som fått oerhörda konsekvenser på område efter område. I slutet av februari 2021 rapporterar WHO att 112 miljoner människor har bekräftats insjuknat i covid-19 och att 2,4 miljoner människor har avlidit i sjukdomen. Samtidigt rapporteras bedömningar om att lika många avlidit på grund av restriktionernas effekter på liv och hälsa, främst utanför västvärlden. I Sverige är motsvarande siffror drygt 666 000 sjukdomsfall och 12 950 avlidna. Media världen över har rapporterat om mänskliga tragedier, en överbelastad sjuk- och äldreomsorg och hårt arbetande vårdpersonal. Det som under januari 2020 började som en viskning om en ny influensa långt borta växte snabbt i omfattning och då inte minst i Europa. I mars annonserade nation efter nation den ena restriktionen efter den andra och snart var den globala krisen ett faktum och dess omfattning och effekter blev allt mer uppenbara. Ovanpå mänskliga tragedier där de äldre och de sköra drabbades extra hårt fick restriktioner och nedstängda samhällen stora följdverkningar på den globala ekonomin.

Pandemin har fått kraftigt positiva effekter på stadens resultat och ekonomiska ställning. Kommun efter kommun uppvisar nu rekordresultat, vilket är motsägelsefullt med tanke på de stora utmaningar som verksamheterna har haft att hantera tillsammans med både en negativ BNP-utveckling och minskad sysselsättning. I slutet av april konstaterade SKR att vi befann oss i en global konjunktorkollaps. Prognosen över Mölndals skatteintäkter låg då cirka 115 mnkr lägre än beräknat i budget. Nu kan konstateras att de sammanlagda kommunalekonomiska effekterna under 2020 blev mycket speciella och något helt annat än vad sektorn inledningsvis såg framför sig. För att möta den befarade utvecklingen och i takt med hur pandemin accelererade beslutade staten i flera steg om sammanlagt 28,5 mdkr i form av så kallade välfärds miljarder till kommuner och regioner. Därefter utvecklades rikets skatteunderlag betydligt bättre än befarat, trots att det var den lägsta ökningen på tio år.

För Mölndals del har nämnda faktorer inneburit extra statsbidrag på 126,6 mnkr samtidigt som den negativa budgetavvikelsen för årets skatteintäkter stannade på 55,7 mnkr. Till det kommer en direkt statlig kompensation för sjuklönekostnader på 39 mnkr samt 13 mnkr i statlig ersättning för merkostnader inom hälso- och sjukvård. Under fyra månader utgick full kompensation för sjuklöner, vilket därmed även ersatte normala kostnader. Till förstärkningarna kommer att kommunen inte har kunnat bedriva verksamheten som vanligt. Efterfrågan inom vissa verksamheter

har minskat beroende på försiktighet och oro för smitta, medan andra verksamheter har ställts in eller minskat i omfattning beroende på restriktioner. Det har varit svårt att ange mer exakta ekonomiska effekter eftersom det även finns en påverkan från faktorer som exempelvis befolkningsutveckling och normala svängningar i behov och efterfrågan. Det är dock tydligt att en betydande del av årets stora budgetöverskott på nära 150 mnkr inom stadens verksamheter går att härleda till eller misstänks ha ett starkt samband med pandemin.

Beslut och byggstart för nytt badhus

I juni beslutade kommunfullmäktige om byggnationen av ett nytt badhus som beräknas stå färdigt våren 2023. Projektbudgeten summerar till 500 mnkr, varav cirka 50 mnkr har investerats under 2020. Därutöver har närmare 18 mnkr belastat årets driftredovisning, främst i form av kostnader för att riva det gamla Åbybadet. Den nya badanläggningen innebär en kapacitetsökning och får en betydligt större vattenyta än det tidigare badet som byggdes på 70-talet. Anläggningen kommer att bestå av två våningar på cirka 10 000 kvadratmeter. Baddelen ska innehålla en 50-metersbassäng, en 25-metersbassäng, två undervisningsbassänger, ett familjebad med två rutschkanor och en mindre relaxavdelning.

Mölndalsbostäder byggde bostäder med särskild service

Under året skedde en angelägen utökning då staden genom sitt helägda bostadsbolag Mölndalsbostäder AB färdigställde tre nya boenden med särskild service till en sammanlagd investering av cirka 70 mnkr. Då det ena ersatte ett befintligt boende stannade nettotillskottet på 13 nya platser. Totalt sett investerade Mölndalsbostäder 109 mnkr under 2020, vilket låg 188 mnkr lägre än föregående år. Nuvarande höga bygghärlor har lett till att bolaget för en period har bromsat upp nyproduktionen och går in i en fas med inriktning på utveckling av befintligt bestånd. Inom en tioårsperiod finns dock planer för nyproduktion av cirka 500 lägenheter.

Flera exploateringsprojekt igång 2020

Under 2020 påbörjades utbyggnad av allmän plats i flera större projekt, bland annat stadsdelen Pedagogens Park, Källered centrum och Tingshuset där GoCo Health Innovation City ska lokaliseras i anslutning till Astra Zeneca. Under 2021 fortsätter utbyggnaden i dessa områden. Den totala investeringen i egna anläggningar inom exploateringsområden summerade till närmare 160 mnkr under 2020. Här dominerar utbyggnaden av Källeredsmotet och Ekenleden i samband med att Ikea bygger sitt nya varuhus. Det är ett komplext projekt som även inkluderar ett medfinansieringsavtal med Trafikverket. I samband med aktuell budget bedömdes projektomslutningen till cirka

Foto: Lijewall arkitekter

I augusti togs det första spadtaget för det nya badhuset. Det beräknas stå färdigt våren 2023.

140 mnkr, varav närmare 70 mnkr ingår bland årets investeringar. Finansiering sker genom exploateringsersättningar och av de 90 mnkr som ingår i årets driftresultat härrör sig 80 mnkr till Kållereds köpstad. Resultatet för årets markförsäljningar uppspäck till cirka 26 mnkr och domineras av Pedagogens Park.

Järnvägsprojekten konkretiserades

Under 2020 konkretiserades planeringen för ny järnväg Göteborg–Borås genom att Trafikverkets lokaliseringstudier redovisades vid två samråd, som genomfördes i april respektive oktober. I oktober presenterade Trafikverket ett antal korridorer som är möjliga för utbyggnad, varav fyra berör Mölndal. Nästa samråd presenteras i april 2021. Då kommer Trafikverket att rangordna de kvarvarande korridorerna och tillkännage om de väljer en av de korridorer som möjliggör en station i Mölndal. Kommande ställningstaganden har mycket stor betydelse för staden och påverkar både den fysiska och ekonomiska planeringen. Nuvarande osäkerhet har också påverkat genomförande och ställningstagande till flera andra projekt.

Trafikverkets planering för den nya banan har föranlett att staden rekryterat en särskild projektledare för att leda och samordna stadens arbete med den kommande järnvägen. Under 2020 har en mindre grupp arbetat med järnvägsprojektet men de kommande åren kommer mer resurser behövas för att kunna möta Trafikverkets planering. Bland annat måste ett stort antal detaljplaner anpassas för att medge järnvägsändamål och området runt stationen behöver planeras upp för att på bästa sätt länka ihop östra och västra Mölndal och minska barriäreffekten.

Under 2020 har Trafikverkets och Västfastigheters planering för nya uppställningsspår, tågverkstad och städ- och tvättanläggning vid Pilekrogen/Sandbäck söder om Råvekärr pågått. Anläggningarna behövs för Västtrafiks pendel- och regiontåg. Med anledning av den pågående planeringen för ny järnväg Göteborg–Borås har vissa justeringar behövt göras. Västfastigheters planering för verkstadsdepå har bedömts behöva samplaneras med projekteringen för ny järnväg Göteborg–Borås vilket innebär att denna planering skjuts fram. Västfastigheters

projekt har därför blivit indelat i två etapper där den första etappen innehåller utbyggnad av städ- och tvättanläggning medan nästa etapp, en verkstadsdel, bedöms behövas tidigast 2030. Trafikverkets planering för uppställningsspår påverkas inte utan löper enligt fastställd tidplan vilket innebär att anläggningen ska vara färdig i december 2026.

Milstolpar för Forsåker

- ett av Västsveriges största stadsutvecklingsprojekt

Detaljplanarbetet för Forsåkerområdet har försenats med anledning av Trafikverkets utredning av de järnvägsprojekt som är aktuella för Mölndal. Den första detaljplanen har minskats ned i avvaktan på ställningstagande till bansträckningar. Staden bedriver utvecklingsarbetet genom sitt helägda exploateringsbolag, koncernen MölnDala Fastighets AB. Den äldre industrikärnan i området ska rustas upp och affärsutvecklingen var tänkt att genomföras i samarbete med en extern partner. På grund av projektets risker och komplexitet har bolaget istället fått göra ett omtag som innebär ett ekonomiskt bättre resultat, förbättrad tillgänglighet och enklare planering, fler bostäder och mindre kommersiella ytor, men det betyder samtidigt att ytterligare två äldre byggnader behöver rivras. Under 2020 tecknades också ett avtal om förtida genomförande mellan Mölndals stad och det egna bolaget MölnDala Fastighets AB. Avtalet tecknades för att kunna bygga ut främst vattenanläggningen inom Forsåker innan detaljplanen för området vunnit laga kraft. Under 2020 investerades närmare 8 mnkr inom ramen för totalt beräknade 286 mnkr avseende projektet kopplat till vattenanläggningen. De totala investeringarna i stadens egna anläggningar i form av infrastruktur som gator, park med mera har i den senaste budgetprocessen bedömts till 1,5 mdkr, och ska finansieras med exploateringsersättningar. Till det kommer investeringar för egna verksamheter som skola och förskola. Utbyggnaden kommer att ske under större delen av 2020-talet och både utbyggnadstakt och slutlig omfattning påverkas av många faktorer.

Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten

I avsnittet beskrivs väsentliga aspekter avseende styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten och kommunens verksamhet.

Möln dal är den hållbara staden där alla får chansen. Med mod och kreativitet förstärker vi Västsverige.

Visionens fokusområden med tillhörande strategier

FOKUSOMRÅDE

En modig stad med tydlig historia

Möln dal har en sammanhållen och unik stadskänsla där vi använder våra historiska miljöer på nya spännande sätt. Vi har en tillgänglig, levande stad där människor möts och upplever tillit och mångfald. Den livfulla stadskärnan stärker hela Möln dals utveckling. Mod och framåtanda präglar hur vi tillsammans formar vår stad för framtiden.

Visionsstrategier

- Vi utvecklar en tät, vacker och sammanhållen stadskärna som består av Möln dals centrum, Forsåker och Kvarnbyn. Med en modern känsla i gestaltning och uttryck som knyter an till vår historia skapar vi ett Möln dal som speglar vår identitet.
- Vi utvecklar gemensamma mötesplatser där alla är välkomna och kan uppleva ett livaktigt kultur- och fritidsliv. I våra stadskvarter skapar vi ett blandat utbud av bostäder, handel och nöjen som gör det trivsamt att vistas i Möln dal.
- I dialog med Möln dalsborna skapar vi en livskraftig utveckling av Möln dal som stärker vår gemensamma identitet och stolthet.

FOKUSOMRÅDE

Möln dal förstärker Västsverige

Vår kunskap och kreativitet förstärker Västsverige. I Möln dal föds och utvecklas de bästa idéerna. Vi är ledande i arbetet med att utveckla smarta lösningar som stärker vår storstadsregion. Närheten till Göteborg är en tillgång för Möln dal – vi är en attraktiv del av storstaden med en egen kreativ profil.

Visionsstrategier

- Vi utvecklar ett företagsvänligt klimat som gör att kunskapsintensiva och kreativa verksamheter väljer att etablera sig i Möln dal.
- Vi driver samverkan mellan näringsliv, kommunen, skolor och lärosäten som skapar nya mötesplatser för ett starkare regionalt näringsliv. Vi skapar kreativa miljöer där människor från olika bakgrunder möts och nya tankar föds.
- Vi utvecklar ett livskraftigt samarbete med Göteborg och kringliggande kommuner som stärker vår gemensamma storstadsregion för framtiden.

FOKUSOMRÅDE

En hållbar stad där vi växer och mår bra

Möln dal växer och vi blir fler. Unga människor söker sig till Möln dal för att leva och bo. Här kan du styra dina livsval och nå din fulla potential. Alla får chansen. Här finns attraktiva bostäder och en grön livsmiljö. Smidiga kommunikationer gör det enkelt att besöka Möln dal och att leva här. I Möln dal blomstrar både stad och land.

Visionsstrategier

- Vi bygger attraktiva bostäder som främjar en blandning av människor och som möter bostadsbehoven hos olika generationer.
- Möln dal utvecklar bra och attraktiva skolor där trygga elever når höga och jämna skolresultat. Tillsammans tar vi ett gemensamt ansvar för att barn och unga är delaktiga och mår bra.
- Vi verkar för en utveckling av Möln dal som är socialt, ekologiskt och ekonomiskt hållbar.

Möln dals stads ansvar och roll

Visionen ska ligga till grund för strategisk planering och utveckling i Möln dals stad. Med visionen som grund sätter de folkvalda målen för vad som ska uppnås för att visionen ska förverkligas. Möln dals stad följer årligen upp och återrapporterar hur arbetet med att uppnå *Möln dal Vision 2022* fortskrider.

Kommunfullmäktige Möln dals stad, 18 september 2013

Var står vi idag i förhållande till Mölndal Vision 2022?

Här kan du läsa kort om hur Mölndal har utvecklats de senaste åren och om var vi står idag i förhållande till visionens sex indikatorer.

År 2014 visade en varumärkesundersökning att **Mölndalsborna upplever Mölndal som en trygg stad att bo i med ett attraktivt läge nära Göteborg**. Invånarna är stolta över sin stad, samtidigt som knappt sex av tio är positivt inställda till Mölndals stad. Våren 2015 fattade kommunstyrelsen beslut om en varumärkesplattform med tillhörande löfte: *Bästa möjliga Mölndal. Varje dag*. En uppföljande undersökning från slutet av 2019 har visat att **sju av tio har en positiv bild av staden**, alltså en ökning med tio procent jämfört med den förra mätningen. Resultatet visade också att tre av fyra rekommenderar Mölndal som bostadsort. Mätningen visar att Mölndal når upp till den önskvärda nivån för visionen inom dessa områden.

Visionens mål om att fler än nio av tio unga ska må bra uppnås nästan för pojkarna, men inte för flickorna. Siffrorna varierar något mellan åren, årskurser och olika enkäter, men det övergripande mönstret är i princip oförändrat genom åren.

Drygt 70 procent av tonåringarna i årskurs 8 upplever att den egna hälsan varit mycket bra eller ganska bra under de senaste sex månaderna. Detta visar preliminära resultat från Lokal uppföljning av ungdomspolitik, Lupp-enkäten, som genomfördes i november 2020. Andelen ser ut att vara betydligt lägre bland flickorna än bland pojkarna. Samtidigt svarar en förhållandevis stor andel, främst flickor, att de varken mår bra eller dåligt. Bland eleverna i årskurs 9 är andelen som upplever att de mår bra något högre. Det beror framförallt på att flickorna här i högre grad svarar att de mår bra. Det visar den regiongemensamma skolenkäten som GR genomförde i februari 2020. En mindre grupp uppger tydligt att de inte mår bra och detta ser ut att vara något vanligare i årskurs 9 än i årskurs 8. Totalt sett rör det sig om 10–15 procent, fler flickor än pojkar.

Andelen som ser mycket eller ganska positivt på framtiden är strax under 90 procent bland tonåringar i årskurs 8, även detta enligt preliminära uppgifter från Lupp-enkäten 2020. Andelen har varit ungefär densamma sedan 2013, med endast mindre variationer mellan åren. Skillnaden mellan hur flickor och pojkar svarar är liten, samtidigt som mönstret att pojkarna har en mer positiv syn är stabilt över åren. Tidigare undersökningar har på riksnivå visat att bland barn med funktionsnedsättningar är det färre som är nöjda med livet.

Hållbara färdssätt tar mindre plats än biltrafik, använder mindre energi, ger mindre miljöstörningar, främjar god hälsa och bidrar till en levande stad. Enligt resvaneundersökningen 2017 görs fyra av tio resor med hållbara färdssätt, vilket är en ökning sedan tidigare undersökningar. Stadens viktigaste verktyg för ett ökat hållbart resande är infrastruktursatsningar och den fysiska planeringen. Inriktningen är att nya bostäder och verksamheter ska uppföras där det finns god kollektivtrafik och cykelinfrastruktur. Samtidigt arbetar staden med insatser som

hyrcykelsystem, bilpooler och beteendepåverkan. En satsning är hyrcykelsystemet Styr & Ställ som lanserades i Mölndal juni 2020.

Med coronapandemin har kollektivtrafikresandet dock minskat med en tredjedel och bilresandet med tolv procent, jämfört med tidigare år. Samtidigt har cyklingen ökat med sex procent. Utvecklingen inom hållbart resande efter pandemin är svår att förutsäga.

Några utvalda nyckeltal ger en bild av hur **Mölndal utvecklas som näringslivskommun**. Svenskt Näringslivs ranking av företagsklimatet finns inte längre med bland dessa, men har medial betydelse. I år har Mölndal klättrat från plats 72 till 66 i rankingen.

Mölndal blev under 2020 *Årets Insiktskommun* med ett totalt nöjd-kund-index, NKI, på 76. Utmärkelsen betyder att Business Region Göteborg väljer att uppmärksamma den kommun som har hög och jämn nivå på sin kommunala service. För att kvalificera sig till utmärkelsen ska man ha ett NKI-värde på minst 70 inom alla sex ingående myndighetsområden. Mölndals stad uppnår som enda kommun i Göteborgsregionen dessa kriterier.

Under året växte **Mölndals befolkning** från 69 364 personer till 69 901 personer. Tillväxten om cirka en procent är klart lägre än föregående år. Samtidigt är ökningen i ett historiskt perspektiv relativt hög och kommunen är ur den synvinkeln fortfarande inne i en expansiv fas. Ökningstakten väntas nu mattas av ytterligare men visionen om 70 000 invånare kommer att uppfyllas under 2021.

VI NÄRMAR OSS MÖLNDAL VISION 2022 NÄR:

- ✓ Fler än två av tre invånare starkt rekommenderar Mölndal som bostadsort.
- ✓ Fler än nio av tio unga tjejer och killar i Mölndal mår bra och har framtidstro.
- ✓ Fler än hälften av Mölndalsbornas resor görs med hållbara färdssätt.
- ✓ Mölndal är en av Sveriges främsta näringslivskommuner.
- ✓ Mölndal har ett positivt varumärke som har stärkts över tid.
- ✓ Vi är fler än 70 000 Mölndalsbor.

Uppföljning av verksamhetsmål

En kommuns uppgifter är främst grundade på lagstiftning. Den lokala tillämpningen i Mölndals stad uttrycks i planer i form av budget och andra styrdokument.

Stadens ledning och styrning – en process i förändring

Efter valet 2018 bildades en ny politisk majoritet i staden bestående av Moderaterna, Liberalerna, Centerpartiet, Kristdemokraterna och Miljöpartiet. I samband med budgetprocessen 2019 genomfördes en översyn av kommunfullmäktigemålen, KF-målen. Översynen resulterade i att antalet mål halverades och att indikatorerna togs bort. Översynen av målen är en del av den process som i förlängningen innebär ett förändrat och tydligare sätt att leda och styra staden. Det förändrade sättet att styra och leda tar sin inspiration från det tillitsbaserade förhållningssättet. Fokus är medborgarnas behov och medarbetarens kompetens istället för att fokusera på organisationens behov och tillgängliga resurser.

Målen ska ses som inriktning för vad som ska prioriteras inom stadens arbete den innevarande mandatperioden. Visionen med sina tre fokusområden och tillhörande visionsstrategier realiseras genom kommunfullmäktiges verksamhetsmål. Liksom visionen utgår KF-målen inte från organisatoriska förutsättningar utan tar sikte på nyttan för invånarna. Målen uttrycker de inriktningar som den nuvarande majoriteten bedömer ska prioriteras för att visionen ska kunna förverkligas. Målen har en tydlig koppling till Agenda 2030 och FN:s 17 globala mål. De globala målen består av de tre dimensionerna av hållbar utveckling: den ekonomiska, den sociala och den miljömässiga. KF-målen och de globala målen kräver samhällsomställningar där hållbar utveckling är en bärande utgångspunkt. Målen gäller för hela kommunkoncernen. Resultat och effekter utifrån de uppsatta målen följs årligen upp i stadens årsredovisning och delårsrapport.

MÅL: Säkerställa likvärdig utbildning av hög kvalitet som främjar livslångt lärande

BEDÖMS
DELVIS
UPPFYLLT

Förutsättningarna för en likvärdig utbildning av hög kvalitet är goda med hög grad av kompetens bland personalen. Inom förskola och skola är dock personaltätheten en av de lägsta i landet och barngrupperna fortsatt stora.

Coronapandemin har påverkat såväl bemanningsläget som barns och elevers deltagande i utbildning från förskola till vuxenutbildning. Gemensamt för förskolorna är att omsorgsuppdraget har prioriterats och fungerat väl under pandemin. Trots en ansträngd situation på flera skolor med hög frånvaro både bland personal och elever är resultaten högre 2020 än tidigare år. Under både våren och hösten genomfördes gymnasieutbildning och vuxenutbildning helt eller delvis på distans. Distansundervisningen har påverkat olika studiegrupper olika men det går ännu inte att konkludera hur detta på sikt kommer att påverka studieresultaten. Blandundervisningen har varit påfrestande samtidigt som det inneburit att verksamheten har tagit stora kliv i den digitala utvecklingen.

Mölndals skolresultat 2020 i årskurs 9 är högre än på många år. Detta gäller både flickor och pojkar. Andelen elever i årskurs 9 med behörighet till gymnasiet var 91,4 procent. I riket var den andelen 87,5 procent och i GR 89,9 procent. Mölndal nådde sitt högsta meritvärde sedan beräkningen började att göras på 17 ämnen, 243,9. Riket hade 231,7 och GR 234,3. Den positiva trenden, pandemin till trots, verkar dessutom

hålla i sig för höstbetygen 2020. Examensgraden har minskat för gymnasieelever folkbokförda i Mölndal men ökat för elever i Mölndals stads gymnasieskolor. Genom att stärka nämndernas samarbete kring övergången mellan grundskola och gymnasieskola har det varit möjligt att snabbare fånga upp elever som riskerar att avbryta sina studier. Staden erbjuder fler aktiviteter inom det kommunala aktivitetsansvaret vilket har lett till en ökad individuell anpassning av insatser till ungdomarna och fler möjligheter att återgå till studier.

I jämförelse med GR-kommunerna upplever eleverna i Mölndal stor trygghet och studiero. Även i förskolan upplever vårdnadshavarna att det finns en hög grad av trygghet. Vårdnadshavarna ger dock låga betyg på upplevelsen av förskolans innemiljö och utemiljö som inte upplevs inspirerande och inbjudande. Utformningen av lokalerna påverkar elevernas upplevelse av trygghet och studiero inom gymnasiet och vuxenutbildningen. Det pågår ett ständigt arbete för att öka tillgången till stimulerande utbildningsmiljöer. Under 2020 tog kommunstyrelsen ett inriktningsbeslut att skapa ett nytt Campus i egenägda eller eventuellt hyrda lokaler i centralt läge i Mölndal.

Under våren antogs en barn- och elevhälsoplan för att skapa förutsättningar för en mer likvärdig barn- och elevhälsa. Det nya arbetet har ett tydligt fokus på främjande och förebyggande åtgärder samt tidiga insatser.

MÅL: Främja och stödja självständigt, gott och aktivt liv för alla åldrar

BEDÖMS
DELVIS
UPPFYLLT

Mölnadalens stad har på flera sätt ökat invånarnas tillgänglighet till stadens tjänster, bidragit till ett gott och aktivt liv och givit möjlighet att påverka vardagen. Invånare har kunnat ansöka om vissa hemtjänstinsatser utan att en behovsbedömning genomförts och böcker har kunnat lånas på ett smittsäkert sätt. Hemtjänstinsatsen digitalt stöd i hemmet har givit brukare stöd i att använda digitala verktyg för att underlätta i vardagen. Hälso-skola för nyanlända har genomförts och deltagare berättar om ökade kunskaper och motivation till att främja sin och andras hälsa. Pandemin har i vissa fall tyvärr minskat möjligheterna att påverka vardagen. Exempelvis har brukarundersökningar ställts in, och andra har haft betydligt lägre svarsfrekvens än vanligt.

Möjligheten till social gemenskap och delaktighet i samhället har begränsats på grund av pandemin. För att mildra effekterna för invånarna har stadens verksamheter ställt om och tänkt nytt. Många arrangemang har skett utomhus, exempelvis har kulturutövare, feriearbetare och anställda unga kommunutvecklare genomfört kulturarrangemang vid äldreboenden. Samtidigt har en del av stadens verksamheter periodvis tvingats stänga. Insatser har gjorts för att kompensera stängningarna, som stöd i hemmet och digitala insatser, men det har varit tufft för många att mista sina dagliga aktiviteter.

Genom ett strukturerat förebyggande arbete inom nämnderna, tillsammans med bland annat Mölnadalens bostäder, mot barnfamiljer, har aktiva insatser skett för att undvika vräkningar i hushåll. Under 2020 har inga barnfamiljer vräkt. En annan prioriterad grupp är barn som placerats med målsättningen att det som längst får gå två veckor innan skolgång återupptas, vilket har nåtts under året. För att ge ett bättre stöd till personer med samsjuklighet har samsjuklighetsteamet permanentats i staden.

Då barnkonventionen blivit lag har staden jobbat för att stärka barnperspektivet. Nämnder har samarbetat för att erbjuda barn en meningsfull fritid och aktiviteter. I samverkan med föreningslivet har fler avgiftsfria lovaktiviteter än tidigare erbjudits, både digitala och fysiska. En stor andel barn och ungdomar i olika åldrar har deltagit i en aktivitet för första gången.

Flera åtgärder initierades för att nå äldre personer som är isolerade eller ensamma. Under coronapandemin har nya grupper blivit ensamma och isolerade. Staden har samordnat frivilliga insatser samt samarbetat med församlingar och organisationer i syfte att stötta äldre och andra personer i riskgrupp i deras hem. Andra samordningsfunktioner, så som lokalt områdearbete, har blivit ännu viktigare under pandemin för att fånga upp behov hos invånarna.

MÅL: Utveckla en växande och trygg stad, tätort och landsbygd med god infrastruktur

BEDÖMS
DELVIS
UPPFYLLT

De senaste åren har planering för att utveckla en växande och trygg stad framförallt haft fokus på kommundelen Mölnadal. Projektet kring Forsåker fortsätter i nära samarbete med MölnDala Fastighets AB. Därtill har arbete skett med ny översiktsplan, detaljplanearbete och tätortsanalys i Lindome centrum samt genomförande av ny detaljplan för Kålleröd. Arbetet har därmed spridits till våra övriga tätorter. Staden har följt planeringsinriktningen att bygga bostäder med närhet till god kollektivtrafik, vilket har gett förutsättningar för att attrahera medborgare och främja hållbart resande.

Befolkningstillväxten de senaste åren har nästan uteslutande skett i Mölnadalens tätort. Under 2020 har befolkningstillväxten inte varit lika kraftig som tidigare år. Nya detaljplaner väntas öka andelen hyres- och bostadsrätter i Kålleröd och Lindome. Det råder brist på bostäder med lägre kostnad för grupper som inte hunnit etablera sig eller som har lägre ekonomisk standard. Byggandet och förtätningen är i linje med stadens planering men leder till ökat underhållsbehov av befintlig infrastruktur, exempelvis parker, leder och lekplatser.

En riskfaktor vid förtätning är att man bygger bort de gröna ytorna där medborgare kan vistas, mötas och få rekreation. Stadens målsättning om att alla ska ha ett grönområde inom 300 meter från bostaden uppfylls för 94 procent av alla invånare i Mölnadal. Utvecklingen styrs genom grönplanen, men staden

saknar en strategi för att arbeta med grönytefaktor eller sammanhängande grönområden. Jordbruksmark är viktigt både för den biologiska mångfalden och för den nationella livsmedelsproduktionen. Under de senaste åren har antalet detaljplaner där jordbruksmark föreslås för exploatering ökat, vilket kan leda till svårigheter för framtida livsmedelsproduktion.

På grund av pågående pandemi har fler invånare än vanligt använt sig av den offentliga utomhusmiljön i staden så som leder, vindskydd och badplatser under 2020. Med anledning av detta har insatser gjorts för att främja möten och rörelse utomhus än mer, då det bidrar till bättre hälsa men också ökad trygghet. Under året har nyanläggning och utveckling skett av flera aktivitetsplatser i kommunen. Avsikten är att utveckla områdena till mer allsidiga och attraktiva mötesplatser för så många som möjligt.

Mölnadalens stad är en förhållandevis trygg kommun. Det finns ingen förekomst av social oro enligt polisen och BRÅ, men det är otryggt på vissa platser, bland annat under bron i Mölnadalens innerstad, där insatser nu görs. Staden samarbetar med bland andra Mölnadalens bostäder för att utveckla och bibehålla trygghet i bostadsområdena. Brottsligheten är låg och i samma nivå, eller lägre än andra kommuner i jämförbar storlek, enligt polisens uppgifter. I Mölnadal och Kålleröd har anmälda brott minskat något över tid. I Lindome har våld i offentlig miljö ökat något.

MÅL: Stärka förutsättningarna för växande näringsliv och arbetsmarknad

BEDÖMS DELVIS UPPFYLLT

I syfte att utveckla Mölndals stad till en attraktiv destination och en hållbar turist-, mötes- och evenemangsstad i regionen har en strategi för besöksnäringen beslutats av kommunstyrelsen. Strategin förväntas på sikt leda till fler arbetstillfällen inom servicesektorn, ökat antal kommersiella gästnätter och en ökad omsättning av varor och tjänster som konsumeras av besökarna till destinationen Mölndal.

I SKR:s enkät Insikt 2019 viktas företagens åsikter om kommunernas service. Mölndal rankades bäst i Göteborgs-regionens företagsklimat för hög och jämn service till näringslivet. Satsningar på branschspecifik samverkan har skett inom besöksnäringen, life science & health tech-sektorn och bygg- och infrastruktursektorn med positiva utfall.

För att ta tillvara och stärka invånarnas kompetens och möta stadens behov av rekrytering inom vissa yrken skapas skräddarsydda utbildningar tillsammans med såväl offentliga som privata arbetsgivare i Mölndal. Utbildningarna möter stadens och den lokala arbetsmarknadens kompetensbehov och har under året anpassats utifrån pandemins effekter på arbetsmarknaden. Utbildningar ges i olika former, till exempel uppdragsutbildningar, kortare lärlingsutbildningar och gymnasiala yrkesutbildningar. Kommunala bolag och företag bidrar med praktikplatser, yrkeskompetens och branschkunskap. Utbildningarna påvisar goda resultat, till exempel har 60 procent, 21 av 34, av del-

tagarna i barnskötarutbildningen fortsatt i introduktionsjobb eller timanställning inom Mölndals stad. Gunnebo Slott och Trädgårdar är sedan 2019 självständig utbildningsanordnare för en yrkeshögskoleutbildning för trädgårdsmästare. Under 2020 antogs 29 elever och 22 utexaminerades vilket är ytterligare ett exempel på den bredd som återfinns inom stadens utbildningar.

Pandemin har ökat behovet av omställning på arbetsmarknaden och söktrycket på yrkesutbildningar ökade kraftigt under 2020. Under februari försvann samtliga lärlingsplatser inom hotellbranschen och istället anordnades en utbildning till måltidsbiträde vilket gett eleverna breddad kompetens och en större möjlighet till anställning. Pandemin har särskilt försvårat för personer med funktionsnedsättning att komma i praktik, studier eller arbete.

2020 erbjöds hela 350 ungdomar feriearbete under sommaren och ytterligare ungdomar fick möjlighet att arbeta en begränsad period före jul. Arbeten har framförallt erbjudits inom stadens nämnder och bolag. Samtidigt utökades antalet unga kommunutvecklare under hösten. Under pandemin har arbeten för unga varit än mer angeläget, för att ge meningsfull sysselsättning och möjlighet att tjäna egna pengar.

Under året genomfördes en förstudie inför ett första socialt investeringsprojekt. Projektets syfte är att bättre ta tillvara nyanländas och utrikesföddas kvinnors kompetens och resurser, och öka möjligheterna till yrkesarbete och egen försörjning.

Mölndal är en stad som sjuder av aktivitet och förändring.

Foto: Johnerse/Mikael Svensson

MÅL: Bedriva det miljö- och klimatarbete som krävs för en långsiktigt hållbar utveckling

**BEDÖMS
DELVIS
UPPFYLLT**

Växthusgasutsläppen inom Mölndals territorium har minskat med mer än hälften sedan 1990, men det är ännu långt kvar till att möta det regionala målet på 80 procent minskade utsläpp. Nästan tre fjärdedelar av utsläppen kommer från transportsektorn.

Fler personresor som sker med gång-, cykel- och kollektivtrafik minskar inte bara utsläppen utan möjliggör en hållbar, växande stad. Under året har kollektivtrafikresandet minskat med 33 procent jämfört med 2019 vilket kan kopplas direkt till coronapandemin. Bilresandet har i sin tur minskat med tolv procent vilket troligen också kan kopplas till pandemin och den ökade graden av distansarbete. Samtidigt har cyklingen ökat med sex procent. Hycykelsystemet Styr & Ställ lanserades i juni 2020 i Göteborg och Mölndal och möjliggör ökat cyklande. Utvecklingen inom hållbart resande efter pandemin är svår att förutsäga.

Sedan årsskiftet 2018/2019 har Mölndal Energi varit ett fossilfritt företag. Produktionen av förnybar värme och el har ersatt sämre alternativ och på så sätt förbättrat Sveriges möjligheter att exportera förnybar el. Fjärrvärme är ett mycket resurseffektivt sätt att tillvarata rester som blir över i annan verksamhet genom att omvandla dessa till värme och el. Fjärrvärmens avlastar samtidigt elnätet under vintertid då det är som mest belastat och möjliggör lokal produktion av förnybar el vilket ökar möjligheterna att elektrifiera andra delar av samhället, till exempel transportsektorn. Andelen elbilar i samhället ökar snabbt. Idag finns 1 800 laddbara bilar registrerade i Mölndal och staden har ett krav på sig att bygga ut laddinfrastruktur för

att förbättra luftkvaliteten. Mölndals stads egen fordonsflotta ska vara fossiloberoende senast 2025. Vid 2020 års utgång var hälften av stadens fordon detta. Det har lett till att inköpen av bensin och diesel har minskat kraftigt, och därmed även växthusgasutsläppen.

Fastighetsnära insamling av avfall för småhus har ökat utsorteringen av förpackningar och matavfall de senaste åren och grovavfallet har minskat. Men under coronapandemin har avfallsmängderna och antal besök på återvinningscentralerna ökat med cirka tio procent. Användningen av engångsartiklar inom stadens verksamheter har ökat markant under hösten till följd av pandemin.

Den nya avfallsplanen för Göteborgsregionen syftar till att förebygga avfall och utveckla hantering av det avfall som uppstår. Internt återbruk kan spara pengar, men kräver utrymme och en organisation för att renovera och transportera möbler. Redan idag lagas material och möbler för att möjliggöra återbruk. 175 gymnastikbänkar, 56 plintar och 15 pallplintar har renoverats till stadens skolgymnastikhallar. Dessutom har 180 käpphästar och 180 hinder för hästhoppning tillverkats av spillmaterial.

Staden har ett ambitiöst mål att riskbedöma och vid behov åtgärda potentiellt förorenade områden senast 2022. Under 2020 har Flabäckstippen och Barnsjötippen undersökts och nya statliga bidrag har beviljats för kemtvätten i Skäggered.

2020 påbörjades ett arbete med att anlägga ny våtmark. Även ett projekt för att inventera och kartlägga invasiva arter genomfördes i enlighet med KF-målets intentioner.

MÅL: Mölndals stad är en attraktiv arbetsgivare

**BEDÖMS
DELVIS
UPPFYLLT**

Rekryteringsläget har generellt förbättrats i samband med coronapandemin, då antalet sökande till utlysta tjänster ökade markant, detta gäller sökanden med både mer och mindre senior kompetens/erfarenhet.

För att möta förändrade kompetens- och rekryteringsbehov drivna av teknikutveckling eller nya krav på yrket pågår arbete med kompetensomställning på olika nivåer i staden. Exempel på detta är projektet MODIG, mer omsorg med digital teknik, inom vård- och omsorgsnämnden som ska bidra till ökad digital kompetens. Stadens kontaktcenter har tagit över enklare handläggningsuppgifter för att frigöra mer tid åt uppgifter som kräver specialistkompetens. Arbetet med att digitalisera handläggningen av ekonomiskt bistånd på social- och arbetsmarknadsnämnden har sjuösats under året.

Under hösten har temat om tillitsbaserat arbetssätt återupptagits i stadens chefsforum.

En kartläggning av chefers organisatoriska förutsättningar har genomförts. Tre huvudsakliga förbättringsområden identifierades: se över antalet medarbetare per chef, förbättra samordningen för ett bättre stöd i chefsarbetet, skapa arenor för dialog i organisationen. Ett fortsatt utvecklingsarbete för att arbeta systematiskt med chefers arbetsmiljö initierades under hösten och genomförs 2021.

Coronapandemin har påverkat både verksamheter och arbetsmiljön på olika sätt i staden. Inom till exempel vård- och omsorgsnämnden och skolnämnden har det varit ett ansträngt läge med bland annat nya rutiner och hantering av extra skyddsutrustning. Ånga enheter har haft en hög sjukfrånvaro då man tvingats vara hemma även vid milda förkylningssymtom. Det har påverkat kollegornas arbetsmiljö och även lett till att vikariatillgången har varit ansträngd. Verksamheter har snabbt fått ställa om till nya, ofta digitala, arbetssätt och i vissa verksamheter har medarbetare arbetat hemifrån.

Sjukfrånvaron ökade från 7,1 procent 2019 till 8,9 procent 2020. Ökningen beror till största del på pandemin och återfinns inom de flesta nämnder. I de nämnder där man har haft möjlighet att arbeta på distans var korttidsfrånvaron ibland lägre 2020 än 2019.

Mölndals stad är fortsatt en attraktiv arbetsgivare men viktiga faktorer för den framtida kompetensförsörjningen är en god arbetsmiljö och utvecklingsmöjligheter för våra medarbetare och chefer. Det tillitsbaserade arbetssättet, i både ledarskap och medarbetarskap, kommer vara viktiga nycklar för stadens fortsatta attraktivitet som arbetsgivare.

God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning

Finansiell analys Mölndals stad - kommunkoncernen

Staden äger Kvarnfallet Mölndal AB som i sin tur äger sex stycken dotterbolag som bedriver verksamhet inom bostads-, fastighets- och energiförsörjning, parkering och turism. Utöver det samäger staden bostadsbolaget Förbo AB tillsammans med tre andra kommuner, där stadens ägarandel uppgår till 27,6 procent. Den finansiella analysen av kommunkoncernen ger en helhetsbild och kompletterar den finansiella analys som enbart avser staden.

Årets resultat

Kommunkoncernens resultat före finansnetto och jämförelsestörande poster uppgick till 424,1 mnkr, vilket var 104,1 mnkr bättre jämfört med föregående år. Det ökade resultatet kom framförallt från staden. Att stadens resultat var högre i år berodde framförallt på kraftigt ökade generella statsbidrag som kommunerna fått för att hantera effekterna av pandemin samt att verksamheter ställts in, skjutits upp eller minskat i omfattning beroende på restriktionerna. Även bolagssektorn gjorde tillsammans ett högre resultat. Mölndalsbostäder stod för den största ökningen då nyproduktionen färdigställdes och nu kan generera hyresintäkter.

Finansiella poster för kommunkoncernen minskade jämfört med föregående år. En effekt av pandemin är att räntorna blivit lägre än väntat, vilket gjort att räntekostnaden i bolagssektorn minskat.

De jämförelsestörande posterna är i nivå med föregående år och beror på exploateringsersättningar och försäljning av exploateringsfastigheter.

Resultatmått					
mnkr	2020	2019 ¹	2018	2017	2016
Resultat före finansnetto och jämförelsestörande poster	424,1	320,0	162,2	151,6	235,2
Finansiella poster exklusive jämförelsestörande poster	-72,0	-82,5	-104,1	-70,1	-95,9
Resultat efter finansnetto men före jämförelsestörande poster	352,1	237,5	58,1	81,5	139,3
Jämförelsestörande poster	115,3	119,5	84,1	81,1	155,0
Resultat inklusive jämförelsestörande poster och skatt	467,4	357,0	142,2	162,6	294,3

1) Uppgift justerad mot tidigare års handlingar på grund av ändrad redovisningsprincip.

Resultat per redovisningsenhet

De totala intäkterna för kommunkoncernen uppgick till 2 207,1 mnkr, vilket var en minskning med 207,3 mnkr. Minskningen

kom främst från Mölndal Energi AB, där det milda vädret och låga priser på el och elcertifikat påverkat omsättningen negativt. Resultat efter finansiella poster för kommunkoncernen uppgick till 467,4 mnkr, vilket är en resultatförbättring med 110,4 mnkr jämfört med föregående år. Skillnaden i resultat mellan åren beror framförallt på att staden gjorde ett starkare resultat i år.

Eliminering görs av koncerninterna poster som el, hyror och markförsäljning. I år uppgår dessa till 205,9 mnkr inom verksamhetens intäkter och till 8,9 mnkr på resultatnivån.

Utfallen för bolagen redovisas mer utförligt på sidorna 60–63.

Resultat per redovisningsenhet

mnkr	2020		2019 ¹	
	Verksamhetens intäkter	Resultat efter finansiella poster	2020	2019 ¹
Mölndals stad	1 042,8	393,9	1 027,5	339,4
Koncernen Mölndal Energi AB	776,2	62,9	976,4	48,8
Mölndalsbostäder AB	391,0	47,6	368,4	26,4
Förbo AB ²	144,5	25,6	138,6	22,1
Gunnebo Slott och Trädgårdar AB	22,8	-19,0	33,4	-18,6
Mölndals Parkering AB	25,4	3,7	25,9	6,8
MölnDala Fastighets AB	10,2	-12,6	10,6	-10,5
Mölndal Centrum Fiskarna KB	0,0	0,0	30,5	26,9
Mölndal Centrum Byggnads Fastighets AB	0,0	0,0	26,2	24,9
Kvarnfallet Mölndal AB	0,1	-25,8	0,5	-21,5
Mölndal Centrum Koljan 1 Fastighets AB	0,0	0,0	0,0	0,0
Affärsfastigheter i Mölndal AB	0,0	0,0	0,0	0,0
Mölndal Centrum Karpen 12 Fastighets AB	0,0	0,0	0,0	0,0
Koncerninterna elimineringar	-205,9	-8,9	-223,6	-87,7
Summa	2 207,1	467,4	2 414,4	357,0

1) Uppgift justerad mot tidigare års handlingar på grund av ändrad redovisningsprincip.

2) Angiven siffra avser ägd andel på 27,6 procent.

Självfinansieringsgrad av investeringar

I kommunkoncernen uppgick investeringarna till 970,8 mnkr, där bolagssektorn stod för 265,2 mnkr. Största delen av investeringarna i bolagssektorn kom av nyproduktion av bostäder i Mölndalsbostäder AB och Förbo AB med 162 mnkr, samt från Mölndal Energi AB där investeringar gjorts i värmekraftverk och fjärrvärmenät med 98 mnkr. I genomsnitt har kommunkoncernen investerat för 1 102 mnkr per år de senaste fem åren. År 2020 får därför betraktas som ett år som ligger något under genomsnittet för perioden. Planerade investeringsvolymerna är

fortsatt stora kommande år både i staden och bolagssektorn. Självfinansieringsgraden uppgick i kommunkoncernen till 89,3 procent för 2020, vilket kan jämföras med genomsnittet de senaste fem åren som ligger på 63 procent. I staden har investeringarna klarats av utan extern lånefinansiering, däremot har skuldvolymen ökat i bolagssektorn.

Investeringsnivån är överlag fortsatt hög i kommunsektorn, vilket förklaras av en stark befolkningstillväxt och urbanisering, tillsammans med omfattande renoveringsbehov av de fastigheter som byggdes på 60- och 70-talet. Även den demografiska utvecklingen med fler äldre och yngre skapar en större efterfrågan på välfärdstjänster, vilket medför investeringsbehov i framförallt verksamhetslokaler. Statistiken visar att Mölndals kommunkoncern mellan 2016 och 2018 har haft en högre investeringsnivå per invånare än genomsnittet i riket, medan år 2019 låg nivån på samma som genomsnittet för riket.

Självfinansieringsgrad investeringar

mnkr	2020	2019 ¹	2018	2017	2016
Resultat inklusive försäljning av fastigheter	467,4	357,0	142,2	162,6	294,3
Avskrivningar	399,2	446,7	379,5	362,6	326,2
Utrymme för självfinansiering	866,6	803,7	521,7	525,2	620,5
Nettoinvesteringar	970,8	1 023,8	1 178,4	1 339,1	997,5
Självfinansieringsgrad, procent	89,3	78,5	44,3	39,2	62,2
Genomsnittlig investeringsnivå per invånare i Mölndal	0,014	0,015	0,017	0,020	0,015
Genomsnittlig investeringsnivå per invånare i riket ²	–	0,015	0,015	0,013	0,012

1) Uppgift justerad mot tidigare års handlingar på grund av ändrad redovisningsprincip.
2) Källa Kommuninvest. 2020 års värden är ännu ej fastställda.

Skuldsättningsgrad

Investeringarna i staden har klarats av utan extern lånefinansiering. På bolagssidan har skulder till kreditinstitut ökat med 172 mnkr kopplat till investeringar i bostäder och energisektorn. Kommunkoncernens skulder till kreditinstitut, som uteslutande finns i bolagssektorn, uppgår vid årsskiftet till 4 848,4 mnkr och av dessa finansieras cirka 77 procent hos Kommuninvest. Statistik hos Kommuninvest visar att de medlemmar som har en skuldvolym under sex miljarder finansierar sig till 91,5 procent hos Kommuninvest. Räntebärande skuld per invånare uppgår till 69 tkr, sett bakåt i tiden har den ökat de senaste fem åren och jämfört med riket så har Mölndals kommunkoncern legat över genomsnittet mellan 2016 och 2019.

Skuldsättningsgraden beräknas genom att skulderna delas på totala tillgångar och den speglar hur mycket av tillgångarna som finansieras med främmande kapital och är soliditetens motsats. Skuldsättningsgraden uppgår för kommunkoncernen till 59 procent, vilket jämfört med föregående år är en minskning med en procentenhet. Minskningen beror på kommunkoncernens starka resultat.

Finanspolicyn syftar till att begränsa kommunkoncernens risktagande och gäller för staden och dess helägda bolag. Enligt riktlinjerna ska den genomsnittliga kapitalbindningstiden vara mellan ett och fem år och den genomsnittliga

räntebindningstiden ska vara mellan två och fem år. Vid en avstämning mot bolagens skuldportfölj i det gemensamt använda finansprogrammet, KI finans, uppgår per årsskiftet den genomsnittliga kapitalbindningstiden till 2,4 år och räntebindningstiden till 4,2 år. Då ränteläget varit extremt lågt under året har bolagen utnyttjat läget både genom att öka kapitalbindningstiden samt se över sina räntesäkringar.

Skuldsättningsgrad

mnkr	2020	2019 ¹	2018	2017	2016
Skulder till kreditinstitut	4 848,4	4 676,6	4 498,4	4 159,1	3 631,0
Övriga skulder	2 141,2	2 171,7	1 988,9	1 819,8	1 676,2
Pensionsförpliktelse	1 234,2	1 236,3	1 251,4	1 297,2	1 584,8
Totala skulder inklusive pensionsförpliktelser	8 223,8	8 084,6	7 738,7	7 276,1	6 892,0
Räntebärande skuld per invånare i Mölndal	0,069	0,067	0,066	0,063	0,056
Genomsnittlig räntebärande skuld per invånare i riket ²	–	0,063	0,058	0,054	0,052
Skuldsättningsgrad inklusive pensionsförpliktelse, procent	0,69	0,73	0,75	0,75	0,78

1) Uppgift justerad mot tidigare års handlingar på grund av ändrad redovisningsprincip.
2) Källa Kommuninvest. 2020 års värden är ännu ej fastställda.

Likviditet

Kassalikviditet beräknas genom att omsättningstillgångarna exklusive förråd/varulager divideras med kortfristiga skulder exklusive kortfristig skuld till kreditinstitut. De långfristiga lånen rubriceras redovisningsmässigt som kortfristiga om de har ett kapitalförfall inom tolv månader även om refinansiering kommer att ske. För att få en mer rättvisande bild av kassalikviditeten för kommunkoncernen tas inte kortfristig skuld till kreditinstitut med i beräkningen om lånen kommer att refinansieras. Kassalikviditeten för kommunkoncernen uppgick vid årsskiftet 2020 till 110,3 procent, inklusive avtalad kredit uppgick den till 137,1 procent. Kassalikviditeten ökade jämfört med föregående år, vilket förklaras av stadens starka resultat kopplat till statliga bidrag i samband med pandemin samt en minskad investeringstakt.

Betalningsberedskapen för hela kommunkoncernen med tillgängliga likvida medel var cirka sex veckor vid årsskiftet. Inkluderas avtalad checkkredit i likviditeten var betalningsberedskapen ungefär nio veckor. Betalningsberedskapen är god och har jämfört med föregående år ökat. Kommunkoncernen står inför stora investeringsvolym, vilket gör att likviditeten kommer att minska under kommande år. Några placeringar av likvida medel i finansiella instrument har inte gjorts under året. Med dagens marknadsläge är det svårt att hitta investeringar med låg risk som ger avkastning och där placering inte görs över en längre tidshorisont.

Likviditet

	2020	2019	2018	2017	2016
Kassalikviditet, procent	110,3	99,7	82,4	95,8	119,2
Likvida medel, mnkr	677,2	453,7	256,9	401,5	577,1
Beviljad checkkredit koncern, mnkr	300,0	300,0	300,0	300,0	300,0
Kassalikviditet inklusive checkräkningskredit, procent	137,1	129,3	109,5	124,4	149,9

Gunnebo Slott och Trädgårdar betraktas som ett av Sveriges mest stilrena exempel på nyklassicistisk byggnadskonst.

Soliditet

Soliditeten visar hur kommunkoncernens tillgångsmassa är fördelad mellan skulder och eget kapital och är ett mått på långsiktig ekonomisk styrka. Kommunkoncernens soliditet uppgår till 41,1 procent, vilket jämfört med föregående år är en ökning med 1,3 procentenheter. Förändringen beror på att staden gör ett starkt resultat 2020. Inkluderas stadens pensionsåtagande sjunker soliditeten till 30,6 procent.

Vid beräkning av soliditet används bokförda värden. I regel är summan av anläggningstillgångarnas marknadsvärden väsentligt högre än summan av tillgångarnas bokförda värden. Detta innebär att soliditetsmättet inte ger en helt korrekt beskrivning av kommunkoncernens ekonomiska styrka. I kommunkoncernens bostadsbolag finns betydande övervärden som uppgår till 4 502 mnkr. Soliditeten beräknad med hänsyn tagen till dessa övervärden uppgår då istället till 79 procent, exklusive pensionsåtagande.

Soliditet

Procent	2020	2019 ¹	2018	2017	2016
Soliditet	41,1	39,8	38,5	39,6	41,3
Soliditet inklusive pensionsåtagande	30,6	28,6	26,6	26,5	23,7

¹) Uppgift justerad mot tidigare års handlingar på grund av ändrad redovisningsprincip.

Slutsatser avseende resultat och ekonomisk ställning

Årets starka resultat samt minskade investeringsvolym medförde att självfinansieringsgraden ökade. Men sett framåt har kommunkoncernen stora investeringsbehov och lägre resultatnivåer att vänta, vilket gör att självfinansieringsgraden kommer att minska och lånen öka. Kommunkoncernen kommer att kunna hantera detta under en period så länge intäkterna är tillräckliga för att täcka driftkostnaderna.

Genom den upplåning som finns i bolagssektorn är kommunkoncernen utsatt för finansiell risk både vad gäller kapitalanskaffningen och räntekostnad. Bolagen arbetar sedan länge med räntesäkringar för att utjämna ränterisken över flera år.

Efterfrågan på bostäder i inflyttningsregioner är fortsatt stor. Kommunkoncernens bostadsbolag skapar fler bostäder genom nyproduktion men byggpriserna har ökat kraftigt de senaste åren. Mölndalsbostäder AB har bromsat upp sin nyproduktion och går nu in i en mer förvaltande fas med fokus på reinvesteringar i befintligt bestånd. I framtida projektportfölj finns dock planerad nyproduktion i Källered samt Delbanco.

Kommunkoncernens turismbolag Gunnebo Slott och Trädgårdar AB har under året gjort en genomlysning. Ett förändringsarbete har påbörjats där nyttan och värdet av anläggningen ska stå i fokus samtidigt som verksamheten förväntas bli mer ekonomiskt självständig. Bolaget ska nu gå från att återskapa en 1700-tals anläggning till att använda den. Potential finns att möta önskan om ett minskat koncernbidragsberoende genom ökad försäljning samt fler externa samarbeten och uppdrag. Bolaget undersöker möjligheterna för att digitalisera delar av utbudet samt diversifiera utbudet på området utifrån olika kundgrupper.

MölnDala Fastighets AB planerade att genomföra affärsutvecklingen av Industrikärnan i samarbete med en extern partner. Tyvärr hittade inte bolaget någon samarbetspartner då dessa ansåg att det var för mycket risker och osäkerheter med befintliga byggnaders skick samt storlek och komplexitet på projektet. På grund av detta har bolaget gjort ett omtag av Industrikärnan med en ändrad strukturplan. Den nya strukturplanen innebär mer bostäder och mindre kommersiella ytor. Förändringen ger ett ekonomiskt bättre resultat, förbättrad tillgänglighet och enklare planering av kvarteren. Under 2021 ska bolaget ställa ut granskningshandlingarna till den första detaljplanen och målsättningen är att under året skriva exploaterings- och genomförandeavtal. Tillsammans med Mölndals stad ska bolaget också starta ombyggnaden av Mölndalsån. MölnDala Fastighets AB bevakar löpande risker och osäkerhetsfaktorer som kan påverka projektet. Bland några kan nämnas tätheten, myndighetsbeslut, miljörisk, tidsrisk, finansiell risk samt konjunkturen.

MölnDal Energi AB, som under många år stått för det högsta resultatet i bolagskoncernen, har framtida utmaningar med att kunna hålla samma goda resultat. Det beror bland annat på låga priser på elcertifikat, osäkerheter kring regler för elnätsavgifter samt milt väder. Energibolaget ser dock över nya möjligheter att bredda sin verksamhet med fler tjänster, som exempelvis energikartläggningar samt färdiga solcellspaket till företag och privatpersoner. Bolaget utsätts genom sin verksamhet för ett flertal finansiella risker, såsom elprisrisk, valutarisk, ränterisk samt kreditrisk. Den största riskexponeringen finns inom elhandeln. Styrelsen beslutar därför årligen om en riskpolicy för elhandeln, vilken kontinuerligt följs upp. Övriga affärsrisker som exempelvis pris och tillgång till bränslen samt försäljning av egenproducerad el hanteras genom rutiner och policyer.

Kommunikationens viktiga roll mitt i krisen

Paula Svanquist arbetar som kommunikationsstrateg på stadsledningsförvaltningen. Hon arbetar med allt från att stärka Mölndals stads arbetsgivarvarumärke till att stötta kollegor och chefer med internkommunikation. Under 2020 blev fokus att påminna, upprepa, påverka och utveckla.

Kommunikatörerna i staden har sedan en tid tillbaka utvecklat hur de jobbar med kommunikation i kris. Men en så långdragen kris som coronapandemin där alla verksamheter påverkades, det var ingen tränad på.

– Kommunikationen är jätteviktig i nästan alla kriser. Jag är väldigt glad över att vi hela tiden har varit en självklar del i krisledningen. Det har känts tryggt och har underlättat vårt arbete, berättar Paula.

För att skapa en överblick och kunna samordna kommunikationen skapades en extern och en intern webbsida avsedd för att informera om coronaviruset och covid-19.

– Den interna sidan uppdateras varje vecka för att ge en regelbundenhet och skapa en trygghet internt. Vi gulmarkerar den senast uppdaterade information för att mottagaren enkelt ska se vilken information som är ny, förklarar Paula.

Viktigt med internkommunikation

Riktlinjer och rekommendationer från myndigheter gjorde att beteenden ändrades. Allt det här har behövts kommuniceras.

– Till slut handlar ju nästan allt om krisen. Kommunikationen kring corona blev vardag även för oss kommunikatörer. Då kunde vi bli mer kreativa och ta nya grepp. Vi påminde om rekommendationerna på mer nytänkande sätt och lyfte fram personliga berättelser, berättar Paula.

Paula tycker att vikten av internkommunikation har blivit tydligare. Snabb och korrekt intern information har bidragit till att medarbetare kunnat känna sig lite tryggare i en osäker tid.

Personliga lärdomar

Pandemin har satt kommunikatörernas kreativitet på prov.

– Vi har tagit fram golvdekaler och skickat vykort till Mölndalsborna, coachat i att hålla digitala möten, samtidigt som vi har deltagit i krisledning och bevakat presskonferenser. Och givetvis påmint om att hålla i, hålla ut och att hålla avstånd. Tills vi känt oss tjugiga, säger Paula.

Vidare fortsätter Paula belysa vikten av att krisarbetet skapat en sammansvetsad kommunikatörskår.

– Jag tycker att vi kommunikatörer kommit varandra närmare och idag jobbar vi mer tillsammans än tidigare. Det är inte bara en positiv effekt av krisen utan också mycket roligare. Vi är många som har bidragit i den här krisen, säger Paula.

Kriskommunikation under 2021

Under 2021 blir vaccination och utvärdering av kommunikationsarbetet stora frågor.

– Vi utvärderar arbetet samtidigt som pandemin pågår, eftersom det annars finns en risk att vi glömmat saker vi gjort. Pandemin verkar ju hålla i sig ett tag till och vi får fortsätta lära oss på vägen och av varandra, avslutar Paula.

Finansiell analys Mölndals stad - kommun

Syftet med den finansiella analysen är att beskriva orsakerna till utvecklingen av Mölndals stads resultat och ställning, här i den del som bedrivs i förvaltningsform. Den ska också ligga till grund för en bedömning av om staden uppfyller kommunallagens krav på god ekonomisk hushållning.

Mål för god ekonomisk hushållning

I budget 2020 beslutades om två finansiella mål för god ekonomisk hushållning. I slutet av den finansiella analysen sker en avstämning av måluppfyllelsen.

Modell för finansiell analys

För att beskriva och analysera stadens ekonomi används den så kallade RK-modellen. Den används ofta inom den kommunala sektorn och utgår från fyra finansiella aspekter: finansiellt resultat, kapacitetsutveckling, riskförhållanden samt kontroll över den finansiella utvecklingen. I utvärderingen av ”Resultat och kapacitet” ingår årets resultat, nettokostnadsförändring, kommunens investeringar och dess självfinansieringsgrad samt likviditet och skuldsättningsgrad. ”Risk och kontroll” omfattar soliditetsutveckling, kommunalskatt, pensionsskuld, kommunens borgensåtagande samt budgetföljsamhet.

Resultat och kapacitet

Perspektiven bedömer stadens balans mellan intäkter och kostnader under året och över tiden samt kapaciteten att möta finansiella svårigheter på längre sikt.

Årets resultat

Årets resultat uppgick till 394 mnkr, vilket var ett mycket starkt resultat. I resultatet ingick dock omfattande extra statligt stöd i form av de så kallade välfärdsmiljarderna på över 126 mnkr, vilka mer än väl kompenserade den lägre nivån på skatteintäkter som blev utfallet enligt SKR:s prognos i december. I samband med att välfärdsmiljarderna aviserades var prognoserna över pandemins påverkan på skatteunderlaget under 2020 betydligt dystrare. Årets resultat innebar en förbättring med knappt 55 mnkr jämfört med föregående år. Här ingick förutom de extra statsbidragen även 135 mnkr i form av en positiv effekt från väsentliga poster som anses vara av engångskaraktär. Exkluderades dessa poster uppgick det strukturella resultatet för året till 259 mnkr. Det var en ökning med 93 mnkr jämfört med föregående år, varav nämndernas överskott ökade med 88 mnkr.

De största engångsposterna för året kunde härledas till exploateringsverksamheten och summerade till drygt 130 mnkr. De bestod av resultat från försäljning av mark på 25 mnkr, exploateringsersättningar på 90 mnkr samt 16 mnkr i intäkter för anläggningar erhållna utan ersättningar. Därutöver redovisades ytterligare två poster av engångskaraktär som i princip uppvägde varandra. Dels extra kostnader kopplat till

rivning och sanering av det tidigare Åbybadet som uppgick till 17 mnkr, dels en eftersläpningsersättning på 22 mnkr från kostnadsutjämningsystemet beroende på en hög befolkningstillväxt. Föregående år uppgick engångsposterna till 177 mnkr, varav engångsposter från exploateringsverksamheten uppgick till 128 mnkr, 71 mnkr för eftersläpningsersättning samt 21 mnkr för kostnader för kommande medfinansiering av statlig infrastruktur.

Resultatmåt

mnkr	2020	2019 ¹	2018	2017	2016
Resultat blandmodell	393,9	339,4	93,5	111,6	256,5
Strukturellt resultat ²	258,9	165,4	9,4	29,1	86,5
Strukturellt resultat i förhållande till skatteintäkter och kommunal-ekonomisk utjämnings, procent	6,6	4,3	0,3	0,9	2,7

1) Uppgift justerad mot tidigare års handlingar på grund av ändrad redovisningsprincip.

2) Strukturellt resultat, det vill säga årets resultat reducerat med resultat vid markförsäljning, övriga nettointäkter från exploateringsverksamheten samt engångsposter.

Skatte- och nettokostnadsutveckling

En viktig förutsättning för en sund ekonomi är att det råder balans mellan intäkter och kostnader. För att behålla ett kort- och långsiktigt finansiellt handlingsutrymme på en oförändrad nivå, krävs att det återstår en tillräcklig andel av de löpande intäkterna för att till exempel finansiera investeringar.

En analys av årets nettokostnadsandel visade att 90 procent av skatteintäkter och generella statsbidrag har förbrukats under året. Utifrån det strukturella resultatet, det vill säga den löpande ordinarie verksamheten, ökade nettokostnadsandelen med tre procentenheter till 93 procent. Jämfört med föregående år var det en minskning med två procentenheter. Den senaste treårsperioden uppgick den genomsnittliga nettokostnadsandelen exklusive engångsposter till 96 procent, vilket var en försämring med två procentenheter jämfört med föregående treårsperiod. Staden hade ett positivt finansnetto på 30 mnkr, vilket påverkade nettokostnadsandelen positivt med 0,7 procent.

Ökningen av skatteintäkter och kommunalekonomisk utjämnings uppgick till nästan fyra procent, samtidigt som nettokostnaderna ökade med knappt tre procent. Ur ett ekonomiskt perspektiv är det generellt sett alltid positivt om ökningen av skatteintäkter är högre än nettokostnadsökningen. I skatter och kommunalekonomisk utjämnings måste dock beaktas att stora delar av ökningen är hänförlig dels till de tidigare nämnda extra tillfälliga generella statsbidragen i form av välfärdsmiljarderna på 127 mnkr, dels en så kallad eftersläpningsersättning som staden blivit berättigad till under året på drygt 20 mnkr. Föregående år uppgick denna ersättning till nästan 71 mnkr. Anledningen till att staden fick eftersläpningsersättning var att invånarantalet ökade kraftigt de senaste åren.

Nettokostnadernas andel av skatteintäkter och kommunalekonomisk utjämning

Procent	2020	2019 ¹	2018	2017	2016
Verksamhetens nettokostnader	85,1	86,4	92,3	92,0	87,8
Avskrivningar	5,7	5,4	5,8	5,3	5,1
Nettokostnadsandel	90,8	91,8	98,1	97,3	92,9
Finansnetto	-0,7	-0,7	-0,7	-0,5	-0,5
Nettokostnadernas andel inklusive finansnetto	90,1	91,1	97,4	96,8	92,4
Nettokostnadsandel strukturellt resultat ²	93,4	95,7	99,7	99,1	97,3

- 1) Uppgift justerad mot tidigare års handlingar på grund av ändrad redovisningsprincip.
2) Strukturellt resultat, det vill säga årets resultat reducerat med resultat vid markförsäljning, övriga nettointäkter från exploateringsverksamheten samt engångsposter.

Årets investeringar och självfinansieringsgrad av investeringar

Årets investeringsutgifter landade på 706 mnkr, varav 87 mnkr avser finansiell leasing i form av hyra av lokaler. Investeringsvolymen var 372 mnkr lägre än planerat exkluderat från finansiell leasing, vilket främst förklaras av att flera stora projekt senarelagts. Jämfört med föregående år innebar det en ökning med 100 mnkr eller 19 procent. Under de senaste fem åren har den genomsnittliga investeringsvolymen legat på 540 mnkr, samtidigt som det planeras för betydligt högre investeringsvolym under de kommande åren.

Självfinansieringsgraden av investeringar mäter hur stor andel av investeringarna som har kunnat finansieras med inkomster från försäljning av tillgångar, exploateringsersättningar samt de skatteintäkter som inte har förbrukats i den löpande verksamheten. Självfinansieringsgraden bör analyseras över tid då den årliga investeringsvolymen kan variera kraftigt beroende på effekten från enskilda projekt samt förskjutningar av projekt. Självfinansieringsgraden av investeringsutgifter exklusive finansiell leasing uppgick till 113 procent under 2020. Det innebar en försämring med åtta procentenheter jämfört med föregående år, vilket till stor del förklaras av den ökade investeringsvolymen. Genomsnittet de senaste tre åren ligger på drygt 89 procent. Snittet i riket för 2019 var en självfinansieringsgrad på 63 procent. För mer detaljerad genomgång av årets investeringar hänvisas till avsnittet om investeringsredovisning på sidorna 42-44.

Självfinansieringsgrad investeringar

mnkr	2020	2019 ¹	2018	2017	2016
Avskrivningar/ investeringsbidrag	215,0	192,7	194,1	171,7	161,3
Försäljning av fastigheter, exploateringsersättningar med mera	116,2	159,2	42,7	85,1	61,8
Resultat före extraordinära poster exklusive resultat från försäljning, ingår ovan	367,7	274,3	65,4	44,1	201,6
Utrymme för självfinansiering	698,9	622,7	302,2	300,9	424,7
Investeringsutgifter	705,6	516,8	688,8	613,8	368,6
Självfinansieringsgrad investeringsutgifter, procent²	112,9	120,5	43,9	58,7	115,2

- 1) Uppgift justerad mot tidigare års handlingar på grund av ändrad redovisningsprincip.
2) Investeringsutgifter exklusive finansiell leasing

Skuldsättning

Skuldsättningsgraden mäter hur stor andel av tillgångarna som har finansierats med främmande kapital. Mölndals stad har inte någon långfristig upplåning i form av banklåneskuld för den verksamhet som bedrivs i förvaltningsform, och är därmed lågt exponerad för risker i samband med ränteförändring. Däremot finns ett ränteberoende till följd av stadens utlåning till bolagssektorn. Stadens långfristiga skuld uppgick vid årsskiftet till 573 mnkr, varav 182 mnkr avser leasingsskuld för finansiella leasingavtal och resterande del avser anläggningsavgifter samt offentliga investeringsbidrag som fördelas som en intäkt över tillgångens nyttjandetid.

Den aktuella skuldsättningsgraden inklusive hela pensionsåtagandet på nästan 49 procent, minskade med en procentenhet jämfört med föregående år. Förändringen kan förklaras av att pensionsskulden minskade samtidigt som de kortfristiga skulderna ökade.

Skuldsättningsgrad

Procent	2020	2019 ¹	2018 ¹	2017 ¹	2016 ¹
Kortfristiga skulder	13,7	12,4	14,4	14,6	13,5
Långfristiga skulder	9,0	8,6	6,6	6,0	5,3
Avsättningar	1,0	1,3	1,0	0,5	0,5
Pensionsskuld, totalt	25,1	27,5	29,9	31,4	33,5
Total skuldsättningsgrad ²	48,8	49,8	51,9	52,5	52,8

- 1) Uppgift justerad mot tidigare års handlingar på grund av ändrad redovisningsprincip.
2) Inklusive hela pensionsåtagandet och exklusive koncernkontot.

Likviditet

Kassa- och balanslikviditet är mått på kommunens kortsiktiga betalningsberedskap. En oförändrad eller ökande likviditet i kombination med en oförändrad eller förbättrad soliditet är ett tecken på att kommunens totala finansiella handlingsutrymme har stärkts. Kassalikviditeten är ett mått på hur stora de likvida tillgångarna är i förhållande till de kortfristiga skulderna. Den kortsiktiga betalningsberedskapen säkerställs för Mölndals stad och bolagen inom koncernen Kvarnfallet Mölndal AB genom en gemensam koncernkassa. Mölndals stads egen betalningsförmåga på kort sikt var vid årsskiftet nästan 71 dagar i relation till verksamhetens nettokostnader, vilket var en ökning med 22 dagar jämfört med ifjol. Vid behov kan kort upplåning ske från koncernkassan i kombination med utnyttjande av checkkredit. Det har sedan länge varit en medveten strategi att hålla upplåningen på en låg nivå och i första hand lösa likviditetsbehovet genom intern upplåning inom koncernen.

En analys av kassaflödet visade att stadens likvida medel, exklusive bolagen, ökade med drygt 154 mnkr jämfört med föregående års saldo. Det var cirka 440 mnkr högre än vad som bedömdes i budget 2020. Det bör noteras att den ingående likviditeten vid årets början låg väl i linje med budget och att den positiva utvecklingen främst härrör sig från tre olika faktorer. En av delarna som påverkade kassaflödet positivt med cirka 180 mnkr var för högt utbetalda preliminära skatteintäkter samt de nya statliga tillskotten som erhöles under året. En annan viktig faktor är att nettoutfallet av årets investeringar samt intäkter från exploateringsverksamheten blev 230 mnkr lägre än beräknat om finansiell leasing exkluderas. Förseningar av flera stora byggnationer såsom förskolor, skolor samt idrottsanläggningar

påverkade likviditeten positivt med över 220 mnkr, varav badhusprojektet ingick med över 80 mnkr. Nämndernas överskott på 148 mnkr bidrog även till den positiva likviditetspåverkan jämfört med bedömningen i budget.

Stadens finansiella nettotillgångar var 505 mnkr vid årsskiftet, vilket innebar en ökning med drygt 37 mnkr jämfört med 2019. I måttet ingår de finansiella tillgångar och skulder i balansräkningen som staden beräknas omsätta på medellång sikt, cirka 10–20 år. Bakgrunden till att de finansiella nettotillgångarna ökade under året kan främst förklaras av att stadens egen likviditet steg samtidigt som de kortfristiga skulderna ökade.

Likviditet

mnkr	2020	2019	2018	2017	2016
Kassalikviditet, procent	99,7	95,8	73,3	103,4	131,8
Likvida medel	652,6	436,5	240,3	385,5	566,9
varav staden	494,4	340,3	178,2	414,6	521,6
Beviljad checkkredit koncern	300,0	300,0	300,0	300,0	300,0

Risk och kontroll

Perspektiven bedömer om det förekommer några risker som kan påverka resultat och kapacitet samt vilken kontroll som organisationen har över den finansiella utvecklingen.

Soliditet och finansiell handlingsberedskap

Under de senaste åren har de ekonomiska resultaten varit på sådana nivåer att staden trots högre investeringsnivåer kunnat behålla den långsiktiga finansiella handlingsberedskapen i ett stabilt läge. Soliditeten är ett mått på organisationens långsiktiga betalningsförmåga. Den redovisar hur stor andel av de totala tillgångarna som är finansierade med skattemedel. En god soliditet innebär att organisationen har ett bra utgångsläge för att hantera ekonomiska nedgångar. För Mölndals stad påverkas soliditetsmättet även av den koncerngemensamma likviditetshandling som ingår i balansräkningen. Effekten av bolagens likviditet måste därför beaktas vid en analys av soliditetens utveckling. Omräkning har skett för hela perioden till följd av ändrad redovisning av exploateringsersättningar, som innebär att exploateringsersättningar intäktsförs direkt.

Stadens soliditet inklusive samtliga pensionsförpliktelser och exklusive koncernkontoeffekten uppgick till 51 procent, vilket var en ökning med en procentenhet jämfört med föregående år. Ökningen av soliditeten kan bland annat förklaras av en hög resultatnivå och innebar även att staden har kunnat självfinansiera sina investeringar. De samlade resultaten under den senaste femårsperioden innebar att den redovisade soliditeten, det vill säga enligt den så kallade blandmodellen, vid utgången av 2020 var lägre än vid ingången av perioden. Anledningen är att resultatet inte motsvarar en tillräckligt hög andel av tillgångsökningen för att förbättra andelen eget kapital enligt det soliditetsmättet.

Stadens soliditet inklusive samtliga pensionsförpliktelser har däremot stärkts och ökat med nästan fyra procent till knappt 50 procent den senaste femårsperioden, vilket främst kan förklaras av höga resultatnivåer. Genomsnittet för riket uppgick till nästan 27 procent år 2019. Vid en jämförelse av soliditetsnivåerna

mellan kommunerna i Västra Götaland och Halland under 2019 har Mölndal en hög soliditetsnivå relaterat till genomsnittet. Mölndals soliditet, inklusive den totala pensionsförpliktelsen, var 46 procent.

Soliditet

Procent	2020	2019 ¹⁾	2018 ¹⁾	2017 ¹⁾	2016 ¹⁾
Soliditet enligt redovisad balans, pensioner enligt blandmodellen	68,4	69,9	70,3	72,2	73,7
Soliditet exklusive effekter av koncernkontot	70,6	72,0	71,9	73,3	75,3
Soliditet inklusive hela pensionsåtagandet, exklusive effekter av koncernkontot	51,2	50,2	48,1	47,5	47,2

1) Uppgift justerad mot tidigare års handlingar på grund av ändrad redovisningsprincip.

Kommunalskatt

Stadens skattesats har varit oförändrad mellan 2012 och 2019. År 2020 uppgick Mölndals stads skattesats till 20:51 medan den totala skattesatsen låg på 31:99, vilket var en ökning med 25 öre jämfört med föregående år. Jämfört med riket är Mölndals totala skattesats 45 öre lägre. Nivån på de primärkommunala skattesatserna inom riket är däremot inte helt jämförbara. Bakgrunden är att uppgiftsfördelning och skatteväxling mellan kommun och region varierar.

Kommunalskatt

Skattesats	2020	2019	2018	2017	2016
Kommunen	20:51	20:26	20:26	20:26	20:26
Totalt	31:99	31:74	31:74	31:74	31:74

Pensionsförpliktelse

De totala pensionsförpliktelsen för Mölndals stad uppgick 2020 till 1,6 miljarder, vilket är en ökning med 28 mnkr jämfört med föregående år. Den största delen, 77 procent, eller drygt 1,2 miljarder bestod av ansvarsförbindelse och resterande del avsåg avsättningar för pensioner. En utförligare analys av pensionsförpliktelsen återfinns i förvaltningsberättelsen under avsnittet viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning på sidan 13.

Kommunens borgensåtaganden

Mölndals stads totala borgensåtagande uppgick vid årsskiftet till 4,3 miljarder kronor och domineras helt av borgen för bolagens finansiering. Åtagandet bedöms för närvarande inte innebära någon förlustrisk.

Bolagen har under 2020 ersatt staden med en årlig avgift på 0,5 procent av aktuell borgen motsvarande 21,8 mnkr. Utöver borgensåtaganden för den egna koncernen finns ytterligare 21,3 mnkr i borgensåtagande. Här ingår regionala bolag; Gryaab, Renova AB, Räddningstjänstförbundet, för såväl större investeringar som pensionsåtaganden. Därutöver ingår även lämnad säkerhet för viss bostadsproduktion, enstaka föreningar samt ett begränsat kvarstående åtagande för småhus med statlig belåning. Varken de regionala bolagen eller föreningarna beräknas för närvarande utgöra någon förlustrisk. Risken på grund av borgensåtagandet för småhuslånen bedöms vara försumbar.

Mölnads stad ingick år 2017 en solidarisk borgen för Kommuninvest i Sverige AB. Mölnads del i borgensansvaret är 0,83 procent vilket motsvarar 58 mnkr.

Budgetföljsamhet

En del i att förstå årets resultat, men också för att bedöma kommunens förmåga att planera och genomföra verksamheten enligt plan, är att utvärdera budgetföljsamheten. Årets budgeterade resultat uppgick till 43 mnkr exklusive de 45 som i budget bedömdes flyta in i form av resultat vid försäljning av mark i exploateringsområden. I driftbudget ingick inte prognostiserade intäkter från exploateringsersättningar som i och med ändrad redovisningsprincip intäktsförs direkt. Däremot fanns de budgeterade i form av 201 mnkr i investeringsbidrag. Tillsammans med 45 mnkr för resultat vid försäljning väntades därmed 246 mnkr i intäkter från exploateringsverksamheten. Utfallet stannade vid 115 mnkr och det uppstod därmed en negativ avvikelse på 131 mnkr. Avvikelsen motsvarades i hög grad av förskjutningar av stadens investeringar i exploateringsområden. Det strukturella resultatet, eller resultatet för den löpande verksamheten, efter att engångsposter har eliminerats, uppgick till 259 mnkr. Det innebar ett positivt utfall jämfört med budget på 216 mnkr eller drygt fem procent i förhållande till årets skatteintäkter och generella statsbidrag.

Skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning redovisade totalt sett en positiv budgetavvikelse på drygt 71 mnkr. Överskottet från skatt och utjämning var i princip helt hänförligt till att de nya omfattande statliga stöden för 2020 som nämnts tidigare. De statliga stöden i form av välfärds- miljarderna summerade till 127 mnkr. I resultatet ingick drygt 20 mnkr i form av en så kallad eftersläpningsersättning som staden blivit berättigad till för år 2020, vilket stämmer väl med budgeterad nivå. Avseende övriga centrala poster som avskrivningar, förändring i avsättningar med mera finns en stark koppling till investeringstakt samt finansiell leasing respektive årets verkliga bemanning inom nämndernas verksamhet. Pensionskostnaderna blev tre mnkr högre än budgeterat. Det förklaras av att kostnaderna för i huvudsak förmånsbestämd ålderspension blev högre än beräknat.

Nämndverksamhetens budgetföljsamhet utgör, sett över tid och i kombination med budgetutfallet för skatteintäkterna, en viktig förklaring till den ekonomiska utvecklingen och under 2020 redovisade nämnderna en positiv budgetavvikelse på 148 mnkr. Här bedöms att stora delar kan härledas till effekter av pandemin. Det är främst tre nämnder, skolnämnden, social- och arbetsmarknadsnämnden och vård- och omsorgsnämnden, som redovisade positiva avvikelser på ungefär 40 mnkr vardera. Den positiva avvikelsen berodde dels på att en del verksamheter inte har kunnat genomföras eller har legat på lägre volymer med anledning av de restriktioner som påverkar efterfrågan och över huvud taget möjligheten att genomföra verksamheten i vanlig omfattning. Samtidigt så blev utfallet av antal barn och elever lägre än planerat. Vidare utgick statlig ersättning för sjuklönekostnader samt merkostnader inom hälso- och sjukvård kopplat till pandemin. För mer detaljerad genomgång av budgetavvikelser per nämnd hänvisas till nämndernas verksamhetsredovisning på sidorna 64–94.

Budgetföljsamhet

mnkr	2020	2019	2018	2017	2016
Budgeterat resultat ¹	42,7	28,4	10,3	15,2	25,9
Resultat, utfall ¹	258,9	165,4	9,4	29,1	86,5
Nämndernas budgetavvikelser ¹	148,2	78,0	20,9	1,7	98,4

1) Resultat och budget exklusive engångsposter.

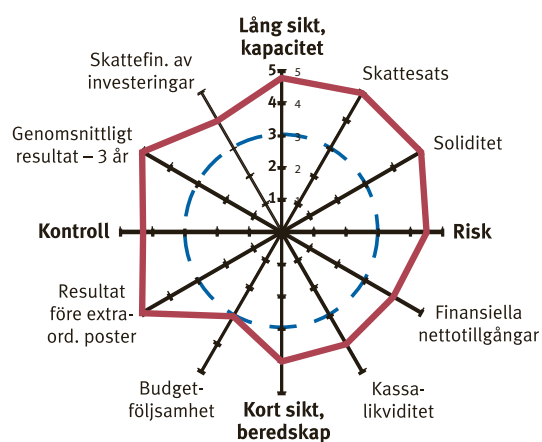
Finansiell profil i jämförelse med andra

Den traditionella finansiella analysen bygger på jämförelser över tid. Redovisningen utgår från att en kommuns verksamhet ska fortsätta i all framtid, den så kallade fortlevnadsprincipen. Huvudsyftet är att ge en rättvisande resultatredovisning där värderingar sker på ett likartat sätt så att redovisade resultat blir jämförbara mellan åren.

Ett kompletterande perspektiv till den finansiella analysen är att undersöka hur staden befinner sig finansiellt och har utvecklats i förhållande till andra kommuner. Inom ramen för Kommunforskning i väst, KFI, genomförs årligen en jämförelse mellan kommunerna i Västra Götalands och Hallands län. Profilerna utgår, med viss justering, från den RK-modell som används för Mölnads finansiella analys och ekonomin speglas i form av ett polärtdiagram. De innehåller dels åtta finansiella nyckeltal, dels fyra perspektiv som är viktiga när en kommuns ekonomi analyseras. De fyra perspektiven är långsiktig handlingsberedskap, kortsiktig handlingsberedskap, riskförhållande samt kontroll över den finansiella utvecklingen. Profilen för 2020 presenteras under hösten 2021 och därför är det Mölnads profil för 2019 som redovisas här. Värdena är relativa värden som presenteras utifrån en normalfördelningskurva. Värden utanför den streckade ringen innebär starkare värden än genomsnittet, medan det omvända förhållandet råder vid lägre värden.

Finansiell profil Mölnads stad 2019

i förhållande till Västra Götalandsregionen och Hallands län

Mölnads stads finansiella profil för 2019 är starkare än genomsnittet både i förhållande till kommunerna i Västra Götaland och Hallands län och i förhållande till samtliga kommuner i riket. Mölnads stad låg över genomsnittet för samtliga fyra perspektiv. Fyra nyckeltal visade på en förbättrad poäng under perioden 2017–2019 samtidigt som tre nyckeltal visade på oförändrad poäng under samma period. Det var endast nyckeltalet för budgetföljsamhet som innebar en minskad poäng,

eftersom den positiva budgetavvikelsen på 1,8 procent för 2019 var betydligt högre än både 2018 och 2017. Budgetavvikelsen bör ligga så nära noll som möjligt eller en avvikelse på plus eller minus en procent. En förstärkning av resultatnivån under perioden innebar att Mölndal redovisade ett genomsnittligt resultat per år i förhållande till verksamhetens kostnader på 3,6 procent. Detta kan jämföras med snittet för länen under perioden på 1,9 procent per år.

Sammanfattningsvis går det följaktligen att utläsa att staden fortsatt har en finansiell profil som totalt sett är starkare än genomsnittet för samtliga fyra perspektiv. Det betyder att utifrån profilen, jämfört med snitten i länen, hade Mölndal vid utgången av år 2019 ett starkare finansiellt utgångsläge jämfört med år 2017. Det kan främst förklaras av en starkare resultatnivå i kombination med en fortsatt hög investeringsvolym. Genom framtida utmaningar i form av osäkerheten om pandemins effekter, fortsatt ökade investeringar och ökade behov kopplade till befolkningsförändringar är det mycket värdefullt att staden har det utgångsläge som bekräftas av den finansiella profilen.

Kommunernas bokslut för 2020 har nu offentliggjorts och stadens ekonomiska utfall för 2020 bedöms innebära att profilen återigen förstärks.

Sammanfattning bedömning av finansiell ställning och utveckling

Bedömningen av Mölndals stads ekonomi med utgångspunkt från den finansiella analysen visar att staden under en sammanhängande period på drygt tio år har uppnått en positiv balans mellan kostnader och intäkter.

Under de senaste tre åren har Mölndal totalt sett nästan kunnat självfinansiera investeringarna genom stadens starka resultat, erhållna exploateringsersättningar samt försäljning av mark med mera. Självfinansieringsgraden minskade dock 2018 till följd av ett lägre resultat jämfört med de senaste två åren.

Staden har en god soliditetsnivå och inga lån från kreditinstitut, vilket däremot finns inom den verksamhet som bedrivs i bolagsform. Vid en djuplodande analys av soliditeten, med hänsyn till effekterna av den gemensamma koncernkassan samt hela pensionsåtagandet, framgår det att den långsiktiga kapaciteten är stark och att det har skett en förstärkning med cirka fyra procentenheter under den senaste femårsperioden. Vid utgången av 2020 uppgick soliditeten inklusive hela pensionsåtagandet men exklusive koncernkontoeffekter till 51 procent. Det är en betydligt högre nivå än riksgenomsnittet som 2019 låg på nästan 27 procent, utan justering av koncernkontoeffekten. Under de kommande åren väntas soliditeten pressas nedåt utifrån framtida höga investeringsbehov i kombination med upplåning.

Hur väl utfallet följer budget är ett mått på organisationens kontroll över ekonomin. Nämnderna hade år 2020 en stor positiv avvikelse mot budget på 148 mnkr. Den verksamhet som bedrivs hos nämnderna har därmed totalt sett bedrivits på en betydligt lägre nivå än budget. Avvikelsen är samtidigt starkt påverkad av tillfälliga överskott i form av extra statliga stöd samt lägre volymer som till stora delar beror på pandemin. Även över tid framträder en bild av att staden totalt sett har en god budgetföljsamhet.

Kommunalskatten är fortfarande låg i Mölndal jämfört med andra kommuner, trots en skattehöjning på 25 öre inför 2020. Utifrån ett finansiellt perspektiv är det positivt eftersom det innebär en möjlighet att förstärka ekonomin, vilket kan vara svårare för en kommun med en högre skatt.

Betalningsberedskapen 2020 har legat på en hög nivå och låg vid årsskiftet på 494 mnkr. Även den långsiktiga betalningsförmågan befinner sig, som tidigare nämnts, på en god och stabil nivå. Delar av investeringarna beräknas att behöva lånefinansieras först år 2022 utifrån antagen budget/plan 2021–2023. Mölndals stads borgensåtagande var 61 590 kronor per invånare 2020 vilket är en ökning med drygt tusen kronor jämfört med 2019. Under 2019 låg genomsnittet i riket på 27 978 kronor per invånare.

Borgensåtagandet domineras av borgen till den egna bolagskoncernen främst avseende bostadsproduktion och leasing avseende kraftvärmeverket. Åtagandet bedöms för närvarande inte innebära någon förlustrisk. Bolagen inom kommunkoncernen har skulder till kreditinstitut motsvarande 4,7 mdkr. Detta innebär att kommunkoncernen, och därmed även staden, exponeras mot kapitalmarknaden, både avseende ränteförändringar som tillgång på kapital. Skulderna har uppkommit i samband med bostadsproduktion och uppförande av kraftvärmeverk. Men också i samband med att Kvarnfallet Mölndal AB köpt dotterbolag från staden och i samband med förnyelsen av Mölndals innerstad.

Staden har ett omfattande pensionsåtagande och det kommer att innebära en ökning av utbetalningarna som blir både likviditets- och resultatpåverkande. Någon särskild placering har inte skett för att möta framtida pensionsutbetalningar. Pensionsmedlen har istället återlånats till verksamheten.

Utvärdering av god ekonomisk hushållning

Kommunfullmäktige har i budget 2020 fastställt verksamhets- och finansiella mål samt riktlinjer för god ekonomisk hushållning. Uppföljningen av dessa visar att Mölndal i hög grad uppnår goda och planerade verksamhetsmässiga resultat. För mer information kring måluppföljning se avsnittet om styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten på sidorna 20–23.

Finansiella mål i budget 2020

- Resultatet ska inrymma värdesäkring av hela pensionsförpliktelsen.¹
- Nettokostnadernas andel av skatter och statsbidrag ska inte överskrida 98,5 procent i genomsnitt över rullande treårsperiod.²

1) Om synnerliga skäl föreligger kan jämförelsestörande poster elimineras.

2) Vid avstämning tillämpas resultat enligt blandmodellen, exklusive exploateringsersättningar, intäkter för erhållna anläggningar utan ersättning samt försäljning av mark- och exploateringsstillgångar. Om synnerliga skäl föreligger kan andra poster beaktas. Förändringen av redovisningsprinciper för exploatering har därmed beaktats.

Förändringen av den del av pensionsskulden som inte redovisas i balansräkningen innebär att skulden minskade med två mnkr under 2020. Det betyder att det första finansiella målet är uppfyllt eftersom resultatet skulle påverkas positivt vid en tillämpning av fullfundsmodellen.

Målet för nettokostnadsandelen ska stämmas av över rullande

treårsperioder och då exklusive resultat vid försäljning av mark- och exploateringsstillgångar, exploateringsersättningar samt intäkter för erhållna anläggningar utan ersättning. Med det måttet tog nettokostnaderna för 2020 i anspråk 93,2 procent av skatteintäkter och kommunalekonomisk utjämning. Under 2020 bedöms det dock finnas synnerliga skäl för att eliminera ytterligare poster i form av kostnader för rivning och sanering för nytt badhus på 18 mnkr. Då även de posterna beaktas, tog nettokostnaderna för 2020 i anspråk 92,8 procent av skatteintäkter och kommunalekonomisk utjämning. Under 2018 och 2019 låg motsvarande mått på 98,3 respektive 93,8 procent, vilket innebär en genomsnittlig nettokostnadsandel på 94,8 procent. Målet är följaktligen uppfyllt med god marginal. Genom att samtliga jämförelsestörande poster, med undantag av effekten från försäljningar och årets exploateringsersättningar, ingår i avstämningen kan de tillfälliga tillskott som förekommit under åren, till exempel i form av stora tillfälliga statsbidrag på 127 mnkr och de övriga positiva effekter som uppstått kopplat till pandemin, användas för att i budgetläget hantera behov av kostnadsanpassningar över en längre period. I samband med beslut om Budget/plan 2021–2023 var den positiva resultatutvecklingen för 2020 redan känd och kunde beaktas. Nivån på det finansiella målet är satt med hänsyn till att det tillkommer resultat vid försäljning av fastigheter som bidrar vid analysen av hur den ekonomiska ställningen utvecklas. För det enskilda året 2020 skulle det finansiella målet motsvarat en resultatnivå på cirka 58 mnkr. Det resultat som tillämpas vid avstämning av det finansiella målet blev enligt ovanstående beräkning 287 mnkr för 2020.

Avstämning av finansiella mål Genomsnitt rullande 3-årsperioder

mnkr	2020	2019 ¹	2018	2018–20
Verksamhetens nettokostnader	3 595,7	3 504,4	3 473,2	10 573,3
Justering av synnerliga skäl ¹	-17,8	-21,0	-22,3	-61,1
Justering av resultat vid fastighetsförsäljning och exploateringsersättningar	131,2	127,8	54,1	313,1
Finansnetto	-30,3	-25,8	-24,8	-80,9
Summa nettokostnader	3 678,8	3 585,4	3 480,2	10 744,4
Skatteintäkter och generella statsbidrag	3 965,9	3 821,5	3 541,9	11 329,3
Nettokostnadsandel, procent	92,8	93,8	98,3	94,8

¹⁾ 2020: Sanering och rivning nytt badhus. 2019: Medfinansiering statlig infrastruktur. 2018: Nedskrivning Åbybadet och utrangering datorer.

Sammantagen bedömning av god ekonomisk hushållning, ekonomisk ställning och utveckling

Kommunallagens ekonomikapitel anger att kommuner ska bedriva sin verksamhet med god ekonomisk hushållning.

Innebörden definieras inte men regelverket innehåller en lagstadgad miniminivå för det ekonomiska resultatet, det så kallade balanskravet. Om finansiell kapacitet och motståndskraft ska kunna behållas krävs det resultatnivåer som ligger över den miniminivån. Målet att behålla den ekonomiska ställningen på en jämn nivå, brukar i kommunalekonomiska sammanhang kopplas till ansvaret för att inte skjuta över kostnader på kommande generationer. Den finansiella analysen visar att

det inte finns något givet mått på god ekonomisk hushållning. Negativa eller svaga resultat är naturligtvis en varningssignal, men utfallet för enskilda år är inte avgörande vid en bedömning. Det som är viktigt är den ekonomiska utvecklingen över tid. Nyckeltalet soliditet är ett användbart mått i det sammanhanget. Om soliditeten hålls oförändrad tyder det på att det finns en stabilitet i relationen kostnader och intäkter respektive tillgångar och skulder. Hur soliditeten utvecklas är nära kopplat till investeringsnivån.

Bedömningen av Mölndals stads ekonomi i relation till god ekonomisk hushållning bör utgå från resultatet av den finansiella analysen, men också innefatta en bedömning av om skattemedlen använts till rätt saker och utnyttjats effektivt. Verksamhetsredovisningen och uppföljningen av kommunfullmäktigemålen lämnar i huvudsak en positiv bild av det verksamhetsmässiga resultatet. Slutsatsen av den finansiella analysen är att staden under en lång period har haft en god utveckling av både resultat och soliditet. I jämförelse med andra kommuner har Mölndal en mycket stark ekonomisk ställning och de resultat som uppnåtts under senare år har inneburit att staden kunnat behålla en god långsiktig kapacitet över tid trots att skatteintäkterna tidvis utvecklats sämre än beräknat. Över den senaste treårsperioden är det genomsnittliga resultatet 3,9 procent, exklusive intäkter från exploateringsverksamheten. Utökas perioden till sex år försvagas motsvarande genomsnittliga resultat till 3,1 procent. Det betyder att staden har haft en resultatnivå som överstiger de två procent som blivit en vanligt förekommande riktlinje för vilken nivå som bör uppnås om en kommun över tid ska kunna skattefinansiera en normal investeringsvolym. Vilken nivå som bör uppnås i en enskild kommun och för ett enskilt år kan dock variera med hänsyn till utgångsläge och förutsättningar. För Mölndal, som är en tillväxtkommun med omfattande investeringsplaner, är det värdefullt med det handlingsutrymme som kommer av ett starkare resultat. Bakgrunden till den ekonomiska utvecklingen är att organisationen över tid har haft förmåga att anpassa verksamheten till nya förutsättningar, men det är även effekten av ett antal gynnsamma engångsfaktorer främst i form av tillfälliga statliga stöd.

Övriga delar av den finansiella analysen lämnar också en positiv bild av Mölndals ekonomi. Även kommunkoncernens bolag redovisar som helhet en god ekonomi och väl fungerande verksamhet, vilket ytterligare bidrar till god ekonomisk hushållning. De kommunala bolagen ska enligt stadens riktlinjer för god ekonomisk hushållning bedriva sin verksamhet på ett affärsmässigt sätt som samlat ger en marknadsmässig avkastning och möjliggör utdelning till ägaren, vilket också har uppfyllts.

Med stöd av ovanstående analys är bedömningen att Mölndals stad har uppfyllt kommunallagens krav på god ekonomisk hushållning.

Balanskravsresultat

Balanskravet är ett krav på ekonomisk balans mellan intäkter och kostnader som regleras i kommunallagen. Om kostnaderna är större än intäkterna ett enskilt räkenskapsår, uppstår ett underskott som ska återställas inom de tre påföljande åren. Balanskravet avser kommunens nämnd- och förvaltningsorganisation.

Enligt gällande normering redovisas balanskravsutredningen i tabellen till höger. Balanskravsutredningen syftar till att visa hur balanskravsresultatet har uppstått. Huvudprincipen vid avstämning av balanskravet är att intäkterna ska överstiga kostnaderna och att realisationsvinster inte ska inräknas i intäkterna då avstämningen görs. Balanskravsutredningen börjar med årets resultat enligt resultaträkningen som justeras för samtliga realisationsvinster vid avyttring av anläggningstillgångar. Därefter finns det möjlighet att gottgöra resultatet för realisationsvinster/förluster som uppstått vid avyttring av tillgångar om dessa avyttringar bidrar till en god ekonomisk hushållning, till exempel kostnadsbesparingar, i framtiden. Eventuella orealiserade vinster och förluster i värdepapper ska också återföras. Efter dessa justeringar redovisas ett resultat efter balanskravsjusteringar.

I balanskravsutredningen har årets resultat för 2020 justerats med realisationsvinster på 0,6 mnkr. Balanskravsresultatet för 2020 uppgick därmed till 393,3 mnkr, vilket innebär att staden lever upp till lagens krav om en balans mellan intäkter och kostnader. Mölndals stad har sedan införandet år 2000, uppfyllt balanskravet. Det finns således inte något underskott att återställa.

Balanskravsutredning

mnkr	2020	2019 ¹
Årets resultat enligt resultaträkning	393,9	342,9
- Samtliga realisationsvinster	-0,6	-1,7
+ Realisationsvinster enligt undantagsmöjligheter	-	-
+ realisationsförluster enligt undantagsmöjligheter	-	-
-/+ Orealiserade förluster i värdepapper	-	-
-/+ Återföring av orealiserade förluster i värdepapper	-	-
= Årets resultat efter balanskontojusteringar	393,3	341,2
- Reservering av medel till resultatutjämningsreserv ²	-	-
+ Användning av medel till resultatutjämningsreserv ²	-	-
= Årets balanskravsresultat	393,3	341,2

1) Uppgift justerad mot tidigare års handlingar på grund av ändrad redovisningsprincip med 51,6 mnkr.

2) Mölndals stad tillämpar inte resultatutjämningsreserv, RUR.

Mölndal blir den nya stadsporten till Göteborgsregionen. Bilden är en vision som visar hur Mölndal växer och blir en naturlig del av södra Göteborg. Trafikverket har pekat ut Mölndal som en station på den nya tågbanan mellan Göteborg och Borås och en ny höghastighetsjärnväg skymtas i bilden. Visionsbilden är framtagen av Tomorrow AB i samarbete med MölnDala Fastighets AB, NCC, Citycon och Mölndals stad.

Förväntad utveckling

I avsnittet redovisas vilka kända förhållanden och faktorer som bedöms påverka den kommunala koncernen direkt eller indirekt. Den förväntade utvecklingen för kommunkoncernen sammanhänger med och är i hög grad en följd av vad som beskrivs i avsnitten viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning, se sidorna 10–13, samt händelser av väsentlig betydelse, se sidorna 16–17.

Coronapandemin fortsätter påverka

Det kan konstateras att utvecklingen under 2020 dominerats av de speciella omständigheter som uppstått till följd av coronapandemin och med tanke på osäkerheten om både verksamhetskonsekvenser och konjunkturutveckling är det nog ofrånkomligt att pandemin får stor betydelse även under de närmaste åren.

Utvecklingen är nu starkt beroende av ett flertal faktorer som hänger samman med pandemin, inte minst hur vaccinationsinsatserna framskrider både i Sverige och globalt. Taktiken på återgång till någon slags normalitet bedöms inte minst ha samband med den ekonomiska politiken och i vilken takt som krisåtgärder förlängs eller avvecklas. SKR menar att det är mycket oklart när konjunkturen kommer att vara tillräckligt stark för att företag och hushåll ska kunna klara sig utan understöd. Det styrs givetvis av hur smittspridningen fortsätter och av hur vaccinationsprogram och restriktioner hanteras världen över. Under förbehåll om en hög osäkerhet bedömer SKR att den svenska konjunkturen ska stärkas under 2021, men att återhämtningen blir långdragen. Utöver effekterna på den kommunala ekonomin under de närmaste åren väntas pandemin få andra konsekvenser som påverkar den kommunala verksamheten och prioriteringen av resurser. Efterhand kommer det att tydliggöras vilka ackumulerade behov som behöver tas om hand, vilka sociala konsekvenser och vilken psykisk ohälsa som kan ha uppstått på grund av isolering. Det kommer att visa sig om det behövs extra stöd till elever som kommit efter, vilka effekter pandemin har fått på föreningslivet och stadens näringsidkare samt i vilken omfattning den egna personalen har behov av extra stöd efter de påfrestningar som man har upplevt. Ett annat angeläget område är att stötta de kommuninvånare som blivit arbetslösa och då inte minst särskilt utsatta grupper. Pandemin har slagit extra hårt mot människor som står långt från arbetsmarknaden och de unga som precis ska etablera sig. Arbetslöshet påverkar inte bara den kommunala skatteunderlaget utan förvärrar sociala problem, skapar ohälsa och behov av försörjningsstöd.

Utöver negativa och tragiska konsekvenser för enskilda människor, företag, föreningar och kommunala verksamheter som ställts in, ställts om och skjuts upp har det uppstått en del oväntade positiva konsekvenser. Digitaliseringen har tagit fart och i verksamhet efter verksamhet har det skapat nya

möjligheter och ingen tror att vi kommer att återgå till hur det var förut, åtminstone inte fullt ut. Många tror att lokalanvändningen kommer att omprövas i grunden, inte minst då det gäller administrationen men kanske även inom skolans värld. Andra exempel är att kurser och konferenser, möten och politiska sammanträden faktiskt inte alltid behöver ske i en fysisk lokal eller innebära behov av resa och hotell.

Demografiska utmaningar kvarstår men kom i skymundan

Parallellt med hanteringen av pandemins konsekvenser kvarstår kommunernas finansiella utmaningar från hela rikets demografi och en långsammare skatteintäktsutveckling. Ökningen av rikets befolkning i yngre och äldre åldrar kommer att ske betydligt snabbare än av antalet personer i yrkesverksam ålder och behovet av kommunal verksamhet tilltar därför mer än vad som beräknas kunna finansieras genom ökad sysselsättning och därmed ökade skatteintäkter. Under 2019 presenterade Finansdepartementet en analys som visade att med ett oförändrat välfärdsåtagande skulle gapet mellan kommunsektorns intäkter och kostnader öka till 90 mdkr 2026. Sedan dess har det visserligen kommit statliga besked om nya stöd i form av både generella och riktade statsbidrag men det är marginella justeringar jämfört med den beräkningen. Till det kommer krav på ökad välfärd i coronakrisens spår och inte minst gäller detta ett förväntningstryck avseende äldreomsorgen. Men det är inte bara de ekonomiska förutsättningarna som förändras genom den demografiska utvecklingen, en stor utmaning väntas genom den minskade tillgången på arbetskraft och kompetens. Det är tydligt att det nu kommer att krävas ett betydande arbete med att effektivisera och omforma den kommunala verksamheten.

SKR är på olika sätt aktiva i frågan om kommunernas strukturella utmaningar och välfärdens framtida finansiering, inte minst kring utveckling och implementering av ny teknik samt behovet av att minska den statliga detaljstyrningen. I linje med vad som krävs för att möta de framtida utmaningarna har staden antagit en ny digitaliseringsstrategi. Syftet med strategin är att förbättra förutsättningarna för service till våra invånare och näringsliv samt införa mer effektiva arbetssätt. Exempelvis väntas genomförda satsningar på att automatisera processer med hjälp av Robotic Process Automation, RPA, följas av många fler. Särskilda medel har också avsatts för att finansiera de initiala kostnader för digitaliseringen som krävs för att uppnå effekter på längre sikt.

Stora investeringar och väntan på avgörande besked om järnvägssträckning

Stora investeringsbehov och stora stadsbyggnadsprojekt är faktorer som måste hanteras i stadens planering på både kortare och längre sikt. Investeringsbehoven ökar även som

en konsekvens av att många kommunala anläggningar är byggda under 60-, 70- och 80-talen och nu är i stort behov av ombyggnad och renoveringar. Stadens investeringsvolymerna väntas därför ligga på höga nivåer under många år framöver. Mölndal är en tillväxtkommun med en befolkning som ökar och de stora stadsbyggnadsprojekt som är aktuella kräver en omfattande utökning av service och infrastruktur. Parallellt med planeringen krävs samtidigt en beredskap för justeringar. De senaste riksprognoserna över befolkningsutvecklingen talar för att ökningen kommer att mattas av. Bakgrunden är minskade födelsetal och minskad invandring samtidigt som pandemins efterverkningar i form av dödstal och migration kan komma att förstärka den trenden. Byggnadskonjunkturen är nu sakta avtagande och takten i den utvecklingen är en risk som måste bevakas tillsammans med den osäkerhet som råder kring den långsiktiga påverkan från digitaliseringen.

Ett avgörande projekt för stadens framtida utveckling och med stor effekt på den fysiska planeringen är lokaliseringen av ny järnväg mellan Göteborg och Borås. Under 2021 väntas besked om Trafikverkets fortsatta prioriteringar och om de väljer en korridor som möjliggör en station i Mölndal. Flera andra järnvägsprojekt planeras av Trafikverket som berör Mölndals stad. Uppställningsspår för Västlänken och tågdepå för Västtrafiks tåg ska lokaliseras vid Sandbäck. I avvaktan på ställningstagande till järnvägssträckningen mot Borås påverkas detaljplanerna för flera andra projekt. Ett viktigt exempel är Forsåkersområdet, ett av Västsveriges största stadsutvecklingsprojekt. Här planeras för 6 000 nya invånare och 4 000 arbetsplatser i nära anknytning till Mölndals innerstad och projektet drivs av stadens helägda bolag MölnDala Fastighets AB. Ett annat betydelsefullt projekt för stadens utveckling är GoCo Health Innovation City. I anslutning till Astra Zeneca byggs en ny stadsdel i syfte att olika aktörer och verksamheter tillsammans ska kunna skapa innovation inom hälsa. Den femte och sista detaljplanen för Mölndals innerstad, Åbybergsgatan, blev klar 2020 och under 2021 sker en markförsäljning på nära 190 mnkr. Under 2021 förväntas detaljplanen för verksamhetsområdet Lunnagården antas, vilket kommer innebära stora investeringar för staden i form av utbyggnad av allmän plats men även stora intäkter i form av markförsäljningar.

Under de senaste åren har staden haft en kraftig tillväxt, vilket i grunden är positivt men medför också krav och förväntningar. Möjligheten att styra och kontrollera tillväxten är viktig och här är översiktsplanen ett betydelsefullt instrument för att leda stadens arbete i rätt riktning på lång sikt. Utbyggnadsordningen i staden ska möta behovet av en ekologisk, ekonomisk och socialt hållbar tillväxt. Mölndal har en unik möjlighet i form av tre stationslägen och de kommande åren kommer mer planeringsresurser att läggas på utvecklingen av stationssamhällena Lindome och Källered vid sidan av fortsatt utveckling av centrala Mölndal. Avsikten är att kommunfullmäktige ska behandla både en ny översiktsplan och ett nytt bostadsförslöjningsprogram under 2021.

Gott utgångsläge - bra grund för långsiktighet

Mölndals stads ekonomiska ställning och utgångsläge inför kommande utmaningar är stabilt och de ekonomiska resultaten har under en lång period och med få undantag legat på nivåer som varit betydligt starkare än stadens finansiella mål. Samtidigt som utgångsläget är gott visar planeringen inför kommande år att det finns orostecken kring finansieringen av den ordinarie löpande verksamheten. I kommunfullmäktiges beslut om ekonomisk plan för 2022 och 2023, som togs i november 2020, syns den utvecklingen. Det strukturella resultatet, det vill säga resultatet för den ordinarie verksamheten exklusive effekt av intäkter från exploateringsverksamheten, stannar på cirka 30 mnkr eller ungefär 0,7 procent, vilket har möjliggjorts genom de starka resultat staden har haft under tidigare år. För att möjliggöra långsiktighet är det angeläget att fortsätta utvärdera ekonomin över tid och inte fokusera på enskilda år.

Mölndal har med sitt goda utgångsläge en fördel inför de utmaningar som väntar den kommunala sektorn. Men med de höga investeringsvolymerna som väntas visar befintliga planer att staden snart går in i en period av lånefinansiering. Storleksordningen på upplåningen och därmed behovet av framtida ekonomiskt utrymme för finansiella kostnader samt exponeringen för ränterisker, påverkas i sin tur av resultatnivån. Det är nu angeläget att upprätthålla ett resultat som möjliggör en hållbar finansiering av ökade investeringar och driftskostnader kopplat till stadens planerade utbyggnad och befolkningstillväxt. Ett tillräckligt utrymme i resultatet är även en förutsättning för att möta snabba förändringar i samhälls-ekonomin.

En ny trend- och omvärldsanalys samt en långsiktig finansiell analys

Under 2020 har staden tagit fram en trend- och omvärldsanalys. Den syftar till att ge en gemensam plattform för det strategiska arbetet. För att öka långsiktigheten och få ytterligare underlag för diskussioner rörande politiska prioriteringar, ambitioner, konsekvenser och vägval har staden även tagit fram en långsiktig finansiell analys. Den togs ursprungligen fram under 2019, men kommer att revideras under första halvåret 2021. Det rör sig inte om detaljplanering utan handlar om olika alternativa scenarier och handlingsalternativ på tio års sikt. Kalkylen bekräftar det goda utgångsläget men också att staden står inför de många utmaningar och risker som nämns ovan. Den demografiska utvecklingen gör att efterfrågan på välfärdstjänster ökar och staden måste leverera mer välfärd relativt mindre resurser. I ett läge när det råder stor konkurrens om arbetskraften, krävs en omställning och kraven på effektivitet och produktivitet ökar.

Även under respektive nämnds verksamhetsredovisning återfinns kompletterande kommentarer kring förväntad utveckling, se sidorna 64–94.

DRIFT- OCH INVESTERINGSREDOVISNING

Drift- och investeringsredovisningen innehåller en samlad redovisning av kommunens investeringsverksamhet samt en redovisning av hur utfallet förhåller sig till den budget som fastställts för den löpande verksamheten.

Driftredovisning – kommun

Driftredovisningen omfattar verksamhetens netto-kostnader och motsvarar den första resultatnivån i resultaträkningen. Här beskrivs årets budget, ekonomi-uppföljningar under året, nämndernas avvikelser mot budget samt stadens nettokostnadsutveckling. Ytterligare information och analys finns i verksamhets-redovisningen på sidorna 64–94.

Årets budget

I november 2019 beslutade kommunfullmäktige om budget för 2020 och fastställde driftbudgeten till 3 652,7 mnkr. I driftbudgeten ingick 77,1 mnkr i kompensation för uppräkningsavseende pris och löner, varav 8,6 mnkr avsattes centralt hos kommunstyrelsens arbetsgivar- och organisationsutskott för att vid behov fördelas ut till nämnderna. Dessutom fanns 6,0 mnkr avsatta för drift effekter av investeringar hos kommunstyrelsens fastighetsavdelning, som även det skulle fördelas ut till nämnderna. I maj fördelades 7,2 mnkr av lönepotten till nämnderna och 3,1 mnkr gavs i kompensation till nämnderna för ökade kapitalkostnader.

På grund av coronapandemin beslutade kommunfullmäktige i mars att justera budgeten och avsätta tio mnkr hos kommunstyrelsens förfogandeanslag för finansiering av kostnader sammanhängande med pandemin. Det budgeterade resultatet justerades då från 52,7 mnkr till 42,7 mnkr.

Med anledning av den nya redovisningsrekommendationen från RKA, R14, har omräkning av budgeten gjorts enligt bokföringsmässiga grunder. Nettoeffekten blev 201,1 mnkr och driftbudgeten uppgick vid årsskiftet 2020 till 3 416,6 mnkr.

Årets driftbudget

Belopp i mnkr	
Beslutad driffram i KF 18/11 2019	-3 652,7
Beslutad justering i och med corona i KF 25/3 2020	-10,0
Resultat från försäljning av exploateringsmark enligt bedömning i budget 2020	45,0
Effekt av ny redovisningsprincip, RKR R2	201,1
Verksamhetens intäkter och kostnader enligt resultaträkning 31/12 2020	-3 416,6

Ekonomiuppföljningar under året

Nämnderna följer löpande upp sin ekonomi och rapporterar till kommunstyrelsen. Under 2020 följde nämnderna upp sin ekonomi per februari, mars, april, maj, augusti, september, oktober, november och december.

Årets första uppföljning per februari visade ett prognostiserat resultat på 19,4 mnkr. Coronapandemin var då relativt ny och mycket var okänt. Osäkerheten kring prognoserna i verksamheten var stor men både vård- och omsorgsnämnden och skolnämnden lämnade tidigt prognoser som pekade på

överskott. I kommande månadsuppföljningar växte överskotten på flera av nämnderna i och med den statliga kompensationen för sjuklöner samt minskad efterfrågan på kommunala tjänster beroende på försiktighet och oro samt att verksamhet behövde ställas in eller ställas om till följd av restriktionerna.

Tertialrapporten per april, som inkluderade årets första investeringsuppföljning, pekade på ett överskott på 34,6 mnkr för driftverksamheten, varav nämndverksamheten stod för knappt 27 mnkr. Redan då kom det signaler på att flera investeringsprojekt blev försenade mot budget.

I delårsrapporten, som grundades på verksamheten till och med augusti, uppgick det prognostiserade överskottet inom driftverksamheten till 74,3 mnkr. Nämndernas prognostiserade resultat var 76,5 mnkr och de tre största nämnderna; skolnämnden, vård- och omsorgsnämnden och social- och arbetsmarknadsnämnden, stod för i stort sett hela överskottet.

I årets sista uppföljning före bokslutet så uppgick det prognostiserade driftresultatet till 125,2 mnkr. Nämndernas prognostiserade avvikelse per november uppgick till 126,5 mnkr. Även där var det de tre största nämnderna som tillsammans stod för merparten av avvikelsen.

Årets uppföljningar¹

Belopp i mnkr	Budget	Prognos	Avvikelse
Februari	-3 652,7	-3 633,3	19,4
Mars	-3 662,7	-3 635,9	26,8
April	-3 662,7	-3 628,1	34,6
Maj	-3 662,7	-3 625,8	36,9
Augusti	-3 662,7	-3 588,4	74,3
September	-3 662,7	-3 569,9	92,8
Oktober	-3 662,7	-3 551,8	110,9
November	-3 662,7	-3 537,5	125,2

1) Exklusive exploateringsverksamheten.

Nämndernas avvikelse jämfört med budget

Analys av budgetavvikelser är viktigt ur ett ekonomistyrningsperspektiv. För 2020 redovisar nämndernas verksamhet ett överskott på 148,2 mnkr mot budget, vilket motsvarar 3,9 procent av nämndernas budgetomslutning på 3 846,6 mnkr.

De största avvikelserna återfinns inom skolnämnden, social- och arbetsmarknadsnämnden och vård- och omsorgsnämnden, som redovisar avvikelser på ungefär 40 mnkr vardera. Bakgrunden är främst minskad efterfrågan på den kommunala verksamheten i form av färre barn i förskola, minskad efterfrågan på äldreomsorg, både hemtjänst och äldreboende, i och med pandemin, högre kostnadstäckning för flyktingmottagande, lägre utbetalningar av ekonomiskt bistånd samt vakanser. I nämndernas resultat ingår statlig ersättning för sjuklönekostnader med nästan 39 mnkr samt statlig kompensation för hälso- och sjukvårdskostnader kopplade till coronapandemin på cirka 13 mnkr.

I de kommungemensamma posterna finns externa poster

Driftredovisning kommun

Belopp i mnkr	Intäkter 2020	Kostnader 2020	Utfall 2020	Intäkter 2019	Kostnader 2019	Utfall 2019	Budget 2020	Resultat 2020	Procent
Byggnadsnämnden	20,5	34,0	-13,5	20,6	34,6	-14,0	13,9	0,4	2,9
Kommunfullmäktige och kommunstyrelsen	557,8	754,8	-197,0	554,4	745,8	-191,4	216,6	19,6	9,0
Kultur- och fritidsnämnden	30,9	196,1	-165,2	37,9	194,8	-156,9	172,2	7,0	4,1
Miljönämnden	5,3	16,8	-11,5	4,3	16,8	-12,5	12,7	1,2	9,4
Servicenämnden	251,7	254,9	-3,2	243,8	246,8	-3,0	5,6	2,4	42,9
Skolnämnden	220,1	1 669,8	-1 449,7	203,9	1 601,1	-1 397,2	1 491,4	41,7	2,8
Social- och arbetsmarknadsnämnden	73,9	378,8	-304,9	105,7	396,6	-290,9	342,0	37,1	10,8
Tekniska nämnden	294,2	464,9	-170,7	278,0 ¹	436,0 ¹	-158,0 ¹	166,8	-3,9	-2,3
Utbildningsnämnden	96,7	431,3	-334,6	68,9	398,2	-329,3	338,5	3,9	1,2
Vård- och omsorgsnämnden	188,8	1 238,9	-1 050,1	155,5	1 187,9	-1 032,4	1 088,9	38,8	3,6
Summa nämndverksamhet	1 739,9	5 440,3	-3 700,4	1 673,0	5 258,6	-3 585,6	3 848,6	148,2	3,9
Övriga kommungemensamma poster									
Kapitalkostnader		-274,8	274,8		-249,7	249,7	-260,0	14,8	
Övriga kommuninterna poster	-797,4	-797,4		-780,0	-778,4	-1,6			
Kalkylerad personalomkostnad		-155,9	155,9		-136,5	136,5	-161,0	-5,1	
Årets pensionskostnad		228,8	-228,8		200,9	-200,9	225,6	-3,2	
Förändring av tim- och semesterlöneskulden		12,7	-12,7		-0,1	0,1	5,0	-7,7	
Intäkter från exploateringsverksamheten ²	115,8	0,5	115,3	158,5	35,5	123,0	-246,1 ³	-130,8	
Övrigt	-15,5	-35,3	19,8	-24,0	-1,9	-22,1	4,5	24,3	
Summa övriga kommungemensamma poster	-697,1	-1 021,4	324,3	-645,5	-930,2	284,7	-432,0	-107,7	
Summa driftredovisning	1 042,8	4 418,9	-3 376,1	1 027,5	4 328,4	-3 300,9	3 416,6	40,5	

1) Uppgift justerad mot tidigare års handlingar på grund av ändrad redovisningsprincip.

2) Resultat från försäljning av mark- och exploateringsstillgångar, gatukostnads- och exploateringsersättningar samt intäkter från erhållna anläggningar utan ersättning.

3) I budget 2020 var gatukostnads- och exploateringsersättningar samt intäkter från erhållna anläggningar utan ersättning klassificerade som investeringsbidrag. Se vidare avsnittet om redovisningsprinciperna, not 1.

som bland annat fördelas ut på nämnderna i form av personalomkostnadspålägg och internränta. Under 2020 uppgick det schabloniserade personalomkostnadspålägget till 40,15 procent och internräntan till 1,5 procent.

De kommungemensamma posterna avvek sammantaget från budget med 138,4 mnkr. Rea- och exploateringsvinsterna stod för 115,3 mnkr. Intäkterna från nämndernas internränta blev nästan 15 mnkr högre än budgeterat. Däremot avvek kalkylerad pension och de faktiska pensionskostnaderna negativt med 8,3 mnkr. Även förändringen av timlöner och stadens semesterlöneskuld avvek negativt med totalt 7,7 mnkr.

Nettokostnadsutveckling

Nettokostnadsutveckling beskriver den verkliga förändringen av intäkter och kostnader över tid utan hänsyn till budgetanslag. Analysen av nettokostnadernas utveckling är viktig för att uppmärksamma eventuella problemområden och bidra till både en realistisk budgetering och ekonomisk kontroll.

Verksamhetens nettokostnader ökade med 2,4 procent mellan 2019 och 2020, vilket motsvarade 86,9 mnkr. Beloppet är en nettoeffekt av många bruttoförändringar och för att analysen ska bli mer rättvisande ingår inte jämförelsestörande poster och affärsdrivande verksamhet.

Den största nettokostnadsförändringen återfinns inom **funktionsstöd** som ökade med 29,6 mnkr eller 7,0 procent, att jämföra med 2019 då ökningen var 6,2 mnkr eller 1,5 procent. Kostnaden för köpta korttidsplatser ökade med över 60 procent. Under året har tre bostäder med särskild service i egen regi öppnat vilket inneburit 13 stycken fler platser.

Nettokostnaderna inom **förskola och pedagogisk omsorg** ökade med 27,0 mnkr eller 6,3 procent jämfört med 2019.

Detta kan jämföras med en ökning på 0,2 mnkr ifjol. Personalkostnaderna steg med ungefär 20 mnkr. Utöver lönerevision och höjda sociala avgifter, ökade antalet anställda främst till följd av fler barn i verksamheten men även på grund av att medel tillförts för minskade barngrupper och barn i behov av särskilt stöd. Inom **grundskola och fritidshem** ökade nettokostnaderna med 25,0 mnkr eller 2,7 procent jämfört med året före. Även inom denna verksamhet ökade antalet elever och elever i behov av särskilt stöd, vilket gjorde att fler medarbetare anställdes. Totalt ökade personalkostnaderna med 14 mnkr mellan åren. Nettokostnadsförändringens utveckling 2020 var också, främst inom förskola, en indirekt effekt av de besparingsåtgärder som genomfördes under 2019. Dessutom ökade kostnaderna för lokalvård, vaktmästeri och måltider. Ovanstående motverkades av statlig ersättning för högre sjuklöner i samband med pandemin. Visserligen var sjuklönekostnaderna högre inom både förskola och grundskola mot föregående år men ersättningen medförde sammantaget en nettointäkt.

Nettokostnaderna inom **individ- och familjeomsorg** steg med 12,3 mnkr eller 7,9 procent jämfört med ifjol. Kostnaderna för vård på institution för vuxna ökade med drygt en mnkr, medan både vård på institution för barn och unga samt köpt boende för vuxna med missbruk steg med två mnkr vardera. Dessutom steg personalkostnaderna inom bland annat öppenvården och barnavården till följd av ökade behov.

Nettokostnaderna inom **kultur- och fritidsverksamheten** ökade med 8,3 mnkr eller 5,3 procent. I huvudsak berodde det

på lägre entréintäkter och försäljning till följd av färre besökare i verksamheterna i samband med pandemin och för att Lilla Åbybadet är en mindre anläggning än gamla Åbybadet.

Nettokostnaderna inom **gator, vägar och parker** steg med 7,9 mnkr eller 7 procent under 2020, exklusive effekt av ändrad redovisningsprincip för gatukostnads- och exploateringsersättningar. Förändringen bestod i ökade köp från entreprenörer samt avskrivningar och internränta för tillkommande objekt som en följd av att staden växer. Detta motverkades till viss del av att intäkterna från markarrende och försäljning också ökade samt av återvunna kundfordringar av engångskaraktär.

De **interkommunala skolersättningarna inom gymnasie- och gymnasiesärskolan** ökade med 6,3 mnkr, eller 3,1 procent, mot 13,8 mnkr eller 7,3 procent föregående år. Antalet gymnasieelever i annan huvudmans regi, samt antalet sålda platser ökade jämfört med 2019, dels i och med fler elever, dels i och med nya program och årskurser. Prislistan justerades för gymnasieplatser inom GR:s samverkansavtal med i genomsnitt 2,53 procent, men vissa nationella program så högt som sex till sju procent. Inom gymnasiesärskolan sjönk nettokostnaderna i och med fler sålda platser till andra kommuner och därmed högre intäkter än ifjol samt färre köpta platser.

Nettokostnaderna för **flyktningmottagandet** ökade med 6,2 mnkr jämfört med ifjol. 2018 och 2019 erhöll staden betydligt högre kostnadstäckning genom statsbidrag för verksamheten än beräknat. Under 2020 sjönk statsbidragen från Migrationsverket kraftigt till följd av färre mottagna flyktingar och ensamkommande barn även om intäktsnivån fortfarande är ganska hög och kostnadstäckningen god då även kostnaderna minskade kraftigt.

Nettokostnaderna för de **centrala posterna** ökade med 5,6 mnkr eller 20,4 procent mellan åren. Det berodde på att pensionskostnader och avskrivningar ökade mellan åren men dessa uppvägdes av intäkter i form av de interna pålägg för pension och kapitalkostnader som redovisades under nämnderna. Stadens semesterlöneskuld till de anställda ökade dessutom, troligen som en följd av pandemin då de anställda tog ut färre semesterdagar.

Inom **gymnasieskola exklusive interkommunala skolersättningar** ökade nettokostnaderna med 3,9 mnkr eller 4,6 procent. Krokslättsgymnasiet och Franklins gymnasium startade flera nya program och årskurser under året och hade en del uppstartskostnader. Nettokostnaderna för Frejagymnasiet som bedriver gymnasiesärskola var ungefär lika som året före.

Nettokostnaderna för **ekonomiskt bistånd** minskade med 1,5 mnkr eller 1,8 procent mellan åren trots att antalet bidragsmottagare ökade med två procent. Det berodde på lägre personalkostnader även om utbetalningarna av försörjningsstöd ökade med 3,5 mnkr.

Inom **boenden för nyanlända** minskade nettokostnaderna med 3,5 mnkr eller 16,9 procent vilket berodde på färre temporära boenden samt ersättning från Migrationsverket för tomhyror.

Vad gäller **finansnettot** minskade nettokostnaderna med 4,5 mnkr eller 17,4 procent mellan åren vilket i huvudsak förklaras av intäkter, dels i form av högre utdelning från Förbo, dels för ränteintäkter på lån till dotterbolagen. Samtidigt minskade de finansiella kostnaderna totalt sett.

Vuxenutbildningens nettokostnader sjönk med 5,0 mnkr eller 15,1 procent under året, att jämföra med 2019 då det var en ökning med 3,7 mnkr eller 12,6 procent. Årets förändring beror på ökade intäkter som en följd av fler elever i och med pandemin. Utökningen har dessutom kunnat göras utan motsvarande kostnadsökning i och med distansundervisning.

Nettokostnaderna inom **hållbart resande** minskade med 6,4 mnkr eller 14,3 procent under 2020. Pandemin medförde att betydligt färre resor genomfördes inom färdtjänsten, vilket ledde till lägre kostnader mot ifjol.

Nettokostnaderna för **övrigt, administration med mera** sjönk med 6,5 mnkr eller två procent mellan 2019 och 2020. Kostnaderna för planerat underhåll, skötsel och reparationer på stadens fastigheter sjönk jämfört med 2019 då utfallet var ovanligt högt. Samtidigt minskade intäkterna inom plan- och exploateringsverksamheten på grund av förskjutningar mellan åren. Övrig förändring berodde på utökning av fler biståndshandläggare inom vård- och omsorgsnämnden samtidigt som arvoden samt kurser och konferenser minskade i och med pandemin.

Äldreomsorgens nettokostnader minskade med 16,7 mnkr eller 3,1 procent, att jämföra med 2018 då ökningen var 7,9 mnkr eller 1,5 procent mellan åren. Minskningen berodde på coronapandemin där en del brukare har av sagt sig sin hjälp samt att färre ansökte om hemtjänst och äldreboendeplats. En del verksamheter fick dessutom stänga och kostnaderna för utskrivningsklara från sjukhus minskade kraftigt. Därutöver har äldreomsorgen fått statlig ersättning för sjuklöner samt kompensation för merkostnader under pandemin.

Nettokostnadsförändring 2019 – 2020

Exklusive affärsdrivande verksamhet och jämförelsestörande poster.

	mnkr	procent
Funktionsstöd	29,6	7,0
Förskola och pedagogisk omsorg	27,0	6,3
Grundskola och fritidshem	25,0	2,7
Individ- och familjeomsorg	12,3	7,9
Kultur och fritid	8,3	5,3
Gator, vägar och parker	7,9	7,0
Interkommunal skolersättning inom gymnasieskolan	6,3	3,1
Flyktningmottagande	6,2	1
Centrala poster	5,6	20,4
Gymnasieskola exklusive interkommunal skolersättning	3,9	4,6
Arbetsmarknad	-0,2	-1,3
Räddningstjänsten	-0,9	-2,2
Ekonomiskt bistånd	-1,5	-1,8
Boenden för nyanlända	-3,5	-16,9
Finansnetto	-4,5	-17,4
Vuxenutbildning	-5,0	-15,1
Hållbart resande	-6,4	-14,3
Övrigt nämnder, administration	-6,5	-2,0
Äldreomsorg	-16,7	-3,1
Totalsumma	86,9	2,4

1) Intäkterna för flyktningmottagandet varierar kraftigt mellan åren. Nettokostnaderna är låga och den procentuella förändringen blir därför missvisande.

Digitalisera staden mitt i krisen

Annika Samuelsson arbetar som digitaliserings- och it-chef i Mölndals stad. Hennes uppdrag är bland annat att skapa digitala processer för staden.

I slutet av 2020 är det självklart att ha digitala möten, arbeta i Teams, koppla in sin dator och skärm samt att koppla upp sig mot stadens nätverk hemifrån. Men så var det inte i början av året.

– Läget förändrades nästan över en natt. Staden aktiverade krisledningsstaben, där jag ingått från första början. När vi fick rekommendationer från myndigheter att vi rekommenderades att arbeta hemma förstod vi att it skulle bli involverad i hög grad, berättar Annika Samuelsson.

It-avdelningen har under lång tid uppmuntrat till digitala möten. På bara ett par månader ställdes arbetssätt om och över hundratals skärmar, datorer och annan teknisk utrustning har lånats hem. Stadens medarbetare ställde snabbt om och arbetet med digitala verktyg har gått smidigt.

– Vi trodde att vi skulle få många frågor och att det skulle uppstå problem. De flesta problem vi stöter på handlar om arbetsmiljön i hemmet och vilken typ av utrustning som behövs. Sen får vi samtal om hur teknisk utrustning ska installeras och kopplas in samt frågor kring Teamsmöten, berättar Annika.

Sekretess och säkra möten

En utmaning som Annika snabbt stötte på var hur politiska sammanträden med många deltagare skulle hållas. Det blev även en juridisk fråga då det rör kommunallag, personuppgifter, sekretess och oklarheter kring hur data ska lagras. It-avdelningen har arbetat nära kommunikations- och kanslienheten och tillsammans tagit fram manualer, rutiner och utbildningsmaterial.

– I början av pandemin trodde vi inte att det skulle fungera att hålla stora politiska möten digitalt, men det går. Vi har aldrig utgått från att saker och ting per automatik ska fungera. Inför varje större sammanträde har vi haft testmöten för att säkerställa att allt fungerar. Alla måste våga testa och prova lite, det är så vi lär oss, berättar Annika.

Annika tror att pandemin kommer att leda till ett mer flexibelt arbetssätt framöver. Det är viktigt att dra nytta av våra nya digitala arbetssätt och använda dessa även när pandemin är över.

– Från det här året har jag framförallt lärt mig att när vi måste ställa om, så går det. Vi kan hitta lösningar och förändra arbetssätt på kort tid. Staden har gjort stora digitala framsteg på ett par månader, något vi trodde skulle ta minst två-tre år, avslutar Annika.

Investeringsredovisning – kommun

Investeringsnivån i Mölndals stad har ökat kraftigt de senaste åren bland annat till följd av en växande befolkning. I kommande planeringsperiod har staden en hög investeringsnivå med stora utbyggnader i lokaler och infrastruktur. På sidan 44 återfinns investeringsredovisningen i tabellform.

Mölndals stad har en centraliserad fastighetsförvaltning under kommunstyrelsen och äldreboenden samt vissa grupp- och servicebostäder i bolag. Det innebär att övriga nämnders investeringar huvudsakligen avser inventarier. Undantaget är tekniska nämnden där investeringar utförs i gator, vägar, VA-anläggningar med mera.

En högre investeringsnivå

Årets investeringsvolym uppgick till nästan 706 mnkr, varav 87 mnkr avsåg finansiell leasing. Några exempel på utgifter som avsåg större projekt var åtgärder i Kålleröd köpstad på över 68 mnkr, nytt badhus på 48 mnkr samt åtgärder kopplat till Mölndalsån på nästan 30 mnkr. Stadens investeringsvolym har ökat kraftigt de senaste fem åren till att ligga på ett snitt på över 500 mnkr per år exklusive finansiell leasing. Efter att tidigare år legat runt 300 mnkr per år, innebär det att investeringsvolymen har stigit markant. Det är en effekt av ett ökat bostadsbyggande samt större behov av upprustning och anpassningar av befintliga lokaler som man även kan se i investeringsplanen framöver. Samtidigt bör det noteras att flera investeringar avser stadens egna anläggningar i olika bostadsområden och Mölndals innerstad, vilka till stor del kan finansieras av försäljningsintäkter samt exploateringsersättningar.

Stadens nettoinvesteringar exklusive finansiell leasing landade på 590 mnkr. Nettoinvesteringarna ökade med 108 mnkr jämfört med ifjol samt innebär en positiv budgetavvikelse på 377 mnkr. Avvikelsen kan främst förklaras av senareläggningar av utbyggnad av verksamhetslokaler inom förskola och skola samt nytt badhus, men även av att utbyggnad av infrastruktur vid exploateringsprojekt kommer att ske senare än planerat beroende på detaljplanprocessen.

Investeringarna finansieras delvis av investeringsinkomster, men även från exploateringsverksamheten i form av exploateringsersättningar samt markförsäljning som redovisas som intäkter i enlighet med redovisningsprinciperna. Under året uppgick dessa intäkter till totalt 116 mnkr, där 90 mnkr var exploateringsersättningar och 26 mnkr var kopplat till markförsäljning. Detta innebär totalt en negativ avvikelse mot plan om 138 mnkr. Under året erhöll staden även anläggningar utan ersättning till ett värde av 15,9 mnkr som avsåg gator kopplat till exploateringsprojekten Västra Balltorp, Kvarnbyterrassen samt Kängurun 21.

Av stadens totala investeringsutgifter stod den skattefinansierade verksamheten för 85 procent eller 598 mnkr, varav 26 procent är kopplat till exploateringsverksamheten. Den avgiftsfinansierade verksamheten stod för 108 mnkr eller 15 procent av årets investeringsutgifter, varav största delen hänförs till VA-verksamheten.

Investeringar inom den skattefinansierade verksamheten

Investeringarna inom den skattefinansierade verksamheten, exklusive exploateringsverksamhet och finansiell leasing, ökade med fem procent och uppgick under året till 352 mnkr. Ökningen var främst hänförlig till reinvestering inom lokaler samt det nya badhuset med 48 mnkr. Även investeringar inom park- och naturområden ökade något. Investeringar inom fleråriga projekt inom förskola och skola minskade däremot med drygt 50 mnkr på grund av projekt som senarelagts.

Reinvesteringar lokaler och anläggningar

Under året uppgick reinvesteringar i lokaler till 108 mnkr, en ökning med 27 mnkr jämfört med föregående år, varav 61 mnkr avsåg reinvesteringar i förskolor och skolor, fem mnkr i idrottsanläggningar och resterande 42 mnkr i övriga lokaler. Exempel på reinvesteringar var tidigareläggning av upprustning av tre idrottshallar, akuta åtgärder kopplade till stads husets fasad samt reparation av tak på Lackarebäcksskolan.

Skolor och förskolor

Investeringar i ny-, om- och tillbyggnation av skolor och förskolor uppgick till 60 mnkr, vilket var en minskning med 51 mnkr eller 46 procent jämfört med 2019. Den positiva budgetavvikelsen på 125 mnkr förklaras främst av att vissa fleråriga projekt försenats och därmed inte genomförts under året, vilket exempelvis gäller nybyggnation av Västerbergsskolan, ombyggnation av Krokslättskolan samt Bifrost förskola och Gärdesängens förskola. Under året färdigställdes bland annat kapacitetsökningen av Lackarebäcksskolan.

Idrotts- och fritidsanläggningar

Investeringarna inom idrotts- och fritidsanläggningar uppgick till 104 mnkr, 71 mnkr högre än 2019. Lilla Åbybadet stod klart i början av 2020. De mesta utgifterna avser nytt badhus, vilket förklarar större delen av den positiva avvikelsen.

Övriga förvaltningsfastigheter

Investeringar i övriga förvaltningsfastigheter uppgick till elva mnkr vilket främst avsåg investeringar i Gunnebo Slott och Trädgårdar samt åtgärder hänförliga till stadens kontaktcenter som invigdes under året.

Hållbart resande, gator och vägar samt park- och naturområden
Nettoinvesteringarna inom hållbart resande, gator och vägar samt park- och naturområden uppgick totalt till 77 mnkr, vilket var en ökning med 22 mnkr jämfört med ifjol. Jämfört med budget var det en negativ avvikelse på fem mnkr som bland annat berodde på tidigareläggning av fortsatta åtgärder vid Mölndalsån, där åtgärder påbörjats vid Grevedämnet. Inom både hållbart resande samt gator och vägar minskade investeringarna med sex mnkr respektive åtta mnkr jämfört med 2019, samtidigt som investeringar i park- och naturområden ökade med 27 mnkr.

För att öka det hållbara resandet har staden under år 2020 tillgänglighetsanpassat flertalet busshållplatser. Under 2020 har tekniska nämnden även påbörjat entreprenader inom ett antal större projekt. Inom gator och vägar medverkade staden vid byggnation av en ny gång- och cykelbro vid Källeredsmotet samtidigt som Lackarebäcksbron renoverades.

Exploateringsverksamhet

Exploatering innebär att omvandla kommunal och privat byggbar mark till färdiga bostads- eller verksamhetsområden. Mölndals stad fortsätter att exploatera nya områden. Stadens exploateringsverksamhet utvecklar och iordningsställer mark för bostads- och verksamhetsområden. Exploateringsprojektet sträcker sig över flera år. Inkomsterna består dels av intäkter för markförsäljning, dels av exploateringsersättning från exploatorerna. Utgifterna består av kostnader för inköp och iordningställande av mark samt utgifter för att bygga ut kommunala anläggningar på allmän platsmark.

Investeringsutgifterna uppgick till 158 mnkr, vilket var en ökning med 55 mnkr jämfört med föregående år. Utgifterna är främst kopplade till Källered köpstad, men även till Mölndals innerstad. Projektet Kvarnbyterrassen har avslutats under året.

Försäljningar av exploateringsfastigheter uppgick till 26 mnkr, vilket var en negativ avvikelse på 29 mnkr. Avvikelsen berodde på att markförsäljning för Åbybergsgatan i Mölndals innerstad respektive delar av Pedagogen Park senarelagts till följd av att detaljplanen vunnit laga kraft senare än beräknat och överklagats. Försäljningsintäkterna under 2020 avsåg främst försäljningen av delar av Pedagogen Park. Exploateringsersättningar kopplade till exploateringsprojekt intäktsförs från och med 2020 enligt RKR R2 Intäkter. Under 2020 uppgick dessa ersättningar till nästan 90 mnkr. Dessutom tillkom intäkter från erhållna anläggningar utan ersättning på 16 mnkr. Större delen av ersättningarna kommer från exploateringsprojektet Källered köpstad.

Under den närmaste treårsperioden beräknas exploateringsverksamheten kopplat till stora projekt såsom bland annat Forsåker och Pedagogen Park att omsätta en mdkr i utgifter samt finansieras av motsvarande exploateringsersättningar och markförsäljningar. VA-exploateringen hade en positiv avvikelse med 25 mnkr.

Mölndals innerstad

Utvecklingen av innerstaden har fortsatt under 2020. Inflyttning av Mölndalsbostädernas lägenheter längs Bergmansgatan är klar. Riksbyggen har fortsatt med att färdigställa sina

lägenheter i etapp 2 söder om Mölndals Bro. Detaljplanen för Åbybergsgatan vann laga kraft under året och Wallenstam förväntas påbörja byggnationen under 2021.

Övriga områden

Första spadtaget för GoCo Health Innovation City togs i början av året efter att detaljplanen för Tingshuset vunnit laga kraft och byggnationen är nu i full gång. Även för Pedagogen Park har byggnationen av infrastrukturen kommit igång. Området kommer att innehålla cirka 1 100 lägenheter, förskola, kontor och service. Under året har stora arbeten genomförts runt Källered köpstad och det nya Ikea-varuhuset. I Lindome centrum pågår detaljpaneläggning för ny- och ombyggnation av Förbos lägenheter.

Kommande exploateringsområden

Inom den närmaste perioden finns planer för ett antal både större och mindre exploateringsområden. Exempel på några större områden som är under planläggning är Forsåker och Lunnagården som kommer möjliggöra många nya bostäder och verksamhetsmark i centralt läge. Järnvägsprojektet genom Mölndal har påbörjats med ett eget projekt och en anställd projektledare. Delprojektet Uppställningsspår Pilekrogen har kommit längst och där kommer Trafikverket till stor del stå för genomförandet.

Investeringar inom den avgiftsfinansierade verksamheten

Nettoinvesteringarna inom VA-verksamheten samt återvinning och avfall, uppgick till 82 mnkr, en positiv budgetavvikelse på nästan 31 mnkr. Inom återvinning och avfall uppgick investeringarna till knappt 16 mnkr, vilket var 16 mnkr lägre än budget beroende på tidsförskjutningar av främst fleråriga projekt som Framtidens Kikås. Nettoinvesteringarna inom den affärsdrivande verksamheten ökade med drygt 26 mnkr jämfört med 2019. Inom VA-verksamheten har en större VA-omläggning genomförts vid Heljered–Labackavägen. Inom Kikås återvinningscentral pågår byggnation av en lagerhall för att kunna öka andelen material som återbrukas. Runt om i kommunen pågår även flertalet VA-förnyelseprojekt där äldre ledningssystem ersätts av nya. Under de närmaste åren beräknas det ske en ökning av investeringarna inom VA-verksamheten. Investeringarna är kopplade till den beslutade avsättningen för VA-investeringsfonden och det rör sig exempelvis om ett nytt vattenverk.

Se tabell *Investeringsredovisning* på nästa sida ➔

Under året påbörjades byggnation av Gärdesängens förskola. Förskolan väntas vara färdigställd hösten 2021.

Investeringsredovisning

Belopp i mnkr	Utgifter sedan projektens start ¹				Varav årets investeringar			
	Beslutad totalutgift	Ack utfall	Total prognos	Avvikelse	Budget 2020	Utfall 2020	Avvikelse	Utfall 2019
Investeringsutgifter								
Inventarier och immateriella anläggningar					43,4	40,3	3,1	37,6
Reinvesteringar lokaler och anläggningar ²					74,0	107,8	-33,8	81,2
Förskolor och skolor					186,1	59,7	126,4	110,3
varav förskola Gärdesängen (P)	70,0	31,4	73,0	-3,0	41,0	27,6	13,4	4,8
varav Lackarebäcksskolan (A)	46,0	49,7	49,0	-3,0	21,9	28,4	-6,5	16,1
Idrottsanläggningar					152,8	55,5	97,3	33,4
varav Lilla Åbybadet (A)	33,0	32,5	32,6	0,4	2,0	4,4	-2,4	27,1
varav nytt badhus ³ (P)	480,0	53,4	487,0	-7,0	130,0	48,4	81,6	6,3
Övriga förvaltningsfastigheter ⁴					8,0	10,6	-2,6	6,7
Hållbart resande, gator och vägar samt park- och naturområden					78,5	78,4	0,1	65,6
varav hållbart resande					11,9	7,4	4,5	13,7
varav gator och vägar					34,6	25,6	9,0	33,4
varav park- och naturområden					32,0	45,4	-13,4	18,5
Egna anläggningar i exploateringsområden ⁵					325,4	158,2	167,2	101,9
Investeringar i nya finansiella leasingavtal					0,0	86,8	-86,8	0,0
Summa skattefinansierad verksamhet					868,2	597,3	270,9	436,7
Återvinning och avfall exklusive inventarier och fordon					31,5	15,6	15,9	6,3
VA exklusive exploateringsområden					82,7	67,3	15,4	61,6
VA i exploateringsområden					50,4	25,4	25,0	12,3
Summa avgiftsfinansierad verksamhet					164,6	108,3	56,3	80,2
Summa investeringsutgifter kommunen					1 032,8	705,6	327,2	516,9
Investeringsinkomster								
Hållbart resande, gator och vägar samt park- och naturområden					-12,4	-1,8	-10,6	-10,5
Övrig skattefinansierad verksamhet					-1,0	-0,4	-0,6	0,6
Summa skattefinansierad verksamhet					-13,4	-2,2	-11,2	-9,9
Anläggningsavgifter					-51,9	-26,3	-25,6	-24,5
Summa avgiftsfinansierad verksamhet					-51,9	-26,3	-25,6	-24,5
Summa investeringsinkomster kommunen					-65,3	-28,5	-36,8	-34,4
Nettoinvesteringar⁶					967,5	677,1	290,4	482,5
Driftintäkter från exploateringsverksamheten								
Gatukostnads- och exploateringsersättningar ⁷					-197,9	-89,8	-108,1	-55,1
Intäkter kopplade till erhållna anläggningar utan ersättning					-3,2	-15,9	12,7	-4,7
Försäljningar					-55,0	-26,0	-29,0	-102,4
Summa driftintäkter från exploateringsverksamheten					-256,1	-131,7	-124,4	-162,2
Totalt inklusive drifteffekter från investeringsverksamheten					711,4	545,4	166,0	320,3

1) Avser vissa utvalda projekt. Status projekt: P = pågående A = avslutat För de fleråriga projekten är det totalanslagen som är fastställda medan årsbudgeten är en bedömning av hur utfallet kommer att fördelas mellan år, det vill säga som grund för den finansiella planeringen.

2) Enligt beslut i KS 2020-10-07 §197. Omprioritering av medel inom fleråriga investeringsanslag för upprustning av utemiljöer och lekutrustning vid stadens förskolor.

3) Enligt beslut i KF 2020-06-17 §35. I totalt anslag på 500 mnkr ingår även driftkostnader för rivning med mera.

4) Enligt beslut i KS 2020-02-26 §47. Omfördelning av medel i investeringsbudget för "Gunnabo åter till 1700-talet" etapp 3. Medel för 2021 på 2 mnkr omfördelas till 2020.

5) I budget finns 77,7 mnkr som avser omsättningsstillgångar som inte finns med i utfall. Utfall för omsättningsstillgångar 2,9 mnkr.

6) Nettoinvesteringar utfall per december 2020.

    varav investeringar i anläggningstillgångar 677,1

    därav ingår följande investeringsbelopp avseende finansiell leasing 705,6

    varav investeringsbidrag med mera 86,8

    varav investeringsbidrag med mera -28,5

7) Budget 2020 är justerad med 197,9 mnkr som avser gatukostnads- och exploateringsersättningar på grund av ny redovisningsprincip enligt RKR R2 Intäkter.

FINANSIELLA RAPPORTER

Finansiella rapporter och tilläggsupplysningar består av resultaträkning, kassaflödesanalys och balansräkning för staden samt den kommunala koncernen i förvaltningsform.

Resultaträkning

Belopp i mnkr	Not	Kommun		Kommunkoncern	
		2020	2019 ¹	2020	2019 ¹
Verksamhetens intäkter	2, 26	1 042,8	1 027,5	2 207,1	2 414,4
Verksamhetens kostnader		-4 418,9	-4 328,4	-5 234,4	-5 349,7
Avskrivningar	4	-226,2	-207,0	-399,2	-446,7
Verksamhetens nettokostnader		-3 602,3	-3 507,9	-3 426,5	-3 382,0
varav jämförelsestörande poster	5				
Skatteintäkter	6	3 552,2	3 416,6	3 552,2	3 416,6
Generella statsbidrag och utjämning	6	413,7	404,9	413,7	404,9
Verksamhetens resultat		363,6	313,6	539,4	439,5
Finansiella intäkter	7	43,5	39,6	4,4	7,1
Finansiella kostnader	7	-13,2	-13,8	-76,4	-89,6
Resultat efter finansiella poster		393,9	339,4	467,4	357,0
Extraordinära poster					
Årets resultat		393,9	339,4	467,4	357,0
varav jämförelsestörande poster	5				

1) Uppgift justerad mot tidigare års handlingar på grund av ändrad redovisningsprincip. Se även not 26.

Kassaflödesanalys

Belopp i mnkr	Not	Kommun		Kommunkoncern	
		2020	2019 ¹	2020	2019 ¹
Den löpande verksamheten					
Årets resultat		393,9	339,4	467,4	357,0
Justeringar gjorda för:					
Justering för ej likvidpåverkande poster	8	282,7	277,1	478,5	487,4
Övriga likviditetspåverkande poster	8	-15,1	-23,2	-15,1	-23,2
Medel från verksamheten före förändring av rörelsekapitalet		661,5	593,3	930,8	821,2
Ökning/minskning av anläggningsavgifter och investeringsbidrag		2,4	17,7	2,4	17,7
Ökning/minskning av kortfristiga fordringar		-46,9	17,2	-3,3	99,2
Ökning/minskning av förråd, varulager samt elcertifikat		-3,6	25,9	5,5	-13,8
Ökning/minskning av kortfristiga skulder		167,2	-51,6	-1 442,3	456,8
Kassaflöde från den löpande verksamheten		780,6	602,5	-506,9	1 381,1
Investeringsverksamheten					
Investering i immateriella anläggningstillgångar	9				-0,3
Investering i materiella anläggningstillgångar	9	-705,6	-516,8	-970,8	-1 023,5
varav investering i finansiell leasing	9	-86,8		-8,7	
Försäljning av materiella anläggningstillgångar	9	0,9	1,7	0,9	139,6
Investering i finansiella anläggningstillgångar					
Kassaflöde från investeringsverksamheten		-704,7	-515,1	-969,9	-884,2
Finansieringsverksamheten					
Förändring av långfristiga fordringar			76,8	-27,2	69,2
Förändring av långfristiga skulder				1 722,2	-367,1
Nyupptagna lån leasing		87,2		9,2	
Amortering av skulder finansiell leasing		-6,5		-1,4	
Förändring av bolagens concernkontobehållning	19	62,0	34,2		
Kassaflöde från finansieringsverksamheten		142,7	111,0	1 702,8	-297,9
Bidrag till infrastruktur					
Utbetalning av bidrag till statlig infrastruktur		-2,5	-2,2	-2,5	-2,2
Årets kassaflöde		216,1	196,2	223,5	196,8
Likvida medel vid årets början		436,5	240,3	453,7	256,9
Likvida medel vid årets slut	14	652,6	436,5	677,2	453,7

1) Uppgift justerad mot tidigare års handlingar på grund av ändrad redovisningsprincip. Se även not 26.

Balansräkning

Belopp i mnkr	Not	Kommun		Kommunkoncern	
		2020	2019 ¹	2020	2019 ¹
Tillgångar					
Anläggningstillgångar					
Immateriella anläggningstillgångar	9	5,9	2,9	12,6	12,6
<i>Materiella anläggningstillgångar</i>					
Mark, byggnader och tekniska anläggningar	9, 23, 26	4 264,5	3 803,7	9 878,9	9 323,6
Maskiner och inventarier	9	178,6	179,1	202,8	207,1
<i>Finansiella anläggningstillgångar</i>					
Aktier och andelar	10	527,5	527,5	77,5	77,6
Långfristig utlåning	10	494,9	494,9	41,0	13,8
Summa anläggningstillgångar		5 471,4	5 008,1	10 212,8	9 634,7
Bidrag till statlig infrastruktur	11	7,4	8,1	7,4	8,1
Omsättningstillgångar					
Utsläppsrätter och elcertifikat				1,2	11,8
Förråd	12	12,6	9,0	400,4	395,3
Fordringar på koncernbolag, koncernkonto	19	49,3	70,9		
Fordringar	13	374,6	327,7	557,9	554,6
Kassa och bank	14	652,6	436,5	677,2	453,7
Summa omsättningstillgångar		1 089,1	844,1	1 636,7	1 415,4
Summa tillgångar		6 567,9	5 860,3	11 856,9	11 058,2
Eget kapital, avsättningar och skulder					
Eget kapital					
Årets resultat	15, 26	393,9	339,4	467,4	357,0
Övrigt eget kapital		4 096,4	3 757,0	4 399,9	4 042,9
Summa eget kapital		4 490,3	4 096,4	4 867,3	4 399,9
Avsättningar					
Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser	16	359,4	330,0	359,4	330,0
Uppskjuten skatt				153,0	134,8
Andra avsättningar	17	65,9	72,3	65,9	72,3
Summa avsättningar		425,3	402,3	578,3	537,1
Skulder					
<i>Långfristiga skulder</i>					
Skulder till kreditinstitut	18			4 724,1	3 001,8
Övriga långfristiga skulder	18, 26	573,0	489,9	467,7	457,6
<i>Kortfristiga skulder</i>					
Skulder till koncernbolag, koncernkonto	19	207,5	167,1		
Kortfristiga skulder	20	871,8	704,6	1 219,5	2 661,8
Summa skulder		1 652,3	1 361,6	6 411,3	6 121,2
Summa eget kapital, avsättningar och skulder		6 567,9	5 860,3	11 856,9	11 058,2
Panter och ansvarsförbindelser					
Panter och därmed jämförliga säkerheter	22	4 305,2	4 200,2	50,4	50,8
Ansvarsförbindelser					
Pensionsförpliktelser som inte tagits upp bland skulder eller avsättningar	22	1 234,2	1 236,3	1 234,2	1 236,3
Övriga ansvarsförbindelser	22	50,4	50,4	0,4	0,4

1) Uppgift justerad mot tidigare års handlingar på grund av ändrad redovisningsprincip. Se även not 26.

Noter

Not 1 Redovisningsprinciper samt uppskattningar och bedömningar

Årsredovisningen är upprättad i enlighet med Lag (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning, LKBR, samt rekommendationer från Rådet för kommunal redovisning, RKR.

Ändrade redovisningsprinciper

Från och med räkenskapsår 2020 redovisas gatukostnads- och exploateringsersättningar som intäkter i enlighet med rekommendation RKR R2 Intäkter. Tidigare redovisades de som en förutbetalad intäkt och periodiserades över anläggningarnas nyttjandeperiod.

Under året uppgick gatukostnads- och exploateringsersättningarna till totalt 89,9 mnkr. Årets förutbetalda intäkter som avsåg periodisering av gatukostnads- och exploateringsersättningar uppgick till 4,3 mnkr, vilket innebar en nettoeffekt på 85,6 mnkr. Dessa har redovisats som verksamhetens intäkter och har därmed påverkat årets resultat. Eget kapital samt långfristiga skulder har justerats med 189,8 mnkr som avser förutbetalda intäkter betalda före 2020 och där inget framtida åtagande bedömts kvarstå.

Jämförelsetalen för föregående år har omräknats enligt den nya principen. Effekterna av de ändrade redovisningsprinciperna framgår även i not 15 Eget kapital och not 26 Effekter på jämförelseår 2019.

Jämförelsestörande poster

Som jämförelsestörande redovisas poster som inte är extraordinära, men som är viktiga att uppmärksamma vid jämförelser med andra perioder och har ett väsentligt belopp. Staden redovisar alltid resultat vid både försäljning av anläggningstillgångar och fastighetsförsäljning i samband med markexploatering samt gatukostnads- och exploateringsintäkter som jämförelsestörande.

Intäkter

Skatteintäkter och generella statsbidrag

Årets redovisade skatteintäkter består av preliminära månatliga skattebetalningar under inkomståret, en preliminär slutavräkning samt en justeringspost av prognostiserad slutavräkning för föregående bokslutsår. Den preliminära slutavräkningen för skatteintäkterna baseras på SKR:s senaste prognos från december 2020.

Övriga intäkter

Investeringsbidrag från offentliga organisationer redovisas som en förutbetalad intäkt och periodiseras över objektets nyttjandeperiod.

Exploaterings- och gatukostnadsersättningar intäktsförs direkt från år 2020 i enlighet med RKR R2 Intäkter. Bedömning av återstående förpliktelser görs från fall till fall beroende på tecknade avtal.

Erhållna anläggningar utan ersättning, så kallade "gåvor", värderas enligt uppgift från exploatör, alternativt av behörig projektledare. Gåvor som avser vatten- och avloppsverksamhet bokas som en tillgång med motsvarande belopp som en anläggningsavgift och periodiseras på objektets nyttjandeperiod.

Kostnader

Personalkostnader

Upplupna löner avseende timanställda, ersättning för övertid och obekvämt arbetstid samt retroaktiva löner har periodiserats. Semesterlöneskuld, okompenserad övertid, ferielöner och flextidssaldo har periodiserats och redovisas, inklusive upplupen arbetsgivaravgift, som en kortfristig skuld.

Avskrivningar och avskrivningstider

Avskrivningar på materiella anläggningstillgångar sker linjärt över objektets beräknade nyttjandeperiod. Från och med 2017 tillämpas komponentavskrivning. Det innebär att materiella anläggnings-tillgångar som har betydande komponenter med väsentliga skillnader

i anskaffningsvärde och nyttjandeperiod delas upp i olika komponenter, som skrivs av med olika avskrivningstider.

Avskrivningstiderna anpassas till anläggningens nyttjandeperiod och provas löpande. Följande genomsnittliga avskrivningstider tillämpas inom staden:

Mark och pågående arbeten	obegränsad livslängd
Konst	i regel obegränsad livslängd
Markanläggningar	20–50 år
Byggnader	10–50 år
Maskiner, tekniska anläggningar och inventarier	5–10 år
Övrig IT-utrustning	3–5 år

Gränsdragning mellan kostnad och investering

För att betraktas som en investering ska den ekonomiska livslängden av inköpet uppgå till minst tre år och inte vara av mindre värde. Gränsen för mindre värde uppgår till 0,5 prisbasbelopp. Datorer redovisas som driftkostnad.

Anläggningstillgångar

Anläggningstillgångar har i balansräkningen upptagits till anskaffningsvärde efter avdrag för av- och nedskrivningar. I anskaffningsvärdet ingår inga lånekostnader i enlighet med huvudregeln i RKR R4. Anläggningens värde och livslängd provas under året för att se om nedskrivningsbehov finns.

Egna anläggningar i exploateringsområden redovisas som anläggningstillgångar, medan mark för försäljning, inklusive förädling, inom exploateringsområden redovisas som omsättningstillgångar. Utvecklingsarbete och immateriella rättigheter av väsentligt värde som medför framtida ekonomiska fördelar tas upp som immateriella anläggningstillgångar. Med väsentligt värde menas minst fyra prisbasbelopp. Mölndals immateriella tillgångar är enbart externt anskaffade. De immateriella anläggningstillgångarnas avskrivningstid varierar mellan 3–10 år eller i förekommande fall enligt avtalstid.

Leasing

De avtal avseende leasing och hyra av lös egendom och fast egendom som tecknats från och med januari 2020 redovisar Mölndals stad i enlighet med RKR R5 Leasing. Det innebär att leasingavtal före 2020 är klassificerade som operationell leasing, med undantag för hyra av biblioteket i Mölndals innerstad som har klassificerats som finansiell leasingavtal.

Avtal som klassificerats som finansiella avtal redovisas som anläggningstillgång och förpliktelsen att betala leasingavgiften redovisas som skuld i balansräkningen.

Övriga avtal som avser leasing och hyra klassificeras som operationella avtal och tas inte upp som anläggningstillgång utan redovisas endast som not.

Finansiella anläggningstillgångar

Samtliga aktier och andelar är värderade till det lägsta av anskaffningsvärdet och marknadsvärdet.

Omsättningstillgångar

Kundfordringar och övriga kortfristiga fordringar är upptagna till det belopp som de beräknas inflyta.

Avsättningar

Pensioner

Kommunens pensionsskuld redovisas enligt den så kallade blandmodellen. Detta innebär att pension som intjänats före år 1998, inklusive löneskatt, behandlas som en ansvarsförbindelse. Pension intjänad från och med 1998 inklusive löneskatt, redovisas som avsättning eller kortfristig skuld då det gäller avgiftsbestämd ålderspension

som ska utbetalas kommande år. Pensionsförmånen följer riktlinjer för beräkning av pensionsskuld, RIPS, med prognosantaganden från SKR. Beräkningen av pensionsskulden är utförd av KPA.

Andra avsättningar

Avsättning har skett med det belopp som är den bästa uppskattningen av det som krävs för att reglera den befintliga förpliktelsen på balansdagen.

Kommunkoncern och sammanställda räkenskaper

Inga väsentliga förändringar i sammansättningen av kommunkoncernen har skett under räkenskapsåret. Bolagen som ingår i de sammanställda räkenskaperna är de där staden har en ägarandel på minst 20 procent. De sammanställda räkenskaperna har upprättats enligt förvärvsmetoden med proportionell konsolidering. Interna mellanhavanden av väsentlig betydelse har eliminerats. Årets avskrivningar 2020 i kommunkoncernen har reducerats med 25 mnkr hänförligt till en justering av tidigare eliminering av internvinster.

Bolagen redovisar enligt BFNAR 2012:1 (K3).

Not 2 Verksamhetens intäkter

Belopp i mnkr	Kommun		Kommunkoncern	
	2020	2019 ¹	2020	2019 ¹
Försäljningsintäkter	14,6	13,8	121,9	86,5
Taxor och avgifter	362,1	359,2	336,9	333,5
Hyror och arrenden	100,3	103,7	517,0	513,6
Bidrag och kostnadsersättningar från staten	297,0	269,4	297,9	269,4
Övriga bidrag ²	22,5	15,3	22,5	17,7
Försäljning av verksamhet och konsulttjänster	129,9	106,9	129,9	107,0
Intäkter från exploateringsverksamhet	115,8	157,5	115,8	143,1
Realisationsvinster	0,6	1,7	0,6	54,3
El- och fjärrvärmeintäkter			664,6	889,3
Summa verksamhetens intäkter	1 042,8	1 027,5	2 207,1	2 414,4

1) Uppgift justerad mot tidigare års handlingar på grund av ändrad redovisningsprincip. Se även not 26.

2) Varav intäkter från anläggningar erhållna utan ersättning 15,9 mnkr 2020 samt 4,7 mnkr 2019.

Not 3 Verksamhetens kostnader

Belopp i mnkr	Kommun		Kommunkoncern	
	2020	2019 ¹	2020	2019 ¹
Personalkostnader exklusive pensionskostnader	2 433,1	2 341,7	2 630,3	2 539,8
Pensionskostnader ²	229,8	203,7	247,9	221,6
Lämnade bidrag	114,7	124,3	114,7	124,1
Köp av huvudverksamhet	875,9	869,6	875,9	869,6
Lokal- och markhyror	171,6	174,8	173,0	77,6
Material, tjänster och övriga verksamhetskostnader	554,1	541,5	991,1	1 158,6
Realisationsförluster och utrangeringar	9,4	1,5	10,8	15,0
Anskaffningskostnad sålda exploateringsfastigheter	0,5	35,5	0,5	35,5
Övriga kostnader	29,8	35,8	169,5	279,1
Aktuell skatt			11,5	14,4
Uppskjuten skatt			9,2	14,4
Summa verksamhetens kostnader	4 418,9	4 328,4	5 234,4	5 349,7

1) Uppgift justerad mot tidigare års handlingar på grund av ändrad redovisningsprincip. Se även not 26.

2) Varav pensioner, se not 21.

Not 4 Av- och nedskrivningar

Belopp i mnkr	Kommun		Kommunkoncern	
	2020	2019	2020	2019
Avskrivning immateriella tillgångar	1,3	0,6	4,6	4,0
Avskrivning byggnader och anläggningar	199,5	166,1	360,4	393,1
Avskrivning maskiner och inventarier	41,3	39,5	50,1	48,8
Nedskrivning byggnader och anläggningar		0,8		0,8
Återföring av nedskrivning byggnader och anläggningar	-15,9		-15,9	
Summa av- och nedskrivningar	226,2	207,0	399,2	446,7
varav avskrivningar leasing	9,1		1,0	

Not 5 Jämförelsestörande poster

Belopp i mnkr	Kommun		Kommunkoncern	
	2020	2019	2020	2019
Jämförelsestörande intäkter				
Försäljning av exploateringsfastigheter och reavinst kopplade till exploateringsverksamhet	26,0	103,4	26,0	103,4
Exploateringsersättningar med mera	105,7	59,9	105,7	59,9
Summa jämförelsestörande intäkter	131,7	163,3	131,7	163,3
Jämförelsestörande kostnader				
Anskaffningskostnad försäld exploateringsfastighet	0,5	35,5	0,5	35,5
Summa jämförelsestörande kostnader	0,5	35,5	0,5	35,5

Not 6 Skatteintäkter, kommunalekonomisk utjämning med mera

Belopp i mnkr	Kommun		Kommunkoncern	
	2020	2019	2020	2019
Skatteintäkter				
Preliminär kommunalskatt	3 618,3	3 444,3	3 618,3	3 444,3
Preliminär slutavräkning för innevarande år	-49,5	1,5	-49,5	1,5
Slutavräkningsdifferens för föregående år	-16,6	-29,2	-16,6	-29,2
Summa skatteintäkter	3 552,2	3 416,6	3 552,2	3 416,6

Utdebitering i Mölndals stad var 20:26 för år 2019 och 20:51 för år 2020.

Slutligt taxeringsutfall för 2019 innebär att slutavräkningen blir -674 kronor per invånare per den 1 november 2018. Mellanskillnaden mellan den prognos som bokförts under 2019 och utfallet är -244 kronor per invånare.

Sveriges Kommuner och Regioners skatteprognos i december 2020 ger en preliminär slutavräkning för 2020 års skatteintäkter på -715 kronor per invånare per den 1 november 2019.

Generella statsbidrag och utjämning

Inkomstutjämning	168,9	201,6	168,9	201,6
Kostnadsutjämning	-133,9	9,0	-133,9	9,0
Regleringsbidrag	70,9	47,8	70,9	47,8
Kommunal fastighetsavgift	118,3	113,8	118,3	113,8
LSS-utjämning	9,5	12,8	9,5	12,8
Tillfälliga generella statsbidrag	141,6	19,9	141,6	19,9
Övriga bidrag (införandebidrag)	38,4		38,4	
Summa generella statsbidrag och utjämning	413,7	404,9	413,7	404,9

Not 7 Finansiella poster

Belopp i mnkr	Kommun		Kommunkoncern	
	2020	2019	2020	2019
Finansiella intäkter				
Utdelning från koncernföretag	11,9	6,5		
Utdelning aktier och andelar övriga	3,2	6,1	3,2	6,1
Ränteintäkter från koncernföretag	5,5	4,7		
Övriga ränteintäkter	0,5	0,3	1,2	1,0
Borgensavgifter	21,8	21,4		
Övriga finansiella intäkter	0,6	0,6		
Summa finansiella intäkter	43,5	39,6	4,4	7,1
Marknadsvärden ränteswappar				
Säkrad låneskuld			2 989,4	2 332,0
Marknadsvärde ränteswappar			-203,1	-194,8
Finansiella kostnader				
Räntekostnader leasing	2,8		6,0	89,6
Finansiell kostnad, förändring av pensionsavsättningar	9,2	11,2	9,2	11,2
Övriga finansiella kostnader	1,2	2,6	61,2	62,1
Summa finansiella kostnader	13,2	13,8	76,4	89,6

Not 8 Noter till kassaflödesanalysen

Belopp i mnkr	Kommun		Kommunkoncern	
	2020	2019 ¹	2020	2019 ¹
Justering för ej likvidpåverkande poster				
Uppskjuten skatt			18,2	14,4
Avskrivningar	226,2	206,2	399,2	392,6
Nedskrivningar		0,8		54,1
Utrangeringar	9,4	1,5	13,1	54,5
Förkastade projekt	6,1	6,9	6,1	7,0
Realisationsresultat vid försäljning av anläggningstillgångar	-0,6	-1,7	0,2	-98,6
Gjorda avsättningar	44,7	87,0	44,7	87,0
Återförda avsättningar	-4,1	-29,3	-4,1	-29,3
Upplösning av bidrag till infrastruktur	0,7	0,7	0,7	0,7
Övriga ej likviditetspåverkande poster	0,3	5,0	0,4	5,0
Summa ej likvidpåverkande poster	282,7	277,1	478,5	487,4
Övriga likviditetspåverkande poster som tillhör den löpande verksamheten				
Utbetalning av avsättning för pensioner	-14,2	-13,8	-14,2	-13,8
Utbetalning av övriga avsättningar (exklusive bidrag till infrastruktur)	-0,9	-9,4	-0,9	-9,4
Summa utbetalda avsättningar	-15,1	-23,2	-15,1	-23,2

1) Uppgift justerad mot tidigare års handlingar på grund av ändrad redovisningsprincip. Se även not 26.

Not 9 Immateriella och materiella anläggningstillgångar

Belopp i mnkr	Kommun		Kommunkoncern	
	2020	2019 ¹	2020	2019 ¹
Immateriella tillgångar				
Ingående anskaffningsvärde	14,5	14,2	36,6	30,1
Inköp				0,3
Årets överföringar från pågående	4,0	0,4	4,2	0,4
Utrangeringar	-2,1	-0,1	-3,1	-0,1
Överföringar	0,9		0,9	5,9
Utgående anskaffningsvärde	17,3	14,5	38,6	36,6
Ingående ackumulerade avskrivningar	-11,6	-11,1	-24,0	-18,0
Utrangeringar	2,1	0,1	3,1	0,1
Överföringar	-0,5		-0,5	-2,1
Årets avskrivningar	-1,4	-0,6	-4,6	-4,0
Utgående ackumulerade avskrivningar	-11,4	-11,6	-26,0	-24,0
Ingående ackumulerade nedskrivningar				
Årets nedskrivningar/återföringar				
Utgående ackumulerade nedskrivningar				
Utgående redovisat värde	5,9	2,9	12,6	12,6
Genomsnittlig nyttjandeperiod	5,5 år	5,4 år		
Mark, byggnader och tekniska anläggningar				
Ingående anskaffningsvärde	5 636,3	4 870,4	13 041,4	12 164,7
Inköp, inklusive leasing	81,2	7,3	17,8	65,2
Årets överföring från pågående ²	399,7	767,0	1 052,9	767,0
Försäljningar		0,0		-158,4
Utrangeringar	-125,8	-8,3	-133,3	-8,8
Överföringar	0,0	0,0	0,0	211,8
Omklassning till omsättningstillgångar	-0,3	-0,1	-0,3	-0,1
Utgående anskaffningsvärde	5 991,1	5 636,3	13 978,5	13 041,4
Ingående ackumulerade avskrivningar	-2 126,3	-1 967,3	-4 495,7	-4 165,6
Försäljningar				60,0
Utrangeringar	116,6	7,1	120,5	7,1
Överföringar				-4,1
Årets avskrivningar ³	-199,5	-166,1	-360,4	-393,1
Akkumulerade avskrivningar	-2 209,2	-2 126,3	-4 735,6	-4 495,7

fortsättning not 9

Belopp i mnkr	Kommun		Kommunkoncern	
	2020	2019 ¹	2020	2019 ¹
Ingående ackumulerade nedskrivningar	-16,7	-15,9	-16,7	-15,9
Årets nedskrivningar/återföringar	15,9	-0,8	15,9	-0,8
Utgående ackumulerade nedskrivningar	-0,8	-16,7	-0,8	-16,7
Utgående redovisat värde	3 781,1	3 493,3	9 242,1	8 529,0
varav finansiell leasing	171,5	101,6	496,8	527,3
Genomsnittlig nyttjandeperiod	33,9 år	33,7 år		
<i>Linjär avskrivning tillämpas för byggnader och tekniska anläggningar.</i>				
Pågående projekt				
Ingående anskaffningsvärde	310,4	612,2	794,6	867,2
Inköp	583,3	473,0	906,9	913,0
Överföringar	-404,2	-767,9	-1 057,8	-978,6
Förkastade projekt	-6,1	-6,9	-6,9	-7,0
Utgående anskaffningsvärde	483,4	310,4	636,8	794,6
Maskiner och inventarier				
Ingående anskaffningsvärde	416,8	388,8	515,0	492,0
Inköp, inklusive leasing	41,1	36,6	46,1	45,3
Överföring från pågående	0,5	0,5	0,5	
Försäljningar	-3,5	-4,7	-9,9	-11,6
Utrangeringar	-15,9	-4,4	-16,0	-4,4
Överföringar	-0,9	0,0	-0,9	-6,3
Utgående anskaffningsvärde	438,1	416,8	534,8	515,0
Ingående ackumulerade avskrivningar	-237,7	-207,0	-307,9	-280,8
Försäljningar	3,3	4,7	9,6	11,5
Utrangeringar	15,7	4,1	15,7	4,1
Överföringar	0,5		0,7	6,1
Årets avskrivningar	-41,3	-39,5	-50,1	-48,8
Utgående ackumulerade avskrivningar	-259,5	-237,7	-332,0	-307,9
Ingående ackumulerade nedskrivningar				
Årets nedskrivningar/återföringar				
Utgående ackumulerade nedskrivningar				
Utgående redovisat värde	178,6	179,1	202,8	207,1
varav finansiell leasing	7,8		7,8	
Genomsnittlig nyttjandeperiod	8,5 år	8,6 år		
<i>Linjär avskrivning tillämpas för samtliga maskiner och inventarier.</i>				
Nedskrivningar				
Ingående nedskrivningar	16,7	15,9	16,7	15,9
Årets nedskrivningar/återföringar				
Nytt badhus ⁴	-15,9		-15,9	
Villavagnar Åby camping ⁵		0,8		0,8
Ackumulerade nedskrivningar	0,8	16,7	0,8	16,7

1) Uppgift justerad mot tidigare års handlingar på grund av ändrad redovisningsprincip. Se även not 26.

2) Anläggningar som erhållits utan ersättning ingår med 31,9 mnkr, varav 16 mnkr avser VA-anläggningar.

3) Årets avskrivningar 2020 i kommunkoncernen har reducerats med 25 mnkr hänförligt till en justering av tidigare eliminering av internvinster.

4) Åbybadet skrevs 2018 ner med 15,9 mnkr på grund av att lokalen inte kunde användas för sitt ursprungliga ändamål. Anläggningen revs och utrangerades under 2020.

5) Tre villavagnar på Åby camping har skrivits ned med 0,8 mkr då de på grund av vattenskada inte längre är funktionsdugliga. Nedskrivningsbehovet har beräknats med förutsättningen att det finns ett återstående mindre återvinningsvärde.

Not 10 Finansiella anläggningstillgångar

Belopp i mnkr	Kommun		Kommunkoncern	
	2020	2019	2020	2019
Aktier och andelar				
Kvarnfallet Mölndal AB	462,2	462,2		
Förbo	5,3	5,3		
Gryaab	0,7	0,7	0,7	0,7
Renova	0,7	0,7	0,7	0,7
Grefab	0,1	0,1	0,1	0,1
Sahlgrenska Science Park	0,3	0,3	0,3	0,3
Inera	0,0	0,0	0,0	0,0
Kommuninvest andelar	58,0	58,0	58,0	58,0
Bostadsrätter	0,2	0,2	0,2	0,2
HB Källeredes fastigheter			9,3	9,4
Markexploatering			7,5	7,5
Brf Tandådalen			0,6	0,6
Johanneberg Science Park			0,1	0,1
Summa aktier och andelar	527,5	527,5	77,5	77,6
Långfristig utlåning				
Kvarnfallet Mölndal AB	376,0	376,0		
MölnDala Fastighets AB	118,8	118,8		
Övrig långfristig fordran	0,1	0,1	41,0	13,8
Summa långfristig utlåning	494,9	494,9	41,0	13,8

Not 11 Bidrag till statlig infrastruktur

Belopp i mnkr	Kommun		Kommunkoncern	
	2020	2019	2020	2019
Medfinansiering utbyggnad av E20 ¹	9,6	6,2	377,6	296,1
Medfinansiering åtgärder kring Fässbergmotet ²	4,1	4,3	4,1	4,3
Medfinansiering Spårhagavägen ³	1,5	1,5	1,5	1,5
varav årets upplösningar	-0,7	-0,7	-0,7	-0,7
Summa bidrag till statlig infrastruktur	7,4	8,1	7,4	8,1

1) Kommunfullmäktige beslutade i december 2014 att medfinansiera utbyggnad av E20 med 4,6 mnkr. Bidraget redovisas i balansräkningen och upplöses på tio år från och med år 2015. Utbetalningar har påbörjats från och med år 2020 enligt preliminär utbetalningsplan.

2) Kommunfullmäktige beslutade i november 2018 att medfinansiera åtgärder kring Fässbergmotet med 4,5 mnkr. Bidraget redovisas i balansräkningen och upplöses på 25 år från och med 2018. Utbetalningar beräknas påbörjas år 2023 enligt preliminär utbetalningsplan.

3) Medfinansiering i Spårhagavägen enligt avtal med 1,6 mnkr. Bidraget redovisas i balansräkningen och upplöses på 25 år från och med 2018. Utbetalningar beräknas påbörjas år 2021 och avslutas år 2022 enligt preliminär utbetalningsplan.

Not 12 Förråd

Belopp i mnkr	Kommun		Kommunkoncern	
	2020	2019	2020	2019
Exploateringsområden	9,6	6,2	377,6	296,1
Tekniska förvaltningens förråd	2,5	2,2	2,5	2,2
Övriga förråd/lager	0,5	0,6	20,3	97,0
Summa förråd	12,6	9,0	400,4	395,3

Not 13 Fordringar

Belopp i mnkr	Kommun		Kommunkoncern	
	2020	2019	2020	2019
Kundfordringar	122,3	89,1	158,4	166,4
Statsbidragsfordringar	97,7	85,1	97,7	86,4
Övriga kortfristiga fordringar	58,3	70,0	109,3	97,8
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	96,3	83,5	192,5	204,0
Summa fordringar	374,6	327,7	557,9	554,6

Not 14 Kassa och bank

Belopp i mnkr	Kommun		Kommunkoncern	
	2020	2019	2020	2019
Bank- och plusgiro	652,6	436,5	677,2	453,7
Summa kassa och bank	652,6	436,5	677,2	453,7
varav staden	494,4	340,3	494,4	340,3
varav bolag	158,2	96,2	182,8	113,4

Koncernkontots saldo den 31 december 2020 var 652,7 mnkr. Stadens behållning uppgick till 494,4 mnkr. Kreditinstitut är Nordea Bank AB och Swedbank AB. Koncernbolagens saldo framgår av not 19. Beviljad checkkredit uppgår till 300 mnkr.

Not 15 Eget kapital

Belopp i mnkr	Kommun		Kommunkoncern	
	2020	2019 ¹	2020	2019 ¹
Ingående eget kapital	4 096,4	3 618,8	4 399,9	3 904,5
Justering eget kapital		138,2		138,2
Avrundning				0,2
Årets resultat	393,9	339,4	467,4	357,0
Eget kapital 31 december	4 490,3	4 096,4	4 867,3	4 399,9

1) Uppgift justerad mot tidigare års handlingar på grund av ändrad redovisningsprincip. Se nedan.

Förändring av eget kapital år 2019

Belopp i mnkr	Årets resultat	Övrigt eget kapital
Utgående balans enligt 2019 års årsredovisning	287,8	3 618,8
Justering ändrade redovisningsprinciper		
Intäktsföring av exploateringsersättningar enligt R2 Intäkter	51,6	138,2
Dispositioner föregående års resultat	51,6	138,2
Årets resultat	339,4	
Belopp vid årets utgång	339,4	3 757,0

Not 16 Avsättningar för pensioner

Belopp i mnkr	Kommun		Kommunkoncern	
	2020	2019	2020	2019
Ingående avsättning	330,0	318,6	330,0	318,6
Nyintjänad pension	28,1	34,8	28,1	34,8
Ränte- och basbeloppsuppräknig	7,4	9,0	7,4	9,0
Förändrade åtaganden, särskild avtals-/visstidspension		-22,0		-22,0
Övrig post	-0,4	-1,6	-0,4	-1,6
Årets utbetalningar	-9,6	-9,1	-9,6	-9,1
Årets utbetalningar, särskild avtals-/visstidspension	-1,8	-2,0	-1,8	-2,0
Förändring av löneskatt	5,7	2,3	5,7	2,3
Utgående avsättning	359,4	330,0	359,4	330,0
varav ålderspension med mera	289,4	256,2	289,4	256,2
varav särskild avtals-/visstidspension	7,8	9,4	7,8	9,4
varav särskild löneskatt	70,2	64,4	70,2	64,4
Antal anställda med rätt till ålderspension	2 713	2 656	2 713	2 656
Antal förtroendevalda med rätt till visstidspension enligt PBF	5	6	5	6
Antal förtroendevalda med rätt till visstidspension enligt OPF	81	59	81	59
Aktualiseringsgrad, procent	97,0	97,0	97,0	97,0

Not 17 Andra avsättningar

Belopp i mnkr	Kommun		Kommunkoncern	
	2020	2019	2020	2019
Avsättning för VA-investeringsfond	27,0	27,0	27,0	27,0
Medfinansiering åtgärder i Fässbergsmotet	5,2	5,2	5,2	5,2
Medfinansiering Spårhagavägen	1,5	1,5	1,5	1,5
Medfinansiering Källeredsmotet	0,7	2,8	0,7	2,8
Medfinansiering Tingshuset 13 med mera	21,0	21,0	21,0	21,0
Medfinansiering stängselåtgärder Kust till kustbanan	0,5	0,0	0,5	
Medfinansiering E20	5,0	5,5	5,0	5,5
Återställningskostnader lägenheter	3,6	3,9	3,6	3,9
Källered centrum	0,0	4,0	0,0	4,0
Parkeringsavlösen	0,0	0,4	0,0	0,4
Övriga avsättningar	1,4	1,0	1,4	1,0
Summa andra avsättningar	65,9	72,3	65,9	72,3

Avsättning för VA-investeringsfond

Redovisat värde vid årets början	27,0	27,0
Nya avsättningar		
Utgående avsättning	27,0	27,0

Inrättande av avsättning för VA-investeringsfond för framtida investeringar inom VA-verksamheten enligt beslut i KF 20181121 §154 KS 272/18.
Utgående värde för avsättningen per 201231 uppgick till 27 mnkr.

Avsättning för medfinansiering av statlig infrastruktur

Redovisat värde vid årets början	36,0	15,7
Nya avsättningar	0,5	20,5
lanspråkta avsättningar	-2,5	-2,2
Omvärdering av avsättning	-0,1	0,4
Förändring av nuvärdet		1,6
Utgående avsättning	33,9	36,0

Avsättning för medfinansiering av statlig infrastruktur. Se även not 11. Utbetalningar för avsättning kopplat till medfinansieringsavtal för statlig infrastruktur för Tingshuset 13 på 21 mnkr beräknas påbörjas år 2024 enligt preliminär utbetalningsplan.

Avsättning för återställande av lokaler

Redovisat värde vid årets början	3,9	3,7
Nya avsättningar		3,9
lanspråkta avsättningar	-0,3	-3,7
Utgående avsättning	3,6	3,9

Avsättningen avser återställande av lokaler enligt avtal med Förbo samt förlusttäckning av uppsagt hyresavtal.

Avsättning för ledningsflytt avseende Källeredes centrum

Redovisat värde vid årets början	4,0	0,0
Nya avsättningar	0,0	4,1
lanspråkta avsättningar	0,0	-0,1
Omvärdering av avsättning	-4,0	-0,1
Utgående avsättning	0,0	3,9

Avsättning för ledningsflytt avseende Källeredes centrum har avslutats under 2020.

Andra avsättningar

Redovisat värde vid årets början	1,4	1,7
Nya avsättningar	0,6	
lanspråkta avsättningar	-0,6	-0,3
Utgående avsättning	1,4	1,4

Utgående balans av övriga avsättningar består av avsättning friskoleersättning (0,8 mnkr) samt avsättning för risk för vite kopplat till LSS-boende (0,6 mnkr). Avsättning för parkeringsavlösen har avslutats under 2020.

Not 18 Långfristiga skulder kreditinstitut

Belopp i mnkr	Kommun		Kommunkoncern	
	2020	2019	2020	2019
Långfristiga skulder kreditinstitut				
Ingående skuld			3 001,8	3 374,0
Omrubricering mellan kortfristig och långfristig skuld beroende på kapitalförfallotid			1 650,2	-550,4
Nyupplåning			96,4	202,6
Amortering			-24,3	-24,4
Summa förändring			1 722,3	-372,2
Utgående skuld			4 724,1	3 001,8

Övriga långfristiga skulder

Depositionsskuld			69,3	69,3
Finansiell leasing	182,4	101,6	7,8	
Förutbetalda intäkter anläggningsavgifter	262,3	242,4	262,3	242,4
Förutbetalda intäkter offentliga investeringsbidrag	128,3	131,0	128,3	131,0
Långfristig skuld exploateringsersättning	14,9	14,9	14,9	14,9
Omklassificering exploateringsersättning till kortfristig skuld	-14,9		-14,9	
Summa långfristiga skulder	573,0	489,9	467,7	457,6

1) Uppgift justerad mot tidigare års handlingar på grund av ändrad redovisningsprincip. Se not 26.

Not 19 Fordringar/skulder till koncernbolag, koncernkonto

Belopp i mnkr	Kommun		Kommunkoncern	
	2020	2019	2020	2019
Möndalsbostäder AB		24,6		
Gunnebo Slott och Trädgårdar AB	4,2	7,7		
Möndal Energi koncern	45,1	38,6		
Summa fordringar till koncernbolag	49,3	70,9		
Kvarnfallet Möndal AB	18,9	21,2		
Möndalsbostäder AB	82,2			
MölnDala Fastighets AB	86,3	18,4		
Möndals Centrum Fiskarna KB		84,9		
Möndals Centrum Koljan 1 Fastighets AB	0,1	0,1		
Möndals Parkerings AB	20,0	17,3		
Affärsfastigheter i Möndal AB		25,0		
MB Affärsfastigheter AB		0,1		
Möndal Centrum Karpen 12 Fastighets AB		0,1		
Summa skulder till koncernbolag	207,5	167,1		

Not 20 Kortfristiga skulder

Belopp i mnkr	Kommun		Kommunkoncern	
	2020	2019	2020	2019
Kortfristiga skulder till banker och kreditinstitut			124,3	1 674,6
Leverantörsskulder	319,3	256,0	374,2	352,8
Personalens skatter, avgifter och avdrag	44,8	37,3	57,8	37,3
Semester- och övertidslöneskuld	183,0	164,1	199,6	179,0
Förutbetalda skatteintäkter	95,3	31,7	95,3	31,7
Övriga upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	199,2	213,1	286,4	341,8
Övriga kortfristiga skulder	30,2	2,4	81,9	44,6
Summa kortfristiga skulder	871,8	704,6	1 219,5	2 661,8

Not 21 Pensioner

Belopp i mnkr	Kommun		Kommunkoncern	
	2020	2019	2020	2019
Årets pensionskostnad				
Avgiftsbestämd ålderspension med mera	92,5	94,1	92,5	94,1
Utbetalning ålderspension	69,6	62,3	69,6	62,3
Utbetalning pension till efterlevande med mera	3,2	3,4	3,2	3,4
Utbetalning särskild avtals-/visstidspension	3,6	2,0	3,6	2,0
Förändring avsättning	23,7	9,1	23,7	9,1
Särskild löneskatt	45,4	41,2	45,4	41,2
Summa	238,0	212,1	238,0	212,1
varav finansiell kostnad	9,2	11,2	9,2	11,2
Pensionsförpliktelser				
Avsättningar för pensioner, se not 16	359,4	330,0	359,4	330,0
Ansvarsförbindelse, se not 22	1 234,2	1 236,3	1 234,2	1 236,3
Summa pensionsförpliktelser	1 593,6	1 566,3	1 593,6	1 566,3

Not 22 Ställda panter och ansvarsförbindelser

Belopp i mnkr	Kommun		Kommunkoncern	
	2020	2019	2020	2019
Borgensförbindelser				
Tecknade gentemot stadens bolag:				
MölnDalsbostäder AB	2 600,0	2 500,0		
MölnDala Fastighets AB	100,0	100,0		
MölnDala Energi AB	553,9	578,4		
Kvarnfallet	1 030,0	1 000,0		
Tecknade gentemot övriga:				
HSB, Brf Wennerberg	12,8	13,2	12,8	13,2
Föreningar	6,4	6,4	6,4	6,4
Övriga regionala bolag	2,0	2,1	2,0	2,1
Småhus	0,1	0,1	0,1	0,1
Borgensåtagande Fastigo			0,7	0,7
Borgensåtagande lån till medlemmar kooperativ förening			21,2	21,2
Delägaransvar handelsbolag Blixåsberget, Källeredsfastigheter och Bostadsexploatering			7,2	7,1
Summa borgensförbindelser	4 305,2	4 200,2	50,4	50,8

MölnDals stad ingick i januari 2017 i en solidarisk borgen såsom för egen skuld för Kommuninvest i Sverige AB:s samtliga nuvarande och framtida förpliktelser. Samtliga 290 kommuner och landsting/regioner som per 2020-12-31 var medlemmar i Kommuninvest ekonomisk förening har ingått likalydande borgensförbindelser. Vid en uppskattning av den finansiella effekten av MölnDals stads ansvar enligt ovan nämnd borgensförbindelse, kan noteras att per 2020-12-31 uppgick Kommuninvest i Sverige AB:s totala förpliktelser till 501,2 mdkr och totala tillgångar till 525,5 mdkr. MölnDals del i borgensansvaret är 0,83 procent vilket motsvarar 58,0 mnkr.

Ansvarsförbindelser

Ansvarsförbindelse för pensioner	2020	2019	2020	2019
Ingående ansvarsförbindelse	1 251,4	1 297,2	1 251,4	1 297,2
Ingående ansvarsförbindelse	1 236,3	1 251,4	1 236,3	1 251,4
Ränte- och basbeloppsuppräknings	29,4	31,4	29,4	31,4
Övrig post	27,2	-2,9	27,2	-2,9
Årets utbetalningar	-59,0	-56,7	-59,0	-56,7
Förändrade åtaganden, särskild avtals-/visstids pension	0,2	-0,5	0,2	-0,5
Förändrade åtaganden, räddningstjänstförbundet	0,5	-0,7	0,5	-0,7
Löneskatt	-0,4	14,3	-0,4	14,3
Summa ansvarsförbindelse för pensionsförpliktelser	1 234,2	1 236,3	1 234,2	1 236,3
varav pensionsförpliktelser intjänade före 1998	980,6	983,2	980,6	983,2
varav pensionsförpliktelser särskild avtals-/visstids pension	3,7	3,4	3,7	3,4
varav pensionsförpliktelser räddningstjänstförbundet	8,9	8,3	8,9	8,3
varav särskild löneskatt	241,0	241,4	241,0	241,4

Uppgift om aktualiseringsgrad och visstidsförordnanden finns i not 16. Hyresavtalet för fastigheten Pepparedsängen 5 med Förbo AB kan resultera i framtida återställningskostnader för staden. Det totala beloppet är i dagsläget svårt att uppskatta.

Övriga ansvarsförbindelser

Kapitaltäckningsgaranti				
Kvarnfallet MölnDala AB	50,0	50,0		
Förvaltningsuppdrag				
Förvaltade stiftelser och fonder	0,4	0,4	0,4	0,4

Borgensförbindelserna avser kvarstående låneskuld per den 31 december där staden tecknat borgen.

Not 23 Leasing

Belopp i mnkr	Kommun		Kommunkoncern	
	2020	2019 ¹	2020	2019 ¹
Finansiella leasingavtal över 3 år				
Fastigheter och tekniska anläggningar				
Totala minimileaseavgifter	216,5		151,8	173,3
Framtida finansiella kostnader	-41,9		-16,5	-19,3
Nuvärdet av minimileaseavgifter	174,6		168,3	192,7
därav förfall inom 1 år	6,1		24,3	24,3
därav förfall inom 1-5 år	25,8		96,3	96,6
därav förfall senare än 5 år	142,6		47,7	71,7
Maskiner och inventarier				
Totala minimileaseavgifter	8,1		8,1	
Framtida finansiella kostnader	-0,3		-0,3	
Nuvärdet av minimileaseavgifter	7,8		7,8	
därav förfall inom 1 år	1,5		1,5	
därav förfall inom 1-5 år	6,3		6,3	
därav förfall senare än 5 år	0,0		0,0	

Ej uppsägningsbara operationella leasingavtal överstigande 1 år

Minimileaseavgifter	46,8
med förfall inom 1 år	28,2
med förfall inom 1–5 år	18,6
med förfall senare än 5 år	0,0

Ej uppsägningsbara operationella leasingavtal uthyrning

Minimileaseavgifter	629,3
med förfall inom 1 år	129,3
med förfall inom 1–5 år	306,4
med förfall senare än 5 år	193,6

1) Uppgift justerad mot tidigare års handlingar på grund av ändrad redovisningsprincip.

Not 24 Kostnader för räkenskapsrevision

Belopp i mnkr	Kommun		Kommunkoncern	
	2020	2019	2020	2019
Sakkunnigt biträde	0,2	0,2		
Förtroendevalda revisorer	0,3	0,3		
Total kostnad för räkenskapsrevision	0,5	0,5		
Kostnad för övrig revision				
Sakkunnigt biträde	1,1	1,1		
Förtroendevalda revisorer	0,6	0,7		
Total kostnad för övrig revision	1,7	1,8		
Total kostnad för revision	2,2	2,3		

Kostnaderna för räkenskapsrevision avser kostnader för granskning av bokföring, delårsrapport samt årsredovisning.

Not 25 Upplysning om upprättade särredovisningar

Följande särredovisningar har upprättats under räkenskapsåret inom kommunkoncernen:

VA-redovisning vilken styrs av lag (2006:412) om allmänna vattentjänster.

Upprättade särredovisningar för VA-redovisningen finns tillgängliga på www.molndal.se.

Fjärrvärmeverksamhet vilken styrs av fjärrvärmelag (2008:263).

Särredovisning har upprättats för elnäts- och fjärrvärmeverksamheten i enlighet med ellagen (1997:857) och fjärrvärmelagen (2008:263).

Särredovisningen lämnas till Energimarknadsinspektionen (Ei). Särredovisningarna finns tillgängliga hos Mölndal Energi Nät AB.

Not 26 Effekter på jämförelseår 2019 till följd av ändrad redovisningsprincip avseende exploateringsersättningar enligt R2 Intäkter (a) och R5 Leasing (b)

Not	Kommun		Kommunkoncern	
	2019	+/-	2019	+/-
Resultaträkning, utdrag				
Verksamhetens intäkter (a)	2	51,6		51,6
Årets resultat		51,6	357,0	51,6
Balansräkning, utdrag				
Materiella anläggningstillgångar (b)	9	101,6		
Summa tillgångar		5 860,3	11 159,8	0,0
Eget kapital utdrag				
Ingående eget kapital justering (b)	15	138,2		138,2
Årets resultat (a)	15	51,6		51,6
Långfristiga skulder (a)	18	-189,8		-189,8
Långfristiga skulder (b)	18	101,6		
Långfristiga skulder (a, b)		-88,2		-88,2
Summa eget kapital och skulder		5 860,3	11 159,8	0,0
Kassaflödesanalys, utdrag				
Årets resultat (a)	15	51,6		51,6
Justering för ej likvidpåverkande poster (a)	8	-51,6		-51,6
Summa kassaflöde		196,2	196,8	0,0

VERKSAMHETSREDOVISNING

Verksamhetsredovisningen omfattar bolagen och nämnderna och skildrar ekonomisk utveckling samt resultat. Gällande nämnderna beskrivs även personalförutsättningar, hänt i verksamheten samt framtida utmaningar och möjligheter.

Bolag inom kommunkoncernen

I kommunkoncernen ingår koncernen Kvarnfallet Mölndal AB, Förbo AB och Mölndals stad. Förbo AB är ett interkommunalt bolag, som ägs av kommunerna Härryda, Kungälv, Lerum och Mölndal. Redovisningen för kommunkoncernen har upprättats enligt förvärvsmetoden med proportionell konsolidering.

Bolagen upprättar redovisning enligt BFNAR 2012:1 (K3).

Kvarnfallet Mölndal AB

Styrelseordförande: [Kristian Vramsten](#)

Verkställande direktör: [Göran Jäverbrink](#)

Resultaträkning

mnkr	2020	2019	2018
Rörelseintäkter	0,1	0,5	0,1
Rörelsekostnader	-2,0	-1,5	-0,9
Finansnetto	-23,9	-20,5	-19,6
Resultat efter finansiella poster	-25,8	-21,5	-20,4
Koncernbidrag	32,4	34,9	28,1
Skatt	-4,6	-12,1	-0,1
Årets resultat¹	2,0	1,3	7,6
Eget kapital ²	321,2	325,6	330,6
Balansomslutning	1 728,0	1 703,2	1 713,1
Soliditet, procent	18,6	19,1	19,3
Antal anställda	1	-	-

1) Upplösning av bokslutsdispositioner har eliminerats mot resultatet.

2) Eget kapital inklusive andelen eget kapital i obeskattade reserver.
Utdelning till aktieägare har minskat Kvarnfallet Mölndal AB:s egna kapital.

Kvarnfallet Mölndal AB utgör moderbolag i koncernen som ägs av Mölndals stad. Bolagets främsta uppgift är att förvalta koncernens dotterbolag; underkoncernen Mölndal Energi AB, Mölndalsbostäder AB, Mölndals Parkerings AB, underkoncernen Mölndala Fastighets AB, Gunnebo Slott och Trädgårdar AB samt Centrum Koljan 1 Fastighets AB. Under året har de vilande dotterbolagen Mölndal Centrum Byggnads Fastighets AB, Mölndal Centrum Karpen 12 Fastighets AB, Mölndal Centrum Fiskarna KB och Affärsfastigheter i Mölndal AB avvecklats.

Moderbolaget redovisade en förlust efter finansiella poster på 25,8 mnkr. Jämfört med föregående år så var resultatet 4,3 mnkr lägre. Detta förklarades bland annat av att föregående år var resultatandel från kommanditbolaget högre då kommanditbolaget avyttrat en fastighet. Utöver det har personalkostnaderna ökat då bolaget under 2020 anställt en verkställande direktör. De externa räntekostnaderna var däremot lägre i år.

Nettot av koncernbidragen från Mölndal Energi AB, Mölndalsbostäder AB, Mölndals Parkerings AB, minus bidrag till Gunnebo Slott och Trädgårdar AB och Mölndala Fastighets AB uppgick till 32,4 mnkr. Kvarnfallet Mölndal AB följer Allbolagen (2010:879), vilket innebär att koncernbidraget från

Mölndalsbostäder AB till största delen förs vidare till staden i form av utdelning och används där till bostadssociala åtgärder.

Under hösten 2019 arbetade styrelsen i Kvarnfallet Mölndal AB tillsammans med dotterbolagens VD och presidium fram förslag på uppdaterade ägardirektiv. De nya ägardirektiven godkändes först av kommunfullmäktige innan de slutligen bekräftades på bolagens stämma i april 2020. Målsättningen har varit att få ägardirektiven aktualiserade till de förändringar som skett sedan uppdateringen gjordes senast. Men också öka samarbetet inom kommunkoncernen och knyta samman bolagen än mer med stadens mål och vision.

Koncernen Mölndal Energi

Styrelseordförande Mölndal Energi AB: [Peter Librell](#)

Styrelseordförande Mölndal Energi Nät AB: [Peter Librell](#)

Verkställande direktör: [Christian Schwartz](#)

Resultaträkning

mnkr	2020	2019	2018
Rörelseintäkter	776,2	976,4	1 004,9
Rörelsekostnader	-704,5	-908,6	-897,8
Finansnetto	-8,8	-19,0	-25,0
Resultat efter finansiella poster	62,9	48,8	82,1
Koncernbidrag	-47,0	-47,0	-46,0
Skatt	-3,3	-0,5	-3,7
Årets resultat¹	12,6	1,3	32,4
Eget kapital ²	703,6	691,0	689,8
Balansomslutning	1 714,0	1 726,8	1 774,4
Soliditet, procent	41,1	40,0	38,9
Antal anställda	110	106	108

1) Upplösning av bokslutsdispositioner har eliminerats mot resultatet.

2) Eget kapital inklusive andelen eget kapital i obeskattade reserver.

Koncernen Mölndal Energi AB omfattar, förutom moderbolaget Mölndal Energi AB, det helägda dotterbolaget Mölndal Energi Nät AB, som svarar för nätverksamheten. I koncernens verksamhet ingår produktion och distribution av el, försäljning av tjänster kopplade till bland annat solceller samt laddstolpar, fjärrvärme och fjärrkyla, elhandel samt nätverksamhet för el.

Resultat efter finansiella poster uppgick till 62,9 mnkr och av det resultatet svarade moderbolaget för ungefär 24,5

mnkr och dotterbolaget för ungefär 38,4 mnkr. Resultatet var 14 mnkr högre jämfört med föregående år trots att det vädermässigt varit det varmaste året sedan mätningarna startade. Koncernen lyckades inte nå upp till budgeterat resultat, vilket bland annat berodde på fortsatt låga priser på elcertifikat och en konkurrensutsatt elhandel som pressar ned priset.

Mölnadal Energi AB har som målsättning att vara en ledande aktör i omställningen till ett hållbart samhälle och bolaget har en helt fossilfri produktion. Förutom att kunna tillhandahålla miljömässigt hållbar och prisvärd energi ska den också kunna levereras säkert och stabilt. I den årliga Nils Holgersson-rapporten, vilken rankar elnätsbolagen utifrån pris ut till sina kunder, hamnar Mölnadal Energi AB på en hedervärd andra plats av 290 undersökta aktörer.

Föregående år var varmt men desto mer blåsigt. De tre vindkraftverken producerade tillsammans hela 18 750 MWh förnybar el, vilket var en rekordnotering. Att kunna erbjuda kunderna egenproducerad vindkraftsel stärker varumärket och ger trovärdighet till bolagets långsiktiga miljöprofilering.

Produktionen av fjärrvärme och el i Riskullaverket utfördes under 2020 med förnyelsebara restprodukter och återvunnen energi. Elproduktionen uppgick under året till 91 GWh, fjärrvärmeproduktionen uppgick till 348 GWh och produktion av fjärrkyla uppgick till 2 264 MWh. I dagsläget har bolaget närmare 92 000 elhandelskunder, 22 849 elnätskunder och 2 261 fjärrvärmekunder. Satsningen på fjärrkyla löper på och marknaden för fjärrkyla förväntas öka under kommande år.

Koncernen investerade under året 98 mnkr i el- och fjärrvärmenätet samt i kraftvärmeverket, vilket är i nivå med föregående år.

Mölnaldsbostäder AB

Styrelseordförande: [Linus Hedberg](#)

Verkställande direktör: [Marie Werner](#)

Resultaträkning			
mnkr	2020	2019	2018
Rörelseintäkter	391,0	368,4	349,0
Rörelsekostnader	-293,3	-293,7	-286,2
Finansnetto	-50,1	-48,3	-55,0
Resultat efter finansiella poster	47,6	26,4	7,8
Koncernbidrag	-8,9	-8,9	-5,0
Skatt	-9,6	-5,1	-0,9
Årets resultat¹	29,1	12,4	1,9
Eget kapital ²	520,5	491,4	478,9
Balansomslutning	3 526,9	3 427,4	3 242,7
Soliditet, procent	14,8	14,3	14,8
Antal anställda	92	92	87

1) Upplösning av bokslutsdispositioner har eliminerats mot resultatet.

2) Eget kapital inklusive andelen eget kapital i obeskattade reserver.

Bolaget har till uppgift att förvärva, bygga och utveckla fastigheter inom staden. Bolaget bildades ursprungligen 1918 under namnet Fässbergs Bostads AB. År 1994 övertogs verksamheten som Stiftelsen Mölnaldsbostäder bedrivit sedan 1947.

Resultatet efter finansiella poster uppgick till 47,6 mnkr, vilket är 21,2 mnkr högre jämfört med föregående år. Skill-

naden i resultatet mellan åren beror på högre omsättning då nyproduktion färdigställdes samt att kostnaden för förvaltningen varit lägre under året. Bland annat har det varma vädret gjort att kostnaden för uppvärmning minskat kraftigt. Hyresnivån höjdes i genomsnitt med 1,90 procent, jämfört med 1,99 procent föregående år.

Under året har inflyttning skett i kvarteret Gråsejen på Bergmansgatan i Mölnalds innerstad. Av åtta lokaler är sju uthyrda och arbete pågår för att få sista lokalen uthyrd. Inflyttning har också skett i tre nya bostäder med särskild service under januari, maj och november som Mölnaldsbostäder byggt åt staden.

Investeringar i fastigheter uppgick under året till 108,6 mnkr, vilket är 188,3 mnkr lägre jämfört med föregående år. De mycket höga byggpriser som råder har lett till att bolaget bromsat upp nyproduktionen. Bolaget går nu tillfälligt in i en mer förvaltande fas med större fokus på att utveckla befintligt bestånd. I bolagets projektportfölj finns dock planer på att under kommande tioårsperiod nyproducera cirka 500 lägenheter.

Marknadsvärdet på fastigheterna visade på en uppgång om cirka två procent och uppgick till 6 908 mnkr, vilket kan jämföras med ett bokfört värde om 3 367 mnkr.

Bolaget har de senaste åren haft en hög investeringstakt, vilket gjort att skuldportföljen ökat och att soliditeten minskat. Därför når i dagsläget bolaget inte upp till ägarens soliditetskrav om 15 procent, utan ligger strax under på 14,8 procent. Belåningsgraden på fastigheterna är som sagt hög och uppgår till 82,2 procent. Bolagets låneskulder har ökat med 100 mnkr och uppgår nu till 2 800 mnkr. Bolagets största ekonomiska risk är därför långsiktigt höjda räntor.

Gunnebo Slott och Trädgårdar AB

Styrelseordförande: [Johan Ahlsell](#)

Verkställande direktör: [Ann-Christin Sande](#)

Resultaträkning			
mnkr	2020	2019	2018
Rörelseintäkter	22,8	33,4	31,8
Rörelsekostnader	-41,6	-51,9	-49,7
Finansnetto	-0,1	-0,1	-0,1
Resultat efter finansiella poster	-18,9	-18,6	-18,0
Koncernbidrag	19,0	18,8	18,4
Skatt	0,0	-0,2	-0,4
Årets resultat	0,1	0,0	0,0
Eget kapital	1,1	1,0	1,0
Balansomslutning	12,1	15,2	19,5
Soliditet, procent	9,1	6,6	5,1
Antal anställda	42	49	43

Uppdraget för Gunnebo Slott och Trädgårdar AB är att vårda, värna och bevara kulturminnet samt vidareutveckla det unika helhetskoncept som Gunnebo utgör. Bolaget ska tillgodose behov från ett brett spektrum av intressenter såsom allmänhet, näringsliv, kulturturism och utbildningsväsende. Bolaget strävar efter att kombinera affärsmissighet och samhällsnytta.

Bolaget redovisade ett negativt resultat efter finansiella poster om 18,9 mnkr, vilket var i nivå med vad som budgeterades. På

grund av pandemin har många evenemang såsom midsommarfirandet och julmarknaden blivit inställda. Organisationen har anpassat sig efter restriktionerna och på så sätt haft möjligt att hålla restaurangen och butiken öppen för de dagliga besökarna. Konferenser, fester och andra bokningar har dock uteblivit.

Under 2020 har Gunnebo Slott och Trädgårdar AB påbörjat ett förändringsarbete där nyttan och värdet av anläggningen ska stå i fokus samtidigt som verksamheten förväntas bli mer ekonomiskt självständig. Bolaget ska nu gå från att återskapa en 1700-tals-anläggning till att använda den.

Under året fortsatte arbetet med slottets in- och utvändiga restaurering. Renovering fortsatte i tre provrum där olika metoder och material analyserades och utvärderades. Det första provrummet blev klart under hösten 2020.

Trädgården har kompletterats med nya lindar som har vuxit till sig från sticklingar tagna från originalträden för tio år sedan.

Myndigheten för yrkeshögskolan har beviljat bolagets ansökan om att få starta en YH-utbildning för trädgårdsmästare.

MölnDals Parkerings AB

Styrelseordförande: Bertil Levin

Verkställande direktör: Mathias Winberg

Resultaträkning

mnkr	2020	2019	2018
Rörelseintäkter	25,4	25,9	26,5
Rörelsekostnader	-21,3	-18,8	-20,3
Finansnetto	-0,4	-0,3	-0,2
Resultat efter finansiella poster	3,7	6,8	6,0
Koncernbidrag	-2,0	-3,8	-3,0
Skatt	-0,4	-0,7	-0,7
Årets resultat¹	1,3	2,3	2,3
Eget kapital ²	22,2	20,8	18,5
Balansomslutning	64,0	63,9	58,9
Soliditet, procent	34,7	32,6	31,5
Antal anställda	17	17	15

1) Bokslutsdispositioner har eliminerats mot resultatet.

2) Eget kapital inklusive andelen eget kapital i obeskattade reserver.

MölnDals Parkerings AB har till uppgift att förvalta och driva parkeringsanläggningar för att tillgodose behovet av parkeringslösningar och erbjuda bästa möjliga parkeringsservice. På uppdrag av tekniska nämnden sköter de också om övervakning samt service och tömning av betalutrustning på stadens gatumark.

Resultatet efter finansiella poster uppgick till 3,7 mnkr, vilket var 3,1 mnkr lägre än ifjol men överstiger ändå det budgeterade resultatet med cirka två mnkr. Pandemin har påverkat verksamheten genom en minskad efterfrågan på korttidsparkering vid anläggningar som Åbytravet och MölnDal Galleria. Bolaget har lyckats parera ett visst intäktsbortfall med en god kostnadskontroll.

Majoriteten av betalningarna för korttidsparkering sker med telefon och uppgick vid slutet av året till hela 80 procent. Bolaget har också arbetat med att utveckla lösningen för köp av månadstillstånd via hemsidan eller direkt i bolagets app. Miljö, säkerhet och trygghet är viktiga ledord för MölnDals

Parkerings AB som arbetar målmedvetet med att skapa miljöer med bra belysning och som är rena och trivsamma. Under året har bolaget deltagit i ett nätverk tillsammans med staden och bolagen med fokus på att utveckla elbilsaddning i framtiden.

Koncernen MölnDala Fastighets AB

Styrelseordförande: Hans Broberg

Verkställande direktör: Bjarne Fjellanger

Resultaträkning

mnkr	2020	2019	2018
Rörelseintäkter	10,3	10,6	8,4
Rörelsekostnader	-19,6	-18,8	-15,8
Finansnetto	-3,3	-2,3	-0,5
Resultat efter finansiella poster	-12,6	-10,5	-7,9
Koncernbidrag	6,5	6,5	6,5
Skatt	0,6	0,3	0,1
Årets resultat	-5,5	-3,7	-1,3
Eget kapital	63,0	68,5	72,5
Balansomslutning	458,2	367,0	318,1
Soliditet, procent	13,7	18,7	22,8
Antal anställda	11	11	7

MölnDala Fastighets AB bildades ursprungligen av Stora Enso AB och förvärvades av MölnDals stad genom Kvarnfallet MölnDal AB i samband med köpet av Forsåkersområdet 2009. Syftet med förvärvet var att få tillgång till den mark som bolaget ägde i södra delen av Forsåkersområdet. Sedan 2010 har bolaget aktivt fungerat som exploateringsbolag för Forsåkersområdet.

MölnDala Fastighets AB bildade år 2013, tillsammans med Aspelin Ramm, ByggVesta, Peab, Trollängen, Wallenstam och Veidekke, ett konsortium för områdets utveckling.

Under året har bolaget förvärvat ytterligare två dotterbolag; Forsåker Industriärnan Holding AB och Forsåker Industriärnan 1 AB. Dessa ingår nu tillsammans med tidigare förvärvade bolag – Forsåkers Fabriker Holding AB samt Forsåkers Fabriker Byggnad 213 AB – i koncernen MölnDala Fastighets AB.

Resultat efter finansiella poster uppgick för koncernen till ett underskott på 12,6 mnkr. Det ökade underskottet kommer bland annat av fler anställda och ökade räntekostnader. Under året har moderbolaget sålt en fastighet till ett dotterbolag, vilket skapar en internförlust. Resultat för moderbolaget uppgick till ett underskott om 35,1 mnkr, varav 22 mnkr avser intern förlust vid försäljning av fastighet.

Bolaget fortsatte under året med skadeförebyggande åtgärder på den gamla Industriärnan där byggnadernas skick och behov har analyserats. Affärsutveckling av Industriärnan var tänkt att genomföras i samarbete med en extern partner. Tyvärr hittade inte bolaget någon samarbetspartner då dessa ansåg att det var för mycket risker och osäkerheter med befintliga byggnaders skick samt storlek och komplexitet på projektet. På grund av det har bolaget gjort ett omtag av Industriärnan med en ändrad strukturplan. Den nya strukturplanen innebär mer bostäder och mindre kommersiella

ytör. Förändringen ger ett ekonomiskt bättre resultat, förbättrad tillgänglighet och enklare planering av kvarteren. Ur bevarandeperspektivet så innebär det dock att ytterligare två äldre byggnader behöver rivas. Men det finns fortfarande cirka 17 000 kvm av de äldre industribyggnaderna kvar som kommer att bevara området historia.

Detaljplanen har försenats, framförallt på grund av det uppdrag som Trafikverket fått kopplat till ny järnväg Göteborg–Borås. Trafikverket kan i nuläget inte säga hur deras behov av mark i den västra delen av Forsåker ser ut. Det gör att den nya bron över järnvägen/E6 inte kan planeras. Effekten blir att den första detaljplanen måste minskas ned för att kunna fungera utan en ny bro. Den nya indelningen av detaljplanen, som beräknas bli godkänd under 2021, kommer att innehålla de norra och östra delarna av Forsåker och omfatta bostäder, skolor och förskolor samt den gamla industrimiljön.

Bolaget samarbetar även med staden i frågor kopplade till framtida närvaro av kommunala och andra offentliga verksamheter i Forsåker och kommer under 2021 konkretisera den avsiktsförklaring som finns.

Förbo AB

Styrelseordförande: [Anders Halldén](#)

Verkställande direktör: [Peter Granstedt](#)

Resultaträkning			
mnkr	2020	2019	2018
Rörelseintäkter	523,7	502,3	485,7
Rörelsekostnader	-407,1	-397,4	-369,8
Finansnetto	-24,0	-24,9	-28,1
Resultat efter finansiella poster	92,6	80,0	87,8
Koncernbidrag	–	–	–
Skatt	-25,2	-16,7	-3,7
Årets resultat¹	67,4	63,3	84,1
Eget kapital ²	1 120,7	1 073,4	1 010,3
Balansomslutning	3 449,1	3 126,9	2 826,2
Soliditet, procent	32,5	34,3	35,7
Antal anställda	68	66	63

1) Bokslutsdispositioner har eliminerats mot resultatet.

2) Eget kapital inklusive andelen eget kapital i obeskattade reserver. Utdelning till aktieägare har minskat Förbo AB:s egna kapital.

Förbo AB är ett interkommunalt bolag som ägs av kommunerna Härryda, Kungälv, Lerum och Mölndal. Mölndals stads ägarandel uppgår till 27,6 procent. Bolagets uppdrag är att bidra till de fyra kommunernas framgång genom att erbjuda bra boenden.

Bolagets totala resultat efter finansiella poster uppgick till 92,6 mnkr och är 12,6 mnkr högre jämfört med föregående år. Skillnaden i resultatet mellan åren berodde på högre omsättning då nyproduktion färdigställdes samt på lägre räntekostnader. Hyresförhandlingen innebar en höjning med i genomsnitt 1,99 procent och hyresnivån för bostadslägenheter uppgick i genomsnitt till 1 168 kr per kvm.

Under perioden har fastighetsunderhåll motsvarande 216 mnkr utförts och 196 mnkr har investerats i nyproduktion. På grund av pandemin har ett par renoveringar av stammar

och badrum fått skjutas på framtiden, men i övrigt har arbeten med underhåll, renovering och nyproduktion kunna fortgå som planerat. Indragning av fiber pågår till samtliga lägenheter och beräknas vara klart 2022. Under året var nyproducerade lägenheter i Härryda kommun klara för inflyttning. 102 stycken i centrala Landvetter och ytterligare 51 i Mölnlycke. För att undvika trängsel under pandemin genomfördes videovisningar och inflyttning skedde under olika datum.

Förbo har tagit fram en ny affärsplan för de kommande fem åren med övergripande mål om nöjda kunder, nöjda ägare och engagerade medarbetare. Fokus kommer att ligga på fyra strategiska områden som handlar om att skapa fler bostäder, agera hållbart, ha fokus på kunden och att vara en attraktiv arbetsplats. Under den kommande femårsperioden ska ytterligare 500 nya bostäder byggas både i egen regi och genom samarbeten med andra aktörer.

Vilande bolag

Mölndal Centrum Koljan 1 Fastighets AB

Styrelseordförande: [Kristian Vramsten](#)

Verkställande direktör: [Karin Sundh](#)

Resultaträkning

mnkr	2020	2019	2018
Rörelseintäkter	0,0	0,0	0,0
Rörelsekostnader	0,0	0,0	0,0
Finansnetto	0,0	0,0	0,0
Resultat efter finansiella poster	0,0	0,0	0,0
Koncernbidrag	0,0	0,0	0,0
Skatt	0,0	0,0	0,0
Årets resultat	0,0	0,0	0,0
Eget kapital ¹	0,1	0,1	0,1
Balansomslutning	0,1	0,1	0,1
Soliditet, procent	100,0	100,0	100,0
Antal anställda	–	–	–

Bolaget, som innehöll en fastighet, förvärvades i samband med förnyelsen av Mölndals innerstad. Fastigheterna avyttrades år 2015 och sedan dess har bolaget varit vilande utan materiella tillgångar. Bolaget kommer att vara kvar till dess att ett skattemässigt underskott på fastigheter nyttjats inom koncernen.

Avvecklade bolag

Mölndals Centrum Karpen 12 Fastighets AB

Affärsfastigheter i Mölndal AB

Mölndal Centrum Byggnads Fastighets AB

Mölndal Centrum Fiskarna KB

Bolagen, som innehöll var sina fastigheter, förvärvades i samband med förnyelsen av Mölndals innerstad. Sedan fastigheterna avyttrades har bolagen varit vilande utan materiella tillgångar. Under 2020 har dessa bolag avvecklats.

Byggnadsnämnden

Nämnden ansvarar för stadens uppgifter inom plan- och bygglagen och ger till exempel förhandsbesked, bygglov och rivningslov. Nämnden utövar också tillsyn över byggnadsverksamheten och prövar frågor om olovligt byggande. Därutöver ansvaras för geografiska informationssystem, mättnings- och kartverksamhet samt resurser till lantmäterimyndigheten.

Adam F Laurén (KD)
Ordförande

Björn Marklund
Förvaltningschef
stadsbyggnads-
förvaltningen

Ekonomi

Årets resultat jämfört med budget

Byggnadsnämnden redovisade ett positivt resultat på 0,4 mnkr eller motsvarande 2,9 procent mot budget för 2020. Bygglovs-intäkterna var 3,7 mnkr lägre än planerat. Antalet byggärenden var relativt många men eftersom de flesta var små blev kostnads-täckningsgraden lägre än vid större projekt. Pandemin med-förde fler ärenden från privatpersoner men färre ärenden från företag, bland annat på grund av uppskjutna investeringar. En del större detaljplaner har försenats. Redan inför året fanns det tecken på en försvagad byggkonjunktur. Intäkterna från lant-mäteriverksamheten var 1,1 mnkr högre än planerat exempel-vis från Pedagoger Park och Tingshuset, GoCo.

Kostnaderna för bostadsanpassningsärenden underskred budget med 3,1 mnkr. Även detta anses vara en effekt av pandemin då personer avstått från bostadsanpassningar av oro för att smittas vid utredningar eller anpassningar i hemmet. Kostnaderna för bygglovsverksamhet översteg budget med 1,2 mnkr, varav 0,5 mnkr utgjordes av en enskild kundförlust och 0,5 mnkr av konsulter som arbetat under införandet av nytt ärendehanteringssystem.

Intäcks- och kostnadsutveckling jämfört med föregående år

Intäkterna minskade med 0,1 mnkr jämfört med år 2019. Bygglovs- och planavgifter minskade med 0,6 mnkr medan avgifter för lantmäteri-, kart- och mätverksamhet ökade med 1,2 mnkr. Bidrag ökade med 0,1 mnkr på grund av statlig ersättning för sjuklönekostnader. Övriga intäkter minskade med 0,8 mnkr främst beroende på lägre byggsanktionsavgifter.

Nämndens kostnader minskade med 0,6 mnkr mot 2019. Övriga kostnader minskade med 2,3 mnkr, varav kostnader för bostadsanpassningsbidrag med 0,8 mnkr. Kostnader för konsulter, främst avseende bygglovshandläggare samt inhyrd personal minskade med 0,9 mnkr. It-kostnader minskade med 0,9 mnkr, dessa var dock ovanligt höga 2019. Kurs- och konferensavgifter minskade med 0,1 mnkr. Detta motverkades till viss del av att kundförlusterna ökade med 0,5 mnkr, vilket nämnts ovan. Personalkostnaderna ökade med 1,5 mnkr. Löne-revisionen stod för cirka 0,5 mnkr, varav höjda sociala avgifter för cirka 0,1 mnkr. Resterande ökning berodde huvudsakligen på tre nyanställningar som gjordes under året.

Resultaträkning

mnkr	2020	2019	2018
Avgifter	17,0	16,4	19,7
Bidrag	0,2	0,1	0,0
Övrigt	3,3	4,1	1,6
Summa intäkter	20,5	20,6	21,3
Material	-0,3	-0,3	-0,2
Personal	-22,3	-20,8	-21,2
Lokaler	-1,5	-1,4	-1,4
Kapitalkostnader	-0,4	-0,3	-0,4
Övrigt	-9,5	-11,8	-12,4
Summa kostnader	-34,0	-34,6	-35,6
Verksamhetens nettokostnader	-13,5	-14,0	-14,3
Budget	13,9	13,2	12,7
Årets resultat	0,4	-0,8	-1,6
Godkänd resultatpåverkan genom användande av internt eget kapital	-	-0,8	-

I nämndens resultaträkning har nämndinterna poster eliminerats.

Driftredovisning

mnkr	Intäkt	Kostnad	Kommunbidrag	Resultat
Kommunbidragsområde				
Byggnadsnämnden	20,5	-34,0	13,9	0,4
Summa	20,5	-34,0	13,9	0,4

Personal

Inom nämndens verksamhet var arbetsbelastningen stund-tals hög vilket medförde höga stressnivåer hos medarbetare. Pandemin bidrog till detta, men sjukfrånvaron inom stads-byggnadsförvaltningen som helhet var fortsatt låg, 4,0 procent. Pandemin har inneburit nya krav för ett fungerande ledarskap och medarbetarskap, såsom behov av ett systematiskt tänk kring digital närvaro. Vissa specialistbefattningar var svåra att rekrytera. En tillsynshandläggare anställdes inom bygglov och en extra handläggare togs in för att avlasta under arbetet med byte av ärendehanteringssystem. En ny GIS-ingenjör anställdes för att täcka en planerad tjänstledighet.

Hänt i verksamheten

Coronapandemin har lett till ett ökat intresse för byggprojekt som gäller en- och tvåbostadshus. Antal inkomna ärenden av den typen ökade både jämfört med budget och med 2019. Det är dock ofta mindre projekt med ovana sökanden vilket ofta är mer tidskrävande för handläggarna och därför ger lägre kostnadstäckningsgrad. Antalet nya bostäder som fick bygglov under året sjönk kraftigt, från 403 år 2019 till 82 bostäder år 2020. Beviljade bygglov från tidigare år medförde att antalet färdigställda bostäder ändå låg kvar på en hög nivå.

Digitalisering av system och arbetsmetoder fortsatte under 2020, med framförallt ökad användning av digitala möten på grund av pandemin. Bygglövsverksamheten förberedde under året för införandet av ett nytt ärendesystem, ByggR, som ger ännu bättre möjligheter till digital handläggning. Systemet togs i drift i slutet av november men de sista delarna av leveransen försenades till 2021.

Förväntad utveckling

Byggkonjunkturen avtar sakta, men betydligt mindre i Göteborgsregionen än i exempelvis Stockholm. Pandemin har bidragit till minskningen. Det är oklart hur byggkonjunkturen påverkas på lång sikt exempelvis utvecklingen av e-handel och arbete i hemmet. En risk som måste bevakas är att konjunkturen bromsar in snabbare än väntat. Flera detaljplaner som planerades för 2020 har försenats och väntas istället få laga kraft under 2021. Detta möjliggör flera större byggprojekt. Efterfrågan på nämndens tjänster väntas därför vara ganska hög under 2021. Efter det är utvecklingen svårbedömd.

Järnvägsprojekten kommer att ha stor betydelse för utvecklingen i Mölndal under de närmaste åren. Nämnden kommer att behöva svara upp med beslut för att vara i takt med Trafikverkets arbete, bland annat kommer ett 40-tal detaljplaner att behöva ändras. Om Mölndal får en station på den nya banan mellan Göteborg och Borås så kommer det att kräva ett omfattande arbete från staden för att skapa en god stadsbyggnad i anslutning till denna.

Kommentarer till volymmått och andra indikatorer

Större byggprojekt tar oftast ett till tre år från bygglov till avslutat projekt. De projekt som markeras som färdigställda 2020 har alltså oftast fått bygglov 2018 eller tidigare.

Volymmått

	2020	Budget 2020	2019
Antal beslut och ärenden, bygg			
Beslut i byggnadsnämnden	118	120	117
Delegeringsbeslut	1 340	1 400	1 234
Överklagade ärenden	30	35	23
Antal inkomna bygglov/anmälan			
En-/tvåbostadshus, nya	40	35	41
Flerbostadshus, nya	9	10	5
Om-/tillbyggnad bostäder	262	220	182
Kontor/industri/handel, nya	9	14	6
Dito, om-/tillbyggnad	44	50	41
Förskola/sjukhus/skola, nya	0	4	2
Dito, om-/tillbyggnad	6	4	6
Attefallsåtgärder	100	80	62
Övriga lov/tillstånd/anmälan	562	575	678
Genomförda åtgärder			
Ärenden olovligt byggande med mera	41	70	30
Bostadsanpassningsärenden	337	500	377
Fastighetsbildningar ¹ , nya fastigheter	53	75	63
Fastighetsbildningar ¹ , berörda fastigheter	423	300	251
Nybyggnadskartor	157	125	117
Grundkartor	13	20	27
Mätningssupdrag			
Externa	352	300	269
För fastighetsbildning ¹ , bygglov och fysisk planering	220	225	188
För grundkarta och stornät	276	300	304
Lägeskontroller	240	250	248
Husutsättningar	90	100	269

1) Skapande och ändring av fastigheter, rättigheter, gemensamhetsanläggningar, ledningsrätt med mera.

Andra indikatorer av särskilt intresse

	2020	2019	2018
Säkerhet i överklagade beslut för byggnadsverksamhet i Mölndal, procent	64	74	70
Antal bygglovgivna bostäder i Mölndal	82	403	388
Antal färdigställda bostäder i Mölndal ¹	724	732 ²	699

1) Antal i helt färdigställda byggprojekt.

2) Uppgift justerad mot årsredovisningshandling 2019.

Det växer så det knakar i Mölndal. Antalet färdigställda bostäder under året låg kvar på samma nivå som 2019. Under året skedde flera inflyttningar, bland annat flyttade den sista etappen in i det nya bostadsområdet Kvarnbyterrassen.

Kommunfullmäktige, kommunstyrelsen och övriga nämnder

Kommunfullmäktige är stadens högsta beslutade organ och består av 61 folkvalda politiker som har fått invånarnas förtroende att bland annat besluta om budget, skatt samt vilka mål och riktlinjer som kommunen ska arbeta efter. Kommunrevisionen, överförmyndarnämnden och valnämnden redovisas under egna kommunbidragsområden.

Kommunstyrelsen leder och har det övergripande ansvaret för stadens verksamheter, utveckling och ekonomiska ställning. Kommunstyrelsen har uppsikt över stadens nämnder och verksamheter.

Per Malm (M)
Ordförande
kommunfullmäktige

Kristian Vramsten (M)
Ordförande
kommunstyrelsen

Mio Saba Sjösten
Stadsdirektör

Carina Nordgren
Bitr. stadsdirektör/
förvaltningschef
stadslednings-
förvaltningen

Björn Marklund
Stadsbyggnads-
chef

Ekonomi

Årets resultat jämfört med budget

Kommunfullmäktige, kommunstyrelsen och övriga nämnder redovisade tillsammans ett positivt resultat på 19,6 mnkr, vilket motsvarade 9,0 procent av budgeten.

Kommunstyrelsens föfogandeanslag tillfördes under 2020 ett extra anslag om tio mnkr kopplat till coronapandemin. Det totala anslaget uppgick därmed till 12,3 mnkr. Av detta nyttjades 2,6 mnkr till extra stöd för föreningsliv samt vuxenutbildning. Räddningstjänsten redovisade för 2020 ett överskott på 2,9 mnkr på grund av återföring av pensionsmedel. Återföringen var större än normalt bland annat beroende på justeringar från pensionsförvaltaren KPA. Ks övrigt lämnade ett överskott på 2,6 mnkr främst beroende på intern ränta på stadens markinnehav.

Stadsledningsförvaltningen redovisade ett positivt resultat på 2,7 mnkr, dock ingick där ett underskott på 7,1 mnkr inom stadens fastighetsverksamhet varav 17,8 berodde på driftkostnader kopplat till investeringar i det nya badhuset och dessa poster budgeterades som investering. Av fastighetsavdelningens övriga överskott på 10,7 mnkr berodde åtta mnkr på lägre kapitalkostnader på investeringar och lägre kostnader för paviljonger, rivning och sanering. Resterande avsåg el, vatten, reparationer och löner som till viss del motverkades av högre kostnader för underhåll och utrangeringar. Övrigt överskott inom stadsledningsförvaltningen uppgick till 9,8 mnkr varav personalkostnader stod för 3,4 mnkr, svårigheter med inköp av personaldatorer gav uppskjutna kostnader på 1,5 mnkr, högre intäkter för vidarefaktureringar och volymer inom it på 1,7 mnkr, effekter av coronapandemin vad gäller sjukersättning, inställda resor och kurser stod för totalt 1,8 mnkr mot budget. Därutöver även överskott på provision på ramavtal samt för framskjutet införande av e-arkiv.

Överförmyndarnämnden lämnade ett överskott på 1,2 mnkr i och med lägre kostnader för arvoden till god man, främst på grund av på färre mottagna ensamkommande barn

Resultaträkning

mnkr	2020	2019	2018
Avgifter	11,0	12,8	11,2
Bidrag	7,1	6,6	7,6
Övrigt	539,7	534,9	512,2
Summa intäkter	557,8	554,3	531,0
Material	-7,2	-6,8	-4,2
Personal	-157,9	-158,3	-142,5
Lokaler	-166,6	-168,7	-163,9
Kapitalkostnader	-161,6	-150,6	-158,7
Övrigt	-261,5	-261,3	-255,6
Summa kostnader	-754,8	-745,7	-724,9
Verksamhetens nettokostnader	-197,0	-191,4	-193,9
Budget	216,6	200,2	183,2
Årets resultat	19,6	8,8	-10,7
Godkänd resultatpåverkan genom användande av internt eget kapital	-3,0	-	-

I nämndens resultaträkning har nämndinterna poster eliminerats.

Driftredovisning

mnkr	Intäkt	Kostnad	Kommunbidrag	Resultat
Kommunbidragsområde				
Kommunfullmäktige	0,0	-2,9	3,7	0,8
Kommunrevision	0,0	-2,4	2,7	0,3
Valnämnd	0,0	-0,1	0,2	0,1
Överförmyndarnämnd	13,8	-19,1	6,5	1,2
Stadsledningsförvaltning	556,4	-671,0	117,3	2,7
Plan- och exploatering	16,3	-25,2	8,2	-0,7
Räddningstjänst	0,0	-39,6	42,5	2,9
Ks och dess utskott	0,0	-9,1	9,1	0,0
Ks föfogande	0,0	-2,6	12,3	9,7
Ks övrigt	0,0	-11,5	14,1	2,6
Summa	586,5	-783,5	216,6	19,6

och unga, än budgeterat. Coronapandemin resulterade i lägre sammanträdesarvoden och uteblivna och uppskjutna kostnader både inom kommunfullmäktige och kommunrevisionen som lämnade överskott på 0,8 mnkr respektive 0,3 mnkr. Valnämnden lämnade ett överskott på 0,1 mnkr.

Plan- och exploateringsutskottets resultat var negativt mot budget med 0,7 mnkr. Intäkterna från detaljplaneavgifter och markförsäljning var knappt fem mnkr lägre än budgeterat, bland annat på grund av överklagande. Det vägdes upp av främst lägre kostnader för konsulter och inhyrd personal som berodde på att flera detaljplaneavgifter ligger i en fas där behovet av externa utredningar är litet samt på förseningar i arbetet med översiktsplanen.

Intäkts- och kostnadsutveckling jämfört med föregående år

Intäkterna ökade mellan åren med totalt 3,5 mnkr eller 0,6 procent. Avgifterna minskade med 1,8 mnkr framförallt beroende på lägre planavgifter mot 2019 där överklaganden av detaljplaner, bland annat Bastuban 1, förskjutit intäkter till 2021. Övriga intäkter ökade med 4,8 mnkr. Hyrorna ökade med cirka elva mnkr mellan åren på grund av nya investeringar, till exempel lilla Åbybadet och Almåsskolan, nya inhyrningar och hyreshöjningar. Hyrorna påverkades också av avgående poster på grund av slutavskrivningar och avslutade inhyrningar. Hysesökningen motverkades dock av vissa minskade intäkter där de stora posterna avser markförsäljning med 2,9 mnkr och lägre intäkter kopplat till projektledartid i investeringsprojekt, något som numera redovisas som en minskad personalkostnad, med två mnkr. Bidragen ökade med 0,5 mnkr där statlig ersättning för sjuklönekostnader i och med coronapandemin stod för 0,8 mnkr medan övriga bidrag minskade något.

Kostnaderna ökade totalt mellan åren med 9,1 mnkr eller 2,1 procent. Personalkostnaderna sjönk med 0,4 mnkr mellan åren men i det ingick en avgående post på 3,4 mnkr då fastighetsavdelningen från 2020 redovisar minskade personalkostnader för projektledartid kopplat till investeringar istället för att redovisa det som en intäkt. Resterande del motsvarade en ökning på tre mnkr mellan åren vilket förklaras av lönerevisionen. Dock ökade kostnaderna med cirka en mnkr i och med höjda sociala avgifter för 2020 men det motverkades av lägre kostnader för rösträkning då 2019 var ett valår. Lokalkostnaderna minskade från 2019 med 2,1 mnkr. Vissa förändringar skedde vad gäller inhyrda objekt, bland annat tillkom tre nya bostäder med särskild service, men den största förändringen avser effekten av införandet av finansiell leasing, som minskade kostnaderna med 5,3 mnkr mot 2019. Dessa kostnader redovisas från 2020 som räntekostnad och kapitalkostnad. Kapitalkostnaderna ökade med elva mnkr mot föregående år, varav 6,2 mnkr berodde på ovan nämnda förändring kring finansiell leasing. Ökade kapitalkostnader för ny-, om- och tillbyggnationer avsåg bland annat Lilla Åbybadet och flera idrottshallar men utrangering på grund av rivning av Bifrost förskola och Ekgården bidrog samtidigt till minskade kostnader.

Kostnadsslaget övrigt var i princip på samma nivå som under 2019 men innehåller både positiva och negativa avvikelser. Underhåll och reparationer minskade med drygt sex mnkr men från en hög nivå 2019. Kostnaderna för kurser, resor och

representation minskade med 2,7 mnkr mot 2019, mycket till stor del beroende på coronapandemin. Många aktiviteter ställdes in under året men viss verksamhet ersattes av digitala möten. Kostnaderna för räddningstjänst minskade med en mnkr mellan åren på grund av en större återbetalning av pensionskostnader från förbundet under 2020. Kostnaderna för konsulter och inhyrd personal minskade totalt med cirka två mnkr beroende på att detaljplanearbeten och behov av externa utredningar ligger i en fas där behovet minskat samt att vakanser tillsatts. Dock motverkades minskningen av högre kostnader för it-konsulter på grund av flera systemupphandlingar under 2020. Detta gav också ökade licenskostnader med 2,7 mnkr där även licenser för Office 365 bidragit. Utrangeringarna som nämns ovan uppgick till 9,1 mnkr eller en ökning med 7,9 mnkr mellan åren och lämnade bidrag ökade med 3,4 mnkr vilket främst avsåg kommuninterna ersättningar kopplat till coronapandemin. Tidigare nämnda införande av finansiell leasing gav ökade räntekostnader på 2,8 mnkr vilket under 2019 var en del av lokalhyreskostnaden.

Personal

Rekryteringsmöjligheterna var fortsatt svåra gällande erfarna ingenjörer och projektledare samt även andra kompetenser inom it men möjligheterna har generellt förbättrats i samband med coronapandemin. Sjukfrånvaron på stadsbyggnadsförvaltningen har ökat marginellt från 3,7 för 2019 till 4,0 procent för 2020. På stadsledningsförvaltningen har sjukfrånvaron sjunkit något, från 3,2 till 2,9 procent vilket i huvudsak beror på en minskning av långtidssjukfrånvaro från 1,1 till 0,6 procent. Arbetssskador ligger på en fortsatt låg nivå med åtta anmälda arbetssskador sammantaget. Inom stadsbyggnadsförvaltningen har pandemin inneburit nya krav för ett fungerande ledarskap och medarbetarskap, med bland annat behov av ett systematiskt tänk kring digital närvaro.

Hänt i verksamheten

Nytt badhus

Förutsättningarna för ett nytt badhus har utretts under flera år och under våren 2020 togs beslut om en slutlig utformning av badet samt att startbesked för genomförande av projektet gavs. Den 20 augusti 2020 togs det första spadtaget för det nya badhuset som beräknas stå klart våren 2023.

Stadsbyggnad

Flera detaljplaner vann under 2020 laga kraft, bland dem finns Pedagoger Park, Tingshuset (GoCo) och Åbybergsgatan som var den sista detaljplanen i projektet Mölndals innerstad. I Pedagoger Park inledde staden en markanvisningstävling som visades stort intresse och resulterade i cirka trettio tävlingsbidrag. Planarbete pågick för järnvägsprojektet Pilekrogen, Forsåker, Lunnagården med flera.

Fokus på digitalisering

Under 2020 infördes Office 365 i staden, dels för att ersätta Office 2010 men också för att skapa förutsättningar för nya arbetsformer. I samband med införandet har Teams som samarbetsyta implementerats. En ny digitaliseringsstrategi

antogs 2020. Syftet med strategin var att förbättra förutsättningarna för service till våra invånare och näringsliv samt klara kommunens tillväxt genom implementering av mer effektiva arbetsätt.

Stadsledningsförvaltningens it-avdelning har under året arbetat med att automatisera processer i staden. Dels i samverkan med social- och arbetsmarknadsnämnden kring att automatisera ansökan om ekonomiskt bistånd med hjälp av Robotic Process Automation, RPA, dels i samarbete med servicenämnden kring införande och anpassning av chatboten Kommun-Kim, en digital medarbetare som svarar på frågor via stadens webbplats.

Under året har investeringar gjorts inom ny teknik. Stadens mötesrum uppdaterades för att kunna möjliggöra distansmöten och digitala möten på ett effektivt sätt. Politiska möten genomfördes på distans tack vare nya digitala arbetsätt och teknisk utrustning. Detta har möjliggjort att politikerna kunnat mötas, beslut har kunnat fattas och många verksamheter har kunnat drivas i princip som vanligt trots den betydande påverkan som pandemin haft.

Corona/covid-19

På grund av den pågående pandemin fokuserade staden under 2020 sitt arbete på att säkerställa kontinuiteten i de samhällsviktiga verksamheterna, bidrog till minskad smittspridning och anpassade verksamheten till nya föreskrifter och rekommendationer. Stadsledningsförvaltningen leder fortsatt, genom främst stadens säkerhets- och beredskapschef, det krisledningsarbete som pågått sedan mars 2020. Krisledningsorganisationen samordnade stadens åtgärder och informationsinsatser i samband med pandemin, exempelvis genom samordnade inköp och prioritering av skyddsutrustning. 2020 var ett mycket speciellt år i och med coronapandemin och många arbetade hemifrån, vilket bland annat innebar att digitala möten fick fart och ny teknik användes.

Förväntad utveckling

Kommunsektorn står inför en växande befolkning med ändrad sammansättning och en ökad försörjningsbörda, vilket ställer krav på nya arbetsätt. Digitaliseringen ses här som en avgörande framgångs- och förändringsfaktor när det kommer till stadens verksamhetsutveckling. Genom ovan nämnda digitaliseringsstrategi samt resursförstärkning på området i budget/plan 2021-2023 sätts fokus på att hitta möjligheter till effektiviseringar. Under 2020 fattades beslutet om att centralisera stadens inköps- och upphandlingsverksamhet för att på så sätt skapa tydliga strategier och en mer kostnads-effektiv inköpsorganisation. Det tillsammans med införande av kategoristyrningsarbete väntas bidra till långsiktiga besparingar för staden. Nära hälften av stadens verksamhetslokaler är byggda under 1960- och 70-talen och omfattande omställningsinvesteringar behövs. En långsiktig strategisk fastighetsplanering är nödvändig för att skapa lämpliga lokaler med lägsta lokalkostnadsutveckling samt för att undvika kortsiktiga och dyra lösningar. Som stöd för detta ska en gemensam lokal-försörjningsprocess för hela staden utvecklas.

Byggekongjunkturen avtar sakta, men betydligt mindre i Göteborgsregionen än i till exempel Stockholm, och coronapandemin har bidragit till detta. Det är oklart hur pandemin påverkar byggekongjunkturen på lång sikt, till exempel avseende efterfrågan på kontorslokaler eller möjligheten till arbete i hemmet. En risk som måste bevakas är att kongjunkturen bromsar in snabbare än väntat.

Järnvägsprojektet kommer att ha stor betydelse för utvecklingen i Mölndal under de närmaste åren, och staden kommer att behöva svara upp med beslut för att hålla takten med Trafikverkets arbete. Det gäller särskilt om en ny station ska placeras i Mölndal.

Volymmått

	2020	Budget 2020	2019
Överförmyndarnämnden			
Antal ärenden totalt	716	765	714
varav ensamkommande barn	11	30	11
Stadsledningsförvaltning			
Förvaltning, fastigheter, antal m ²	375 221	379 955	388 203
varav stadens egna lokaler	275 671	277 755	285 274
varav inhyrda lokaler	99 550	102 200	102 929

Andra indikatorer av särskilt intresse

	2020	2019	2018
Plan- och exploatering			
Antal bygglovgivna bostäder i Mölndal	82	403	388
Antal färdigställda bostäder i Mölndal ¹	724	732 ²	699

1) Antal i helt färdigställda byggprojekt.

2) Uppgift justerad mot årsredovisningshandling 2019.

Kommentarer till volymmått och andra indikatorer

Större byggprojekt tar oftast ett till tre år från bygglov till avslutat projekt. De projekt som markeras som färdigställda 2020 har alltså oftast fått bygglov 2018 eller tidigare. Nedgången i antalet bygglovgivna bostäder 2020 mot tidigare år beror till största delen på försenade detaljplaner som främst påverkat större bygglovsprojekt.

Kultur- och fritidsnämnden

Nämnden ansvarar för att främja kulturlivet i Mölndal genom att skapa kultur-, idrotts- och fritidsverksamhet som är inkluderande, mångsidig och tillgänglig. Nämnden ansvarar också för stadens bibliotek enligt bibliotekslagen.

Glenn Grimhage (L)
Ordförande

Annika Stedner
Förvaltningschef
kultur- och
fritidsförvaltningen

Ekonomi

Årets resultat jämfört med budget

Kultur- och fritidsnämnden redovisade ett överskott på 7,0 mnkr, eller 4,1 procent, mot budget för 2020. Coronapandemin påverkade både ekonomi och verksamhet betydande under året. Antalet besökare till verksamheterna minskade och många program och evenemang ställdes in eller ställdes om för att bli coronasäkra. Personalkostnaderna blev generellt lägre än budgeterat, även om verksamheterna påverkades olika exempelvis avseende vikariebehov. Nämnden fick en mnkr i statlig ersättning för sjuklön som fördelades till verksamheterna.

Kommunbidragsområde Åbybadet lämnade ett överskott mot budget på 3,7 mnkr. Lilla Åbybadet, en mindre anläggning jämfört med det gamla Åbybadet, öppnades den 3 februari. Lokalyfran blev 1,5 mnkr lägre än budgeterat. Material- och personalkostnader samt intäkter från entré och försäljning blev samtliga lägre än väntat, framförallt som en effekt av pandemin. Nämnden tog inför 2020 över driften av Streteredsbadet.

Utrymme motsvarande en mnkr togs, efter beslut i kommunstyrelsen, från Åbybadet för att täcka tillkommande nettokostnader. Förening och idrott redovisade ett positivt resultat mot budget på 0,5 mnkr. Förändrade fastighetsdebiteringar och senarelagda investeringar på idrottsanläggningarna, motsvarande 1,9 mnkr, vägdes till stor del upp av ovan nämnda nettokostnader för Streteredsbadet samt pandemieffekter i form av exempelvis avbokade träningstider och inställda evenemang.

Bibliotek, museum, konst och kultur redovisade ett överskott på 0,5 mnkr för 2020. Avvikelsen berodde till största del på att personalkostnaden inom biblioteken blev lägre än planerat som en effekt av pandemin. Grevedämnet fick evakueras på grund av ett akut renoveringsbehov och iordningställande av ersättningslokal gav en oplanerad kostnad på 0,1 mnkr. Nämnden har beviljats nyttjande av internt eget kapital för att täcka detta. Kommunbidragsområde föreningsbidrag uppvisade en positiv avvikelse på 1,5 mnkr. Få ansökningar om ränte- och amorteringsfria lån, RoA, kom in, vilket gav ett överskott på 1,2 mnkr. Hyran för Gunnebo ridanläggning blev 0,4 mnkr lägre än planerat. Ungdoms- och samhällsarbete hade under året flera vakanser, vilket i huvudsak förklarade det positiva utfallet mot budget på 0,7 mnkr. Nämnden har sedan tidigare år beviljats att använda internt eget kapital på 0,2 mnkr för att täcka kostnaderna för avtrappningshyra avseende Broslättsgården.

Resultaträkning

mnkr	2020	2019	2018
Avgifter	4,1	10,7	8,5
Bidrag	9,0	7,7	8,0
Övrigt	17,8	19,5	20,6
Summa intäkter	30,9	37,9	37,1
Material	-6,8	-6,4	-7,0
Personal	-72,8	-72,3	-69,9
Lokaler	-68,1	-66,7	-67,9
Kapitalkostnader	-3,8	-3,7	-3,8
Övrigt	-44,6	-45,7	-46,2
Summa kostnader	-196,1	-194,8	-194,8
Verksamhetens nettokostnader	-165,2	-156,9	-157,7
Budget	172,2	165,2	153,9
Årets resultat	7,0	8,3	-3,8
Godkänd resultatpåverkan genom användande av internt eget kapital	-0,3	-0,3	-0,1

I nämndens resultaträkning har nämndinterna poster eliminerats.

Driftredovisning

mnkr	Intäkt	Kostnad	Kommunbidrag	Resultat
Kommunbidragsområde				
Bibliotek, museum, konst och kultur	5,6	-58,1	53,0	0,5
Ungdoms- och samhällsarbete	6,0	-28,6	23,3	0,7
Föreningsbidrag	1,1	-13,4	13,8	1,5
Förening och idrott	14,3	-69,6	55,8	0,5
Åbybadet ¹	3,9	-18,2	18,0	3,7
Nämnd, administration med mera	0,2	-8,4	8,3	0,1
Summa	31,1	-196,3	172,2	7,0

¹⁾ I enlighet med antagna beslut har 8,0 mnkr tillförts kultur- och fritidsnämnden i budget 2019. I budget 2020 uppgår beloppet till 8,5 mnkr.

Intäkts- och kostnadsutveckling jämfört med föregående år

Intäkterna var 7,0 mnkr lägre jämfört med föregående år. Intäktslaget avgifter minskade med 6,6 mnkr. Pandemin medförde färre entréer på badanläggningarna samt minskad försäljning inom bland annat bibliotek och museum. Som nämnts ovan är dessutom Lilla Åbybadet en mindre anläggning än det gamla Åbybadet, vilket påverkade antalet besökare. Detta motverkades något av tillkommande intäkter från Streteredsbadet.

Bidragsintäkterna ökade med 1,3 mnkr. Förutom en mnkr i statlig ersättning för sjuklönekostnader fick nämnden 1,1 mnkr i bidrag från Västra Götalandsregionen, VGR, för folkhälsoarbete samt 0,9 mnkr för extra stöttning av föreningslivet och 0,5 mnkr för att anordna gratis sommarlovsaktiviteter för barn och unga från kommunstyrelsen. Folkhälsoarbetet har tidigare år finansierats via ram och lovaktiviteterna genom 0,9 mnkr i statligt stöd. Utöver detta bedrevs fler externt finansierade projekt 2019 än 2020. Övriga intäkter minskade med 1,7 mnkr. Det beror huvudsakligen på minskad uthyrning av lokaler på idrottsanläggningar, bibliotek och museum på grund av pandemin.

Kostnaderna ökade sammantaget med 1,3 mnkr jämfört med föregående år, varav kostnadslaget material ökade med 0,4 mnkr. Kostnaden för böcker ökade med 0,3 mnkr varav bibliotekens kostnader för e-böcker uppgick till dryga 0,1 mnkr. Utbyte av äldre mobiltelefoner och material till badanläggningarna gav ökade kostnader på 0,1 mnkr vardera. Inköp av skyddsutrustning, handsprit, tvål och dylikt ökade generellt. Ovanstående motverkades till viss del av att museet inte hade någon utställningsproduktion under 2020 samt att färre varor behövde köpas in till butiken.

Personalkostnaderna ökade med 0,5 mnkr. Lönerrevisionen motsvarade ungefär 1,8 mnkr, varav höjningen av de sociala avgifterna uppgick till cirka 0,4 mnkr. Kostnaderna för sjuklön ökade i samband med pandemin, med 0,7 mnkr, inklusive sociala avgifter. Personalkostnaderna rymde även tillkommande kostnader för personal på Streteredsbadet med 1,5 mnkr. Detta motverkades dock till stor del av fler vakanser och föräldradagheter jämfört med 2019. Dessutom minskade det totala behovet av timanställd personal under pandemin med ungefär 0,7 mnkr, inklusive sociala avgifter. En vaktmästartjänst avslutades.

Lokalkostnaderna ökade med 1,4 mnkr. Stadsmuseet fick en hyresökning på 0,7 mnkr 2020 i och med nytt avtal och en ersättningslokal för Grevedämnet fick iordningställas för 0,2 mnkr. Hyrorna för badanläggningarna minskade med 0,1 mnkr eftersom den avgående hyran för det gamla Åbybadet var något högre än de tillkommande hyrorna för Streteredsbadet och Lilla Åbybadet tillsammans.

Övriga kostnader minskade med 1,1 mnkr jämfört med föregående år. Underhåll och reparationer på idrottsanläggningar minskade med 0,7 mnkr och ett flertal externt finansierade projekt inom kulturverksamheten avslutades inför 2020. Även kostnaderna för RoA-lån minskade, motsvarande 0,3 mnkr. Kostnaderna ökade dock med 0,2 mnkr för stadens STIM-avtal i och med nytt avtal samt på grund av det extra föreningsbidrag på 0,9 mnkr som delades ut på grund av pandemin.

Personal

Kultur- och fritidsnämnden hade 132 tillsvidareanställda medarbetare per den 31 december, fördelade på 66 procent kvinnor och 34 procent män, vilka alla var tillsvidareanställda. Tre medarbetare tillkom i samband med att nämnden tog över Streteredsbadets personal. Medelåldern på nämndens medarbetare var 45 år, varav 37 procent var 50 år och äldre. 81 procent arbetade heltid och 19 procent var deltidsanställda. Rekryteringsläget fortsatte att vara gott. Coronapandemin, samt att staden nu

tillfälligt har ett mindre bad, har lett till att antalet timanställda har varit färre än tidigare år. Sjukfrånvaron ökade från fem procent 2019 till sju procent 2020. År 2020 minskade antalet anmälda tillbud från 15 stycken år 2019 till 10 stycken under 2020. Antalet arbetsskador ökade från sju till tio.

Hänt i verksamheten

Året präglades av coronapandemin. Nämnden hade målsättningen att hålla igång aktiviteter och mötesplatser för en fortsatt meningsfull fritid, med fokus på barn och unga. Folkhälsomyndighetens direktiv följdes noga och verksamheten ställde om flera gånger under året för att minimera risk för smittspridning. Pandemin visade på negativa effekter för befolkningen så som social isolering och avsaknad av meningsfull fritid. Föreningslivet argumenterade kraftfullt för barn och ungas möjlighet att utöva fritidsaktiviteter, vilket bland annat ledde till att kommunstyrelsen gav medel till kostnadsfria sommarlovsaktiviteter för barn och unga. Aktiviteter som var välbesökta och pågick under hela sommarlovet i samverkan med fler än 15 föreningar. Mötesplatser för ungdomar, idrottsanläggningar och bibliotek stängde i mitten på december med anledning av Folkhälsomyndighetens direktiv. Under jullovet genomfördes därför digitala aktiviteter.

Kultur, fritid och föreningsliv

Under året har stor kraft lagts på att stötta föreningslivet, som haft svårt att verka normalt på grund av pandemin. Biblioteksverksamheten var under året mycket efterfrågad. Alla aktiviteter/program ställdes in och istället erbjöds digitala evenemang eller utomhusaktiviteter. Utlåningen ökade mycket, särskilt den av elektronisk media. I februari invigde museet utställningen Mat i nöd och lust. Strax därefter slog pandemin till. Museet ställde snabbt om, anpassade utställningarna och genomförde planerade program/aktiviteter digitalt eller utomhus.

Evenemangsmedel användes till coronasäkrade kulturupplevelser vid äldreboenden vilket var uppskattat. Alla aktiviteter inom Kulturgarantin genomfördes innan pandemin, men fick sedan ställas in. Likaså ställdes alla skolbesök på museet in.

Badanläggningar

I februari öppnade Lilla Åbybadet och det var välbesökt från start. Samtidigt tog nämnden över Streteredsbadet. Den största händelsen under året var fullmäktiges beslut att bygga ett nytt badhus. I augusti togs det första spadtaget och badet beräknas stå klart under våren 2023.

Förväntad utveckling

Mölnåls stad växer stadigt vilket innebär att fler vill ta del av stadens kultur- och fritidsutbud. Det finns ingen standardlösning för vad en kommun ska erbjuda inom kultur- och fritidsområdet. Det bygger helt och hållet på lokalpolitiska ambitioner och prioriteringar. Det förebyggande och främjande arbetet som nämnden bedriver är viktigt och förväntas vara så framöver, givet förutsättningarna som bland annat pandemin påverkat. Lokal- och anläggningsfrågan är mycket viktig för nämnden då utbudet och möjligheterna till verksamhet påverkas av detta i stor utsträckning.

Utveckling av tätorterna

I staden pågår arbete med att utveckla både Kållereds och Lindome centrum vilket berör biblioteken där och mötesplats Lindome. Förstudier krävs för att identifiera tillfälliga och långsiktiga lokalbehov. Arbete pågår för att se över möjligheterna att samlokalisera mötesplats och bibliotek i Lindome.

Hemester och utomhusaktiviteter

En positiv effekt av reserestriktionerna i samband med coronapandemin är att många Mölndalsbor fått upp ögonen för den egna närmiljön. Det har märkts inte minst på ökade besökstal i motionsspår, på vandringsleder, utegym och spontanidrottsplatser. Sommarlovsaktiviteterna var fullbokade trots en ökad satsning. Troligtvis kommer samma trend att återkomma sommaren 2021.

Kommentarer till volymmått och andra indikatorer

Besökstalen påverkades av coronapandemin som till exempel medförde tidvis stängda anläggningar/lokaler, men också ibland fler aktiviteter men med färre deltagare per tillfälle eller helt inställda aktiviteter. Besökstalen i badanläggningarna påverkades även av att år 2020 var första året som nämnden ansvarade för Streteredsbadet. I februari öppnades Lilla Åbybadet, en mindre badanläggning jämfört med det gamla Åbybadet. Det gamla Åbybadet reducerades dessutom i storlek, från 50-metersbassäng till 25-metersbassäng, i slutet av år 2018.

Volymmått

	2020	Budget 2020	2019
Bibliotek, museum, konst och kultur			
Antal besök på bibliotek	413 700	500 000	520 700
Antal besök på museum	24 300	45 000	48 100
Antal webbesök bibliotek	372 600	110 000	85 400
Antal webbesök museum	156 700	220 000	226 200
Föreningsbidrag			
Antal föreningar med bidrag	86	80	77
Antal studieorganisationer med bidrag	11	10	11
Ungdoms- och samhällsarbete			
Antal aktiviteter	1 338	1 200	1 295
Antal deltagare	21 600	28 000	34 645
Förening och idrott			
Antal besök i simhallar ¹	132 500	115 000	260 700
Antal besök på isanläggningar ²	203 600	240 000	248 200
Antal besök på fotbollsplaner ²	406 300	360 000	392 000
Antal besök i Aktiviteten och idrottshallar ²	960 000	870 000	870 000

1) Siffror för 2020 avser Lilla Åbybadet och Streteredsbadet, siffror för 2019 är det gamla men reducerade Åbybadet.

2) Uppdaterade schablontal från 2020.

Andra indikatorer av särskilt intresse

	2020	2019	2018
Bibliotek, museum, konst och kultur, antal besök per invånare¹			
Fysiska besök på bibliotek, per invånare ¹	5,9	7,5	7,5
Fysiska och virtuella besök på bibliotek, per invånare ¹	11,2	8,8	9,0
Fysiska besök på museum, per invånare ¹	0,3	0,7	0,9
Fysiska och virtuella besök på museum, per invånare ¹	2,0	4,0	4,6
Förening och idrott			
Åbybadet, besök per invånare ¹	1,6	3,8	3,3

1) Siffror för 2020 avser Lilla Åbybadet, siffror för 2019 och 2018 är gamla men reducerade Åbybadet. Antal invånare per 31 december.

I början av året öppnade Lilla Åbybadet, en tillfällig badanläggning i väntan på att det nya badhuset står klart våren 2023.

Miljönämnden

Nämnden ansvarar för tillsyn inom miljöbalken, livsmedelslagen och tobakslagen. Därutöver ansvarar nämnden för att bidra till bästa miljönytta genom att vara aktiv och delaktig i samhällsplaneringen av Mölndal.

Anders Ådahl (C)
Ordförande

Per Kaarle
Förvaltningschef
miljöförvaltningen

Ekonomi

Årets resultat jämfört med budget

Nämnden redovisade ett positivt resultat för året som uppgick till 1,2 mnkr, vilket motsvarade 9,4 procent av budgeten. Coronapandemin har påverkat nämnden bland annat genom *Lag (2020:526) om tillfälliga smittskyddsåtgärder på serveringsställen* som inneburit tillsyn av trängsel på serveringsställen. Den nya lagen trädde i kraft 1 juli 2020 och skulle ha gällt fram till årsskiftet men har nu förlängts till 31 maj 2021. Nämnden har erhållit 0,3 mnkr i statligt bidrag för detta utökade tillfälliga uppdrag, vilket är en del av överskottet, samtidigt som intäkterna för tillsyn blev 0,3 mnkr lägre än budget till följd av pandemin. Övriga delar beror på att investeringar i verksamhetssystemet skjutits på framtiden med uteblivna konsult- och kapitalkostnader som följd samt att kurser och konferenser ställt in under pandemin, vilket totalt sett innebär 0,7 mnkr. Personalkostnaderna sjönk med 0,5 mnkr, främst på grund av sjukfrånvaro, föräldraledigheter samt statlig kompensation för sjuklöner. Nämnden hade dessutom blivit beviljad att använda eget kapital motsvarande 0,3 mnkr under 2020 enligt ks 200/19 för projektarbete med förorenad mark men projektet avslutades 2019 och nämnden behövde därför inte nyttja det.

Intäcks- och kostnadsutveckling jämfört med föregående år

Nämndens intäkter ökade med 1,0 mnkr jämfört med föregående år. Bidragsintäkterna stod för hela ökningen och berodde på flera nya bidrag för nämnden. Under året tog nämnden över energi- och klimatrådgivningsuppdraget från stadsledningsförvaltningen. Verksamheten finansieras till största delen av ett statligt driftbidrag motsvarande 0,6 mnkr. Som nämnts ovan erhöles ett statligt stöd på 0,3 mnkr för tillfälligt uppdrag om tillsyn av trängsel samt 0,1 mnkr i statlig kompensation för sjuklönkostnader. Nämnden fick under året även ett bidrag från Länsstyrelsen för delfinansiering av ett LONA-uppdrag motsvarande 0,1 mnkr. Nämndens tillsyn genererade aningen lägre intäkter än 2019, motsvarande 0,1 mnkr, då vissa tillsynsuppdrag fick skjutas på framtiden på grund av coronapandemin.

De totala kostnaderna är lika som ifjol. Personalkostnaderna var 0,2 mnkr högre än föregående år. Ökningen berodde på tidigare nämnda verksamhetsövergång vilket påverkade med 0,6 mnkr men motverkades av att nämnden under 2019 hade

Resultaträkning

mnkr	2020	2019	2018
Avgifter	4,1	4,2	3,9
Bidrag	1,1	0,0	0,1
Övrigt	0,1	0,1	0,0
Summa intäkter	5,3	4,3	4,0
Material	-0,1	-0,1	-0,2
Personal	-14,5	-14,3	-13,1
Lokaler	-0,7	-0,7	-0,7
Kapitalkostnader	0,0	-0,1	-0,1
Övrigt	-1,5	-1,6	-1,8
Summa kostnader	-16,8	-16,8	-15,9
Verksamhetens nettokostnader	-11,5	-12,5	-11,9
Budget	12,7	12,7	12,4
Årets resultat	1,2	0,2	0,5
Godkänd resultatpåverkan genom användande av internt eget kapital	-0,3	-0,6	-0,6

I nämndens resultaträkning har nämndinterna poster eliminerats.

Driftredovisning

mnkr	Intäkt	Kostnad	Kommunbidrag	Resultat
Kommunbidragsområde				
Miljönämnden	5,3	-16,8	12,7	1,2
Summa	5,3	-16,8	12,7	1,2

en projektanställning avseende förorenad mark uppgående till 0,4 mnkr. Uppräkningen av löner motsvarade 0,2 mnkr men motverkades av vakanser på samma belopp. Kapitalkostnaderna blev lägre till följd av slutavskrivningar och utebliven nyinvestering i verksamhetssystemet. De övriga kostnaderna blev också lägre än ifjol och förklaras främst av lägre kostnader för förvaltningsgemensamma aktiviteter samt omkostnader för kurser och konferenser som utgått till följd av coronapandemin.

Personal

Nämnden har anpassat sina arbetssätt för att minska spridning av coronaviruset. Bland annat genom att i större omfattning möjliggjort och styrt om till mer distansarbete, samt ersatt fysiska möten med digitala. Den fysiska närvaron på sin ordinarie arbetsplats har schemalagts, glesats ut och styrts om så att alla inte är

på arbetsplatsen samtidigt. Nämnden har ökat sin digitala kompetens för all personal och utvecklat ledarskapet utifrån att kunna vara närvarande och tillgänglig för medarbetarna trots distansarbete. Medarbetarna har erbjudits att låna hem datorutrustning för att underlätta den fysiska arbetsmiljön i hemmet.

För perioden 1 januari till och med 31 december var den totala sjukfrånvaron 5,1 procent, vilket kan jämföras med 3,8 procent för motsvarande period 2019. Korttidssjukfrånvaron var lägre än föregående år. Av den totala sjukfrånvaron var frånvaron för dag 1–14, 2,2 procent jämfört med 2,5 procent för 2019. Detta får anses som låg sjukfrånvaro, framförallt med tanke på coronapandemin. Långtidssjukfrånvaron ökade till 2,9 procent jämfört med 1,3 procent för 2019. Ökningen var inte arbetsrelaterad och berodde på enstaka medarbetare, vilket ger stort genomslag i statistiken då nämnden har relativt få medarbetare. Personalomsättningen under året var låg och utan uppsägningar. Från januari 2020 tillhör energi- och klimatrådgivningen miljönämndens organisation.

Hänt i verksamheten

Coronapandemin

Coronapandemin har påverkat miljönämndens verksamhet vilket bland annat inneburit omprioriteringar för att uppfylla kommunens åtagande att informera och kontrollera serveringar enligt de nya allmänna råden från Folkhälsomyndigheten.

116 kontroller utfördes i april för att se om råden efterlevdes. Målsättningen med kontrollerna var att förhindra spridning av coronavirus på restauranger, caféer med mera och att delge information till verksamheterna om de allmänna råden. Elva av verksamheterna blev föremål för uppföljande besök då det fanns brister i verksamheten. Tillsynen följdes upp med en digital enkät som visade en positiv bild där både tillsyn, information och vägledning uppskattades. Dessa besök genomfördes också till exempel på äldreboenden samt Migrationsverkets och Kriminalvårdens anläggningar. Fokus låg på tillvägagångssätt för att förhindra spridning av coronavirus i samband med matservering. Nämnden har också hanterat inkomna anmälningar om trängsel på serveringar.

Miljömål

De miljömål nämnden satt extra fokus på under 2020 var arbetet med radon i flerbostadshus, begränsa näringsämnen till våra vattendrag, nya våtmarker och nya biotopskyddsområden. Staden ligger långt fram i arbetet med förorenade områden och har en gemensam handlingsplan samt ett strukturerat arbete.

Livsmedelskontroll

Nämnden har med anledning av pandemin genomfört livsmedelskontroller på distans. Det har fungerat mycket bra och företagarna har varit förstående. Under året har nämnden arbetat med märkningskontroller. En direkt effekt av kontrollerna var att företagarna anpassade märkningen till lagstiftningen. Antalet livsmedelskontroller blev färre än planerat under året. Det berodde dels på arbetet med att förhindra spridningen av coronavirus samt att en hög andel av övriga inkommande ärenden var komplicerade.

LONA-projekt om invasiva arter och våtmark

Under 2020 har en konsult inventerat, kartlagt och tagit fram en rapport över omfattningen av invasiva arter i kommunen. Arterna som ingick i utredningen var parkslide, jättébalsamin, jätteloka och sjögull. I rapporten presenterades olika förslag på hur och var staden kan gå vidare med bekämpning. Projektet var ett så kallat LONA-projekt med bidrag från Länsstyrelsen.

Förväntad utveckling

Framtiden ställer krav på flexibilitet och följsamhet i planering och utförande eftersom förutsättningarna kan ändras med kort varsel. Pandemin drev på en omställning till mer digitala arbets sätt. Det behöver nämnden fortsätta med, framförallt inom tillsyn och kontroll där digitala hjälpmedel är till nytta även under normala omständigheter. Snabb förmåga till omställning av arbetsuppgifter och möjligheten att växla arbetsuppgifter mellan olika personer och grupper kommer behövas. Dessutom förväntar sig både invånarna och företagarna digitala arbetssätt och effektiva metoder. Internt kan det leda till mer effektiv handläggning och spara tid inom dokumentation. Nämnden avser att möjliggöra för medarbetarna att arbeta på distans även i framtiden. Det gynnar Mölndals stad som attraktiv arbetsgivare men innebär också mindre resande, vilket bidrar till en bättre miljö.

Volymmått

	2020	Budget 2020	2019
Ärenden inom nämnden, totalt	2 034	2 400	2 341
Livsmedel	403	700	637
Administration	40	40	41
Miljöbalktillsyn och naturvård	1 591 ¹	1 660	1 663
Livsmedel			
Antal kontroller, totalt	189	470	424
varav händelsestyrda	4	20	14
varav planerade	139	400	324
varav uppföljande	46	50	86
Miljöbalktillsyn			
Antal inspektioner, totalt	923	850	449
varav inspektioner med platsbesök	465	450	449
varav inspektioner utan platsbesök	458	400	– ²
Klagomål	133	100	85
Remisser byggnadsnämnden	48	100	62

1) Uppgiften inkluderar tillsyn av trängsel på grund av covid-19 som totalt utgör 130 kontroller.

2) Uppgiften finns ej framtagen för 2019, då mätningen började först 2020.

Servicenämnden

Nämnden ansvarar för att ge servicetjänster till andra nämnder inom Mölndals stad. Det handlar bland annat om lokalvård, vaktmästeritjänster, fastighetsskötsel, måltidsverksamhet och stadshusservice. Dessutom ansvarar nämnden för stadens samlade fordonsbehov, intern post- och budverksamhet samt för stadens nyöppnade Kontaktcenter Mölndal.

Ingemar Johansson (C)
Ordförande

Annika Nyberg
Förvaltningschef
serviceförvaltningen

Ekonomi

Årets resultat jämfört med budget

Servicenämnden redovisade ett positivt resultat på 2,4 mnkr som i sin helhet uppstod inom de intäktsfinansierade verksamheterna. Den största positiva avvikelser återfanns inom transportverksamheten och uppgick till 2,4 mnkr, varav 1,3 mnkr kom från avyttrade bilar. Resten av överskottet förklaras av att antalet fordon i drift blev lägre än beräknat, vilket resulterade i lägre kostnader för service och reparationer. Därutöver sjönk drivmedelspriserna per liter kraftigt under året. Måltidsverksamheten lämnade sammantaget ett överskott på 1,0 mnkr. Verksamheten fick ställa om och förenkla menyerna inom förskola och skola på grund av coronapandemin, i syfte att förhindra köbildning och därigenom minska smittspridningen. Därutöver orsakade pandemin högre sjukfrånvaro bland både barn/elever och pedagoger. Allt detta resulterade i lägre livsmedelskostnader än beräknat i budget. I budget 2020 kompenserades dessutom köpande nämnder för ökade livsmedelspriser med 2,5 mnkr. Lokalvård redovisade ett positivt resultat på 0,6 mnkr till följd av ökad efterfrågan från köpande nämnder. De positiva resultaten ovan motverkades något av fastighetsservice negativa resultat på 1,8 mnkr, som bland annat orsakades av ökade kostnader för skadegörelse på stadens förskole- och skolgårdar.

Kontaktcenter öppnade under hösten och lämnade ett överskott på 0,1 mnkr. Nämndens kommunbidrag avvek däremot negativt med 0,1 mnkr på grund av högre löne- och arvodeskostnader.

Under året erhöll nämnden totalt 2,0 mnkr i statlig kompensation för sjuklönekostnader i samband med covid-19, varav 1,0 mnkr gick till måltidsverksamheten och 0,7 mnkr till lokalvård, där korttidssjukfrånvaron och behovet av vikarier ökade mest. Samtidigt beräknas nämnden ha gått miste om intäkter på 1,0 mnkr i och med minskad försäljning på måltidsverksamhetens restauranger och caféet i stadshuset.

Intäkt- och kostnadsutveckling jämfört med föregående år

Nämndens intäkter ökade med 7,9 mnkr jämfört med ifjol. Ökningen berodde på den statliga kompensationen för sjuklöner, tillskottet på 2,5 mnkr för ökade livsmedelspriser, samt debitering för Kontaktcenter Mölndal om 2,0 mnkr. Därtill ökade intäkterna med 1,3 mnkr till följd av att de extra materialkostnader som nämnden ådrog sig under pandemin vidare-

Resultaträkning

mnkr	2020	2019	2018
Avgifter	17,9	19,3	17,4
Bidrag	3,2	1,5	1,0
Övrigt	230,6	223,0	207,7
Summa intäkter	251,7	243,8	226,1
Material	-47,6	-45,4	-42,7
Personal	-152,5	-145,8	-143,3
Lokaler	-2,7	-2,4	-2,4
Kapitalkostnader	-4,8	-3,7	-3,4
Övrigt	-47,3	-49,5	-33,0
Summa kostnader	-254,9	-246,8	-224,8
Verksamhetens nettokostnader	-3,2	-3,0	1,3
Budget	5,6	0,4	0,0
Årets resultat	2,4	-2,6	1,3
Godkänd resultatpåverkan genom användande av internt eget kapital	-	-2,5	-

I nämndens resultaträkning har nämndinterna poster eliminerats.

Driftredovisning

mnkr	Intäkt	Kostnad	Kommunbidrag	Resultat
Kommunbidragsområde				
Nämnd	0,0	-0,5	0,4	-0,1
Intäktfinansierad verksamhet	290,1	-287,7	0,0	2,4
Kommungemensam kundtjänst	2,0	-7,1	5,2	0,1
Summa	292,1	-295,3	5,6	2,4

debiterades till köpande nämnder. Intäktsökningen motverkades av transportverksamhetens minskade intäkter om 1,5 mnkr till följd av färre uthyrda fordon samt sänkt pris mot köpande nämnder per fordon. Den löpande försäljningen av tjänster inom staden, såsom catering och lokalvårdstjänster, minskade under pandemin och resulterade i minskade intäkter om 1,0 mnkr. Därutöver minskade intäkterna från externa lunchgäster med 1,0 mnkr jämfört med föregående år, vilket också orsakades av pandemin. Resterande intäktsökning om 3,8 mnkr beror på ökad efterfrågan och prisuppräknning mellan åren.

Kostnaderna ökade med 8,1 mnkr jämfört med föregående år. Personalkostnaderna ökade med 6,7 mnkr, varav lönerevisionen

stod för ungefär 3,3 mnkr, högre sjuklöner för 1,3 mnkr och höjda sociala avgifter en mnkr. Dessutom innebar Kontaktcenter Mölndal ökade lönekostnader om cirka 3,4 mnkr. Detta motverkades bland annat av minskade personalkostnader på 1,4 mnkr i och med att transportverksamhetens verkstad stängdes vid halvårsskiftet 2019.

Nämndens materialkostnader ökade med totalt 2,2 mnkr jämfört med ifjol, varav 1,3 mnkr bedöms kunna relateras till pandemin. Resterande ökning berodde på ökad efterfrågan från köpande nämnder. På grund av förenklade menyer inom måltidsverksamheten minskade åtgången av livsmedel, vilket resulterade i lika höga livsmedelskostnader som föregående år, trots prisökningar på marknaden.

Nämndens övriga kostnader minskade med totalt 2,2 mnkr varav 1,3 mnkr beror på lägre reparationskostnader av fordon, maskiner och inventarier. Inställda kurser och konferenser till följd av pandemin innebar 0,5 mnkr i lägre kostnader. Dessutom har den milda vintern inneburit 0,4 mnkr i lägre kostnader för snöröjning. Allt detta motverkas något av ökade licensavgifter och kostnader för it-konsulter om 0,6 mnkr i samband med uppstarten av Kontaktcenter Mölndal och implementering av flera digitala system.

Personal

Coronapandemin påverkade såväl verksamhet som personal i stor omfattning under 2020 och innebar en omfattande arbetsbelastning att snabbt ställa om, hitta lösningar och genomföra dessa. Sjukfrånvaron i procent av ordinarie arbetstid uppgick till 7,9 procent under perioden 1 januari till 31 december 2020, jämfört med stadens genomsnitt på 8,9 procent. Trots att antalet korttidssjuka ökade under året, minskade de mer resurskrävande insatserna och därmed kostnaderna för företagshälsovård.

Nämnden arbetar aktivt med att skapa organisatoriska förutsättningar utifrån tydliga uppdrag och ge aktivt stöd till chefer och medarbetare i arbetet med att vara en attraktiv arbetsgivare. Nämnden arbetade också systematiskt och kontinuerligt med att erbjuda medarbetare ett hållbart arbetsliv och kommer under kommande period att ha ett fortsatt fokus på att digitalisera med fokus på att förbättra arbetsmiljön.

Nämnden har fokuserat på att renodla tjänster inom fastighetsteknik och vaktmästeri för att därigenom säkerställa rätt kompetens för rätt uppdrag. Nämnden införde även kombitjänster inom måltid- och lokalvårdsorganisationerna och fortsatte arbetet med att validera kockar och andra yrkesgrupper. För att säkra kompetensförsörjningen bibehölls även satsningen på intern kompetensutveckling och karriärutveckling, såsom yrkessvenska för lokalvårdare i samarbete med skolnämnden.

Hänt i verksamheten

Kontaktcenter Mölndal

Under året invigdes Kontaktcenter Mölndal, ett projekt nämnden arbetat med under flera år. Drygt 31 100 ärenden passerade via Kontaktcenter Mölndal under de 18 följande veckorna efter öppnandet i september och knappt 50 procent av dessa löstes direkt, utan vidarekoppling. Detta möjliggjorde en mer till-

I september invigdes Kontaktcenter Mölndal – en väg in till kommunen.

gänglig kontakt med förlängda öppettider för stadens invånare. Enligt servicemätningen inom ramen för Kommunens Kvalitet i Korhet, KKIK, som genomfördes under hösten, upplevde invånarna även ett mer positivt bemötande än vid tidigare års mätningar. Projektet består av två delar och del två, tillika slutförandet av projektet genomförs under 2021. Kontaktcenter Mölndal möjliggör en effektivare ärendehantering då nya digitala system stödjer invånaren, såväl som medarbetaren, att lättare få svar på sina frågor.

Hållbar verksamhet

Mölndals stad strävar efter en klimatsmart verksamhet och ökad hållbarhet genom att bland annat öka andelen ekologiska livsmedel i stadens måltider till 35 procent inom skola/förskola samt äldreomsorgen. Andelen ekologiska livsmedel uppgick till 31 procent år 2020, medan ekologisk nötfärs uppgick till 75 procent av det totala målet om 100 procent. Ett annat delmål i staden är att till år 2025 uppnå en helt fossilfri fordonsflotta. Under året ökade andelen fossilfria personbilar från 42 till 60 procent av det totala antalet personbilar, medan övriga tunga fordon uppgick till 35 procent. Den totala andelen fossilfria fordon är därmed nära 50 procent. Ökningen förklaras med utbyte till fossilfria alternativ, att den totala volymen fordon minskade, samt nämndens interna arbete med att minska antalet postslingor och bilar i drift genom införande av bilpool. Under 2020 genomfördes besiktningar och förbättringsinsatser av Mölndals stads samtliga lekplatser på skol- och förskoleområden. Ambitionen att höja statusen på stadens lekplatser är ett projekt som påbörjades under året, vilket bland annat syftade till att skapa lekredskap av återvunnet material. Allt material som inte gick att rädda från gammal utrustning återanvändes till att tillverka nästan 400 kapphästar och tillbehör. I egen regi reparerades även mer än 200 gymnastikredskap från stadens idrottshallar.

Förändrade arbetssätt

Under coronapandemin arbetade nämnden och medarbetarna effektivt och snabbt med att ställa om verksamheten för brukarnas bästa. Bland annat genom utökad lokalvård på såväl befintliga ytor som nya. För att minska smittspridning inom

skola/förskola förenklades menyerna för att på så sätt minska köbildningen. Dessutom prioriterades satsningar på digitalisering. Digitala möten möjliggjordes för alla grupper genom utbildning och inköp av teknisk utrustning. Samtidigt togs en digital plan fram för hela nämnden, för genomförande under planperioden 2021–2023.

Förväntad utveckling

Nämnden ser ett behov av att intensiviera digitaliseringen och därigenom uppnå en mer kostnadseffektiv och kvalitativ verksamhet samt förbättrad arbetsmiljö.

Att skapa en hållbar verksamhet är såväl idag som framåt en självklar förutsättning och fler insatser förutspås för att stärka den cirkulära ekonomin. Mölndals stad kan bidra genom bland annat måltidsverksamheten, som genom dess måltidsproduktion strävar efter minskat matsvinn. Återbruksproduktionsgruppen, som tillvaratar möbler och redskapsutrustning och renoverar dem, samt skapar lekredskap för skola och förskola, är en uppskattad verksamhet som kan komma att utökas. I övrigt ses våra verksamheter i staden utgå från att de ska minska sitt klimatavtryck genom hållbara och miljövänliga alternativ. Införandet av ett nytt fastighetsdatasystem kommer att ge fler möjligheter att optimera resursanvändningen avseende såväl medarbetare som material och verktyg.

Kompetensförsörjning är som tidigare nämnts kritisk för stadens verksamheter. Stadens förutsättningar att lyckas väl med integrationen kan komma att bli en lösning på detsamma. Praktikplatser erbjuds i många av stadens serviceverksamheter.

Uppdraget att skapa en 100 procent fossilfri fordonsflotta i Mölndals stad är en fortsatt stor utmaning. Avseende personbilar så minskar tillgängligheten till gasfordon, vilket förespråkas i stadens verksamheter. Elbilar kräver laddmöjligheter, vilket är mycket begränsat på de platser användaren färdas under sin arbetsdag. Vad som sker på den globala marknaden och utbudet av fossilfria transportfordon framåt är svårt att förutse.

Under 2021 ska fas två av uppstarten av kontaktcenter slutföras, vilket bland annat innebär en ökad andel ärenden som ska överföras från stadens nämnder till kontaktcenter, vilket är en viktig strategi att följa för ökad effektivisering och förbättrad kvalitet till stadens invånare och intressenter.

Volymmätt

	2020	Budget 2020	2019
Fastigheter, antal m²			
Lokalvård	261 886	259 977 ¹	252 335 ¹
Förvaltning ²	375 221	379 955	388 203
varav stadens egna lokaler	275 671	277 755	285 274
varav inhyrda lokaler	99 550	102 200	102 929
Måltider, antal ätande per dag			
Förskola	3 114	3 292	3 182
Grundskola	7 825	7 873	7 708
Gymnasium	297	319	294
Äldreboende	534	521	515
varav helpensioner	467	464	464
varav utomstående	67	57	51

1) Uppgift justerad mot tidigare års handling.

2) Vaktmästeritjänster utförs i samtliga fastigheter medan fastighetsdrift endast utförs i stadens egna lokaler.

Nya lekredskap skapades under året av återvunnet material. Bilden visar när barnen på Heljereds förskola fick ta emot de nya leksakerna strax före jul.

När ute blev det nya inne

Ulrika Asztély Nilsson arbetar som avdelningschef på avdelningen stadsmiljö på tekniska förvaltningen. En avdelning som bland annat ansvarar för stadens allmänna platser så som gator, parker, torg, stadsnära naturmark och spår och leder. Under året har dessa miljöer nyttjats mer än något annat år.

Under coronapandemin har medarbetarna på förvaltningen fått tänka om kring hur arbetsuppgifter ska utföras för att hålla avstånd både till varandra och till de som rör sig i stadsmiljön.

– Under ett år har parker, lekplatser, hundrastgårdar och natur blivit det nya vardagsrummet. Vi har fått omprioritera många arbetsuppgifter för att möta invånarnas behov och ändrade vanor och även tänka om och arbeta på nya sätt, berättar Ulrika.

Flexibel personal gav snabba lösningar

Inför sommaren kom myndigheterna med rekommendationer om att semestra i hemorten eller i sitt närområde. Det resulterade i att fler Mölndalsbor nyttjade stadens naturområden, vandringsleder och badplatser.

– Vi har haft en god beredskap och tack vare vår flexibla personal kunde vi snabbt

ställa om. Exempelvis byggde vi i somras om parkeringsplatserna vid Sisjön så att det blev tydligare hur en skulle parkera och därmed minska risken för att räddningstjänstens fordon i ett värsta scenario inte kunde ta sig fram. Jag känner mig stolt över att vi vågade ta så snabba beslut för att möta Mölndalsbornas behov, berättar Ulrika.

Fler rör sig utomhus

Förvaltningen har märkt att sommarens trend hållit i sig även under hösten och senare in på året.

– Vi märker det i stadsmiljön men också på antalet synpunkter som kommer in. Vi får in många önskemål om behov av naturcykelleder och trafiken på webbplatsen har ökat. Personalen som möter Mölndalsborna utomhus har också fått jättefin direkt feedback, vilket känns väldigt roligt, säger Ulrika.

Tekniska nämnden vill att Mölndalsborna ska tycka det är kul att vara ute och upptäcka Mölndals natur. Att mötas utomhus och att röra på sig är en viktig faktor i välbefinnandet. Därför fortsätter de arbetet med att bygga tillgängliga mötesplatser och att aktivt arbeta med att försöka nå så många grupper som möjligt i sin kommunikation.

– Det är lätt att sammankoppla aktivt ute- eller friluftsliv med just fysiska aktiviteter men det finns så mycket mer som våra parker och naturområden kan erbjuda, som att möta nya och gamla vänner, koppla av eller hitta en plats för sin picknick. Under vintern har vi också plogat och flisat en del av våra motionsspår för att säkra framkomligheten och för att minska risken för olyckor när sjukvården redan är tungt belastad. Vi har fyllt på ved i våra vindskydd mycket oftare än en vanlig vinter för att alla som kommer dit på ska kunna grilla och laga mat tillsammans, säger Ulrika.

Förvaltningen ser också över utvecklingen av de digitala kartor som finns på stadens webbplats för att så många som möjligt ska hitta det de söker eller bli lockade att besöka en ny plats.

Samverkan har skapat en familjekänsla

Ulrika ser att behovet att samverka över förvaltningsgränserna har blivit ännu tydligare under pandemin.

– Det har fungerat jättebra. Det har skapats en familjekänsla i hela kommunen. Pandemin påverkar oss alla och vi finns till för varandra och för Mölndalsborna, det är en lärdom jag tar med mig, avslutar Ulrika.

Skolnämnden

Nämnden ansvarar för förskola, förskoleklass, grundskola, grundsärskola och fritidshem. Nämnden ansvarar dessutom för annan pedagogisk verksamhet, elevhälsa samt för den kommunala kulturskolan.

Johanna Rantsi (M)
Ordförande

Fredrik Hellsten
Förvaltningschef
skolförvaltningen

Ekonomi

Årets resultat jämfört med budget

Skolnämnden redovisade ett positivt resultat med 41,7 mnkr, eller 2,8 procent, mot budget för 2020. Överskottet förklaras framförallt med färre antal barn och elever i verksamheterna än vad nämnden fått budget för. Denna påverkan uppgick sammanlagt till 24,5 mnkr. Nämnden fick 17,2 mnkr i statlig ersättning för sjuklönekostnader i samband med pandemin.

Grundskola och fritidshem redovisade ett överskott på 24,2 mnkr mot budget för 2020. Antalet elever inom grundskola och förskoleklass blev 65 färre och inom fritidshem 90 färre än planerat. Detta gav ett överskott på 11,2 mnkr avseende volymer samt för köpta och sålda platser. Statens ersättning för sjuklönekostnader bidrog positivt med 2,4 mnkr. Enheterna redovisade ett överskott på fyra mnkr främst i form av lägre personalkostnader än beräknat, delvis som en effekt av pandemin. Lägre skolskjuts- och måltidskostnader bidrog positivt med 0,7 mnkr respektive 0,4 mnkr och intäkter från avslutad EU-projekt med ytterligare en mnkr. Språkcentrum redovisade ett överskott på 0,5 mnkr. Övriga poster visade tillsammans ett överskott på 6,4 mnkr. I detta ingick lägre it-kostnader samt effekten av osäkra statsbidrag från 2019 vars slutredovisningar behandlades under 2020. Lokalanknutna kostnader, såsom hyror, städning och vaktmästeri, blev dock 2,4 mnkr högre än planerat.

Förskola och pedagogisk omsorg visade ett överskott på 16,1 mnkr mot budget. Antalet barn inom verksamheten blev 141 färre än planerat, vilket gav ett överskott på 13,3 mnkr för volymer samt för köpta och sålda platser. Statens ersättning för sjuklönekostnader bidrog positivt med 2,5 mnkr. Enheterna redovisade ett överskott på 2,8 mnkr främst i form av lägre personalkostnader än beräknat. Bland annat medförde stundtals hög frånvaro hos barnen att ordinarie personal inte fullt ut behövde ersättas av vikarier vid exempelvis sjukdom. Lokalanknutna kostnader visade ett överskott med 1,4 mnkr. Intäkterna från barnomsorgsavgifter var dock en mnkr lägre än budgeterat och diverse övriga poster visade tillsammans ett negativt utfall med 2,9 mnkr.

Nämnd och administration redovisade ett överskott på 1,9 mnkr mot budget. Det berodde i stort på vakanser samt lägre kostnader för företagshälsovård och facklig verksamhet.

Resultaträkning

mnkr	2020	2019	2018
Avgifter	70,9	69,2	67,4
Bidrag	117,1	105,0	94,3
Övrigt	32,1	29,7	30,3
Summa intäkter	220,1	203,9	192,0
Material	-28,4	-17,7	-16,5
Personal	-997,1	-959,2	-941,2
Lokaler	-203,8	-198,3	-189,5
Kapitalkostnader	-11,7	-11,0	-9,9
Övrigt	-428,8	-414,9	-410,2
Summa kostnader	-1 669,8	-1 601,1	-1 567,3
Verksamhetens nettokostnader	-1 449,7	-1 397,2	-1 375,3
Budget	1 491,4	1 417,5	1 356,2
Årets resultat	41,7	20,3	-19,1

I nämndens resultaträkning har nämndinterna poster eliminerats.

Driftredovisning

mnkr	Intäkt	Kostnad	Kommunbidrag	Resultat
Kommunbidragsområde				
Förskola, pedagogisk omsorg	382,6	-839,4	472,9	16,1
Grundskola, fritidshem	611,5	-1 508,4	921,1	24,2
Grundsärskola	29,3	-70,6	41,3	0,0
Kulturskola	10,4	-26,4	15,5	-0,5
Nämnd, administration med mera	0,3	-39,0	40,6	1,9
Summa	1 034,1	-2 483,8	1 491,4	41,7

Ovanstående motverkades något av underskott inom kulturskolan på 0,5 mnkr. Kulturskolebidraget blev för 2020 något lägre och materialkostnaderna något högre än beräknat. Kommunbidragsområde grundsärskola visade ingen avvikelse mot tilldelat anslag. Utfallet av köpta och sålda externa platser samt övriga kostnader gav ett överskott på 3,2 mnkr respektive 1,8 mnkr. Detta motverkades av ett underskott på fem mnkr hos enheterna.

Intäkts- och kostnadsutveckling jämfört med föregående år

Årets intäkter ökade med 16,2 mnkr jämfört med år 2019.

Intäktslaget avgifter ökade med 1,7 mnkr varav barnomsorgs-

och fritidshemsavgifter med 1,0 mnkr och avgifter inom kulturskolan med 0,5 mnkr. Taxorna inom kulturskolan höjdes inför år 2020. Bidragen ökade med 12,1 mnkr. Utöver ovan nämnda ersättning för sjuklönekostnader på 17,2 mnkr så ökade bidraget för likvärdig skola med 6,3 mnkr. Samtidigt upphörde fritidshemssatsningen, motsvarande 1,9 mnkr, inför 2020 och lågstadiesatsningen, motsvarande 6,9 mnkr, vid halvårsskiftet. Statsbidraget för minskade barngrupper i förskolan och maxtaxan blev 2,9 mnkr respektive 2,0 mnkr lägre. Övriga statsbidrag ökade tillsammans med 2,7 mnkr. Intäktslaget övrigt ökade med 2,4 mnkr mellan åren, varav intäkterna för sålda platser med ungefär motsvarande.

Nämndens kostnader ökade med 68,7 mnkr jämfört med 2019. Materialkostnaderna ökade med 10,7 mnkr. Pandemin medförde mer utevistelse inom förskola och fritidshem samt större behov av teknisk utrustning för att möjliggöra möten med vårdnadshavare och digital undervisning. Kostnaden för arbetskläder ökade med 1,4 mnkr och kostnaden för it- och teleutrustning med 3,1 mnkr. Förbrukningsinventarier köptes in för 2,7 mnkr och elektronisk media samt böcker för 2,0 mnkr mer än året innan. Övrigt materialinköp ökade med 1,5 mnkr. Personalkostnaderna ökade med 37,9 mnkr. Lönerrevisionen motsvarade ungefär 22 mnkr, varav höjningen av de sociala avgifterna uppgick till cirka fem mnkr. Pandemin bidrog till att sjuklönekostnaderna ökade med 12,7 mnkr, inklusive sociala avgifter. Även kostnaderna för tillfällig personal ökade av denna anledning. Personalkostnaderna påverkades också av att antalet anställda ökade till följd av fler barn och elever i verksamheterna. Lokalkostnaderna ökade med 5,5 mnkr jämfört med året innan. Till största delen berodde det på helårseffekt av investeringar i Högalidens förskola samt ny-, till- och ombyggnationer av grundskolor som gjordes under 2019. Övriga kostnader ökade med 13,9 mnkr. Köp av lokalvård, vaktmästeri och måltider ökade med 5,9 mnkr och kostnaden för köpta barn- och elevplatser ökade med 7,1 mnkr. Detta motverkades till viss del genom att kostnaderna för leasing av datorer och inventarier minskade med 2,0 mnkr samt att kostnaderna för larm- och bevakningstjänster minskade med 0,9 mnkr. Resterande ökning inom kostnadslaget berodde på diverse mindre poster.

Personal

Skolnämnden hade 1 998 månadsanställda medarbetare per den 31 december, av dessa var 1 819 tillsvidareanställda och 179 visstidsanställda. Personalomsättningen fortsatte att minska och var inklusive pensionsavgångar 8,6 procent.

Kompetensförsörjning är en långsiktig strategisk fråga och genom instegsjobb och kompletterande tjänster breddades rekryteringsunderlaget under året. Förskolan fick en ny kompletterande befattning; förskoleassistent. En långsiktig satsning på barnskötarutbildningar påbörjades under 2020. Mölndals stad har ett gott anseende som arbetsgivare och det återspeglas i det höga antalet ansökningar till nämndens tjänster. Det innebär att nämnden i hög grad lyckats rekrytera medarbetare med rätt kompetens.

Under året har stort fokus i arbetsmiljöarbetet varit anpassning av verksamheten utifrån Folkhälsomyndighetens råd. I huvudsak har det varit en omställning till digitalt arbetssätt,

användande av skyddsutrustning, högre grad av verksamhet som bedrivs utomhus, distans/fjärrundervisning, hemarbete, högre arbetsbelastning, bemanningsplanering och vikariebrist.

Sjukfrånvaron för 2020 var 8,9 procent jämfört med 6,8 procent 2019. Vid sjukfrånvaro har det varit svårt att rekrytera vikarier på grund av stor efterfrågan och att de vikarier som varit seniora eller i riskgrupp inte varit tillgängliga i full omfattning på grund av pandemin. Antalet anmälningar om tillbud och arbetsskador minskade jämfört med 2019. Störst minskning ses av anmälningar på grund av psykisk överbelastning samt hot och våld.

Hänt i verksamheten

Pandemin påverkade personalens, barns och elevers närvaro. På enhetsnivå var skillnaderna i frånvaro stora, vilket gav olika förutsättningar för olika enheter. Utmaningen i förskolan var att säkerställa alla barns rätt till utbildning samtidigt som smittspridningen skulle begränsas. Förutsättningarna att bedriva utbildningen i enlighet med förskolans läroplan påverkades i hög grad och omsorgsuppdraget prioriterades.

Kulturskolan och öppna förskolan ställde om från fysiska möten och kurser till digitala. Omställningen inom kulturområdet var ett av motiven till att Mölndal fick priset som *Årets kulturkommun 2021*. Juryns motivering: Kommunen har valt att under pandemin hålla de kulturella mötesplatserna öppna och ställt om till mer coronasäkrad miljö, vilket är föredömligt.

Elevresultat

Trots den ansträngda situationen i skolan var skolresultaten 2020 högre än tidigare år. Med stor uppfinningsrikedom och arbetsinsats gjorde lärare, pedagoger och andra ändå vardagen i förskola och skola så lik det normala som möjligt. Andelen elever i årskurs 9 med behörighet till gymnasiet var 91,4 procent och är den högsta andelen på fem år. I riket var den andelen 87,5 procent och i GR 89,9 procent. Mätt i meritvärde hade Mölndal det högsta värdet sedan beräkningen började att göras på 17 ämnen, 243,9. Riket hade 231,7 och GR 234,3. Den positiva trenden verkar dessutom hålla i sig i höstbetygen för 2020. Nivåerna här är ungefär desamma som hösten 2019.

Språkutvecklande arbetssätt

Förskolan och skolan genomförde en gemensam satsning för att arbeta med språkutvecklande arbetssätt. Språket utgör grunden för goda resultat i skolan i alla ämnen. Inom förskolan arbetades en processplan fram för att synliggöra befintliga resurser och kompetensutvecklande insatser inom det språkutvecklande arbetet. Under 2020 inleddes införandet av ett digitalt screeningverktyg i skolan. Screeningen gav läraren ett underlag till undervisningen och skolan fick en överblick över elevernas läsförmåga.

Ny barn- och elevhälsoplan

Under 2020 antogs en ny barn- och elevhälsoplan för att skapa förutsättningar för en mer likvärdig barn- och elevhälsa. Hälsofrämjande barn- och elevhälsoarbete är i fokus. Tidiga insatser kan förebygga utanförskap och skapa förutsättningar för barn och elever att nå målen i grundskolan. I arbetet gynnas

det kollegiala lärandet där pedagogers kompetens stärks kopplat till barn och kring de situationer som kan uppstå i vardagen.

Digitalisering i förskolan

Förskolorna fokuserade på tillgänglig och likvärdig utbildning med stöd av digitala verktyg. Varje förskola har ett stödmaterial som tydliggör en digital förväntansnivå och en utvecklingsnivå. Syftet är att skapa ett likvärdigt arbete med adekvat digital kompetens för alla barn i stadens förskolor.

Förväntad utveckling

Pandemin kommer fortsatt att påverka verksamheten under 2021. Folkhälsomyndigheten betonar förskola och skolas betydelse och menar att det utgör en skydds- och friskfaktor för hälsa. Skolnämndens verksamheter är av stor betydelse för barn och elevers utveckling men även deras fysiska och psykiska hälsa. Verksamheten behöver fortsätta att vara flexibel och möta barn och elevers olika behov.

Tillgången till platser i förskola och skola varierar idag inom staden. I vissa områden finns det en överkapacitet men i andra områden är det svårt att få en plats. Detta är utmanande för organisationen och måste beaktas i den framtida planeringen. Många av stadens skolor och förskolor är byggda på 60- och 70-talen och är i behov av upprustning. En utredning av skolorganisationen i Lindome presenterades under hösten och visade att det finns utrymme att effektivisera den yttre skolorganisationen. Ett vidare uppdrag att utreda olika handlingsalternativ pågår.

Adekvat digital kompetens är både mål och medel i skolnämndens verksamhet. Digitalisering ska förbättra förutsättningarna för en likvärdig och tillgänglig utbildning för alla. Medborgarnas förväntningar, den nationella strategin för skolväsendets digitalisering och stadens nya digitaliseringsstrategi ställer krav på skolnämnden att fortsätta arbetet med digitalisering.

Kommentarer volymmått

Antalet barn och elever har under många år ökat i takt med att staden växer. År 2020 syntes ett trendbrott inom förskola och pedagogisk omsorg där antalet minskade med ett barn jämfört med år 2019. Jämfört med budgeterat antal blev det 141 färre. Orsakerna till differensen var flera. Dels var antalet barn mot befolkningsprognosen färre, dels sjönk nyttjandegraden av platser genom framförallt föräldrarnas senareläggning av inskolning av de yngsta barnen. Detta berodde till viss del på pandemin, men också på svårigheten att ibland få förskoleplats nära hemmet under våren. Inom förskoleklass och grundskola ökade antalet med 94 elever, vilket var 65 färre än planerat. Inom fritidshem minskade antalet elever med 81 stycken. Det var 90 färre än vad som budgeterats för. Nyttjandegraden fortsatte att minska, pandemin bidrog också till detta.

Andelen som gick i extern regi inom förskola och pedagogisk omsorg uppgick 2020 till 14,0 procent att jämföra med 14,4 procent året innan. Inom grundskolan gick 13,0 procent hos extern huvudman 2020, vilket var en minskning från 13,5 procent jämfört med året innan. Inom fritidshemsverksamheten gick 9,9 procent i extern regi under året att jämföra med 9,3 procent året innan.

Volymmått

	2020	Budget 2020	2019
Förskola, pedagogisk omsorg			
Antal barn folkbokförda i Mölndal			
Familjedaghem	189	200	232
varav köpta platser	25	33	32
Förskola	3 683	3 813	3 641
varav köpta platser	519	550	527
Antal öppna förskolor	5	5	5
Grundskola, fritidshem			
Antal elever folkbokförda i Mölndal			
Förskoleklass	843	863	873
varav köpta platser	69	75	75
Grundskola	7 856	7 901	7 732
varav köpta platser	1 064	1 100	1 042
Fritidshem	3 785	3 875	3 866
varav köpta platser	374	365	358
Grundsärskola			
Antal elever folkbokförda i Mölndal			
Grundsärskola	85	93	81
varav köpta platser	4	8	6
Kulturskola			
Antal elever folkbokförda i Mölndal			
Betalande elever, inklusive orkester	2 242	2 200	2 311

Foto: Majaja Kristin Nylander

Under 2020 inleddes införandet av ett digitalt screeningverktyg i skolan. Screeningen gav läraren ett underlag till sin undervisning och skolan fick en överblick över elevernas läsförmåga.

Social- och arbetsmarknadsnämnden

Nämnden ansvarar för att staden uppfyller socialtjänstlagen inom individ- och familjeomsorg. Nämnden bidrar i sitt arbete till att minska effekterna av arbetslöshet och att öka integrationen i Mölndal. Nämnden ansvarar även för att alkohol- och tobakslagstiftningen följs i staden.

Anita Almqvist (L)
Ordförande

Helen Smith
Förvaltningschef
social- och arbets-
marknadsförvaltningen

Ekonomi

Årets resultat jämfört med budget

Nämndens resultat för året var positivt och uppgick till 37,1 mnkr, vilket motsvarade 10,8 procent av budgeten. Det positiva utfallet förklaras huvudsakligen av överskott inom flyktingmottagandet där staden fått högre kostnadstäckning genom statsbidrag än beräknat i budgeten, lägre utbetalning av ekonomiskt bistånd samt lägre personalkostnader än budgeterat bland annat till följd av vakanser. I nämndens resultat ingick 1,7 mnkr i statlig kompensation för sjuklöner.

Den största avvikelser återfanns inom ekonomiskt bistånd som visade ett överskott på 17,5 mnkr. Utbetalningar samt återbetalningar av försörjningsstöd underskred tilldelad budget med sju mnkr samtidigt som externt köpta boenden inom denna verksamhet gav ett överskott på tre mnkr. Omställningsarbetet med ett nytt arbetssätt inklusive digitalisering av försörjningsstödsprocessen fortsatte under året. Cirka 180 ärenden behandlades på det sättet, vilket var ungefär 30 procent av ansökningarna. Under året utbetalades 1,2 mnkr i försörjningsstöd till klienter beroende på coronapandemin. Överskottet på grund av omflyttningar mellan kommunbidragsområden som gjorts under året uppgick till 7,2 mnkr vid årets slut och ska täcka motsvarande underskott i andra kommunbidragsområden.

Inom flyktingmottagandet redovisades ett positivt resultat på 16,9 mnkr. Det var främst lägre kostnader för den verksamhet som matchas av statliga schablonersättningar såsom lägre SFI-kostnader, samhällsorientering, köpta utbildningsplatser och åtgärder för att underlätta etablering i samhället som sammantaget gav ett överskott på fyra mnkr, varav en del avser planerad anpassning till en lägre nivå kommande år. Lägre kostnader för köpta boenden inom flyktingverksamheten bidrog med 3,9 mnkr. På grund av färre ärenden rörande ensamkommande barn och unga genomfördes en organisationsförändring under året vilken gav ett planerat överskott på 3,6 mnkr och utgjorde en av åtgärderna i effektiviseringsuppdraget inför 2021. På grund av omflyttningar under året uppstod ett överskott på 3,3 mnkr som ska täcka motsvarande underskott i andra kommunbidragsområden.

Individ- och familjeomsorgens resultat var 2,9 mnkr. Området hade flera vakanser under året vilket gav ett överskott av knappt sju mnkr. Köpt boende för vuxna med missbruk samt vård på institution för vuxna visade ett underskott på 4,7 mnkr

Resultaträkning

mnkr	2020	2019	2018
Avgifter	0,6	0,9	2,1
Bidrag	55,7	87,6	143,7
Övrigt	17,6	17,2	13,5
Summa intäkter	73,9	105,7	159,3
Material	-1,9	-2,4	-2,1
Personal	-167,5	-166,5	-167,7
Lokaler	-45,4	-47,1	-41,3
Kapitalkostnader	-1,2	-1,2	-1,2
Övrigt	-162,8	-179,4	-192,0
Summa kostnader	-378,8	-396,6	-404,3
Verksamhetens nettokostnader	-304,9	-290,9	-245,0
Budget	342,0	330,5	315,4
Årets resultat	37,1	39,6	70,4
Godkänd resultatpåverkan genom särskilt godkännande	-	-	-1,5

I nämndens resultaträkning har nämndinterna poster eliminerats.

Driftredovisning

mnkr	Intäkt	Kostnad	Kommunbidrag	Resultat
Kommunbidragsområde				
Arbetsmarknadsåtgärder	14,1	-29,7	12,9	-2,7
Flyktingmottagande	34,4	-37,1	19,6	16,9
Boenden, nyanlända	15,9	-33,1	20,0	2,8
Nämnd, administration med mera	14,3	-35,4	20,8	-0,3
Individ- och familjeomsorg	10,5	-178,2	170,6	2,9
Ekonomiskt bistånd	9,6	-90,2	98,1	17,5
Summa	98,8	-403,7	342,0	37,1

respektive 1,4 mnkr. Även köpta boenden för barn överskred budgeten med knappt en mnkr, medan vård på institution för barn hade ett högt utfall men klarade budget 2020. Underskotten täcktes till viss del upp av oanvända medel för oförutsedda kostnader på knappt tre mnkr. Kostnaderna för vård i familjehem för barn och unga samt för kontaktpersoner för barn och unga var lägre än budgeterat med drygt en mnkr vardera. Högre intäkter än budget stod för två mnkr. Det planerade underskottet var 5,5 mnkr med anledning av omflyttningar mellan kommunbidragsområden.

Inom området boenden för nyanlända uppstod ett överskott på 2,8 mnkr. Staden fick under 2020 knappt två mnkr i ersättning från Migrationsverket för tomma lägenheter. Resterande del av överskottet berodde på vakanser.

Kommunbidragsområde arbetsmarknadsåtgärder visade ett negativt resultat på 2,7 mnkr. Underskottet berodde främst på att de statliga satsningarna extratjänster samt introduktionsjobb inte täcktes fullt ut av statsbidrag. Överskottet på grund av omflyttningar som gjorts uppgick till 0,3 mnkr och täckte motsvarande underskott i andra kommunbidragsområden.

Kommunbidragsområde nämnd, administration visade ett underskott på 0,3 mnkr. Vakanta tjänster resulterade i en positiv avvikelse på tre mnkr. Ytterligare två mnkr beror på oförbrukade medel för pausade aktiviteter, bland annat har vissa utbildnings- och andra personalinsatser inte kunnat utföras till följd av coronapandemin. På grund av omflyttningar som gjorts fanns ett planerat underskott på 5,3 mnkr som täcktes av motsvarande överskott i andra kommunbidragsområden.

Intäkts- och kostnadsutveckling jämfört med föregående år

Nämndens intäkter sjönk med 31,8 mnkr jämfört med 2019. Den främsta orsaken är minskade statsbidrag från Migrationsverket med 28 mnkr, som berodde på en halvering av både antalet mottagna flyktingar och antalet ensamkommande barn. Dessutom minskade statsbidragen för arbetsmarknadsåtgärderna extratjänster och introduktionsjobb med drygt fyra mnkr samtidigt som det under 2020 betalades ut statsbidrag för feriejobb på drygt en mnkr. Övriga statsbidrag, främst medel för olika former av projekt, minskade med två mnkr. Som nämnts ovan fick nämnden dessutom statlig kompensation för sjuklönekostnader i samband med pandemin.

Årets kostnader minskade med 17,8 mnkr. Det var framförallt köp av huvudverksamhet och då främst olika former av boendelösningar för barn och ungdomar inom flyktingområdet som minskade, vilket förklarade 16 mnkr i lägre kostnader inom kostnadsslaget övriga kostnader. Kostnaderna för köpta boenden för andra målgrupper ökade något medan utbildningsinsatser i svenska för invandrare till nyanlända skedde i lägre omfattning än tidigare år, motsvarande 2,5 mnkr. Antalet bidragsmottagare av ekonomiskt bistånd har minskat med närmare tio procent sedan 2017, men det skedde en viss ökning under 2020 med två procent jämfört med 2019 vilket ledde till en kostnadsökning av utbetalt ekonomiskt bistånd med 3,5 mnkr.

Personalkostnaderna är i stort sett oförändrade de fyra senaste åren och pendlar mellan 166 och 168 mnkr. Mellan de två senaste åren har ökningen varit marginell, 1,0 mnkr. Lägre kostnader för kontaktpersoner och utbetalda omkostnadsersättningar förklarar 2,8 mnkr och färre personer i olika arbetsmarknadsåtgärder såsom extratjänster minskade kostnaderna med 2,7 mnkr mellan åren. Löneutveckling bedöms ha ökat personalkostnaderna med ungefär tre mnkr och de höjda sociala avgifterna med en mnkr. Frånvaro på grund av pandemin uppskattas till cirka en mnkr samtidigt som högre sjuklöner stod för 0,6 mnkr. Resterande förändring mellan åren kan förklaras med andra former av vakanser. Kostnaderna för lokaler minskade med 1,7 mnkr mellan åren vilket främst beror på färre temporära boenden för nyanlända.

Personal

I nämndens kompetensförsörjningsarbete har den digitala hanteringen av ekonomiskt bistånd påbörjats vilket har lett till att personal som tidigare enbart arbetade med handläggning av ekonomiskt bistånd numera arbetar med arbetsmarknadsinsatser. På så sätt används kompetensen rätt, där den gör som störst nytta för Mölndalsborna.

Pandemin har påverkat arbetsmarknaden och det har inte varit lika stor personalörlighet mellan kranskommuner som vid normala år. Personalomsättningen sjönk med 6,5 procentenheter under 2020 till 8,8 procent. Sjukfrånvaron under året var 5,9 procent vilket var en ökning med 1,1 procentenheter jämfört med ifjol.

Nämndens verksamheter har, trots den rådande coronapandemin, kunnat bedriva ett aktivt systematiskt arbetsmiljöarbete. Samtliga enheter har gjort riskbedömningar av sina verksamheter kopplat till nämndens övergripande pandemiplan.

Under året har flera metodhandledare tillsatts, vilket är ett resultat av att fortlöpande bevaka så att cheferna har rimligt antal medarbetare. Införandet av dessa tjänster har genomförts för att enhetscheferna ska ha förutsättningar att upprätthålla arbetsmiljöansvaret och att ge medarbetarna den nära arbetsledning som krävs.

Hänt i verksamheten

Året har präglats av coronapandemin vilket påverkat nämndens ansvarsområden, både ur ett organisatoriskt perspektiv och ur ett medborgarperspektiv. Det har inneburit att insatser för medborgare under året fått anpassas eller i vissa fall inte kunnat genomföras alls. Ur den positiva synvinkeln syns att nämnden har utvecklat flexibla arbetssätt för att möjliggöra insatser, exempel på detta är utomhusaktiviteter och digitala arrangemang. Den digitala mognaden i både nämnd och förvaltning har ökat.

Under året ökade antalet orosanmälningar och inledda utredningar av barn och unga som far illa. För att möta ökningarna görs ett ännu mer intensivt arbete så barn i första hand ska kunna få det stöd de behöver bland sina anhöriga och på hemmaplan.

En utmaning under pandemin, med dess belastning på sjukvården, har varit att få det stöd och de behandlingar som regionen normalt kan erbjuda. Platser inom sjukvården för socialtjänstens brukare med missbruksproblem har delvis begränsats och lett till ökat köp av institutionsplaceringar. Antalet årsplaceringar har varit tre fler än föregående år.

Under hösten 2020 genomfördes för första gången mätningen av Kostnad Per Brukare, KPB. KPB är en metod att koppla ihop olika insatser med kostnader och de individer som har fått del av insatsen. Analysen fångade upp verksamhetens insatser och gav svar på frågan vem som får vad och till vilken kostnad. Ett av resultaten var att barnvården i Mölndal håller mycket god kvalitet i jämförelse med andra kommuner. Dessutom gav arbetet två konkreta förbättringsförslag. Det första förbättringsområdet är att se över den höga kostnaden per vuxen missbrukare som Mölndal har jämfört med andra kommuner. Arbetshypotesen är att det behöver finnas ett brett utbud av insatser för målgruppen, både avseende behandling och stöd i boendeformer. Det andra förbättringsområdet som

Barnvården i Mölndal håller mycket god kvalitet i jämförelse med andra kommuner. Det visar en undersökning som gjorts under året.

identifierades var att snabbare få ut personer i egen försörjning och därmed minska antalet personer med långvarigt ekonomiskt bistånd.

Pandemin har slagit extra hårt mot människor som står långt ifrån arbetsmarknaden och för de som precis trätt in. Det handlar främst om personer som är nyanlända och unga vuxna. Flera olika utbildningar för arbetslösa genomfördes i samarbete med bland annat utbildningsnämnden och Arbetsförmedlingen och samtidigt har personer lönebidragsanställda på extratjänster, offentligt skyddade anställningar, introduktionsjobb samt nystartsjobb.

Det finns stora behov av bostäder för olika målgrupper. Arbetet med boendefrågorna intensifierades under året samtidigt som det vråkningsförebyggande arbetet utvecklades, bland annat i samverkan med Kronofogdemyndigheten. Resultatet blev en fortsatt minskning av antalet köpta boenden för vuxna, inklusive de med flyktingstatus.

Förväntad utveckling

Det är fortsatt svårbedömt hur pandemins konsekvenser kommer slå mot stadens socialtjänstansvar. De beslut som fattas på

statlig nivå, av regeringen och statliga myndigheter, har stor betydelse för vilka och hur många som behöver stöd och insatser från socialtjänsten.

Försörjningsstödet utveckling är en stor risk framöver, främst för målgruppen nyanlända respektive unga vuxna. Ökad psykisk ohälsa kommer ha stor påverkan på vuxna, familjer och barns behov av framtida insatser från socialtjänsten. Den nationella trenden med fortsatt ökade behov av insatser inom barnvården kommer att kvarstå oavsett pandemins påverkan. Mölndals utmaning är att behålla dagens goda kvalitet, kopplat till förändrade behov och resurser.

En viktig framtida strategi är att arbeta ännu tidigare och förebyggande, i samverkan både internt och externt, exempelvis med regionen och idéburna organisationer. Förslaget till ny socialtjänstlag innehåller ökade möjligheter till brukarinflytande och att vissa förebyggande insatser kan ges utan biståndsbedömning. De ekonomiska förutsättningarna för detta är i dagsläget inte klara.

Volymmått

	2020	Budget 2020	2019
Ekonomiskt bistånd			
Totalt antal bidragshushåll	975	1 300	951
varav flyktingstatus	143	–	207
Totalt antal bidragsmottagare	1 782	2 400	1 747
varav flyktingstatus	386	–	555
Flyktingmottagande			
Mottagna flyktingar, totalt	77	142	151
varav vuxna	50	–	86
varav barn	27	–	65
Ensamkommande barn/ungdomar ankomstkommun	70	135	136
varav som erhållit PUT, permanent uppehållstillstånd	0	5	0
varav anvisade	6	6	0
Köpt boende vuxna med flyktingstatus, antal årsplatser	1	5	4
Arbetsmarknadsåtgärder			
Ungdomar upp till 25 år, totalt	96	114	91
varav aktuella på ekonomienheten	63	35	56
Vuxna över 25 år, totalt	361	170	303
varav från Arbetsförmedlingen	56	3	67
varav från social- och arbetsmarknadsförvaltningen	255	145	220
Feriejobb	344	330	306
Individ- och familjeomsorg			
Institutionsplaceringar, antal årsplatser	32	20	33
varav barn och unga	14	11	18
varav vuxna	18	9	15
Köpta boenden, antal årsplatser	46	62	50
varav barn och unga	1	2	2
varav vuxna	45	60	48
därav vuxna med missbruk	23	15	16
därav övriga vuxna	22	45	32
Familjehem, antal årsplatser	68	72	65
varav familjehem	42	–	42
varav jourhem	5	–	3
varav nätverkshem	8	–	9
varav vårdnadshavarhem	13	–	11
Kontaktpersoner/-familjer, antal årsplatser	30	55	50
Antal inkomna anmälningar, barn	2 327	2 150	2 103
varav 0–12 år	1 326	–	1 180
varav 13–17 år	903	–	796
varav 18–20 år	98	–	127
Antal inkomna ansökningar, barn	194	200	218
varav 0–12 år	74	–	86
varav 13–17 år	76	–	70
varav 18–20 år	44	–	62
Antal inledda utredningar, barn	910	800	845
varav 0–12 år	542	–	476
varav 13–17 år	319	–	295
varav 18–20 år	49	–	74

Andra indikatorer av särskilt intresse

	2020	2019	2018
Ekonomiskt bistånd			
Försörjningsstöd totalt, bruttokostnad mnkr ¹	55,1	52,1	55,5
exklusive nyanlända	49,0	42,1	44,8
enbart nyanlända/glapp	6,1	10,0	10,7
Utbetalt ekonomiskt bistånd per hushåll exklusive flyktinghushåll, tkr ²	³	59,5	61,7

1) Uppgift rapporterad till Socialstyrelsen.

2) Uppgift från Kommun- och landstingsdatabasen, www.kolada.se.

3) Uppgift ännu ej publicerad.

Sommaren 2020 ställdes inte in, den ställdes om

Sara Sivre arbetar som kultursamordnare för barn och unga på kultur- och fritidsförvaltningen. Tillsammans med kollegor från olika avdelningar ingår Sara i lov- och programgruppen som planerar aktiviteter för barn och unga under skolloven.

Sommarlovsaktiviteterna är uppskattade hos barn och unga i Mölndal. När sommarlovet stod inför dörren mitt i pandemin valde medarbetarna som ingår i lov- och programgruppen att ställa om, medan flera andra kommuner ställde in aktiviteter helt och hållet.

– Vi genomförde 233 avgiftsfria sommarlovsaktiviteter och nästan 3 500 barn var med och deltog. Det fanns en större bredd på aktiviteter och fler förstagångsbesökare än tidigare. Det är helt underbart att som kommun kunna erbjuda aktiviteter för barn och unga där så många kan vara med, berättar Sara Sivre.

Samarbete kvitto på framgång

För att kunna genomföra sommarlovsaktiviteter krävdes en stor samordning, ett nära samarbete över förvaltningarna och i olika sektorer.

– En lyhörd kommunstyrelse beviljade oss 500 000 kronor extra för sommarlovsaktiviteter. Med hjälp av de här pengarna kunde snabbfotade tjänstepersoner göra en utlysning till

föreningarna och satte en fast summa som alla kunde söka. Vi gjorde också ett antal riktade insatser, mot exempelvis barn som har särskilda behov. Alla barn och unga i Mölndal ska kunna ha kul under sommarlovet, säger Sara.

Samtliga aktiviteter hölls utomhus med max 50 deltagare per tillfälle.

– Vanligtvis kan barn gå förbi en aktivitet och bara hoppa in och vara med, nu funkade det inte så. Nu fick vi arbeta med anmälningar via webbanmälningar på ett och samma ställe, molndal.se/lov. Feriearbetare och unga kommunutvecklare hjälpte också till och det var så häftigt att få hjälp från alla håll, berättar Sara.

Nära kontakt med föreningslivet

En ytterligare framgångsfaktor var ett nära samarbete med föreningslivet. Från stadens håll fick föreningarna bland annat hjälp med att söka polistillstånd och göra riskbedömningar, så föreningarna kunde fokusera på det de är bäst på; leda och genomföra aktiviteter för barn och unga.

– Tack vare vår engagerade personal, volontärer och feriearbetare gjorde vi allt för att kunna genomföra trygga, meningsfulla och roliga verksamheter under sommarens

rådande omständigheter. Det finns en stor vilja hos föreningslivet att genomföra aktiviteter för att ge Mölndals barn och unga ett aktivt, socialt och roligt sommarlov som möjligt, säger Sara.

Även om sommarlovet inte blev precis som det brukar så blev det lyckat att barn- och ungerksamheten inte ställde in, utan att den ställde om. Den psykiska ohälsan bland barn under 18 år har ökat under pandemin och det har varit viktigt för lov- och programgruppen att skapa arenor för trygghet, lek och avkoppling.

Ännu ett sommarlov med anpassningar

Planeringen inför sommaren 2021 är i full gång och lov- och programgruppen tror att det blir ännu ett sommarlov med anpassningar. Kommunstyrelsen har beviljat samma summa pengar i år, vilket gör att lov- och programgruppen kan fortsätta arbeta på ett liknande sätt som förra året.

– I år vill vi göra sommarlovet ännu bättre och nå ännu fler barn och unga. Om det är något jag har lärt mig under pandemin så är det att vi kan vara snabbfotade om vi vill. Vi kan ge kommunal service på riktigt och det känns jättebra, avslutar Sara.

Tekniska nämnden

Nämnden ansvarar för stadens gator, parker och grönområden. I uppdraget ingår utveckling, planering, anläggning och drift samt information om föreskrifter. Nämnden ansvarar också för stadens vattenförsörjning och omhändertagande av avfall och återvinning samt för hållbart resande inklusive linjetrafik och färdtjänst. Nämnden är också stadens trafiknämnd.

Anders Enelund (M)
Ordförande

Göran Werner
Förvaltningschef
tekniska förvaltningen

Ekonomi

Årets resultat jämfört med budget

Tekniska nämnden redovisade ett negativt resultat på 3,9 mnkr, eller motsvarande 2,3 procent, mot budget för 2020. De skattefinansierade verksamheterna visade tillsammans ett överskott mot budget på 1,8 mnkr. Hållbart resande visade ett överskott på 4,3 mnkr. Detta förklarades i stort av lägre kostnader för färdtjänst samt försenad lansering av låncykelsystemet Styr & Ställ till följd av coronapandemin. Utfallet inom färdtjänsten påverkades av att antalet resor blev betydligt färre än planerat, däremot ökade kostnaden per resa då samåkning togs bort. Stadsmiljö redovisade ett underskott på 2,5 mnkr mot budget på helår. Utfallet påverkades negativt med 6,4 mnkr på grund av ändrad redovisningsprincip avseende gatukostnads- och exploateringsersättningar. Den milda vintern i början av året medförde ett överskott för vinterväghållning på 4,5 mnkr. Nämnden erhöll även 1,5 mnkr för en faktura som det varit tvist om sedan 2019. Överskotten från dessa poster har i viss omfattning omfördelats inom verksamheten. Exempelvis har kompletterande åtgärder på Lackarebäckbron för 1,5 mnkr, rivning av gammal belysning på Hällesåkersvägen för 0,5 mnkr och ökat underhåll på konstbyggnader för 0,4 mnkr utförts. Mot slutet av året tillkom oförutsedda kostnader för vinterväghållning, 0,8 mnkr, besiktning av konstruktionsbyggnader, 0,4 mnkr, och dagvattenhantering, 0,4 mnkr.

De taxefinansierade verksamheterna visade tillsammans en negativ avvikelse mot budget på 5,7 mnkr för 2020. Det största underskottet återfanns inom vatten och avlopp med 4,5 mnkr. Under året har mängden debiterat vatten reducerats, vilket lett till 3,1 mnkr i lägre intäkter än planerat. Dessutom var kostnaderna för anläggningsentreprenader 2,3 mnkr högre än planerat. Det totala underskottet inom vatten och avlopp uppgick till 5,3 mnkr men av detta fördes 0,8 mnkr mot stadens skuld till VA-kollektivet, resterande del påverkade nämndens resultat. Skulden har därmed reglerats. Sedan tidigare år finns enligt beslut en avsättning på 27 mnkr avseende VA-investeringsfond. Det kommunala uppdraget inom återvinning och avfall visade ett underskott på 1,1 mnkr. Under året ökade antalet besökare till stadens återvinningscentraler och mängden avfall med cirka tio procent, troligen som en effekt av pandemin då fler varit hemma och gjort arbeten på sina boenden. Det medförde att kostnaderna

Resultaträkning

mnkr	2020	2019 ¹⁾	2018
Avgifter	217,6	212,7	208,8
Bidrag	11,2	8,3	7,2
Övrigt	65,4	60,6	55,9
Summa intäkter	294,2	281,6	271,9
Material	-32,8	-29,1	-28,3
Personal	-135,7	-129,4	-123,9
Lokaler	-5,1	-4,7	-5,5
Kapitalkostnader	-84,5	-75,1	-67,7
Övrigt	-206,8	-199,4	-197,7
Summa kostnader	-464,9	-437,7	-423,1
Verksamhetens nettokostnader	-170,7	-156,1	-151,2
Budget	166,8	151,3	155,9
Årets resultat	-3,9	-4,8	4,7
Godkänd resultatpåverkan genom särskilt godkännande	-	-	-1,5

I nämndens resultaträkning har nämndinterna poster eliminerats.

1) Resultaträkningen har inte justerats föregående år utifrån ändrad redovisningsprincip avseende gatukostnads- och exploateringsersättning. År 2019 ingick de periodiserade intäkterna med 5,1 mnkr och år 2018 med 3,8 mnkr.

Driftredovisning

mnkr	Intäkt	Kostnad	Kommunbidrag	Resultat
Kommunbidragsområde				
Stadsmiljö	85,3	-211,9	124,1	-2,5
Hållbart resande	11,0	-49,4	42,7	4,3
Vatten och avlopp	150,0	-154,5	0,0	-4,5
Återvinning och avfall	113,4	-114,6	0,0	-1,2
Summa	359,7	-530,4	166,8	-3,9

för transporter och destruktion av material överskred budget med 3,1 mnkr. Samtidigt blev även intäkterna högre än förväntat, motsvarande 2,1 mnkr, till följd av fler abonnenter. Den affärsdrivande verksamheten inom återvinning och avfall redovisade en negativ avvikelse på 0,1 mnkr för 2020.

Tekniska nämnden fick 1,2 mnkr i statlig ersättning för sjuklönekostnader i samband med coronapandemin.

Intäkts- och kostnadsutveckling jämfört med föregående år

Nämndens intäkter ökade med 12,6 mnkr jämfört med 2019, varav intäktslaget avgifter med 4,9 mnkr. Inom vatten och

avlopp samt återvinning och avfall har de rörliga avgifterna ökat med 3,7 mnkr och de fasta avgifterna med 3,8 mnkr. Dessutom var ersättningen för skadegörelse en mnkr högre jämfört med föregående år. Detta motverkades till viss del av ovan nämnda upplösning av gatukostnads- och exploaterings-ersättningar med 3,7 mnkr.

Bidragen ökade med 2,9 mnkr. Av detta berodde 1,9 mnkr på ökade bidrag från Länsstyrelsen bland annat för återställande av förorenad mark i Skäggered. Som nämnts ovan fick nämnden 1,2 mnkr i statlig ersättning för högre sjuklönekostnader på grund av pandemin.

Övriga intäkter ökade med 4,8 mnkr mellan åren. Av detta förklarade återvunna kundfordringar, däribland tidigare nämnd faktura, 1,3 mnkr. Försäljning av verksamhet ökade med sex mnkr. Investeringsarbeten i egen regi, exempelvis ökade vatten- och avloppsarbeten, samt anläggningar av gator stod för 2,9 respektive 1,1 mnkr av detta. Försäkrings- och juridiska ersättningar ökade med 0,7 mnkr. Detta motverkas något av intäkter från markhyror, arrenden och hyror som minskade med totalt 3,2 mnkr.

Nämndens kostnader ökade sammanlagt med 27,2 mnkr mot föregående år. Materialkostnaderna ökade med 3,7 mnkr. Merparten av ökningen kom från vatten- och avloppsverksamheten med 3,3 mnkr. De materialtyper som ökade mest var betong, jord, grus och betongvaror med 1,8 mnkr, vatten- och avloppsmaterial med 1,0 mnkr samt förbrukningsinventarier med 0,8 mnkr.

Personalkostnaderna ökade med 6,3 mnkr. Lönerevisionen motsvarade ungefär 3 mnkr, varav höjningen av de sociala avgifterna uppgick till cirka 0,7 mnkr. Antalet säsongsanställda ökade jämfört med 2019, bland annat beroende på fler besökare till återvinningscentralerna samt på genomförande av mer underhållsarbeten i gaturummet. Personalkostnaderna påverkades också av något fler timanställda än året före.

Kapitalkostnaderna ökade med 9,4 mnkr jämfört med 2019. Under 2020 tillkom exempelvis anläggningar kopplade till projekten Mölndals innerstad och Åby mässhall. Innan redovisningsprinciperna ändrades finansierades vissa delar av periodiserade intäkter i form av gatukostnads- och exploateringsersättningar.

Övriga kostnader ökade med 7,4 mnkr. Av detta var 5,4 mnkr en effekt av slutreglering av avsättning för färdigställandet av Kikås deponi som gjordes 2019. Destruktionsavgifterna ökade med 2,1 mnkr och kostnaderna för frakt och materialtransporter med cirka 1,4 mnkr. En orsak till detta var de ökade mängderna avfall till återvinningscentralerna som beskrivits tidigare. Detta motverkades till viss del av att kundförluster samt kurs- och konferensavgifter minskade med 2,1 mnkr respektive 1,2 mnkr, det senare är en effekt av pandemin.

Personal

I nämndens strategier för att säkra en långsiktig kompetensförsörjning har fokus främst varit att ta emot praktikanter och feriearbetare som ett långsiktigt steg i att bredda rekryteringen. Ett arbete med att skapa en handlingsplan för kompetensförsörjning avseende 2021 är inledd.

Personalomsättningen exklusive pensionsavgångar upp-

Affärsdrivande verksamhet

	2020	2019	2018
VA-verksamhet			
Försäljning VA	149,2	139,1	133,3
Drift vatten	-43,8	-34,2	-31,2
Drift avlopp	-44,8	-42,9	-44,0
Övrigt	-47,1	-43,6	-40,2
Kapitalkostnader	-18,8	-17,6	-16,5
Delsumma	-5,3	0,8	1,4
Avräkning: VA-kollektivet	0,8	-0,8	-1,4
Resultat VA-verksamheten	-4,5	0,0	0,0
Återvinning och avfall			
<i>Kommunala uppdraget</i>			
Intäkter	76,8	72,9	68,2
Kostnader	-77,9	-71,7	-68,3
Delsumma	-1,1	1,2	-0,1
Avräkning abonnenterna	0,0	-1,2	0,0
Resultat kommunala uppdraget	-1,1	0,0	-0,1
<i>Affärsverksamheten</i>			
Intäkter	36,6	37,4	39,6
Kostnader	-36,7	-37,6	-37,3
Delsumma	-0,1	-0,2	2,3
Avkastningskrav	0,0	0,0	-2,0
Resultat affärsverksamheten	-0,1	-0,2	0,3
Totalt resultat återvinning och avfall	-1,2	-0,2	0,2

Tabellen inkluderar nämndinterna kostnader och intäkter.

gick till 9,6 procent 2020 jämfört med 3,5 procent för 2019. Under året har nämnden lyckats ersättningsrekrytera kompetent personal även till mer svårrekryterade tjänster, såsom projektledare och trafikingenjörer. Vid utgången av år 2020 hade nämnden 214 tillsvidareanställda, att jämföra med 209 för 2019.

Sjuktalet har varit förhållandevis normala. Den totala sjukfrånvaron var 5,5 procent 2020 att jämföra med 5,1 procent 2019. Av den totala sjukfrånvaron var korttidssjukfrånvaron 3,0 procent jämfört med 2,7 procent 2019. Långtidssjukfrånvaron är fortsatt låg men ökade något till 1,7 procent jämfört med 1,5 procent 2019.

Distansarbete för tjänstepersoner har fungerat förhållandevis bra, men nu börjar ergonomiska utmaningar visa sig. Hemlån av datorutrustning erbjuds nu medarbetarna. Distansarbetet har utmanat cheferna i att ändå vara närvarande och tillgängliga för medarbetarna samt har resulterat i ett kanske än mer tillitsbaserat arbetssätt. I linje med detta har ett arbete inletts bland nämndens chefer med fokus på tillit och en god kultur.

Hänt i verksamheten

Under 2020 gjordes flera insatser för att utveckla stads-, tätorts- och landsbygds miljön. Bland annat byggdes ett utomhusgym och en hundrastgård i Eklanda. Kulparken och området vid Stensjön utvecklades med nya sittplatser och växter. Den första etappen av utvecklingen av aktivitetslekplatsen i stadsparken byggdes och Brattåsparken i Källered färdigställdes. Nämnden gjorde utökade underhållsinsatser i motionsspår och leder samt köpte in fler picknickbord för parker och badplatser. Detta kom väl till användning då många fler än vanligt spenderade tid i utemiljön på grund av pågående pandemi.

Återvinning och insamling av avfall

Nivåmätare i glasigloos på återvinningsstationerna började användas som ett test under 2020. Det har medfört ruttopptimeringar och en mer effektiv tömning av glasigloos. En ny rutin infördes, tillsammans med flera grannkommuner, på återvinningscentralerna. Den innebar att säckar med brännbart måste tömmas i avsedda containrar, det vill säga utan tillhörande säck. Det brännbara avfallet minskade med 40 procent, istället sågs en ökning av återvinning av trä och pappersförpackningar. Under året beslutades det om att erbjuda insamling av trädgårdsavfall för villahushåll. Erbjudande gick ut under hösten och hämtningen inleddes under 2021.

Trafik, resande och infrastruktur

Under 2020 ökade antalet fossilfria bilar inom sophämtningen och andelen ligger nu på över 90 procent, vilket bland annat bidrar till bättre luftkvalitet för invånarna.

I juni lanserades låncykelsystemet Styr & Ställ i Mölndal och Göteborg för att öka det hållbara resandet och främja framkomligheten i trafiken. I augusti var alla 1 750 cyklar igång och under hösten syntes att cyklarna används mest på morgon och eftermiddag på vardagar, under den så kallade rusningstiden.

Flera infrastrukturprojekt, både nybyggnation och underhåll, genomfördes under 2020. Bland annat renoverades Lackarebäckbron. Ekenleden och Kålleredsmotet har byggts om för att skapa bättre trafikflöden in till handelsområdet. I samband med det byttes och utökades även åtrumman i Ävabäcken under Labackavägen, vilket bidrar till minskad risk för översvämning.

Förväntad utveckling

Flertalet större infrastrukturprojekt som berör Mölndals stad är i planeringsstadiet, ett exempel är ny järnväg Göteborg–Borås. En station längs med den nya järnvägen planeras att anläggas i Mölndal, vilket innebär en stor förändring i Mölndalsåns dalgång. Den nya järnvägssträckningen och stationen kommer innebära en betydande planeringsinsats från stadens sida.

På grund av pandemin har kollektivtrafikresandet under året minskat både i Mölndal och i regionen. Exakt hur reseutvecklingen kommer att bli och om det blir några bestående förändrade resmönster efter pandemin och påverkan på det hållbara resandet är det mycket svårt att sja om, men är något som följs uppmärksamt.

Från 1 januari 2023 gäller en ny förordning om producentansvar för förpackningar, vilket kommer att förändra återvinning och avfalls verksamhet. Avgörande är vilken modell, den eller de som får nationellt insamlingstillstånd av Naturvårdsverket väljer, samt vilken ekonomisk ersättning kommunen kan få för att utföra insamling av förpackningar. Utfallet kan bli att nämnden antingen fortsätter med insamlingen av förpackningar eller att verksamheten upphör med detta uppdrag. Beroende på vilket av dessa båda alternativ som blir verklighet kan personalstyrkan inom återvinning och avfall komma att minska eller förbli konstant. Även nya förordningar när det gäller insamling av matavfall från 31 december 2022 kan påverka hur hanteringen av de som inte har matavfallsinsamling idag ska ske.

Volymmått

	2020	Budget 2020	2019
Stadsmiljö			
Kommunal körbaneyta, tusental m ²	2 200	2 202	2 198
Antal belysningspunkter	13 914	13 420	13 528 ¹
Naturmark, hektar yta	520	541	542
Intensivskött parkyta, hektar yta	214	220	217
Vatten och avlopp			
Abonnenter, antal	11 101	11 250	11 001
Distribuerad volym dricksvatten, tusental m ³	5 236	5 400	5 039
Uppmätta uttag och debiterad volym dricksvatten, tusental m ³	4 282	4 300	4 277
Överförd volym avloppsvatten till Gryaab, tusental m ³	9 958	9 500	10 193
Registrerad bräddad volym i pumpstationer och mätpunkter på nätet, tusental m ³	88	60	85
Återvinning och avfall			
Mängd insamlat hushållsavfall totalt, kilo per person	²	<440	439
Andel hushållsavfall till materialåtervinning, inklusive biologisk behandling och återanvändning, procent	²	>42	35
Antal villaabonnenter totalt som erbjudits FNI flerfack	10 212	10 131	10 131
Andel villaabonnenter, av ovanstående, som valt FNI flerfack, procent	89	>88	88
Hållbart resande			
Antal färdtjänstillstånd	2 175	2 400	2 155
Antal färdtjänstresor	44 776	104 000	102 070
varav arbetsresor	4 405	6 000	6 225
varav LSS	16 817	31 000	29 863
varav övriga	23 554	67 000	65 982
Flexresor per utförd trafiktimme	2,0	3,5	3,5
Cykelvägnätets längd i kilometer	141,0	140,0	140,0

1) Tillkommande armaturer, huvudsakligen i Mölndals innerstad.

2) Statistik ännu inte erhållen.

Andra indikatorer av särskilt intresse

	2020	2019	2018
Stadsmiljö			
Nettokostnad kommunal körbaneyta, kronor per m ³	41,1	33,8 ¹	37,0
varav belägningsunderhåll	3,1	1,6	3,7
varav vinterväghållning	1,7	4,1	4,9
Nettokostnad ljuspunkter, kronor per enhet	838	742 ²	608
Återvinning och avfall			
Mängd insamlat fint brännbart avfall, kilo per person	120	139 ³	144
Andel farligt avfall i fint brännbart avfall, procent	0,13	0,13	0,21
Kundnöjdhet, avseende avfallshantering, procent	89	92 ⁴	88

1) Avser endast driftkostnader. Inga investeringskostnader eller kapitalkostnader ingår numer, i enlighet med jämförelsetal i Kolada.

2) Underhållskostnaden ökade under hösten 2019. Äldre ledningar, järnbandskablar, som förser större områden med el, har nu börjat gå sönder till exempel på Solängen, Södermalm och i Lindome.

3) Uppgift justerad mot årsredovisningshandling 2019.

4) Avser endast kundnöjdhet för villor då svarsfrekvensen för lägenheter var för låg.

Utbildningsnämnden

Nämnden ansvarar för gymnasieskola, gymnasiesärskola och elevhälsa. Dessutom ansvarar nämnden för kommunal vuxenutbildning, särskild utbildning för vuxna och för utbildning i svenska för invandrare.

Annika Bjerrhede (MP)
Ordförande

Jens Holm
Förvaltningschef
utbildnings-
förvaltningen

Ekonomi

Årets resultat jämfört med budget

Utbildningsnämndens resultat var positivt med 3,9 mnkr, vilket motsvarade 1,2 procent av budgeten. Både vuxenutbildning och gymnasieutbildning bedrevs under nästan hela året på distans för att minska smittspridningen av covid-19.

Vuxenutbildningen visade ett överskott på 5,1 mnkr. Det positiva resultatet uppstod till följd av ökade intäkter i och med fler yrkesutbildningar, nya lärlingsutbildningar och fler uppdragsutbildningar, vilket delvis möjliggjordes genom distansundervisning, då lokalerna ej begränsade antalet studerande. Dessutom erhöles extra statsbidrag samt att staden fick behålla outnyttjade medel för arbetsplatsförlagt lärande, apl. Överskottet motverkades av fler elever inom gymnasial vuxenutbildning samt underskott inom yrkeshögskolan då de kortutbildningar som startades under hösten hade för få studenter.

Gymnasiesärskolan redovisade ett positivt resultat på 2,5 mnkr, varav två mnkr förklarades av färre elever än budgeterat. Personalkostnaderna var även lägre än beräknat trots ökade sjuklöne- och vikariekostnader. Även nämnd och administration visade ett överskott på 1,3 mnkr som berodde på återhållsam personalplanering samt lägre kostnader för kompetensutveckling och gemensamma satsningar till följd av pandemin.

Gymnasieskolan visade ett underskott på 5,0 mnkr. Kommunbidraget var 2,6 mnkr för lågt vilket berodde på den omräkning av budgeten som gjordes för några år sedan i samband med Fässbergsgymnasiets avveckling. Samtidigt var antalet elever 33 färre än tilldelad budget, vilket motsvarade 3,1 mnkr. Kostnaden för interkommunal ersättning, det vill säga köpta och sålda skolplatser, ökade och avvek med 5,0 mnkr mot budget. Inför 2020 gjordes en omräkning av samtliga programpriser utifrån verkliga kostnader i GR-kommunerna. Omräkningen resulterade i en genomsnittlig prisökning på 2,53 procent men vissa nationella program med många elever höjdes med mellan fem och sju procent. Avskrivning av en tidigare fordran på Migrationsverket påverkade resultatet negativt med 1,4 mnkr medan återhållsamhet vid beviljande av tilläggsbelopp till elever i behov av extra stöd innebar en positiv påverkan med 2,7 mnkr. Krokslätts-gymnasiet och Franklins gymnasium startade flera program och årskurser under året. Distansundervisningen innebar lägre kostnader för skolmåltider och gymnasieskolan i egen regi visade sammantaget ett överskott på 0,8 mnkr.

Resultaträkning

mnkr	2020	2019	2018
Avgifter	0,4	0,6	1,4
Bidrag	26,3	18,5	22,4
Övrigt	70,0	49,8	47,0
Summa intäkter	96,7	68,9	70,8
Material	-3,1	-3,0	-2,8
Personal	-111,8	-99,2	-99,0
Lokaler	-16,6	-16,0	-14,6
Kapitalkostnader	-1,7	-1,5	-1,4
Övrigt	-298,1	-278,5	-265,1
Summa kostnader	-431,3	-398,2	-382,9
Verksamhetens nettokostnader	-334,6	-329,3	-312,1
Budget	338,5	325,0	307,0
Årets resultat	3,9	-4,3	-5,1

I nämndens resultaträkning har nämndinterna poster eliminerats.

Driftredovisning

mnkr	Intäkt	Kostnad	Kommunbidrag	Resultat
Kommunbidragsområde				
Gymnasieskola	78,4	-355,4	272,0	-5,0
Gymnasiesärskola	32,7	-51,8	21,6	2,5
Vuxenutbildning	53,4	-81,5	33,2	5,1
Nämnd, administration	1,2	-11,6	11,7	1,3
Summa	165,7	-500,3	338,5	3,9

Nämnden beviljades under året 1,2 mnkr av kommunstyrelsen för att genomföra extra utbildningsinsatser till de Mölndalsbor som är i behov av yrkes- och arbetsmarknadsanpassade utbildningar, vilka i sin tur kan underlätta vägen till arbete.

Intäcks- och kostnadsutveckling jämfört med föregående år

Årets intäkter ökade med 27,8 mnkr jämfört med 2019, varav övriga intäkter stod för 20,2 mnkr. Antalet helårselever i egen regi från andra kommuner ökade jämfört med 2019 både inom vuxenutbildningen, gymnasieskolan och gymnasiesärskolan. Uppdragsutbildningar för kompetenshöjning inom staden bidrog dessutom med 2,5 mnkr. Bidragen ökade med 7,8 mnkr jämfört med ifjol. Yrkeshögskolan fick sju kortutbildningar beviljade under året och fördubblade antalet elever jämfört med 2019 vilket gav en intäktsökning med 3,4 mnkr. Därutöver bidrog de extra utbildningsinsatserna under

pandemin med 1,2 mnkr, ett tillfälligt statsbidrag för introduktionsprogram med 1,0 mnkr samt ovan nämnda statliga kompensation för sjuklöner med 0,7 mnkr.

Nämndens kostnader ökade med 33,1 mnkr jämfört med ifjol. Personalkostnaderna stod för 12,6 mnkr varav årets löneöversyn motsvarade ungefär 2,2 mnkr, ökade sjuklöner 0,4 mnkr samt höjda sociala avgifter cirka 0,7 mnkr. Fler elever på gymnasieskolorna och en kraftigt ökad efterfrågan av vuxenutbildning innebar att antalet tillsvidareanställda ökade med 15 stycken mellan åren vilket förklarade resterande ökning. Lokalkostnaderna ökade med 0,6 mnkr till följd av utökad lokalyta inom vuxenutbildningen.

Övriga kostnader ökade med 19,6 mnkr jämfört med 2019 vilket till stor del berodde på de volymökningar inom både vuxen- och gymnasieutbildning som nämnts ovan. Inom gymnasieskolan ökade antalet platser i extern regi samtidigt som GR-prislistan räknades upp med i genomsnitt 2,53 procent vilket gav en kostnadsökning på tio mnkr. Dessutom påverkade nedskrivningen som nämnts ovan med 1,4 mnkr. Vuxenutbildningens kostnad för inhyrd personal ökade dels för it-utbildningar på yrkeshögskolan, dels för GR-yrkesutbildningar med 3,4 mnkr till följd av fler elever och nya kurser. Dessutom ökade kostnaderna i och med den extra utbildningssatsningen som nämnts tidigare och för ökad marknadsföring för att nå blivande gymnasieelever när gymnasiemässan uteblev samt för att synliggöra nya vuxenutbildningar. Merkostnaderna för distansutbildning för inköp av it-verktyg och licenser till följd av coronapandemin uppgick till 0,9 mnkr. Kostnaden för kurser och konferenser minskade däremot med 0,5 mnkr.

Personal

I Sverige spås en framtida lärarbrist inom flera lärarkategorier och utbildningssektorn står inför utmaningen att det saknas behöriga lärare. För att möta kommande rekryteringsbehov behöver utbildningsnämnden i första hand utveckla både organisationen och arbetssätten för att bibehålla den höga andelen behöriga lärare och använda kompetensen på bästa sätt. Nämnden såg ett högt söktryck vid rekryteringar under året och antalet tillsvidareanställda ökade med 15 stycken jämfört med 2019 på grund av nystartade utbildningar. Personalomsättningen minskade med tre procentenheter till 3,4 procent inklusive pensionsavgångar.

Under merparten av året bedrevs undervisningen i nämndens verksamhet på distans. Detta tvingade verksamheterna till nya arbetssätt och ställde krav på undervisande personal. Lärarna lyckades framgångsrikt digitalisera undervisningen och även elevhälsan hade till stor del digitala möten med eleverna. Sjukfrånvaron, främst korttidsfrånvaron, ökade marginellt med 0,3 procentenheter till 5,6 procent trots coronapandemin.

Hänt i verksamheten

Under 2020 ökade utbildningsnämndens utbud av gymnasial och eftergymnasial utbildning genom etablering av flera nya program inom gymnasieskolan samt ett ökat utbud av utbildningar inom vuxenutbildning och yrkeshögskolan. Gymnasieskolans utbud breddades, bland annat med handels- och administrationsprogrammet samt flera lärlingsutbildningar. Under 2020 startades fler yrkesutbildningar, uppdragsutbildningar och yrkeshögskoleutbildningar än planerat. Totalt 18 klasser inledde sin utbildning inom yrkeshögskolan

Campus Mölndal hösten 2020. Antalet studerande inom Campus Mölndal var närmare 4 000 elever. Omfattningen av utbildningsinsatser drivs på genom behovet av integration, omställning och kompetensförsörjning. I samband med coronapandemin ökade behovet av omställning på arbetsmarknaden och söktrycket på yrkesutbildningar ökade kraftigt. Anpassningen till större volymer var helt beroende av tillgång till lokaler, personal och digital utrustning men lyckades väl. Den ökade efterfrågan på utbildning blev tydlig inom Vägledning Campus Mölndal som haft rekordmånga sökande till studie- och yrkesvägledning under 2020 på grund av människors ökade behov av vägledning under en pandemi samt stora utmaningar på arbetsmarknaden.

I mars 2020 kom regeringens rekommendation om att undervisningen i gymnasieskolan och delar av vuxenutbildningen skulle ske på distans i syfte att begränsa smittspridning av coronaviruset. Övergången medförde nya arbetssätt för elever och personal där tillgången till utrustning och kompetensen kring användande av digitala verktyg var några av framgångsfaktorerna. Även arbetet med att nå presumtiva elever ändrade inriktning och årets gymnasieämssa arrangerades digitalt.

Förväntad utveckling

Befolkningen i Mölndal ökar liksom antalet elever i gymnasieåldern. För att möta det växande antalet gymnasieelever i regionen samt att uppfylla nämndens mål om en ökad gymnasieverksamhet har nämnden beviljats medel för att starta ytterligare en ny gymnasieverksamhet 2023 samt förstärka aktivitetsansvaret.

Globalisering, digitalisering, rörelse på arbetsmarknad och flyktingströmmar ställer krav på ökad integration, omställning på arbetsmarknaden och kompetensförsörjning. Vuxenutbildningen har därmed förändrats från att vara en tillgång för de som haft behov av att förstärka sin behörighet till att bli en viktig samhällsaktör inom specialiserade yrkesutbildningar. I det läge som den kommunala vuxenutbildningen är i nu finns det behov av att starta fler grupper för att möta omvärldens tryck. Inför 2021 ser nämnden ett behov av viss nyrekrytering och utbyggnad av teoretiska kurser är nödvändigt för att ge eleverna rätt till vuxenutbildning och livslångt lärande.

Att satsa på fler yrkesutbildningar och yrkesvuxenplatser ligger rätt i tiden eftersom nämnden ser ett fortsatt högt söktryck under 2021 och 2022. Bara för de teoretiska kurserna i egenregi på gymnasial utbildning har helårsplatserna ökat med 60 platser från 2019 till 2020. Verksamheten ser ingen avmattning av behovet av utbildning, framförallt på gymnasial nivå, både teoretisk utbildning och yrkesutbildning.

Den 28 oktober 2020 tog kommunstyrelsen ett inriktningsbeslut att skapa ett nytt Campus i egenägda eller eventuellt hyrda lokaler i centralt läge i Mölndal.

Volymmått

	2020	Budget 2020	2019
Gymnasieskola			
Antal elever folkbokförda i Mölndal, totalt	2 491	2 524	2 451
varav i stadens egen regi	192	210	194
varav i andra huvudmäns regi, kommun och landsting	1 508	1 529	1 471
varav i andra huvudmäns regi, fristående skolor	791	785	786
Antal inom det kommunala aktivitetsansvaret	149	–	137
Asylsökande elever boende i Mölndal	7	15	25
Antal elever i stadens regi, totalt	391	386	320
varav från andra kommuner	192	168	110
varav asylsökande	7	8	16
Gymnasiesärskola			
Antal elever folkbokförda i Mölndal, totalt	46	51	49
varav i stadens egen regi	19	21	20
varav i andra huvudmäns regi	27	30	29
Antal elever i stadens egen regi, totalt	44	51	39
varav från andra kommuner	25	30	19
Vuxenutbildning			
Antal helårsplatser ¹			
Gymnasial utbildning, egen regi	249	190	189
varav från andra kommuner	17	20	15
Grundläggande utbildning, egen regi	127	110	116
varav från andra kommuner	11	15	7
Gymnasial utbildning, externt anordnad	80	100	79
Gymnasial utbildning, i andra kommuner	9	30	14
Grundläggande utbildning, i andra kommuner	4	10	6
Gymnasial utbildning med yrkesinriktning inom GR-samverkan, delfinansieras genom statsbidrag	288	160	222
Särvux, antal studerande	27	–	26
Svenska för invandrare, sfi, antal studerande i stadens egen regi	931	900	957
varav från andra kommuner	38	40	36

1) En helårsplats motsvarar 800 gymnasiepoäng.

Vård- och omsorgsnämnden

Nämnden ansvarar för att staden uppfyller socialtjänstlagen, SoL, genom att ge vård och omsorg till äldre personer och till personer med funktionshinder. Dessutom ansvarar nämnden för insatser enligt lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade, LSS, och för kommunal hälso- och sjukvård enligt hälso- och sjukvårdslagen, HSL, och enligt avtal med Västra Götalandsregionen.

Göran Isacson (M)
Ordförande

Eva Klang Vänerklint
Förvaltningschef
vård- och
omsorgsförvaltningen

Ekonomi

Årets resultat jämfört med budget

Vård- och omsorgsnämndens resultat för året blev ett överskott på 38,8 mnkr, vilket motsvarade 3,6 procent av kommunbidraget. I nämndens resultat ingick 13,8 mnkr i statlig ersättning för sjuklönekostnader i samband med coronapandemin och 12,7 mnkr i statligt bidrag för merkostnader inom hälso- och sjukvården relaterade till covid-19.

Den största avvikelserna uppstod inom äldreomsorgen som redovisade ett överskott på 30,1 mnkr. Hemvården stod för 15,2 mnkr, varav hemtjänsten visade ett överskott på 13,7 mnkr på grund av färre beställda timmar jämfört med budgeterade volymer, effektivare bemanningsplanering samt ersättning för sjuklönekostnader. Volymminskningen förklaras genom att en del brukare avsåg sig sin hjälp samt att färre ansökte om hemtjänst under pandemin. Verksamhetsområde äldreboende redovisade ett överskott på 15,5 mnkr. Antalet belagda dygn under främst andra halvåret var lägre än budgeterat då fler personer än vanligt tackade nej till erbjudna platser samt vid konstaterad covid-19 infördes intagningsstopp. De merkostnader som uppstod till följd av pandemin har till största delen kompensats av statsbidrag. Antalet betaldagar låg på en historiskt låg nivå under året och kostnaden för utskrivningsklara från sjukhus visade ett överskott på 6,7 mnkr mot budget, vilket troligen berodde på det minskade söktrycket som sjukvården upplevde under pandemin. Även behovet av köpta äldreboende- och korttidsplatser minskade och visade ett överskott på 3,0 mnkr medan behovet av hospicevård ökade och avvek negativt med 0,6 mnkr. Hemsjukvården redovisade ett underskott på 0,6 mnkr som berodde på sommarbemanningen och dess sommaravtal samt viss inhyrd personal i samband med pandemin.

För kommunbidragsområde funktionsstöd visades ett överskott på 9,8 mnkr. Bostad med särskild service visade ett överskott på 12,2 mnkr till följd av försenad öppning av två planerade enheter, ersättning för sjuklöner, utebliven ökad bemanning i samband med ny brukare samt färre köpta platser då flera beslut inte verkställdes enligt plan. Personlig assistans redovisade en positiv avvikelse på 6,4 mnkr främst på grund av lägre volymer. Ledsagning samt avlösarservice visade ett överskott på 2,0 mnkr i och med flera avslutade ärenden. Boende-

Resultaträkning

mnkr	2020	2019	2018
Avgifter	54,6	52,6	52,6
Bidrag	79,8	48,1	53,1
Övrigt	54,4	54,8	57,9
Summa intäkter	188,8	155,5	163,6
Material	-28,5	-19,2	-16,7
Personal	-757,0	-726,7	-700,0
Lokaler	-100,8	-96,6	-97,3
Kapitalkostnader	-3,0	-2,6	-2,8
Övrigt	-349,6	-342,8	-360,0
Summa kostnader	-1 238,9	-1 187,9	-1 176,8
Verksamhetens nettokostnader	-1 050,1	-1 032,4	-1 013,2
Budget	1 088,9	1 045,7	1 009,2
Årets resultat	38,8	13,3	-4,0
Godkänd resultatpåverkan genom särskilt godkännande	-	-8,0	-

I nämndens resultaträkning har nämndinterna poster eliminerats.

Driftredovisning

mnkr	Intäkt	Kostnad	Kommunbidrag	Resultat
Kommunbidragsområde				
Nämnd, förvaltningsledning och stab	4,6	-74,5	68,8	-1,1
Funktionsstöd	93,0	-543,1	459,9	9,8
Äldreomsorg	406,6	-936,7	560,2	30,1
Summa	504,2	-1 554,3	1 088,9	38,8

stöd hade 46 fler ärenden jämfört med ifjol och redovisade ett underskott på 1,0 mnkr. En större negativ avvikelse uppstod inom korttidsvistelse och korttidstillsyn på sammantaget 10,1 mnkr. Det förklaras med att fler korttidsplatser köptes, som delvis berodde på att ett nytt internt boende blev försenat och att de köpta platserna då behövde förlängas. Inom daglig verksamhet och sysselsättning redovisades ett överskridande på 1,0 mnkr i och med en ökad kostnad för habiliteringsersättning till deltagarna under stängningsperioden då frånvaroadrag inte var möjligt att genomföra.

Kommunbidragsområde nämnd, förvaltningsledning och stab visade ett negativt resultat på 1,1 mnkr, dels på grund av fler anställda på biståndsenheten än budgeterat samt inhyrda

konsulter för att hantera mängden ärenden och dels på grund av högre it-relaterade kostnader. Underskottet motverkades av vakanser, lägre fackliga kostnader samt lägre arvodeskostnader till följd av minskat deltagande på fysiska möten under året.

Intäkts- och kostnadsutveckling jämfört med föregående år

Vård- och omsorgsnämndens nettokostnader ökade med 1,7 procent mellan 2019 och 2020. Årets intäkter steg med 33,3 mnkr jämfört med ifjol. Högre bidragsintäkter stod för 31,7 mnkr och berodde främst på ökade bidrag i samband med coronapandemin, dels för sjuklöner med 13,8 mnkr och dels för merkostnader till följd av covid-19 inom äldreomsorgen och funktionsstödsverksamheten med 12,7 mnkr. Därutöver ökade de riktade statsbidragen med ungefär fem mnkr. Bidragen var främst inom äldreomsorgen, till exempel för äldreomsorgslyftet, bidrag för att motverka ensamhet bland äldre och för ökad kvalitet i vården och omsorgen om personer med demenssjukdom. Dessutom ändrades redovisningen av ersättning till brukare på daglig verksamhet vilket ökade bidragsintäkterna med 2,2 mnkr. Intäktslaget avgifter var 2,0 mnkr högre jämfört med föregående år vilket främst berodde på prisuppräknning mellan åren. Övriga intäkter minskade med 0,4 mnkr. Hyresintäkter ökade med 1,1 mnkr jämfört med föregående år, främst som en följd av öppnandet av tre nya boenden inom funktionsstöd medan försäljningsintäkter minskade med 1,5 mnkr till följd av att färre platser och dygn inom korttidsvistelse såldes till andra kommuner.

Nämndens kostnader steg med 51,0 mnkr jämfört med 2019. Materialkostnaderna ökade med 9,3 mnkr jämfört med föregående år varav cirka 3,5 mnkr utgjordes av kostnader för inköp av skyddsmaterial på grund av pandemin. Även öppnandet av nya enheter bidrog till ökningen av materialkostnaderna. Kostnaden för inköp av driftsinventarier ökade med 1,8 mnkr samt kostnaden för it- och teleutrustning med 1,7 mnkr vilket i huvudsak berodde på inköp kopplade till de statsbidrag som verksamheterna inom äldreomsorgen fått under året samt att verksamheterna bytte ut ett stort antal larmtelefoner.

Nämndens personalkostnader steg med 30,3 mnkr, varav lönerevisionen stod för ungefär 16 mnkr och höjda sociala avgifter för drygt fem mnkr av ökningen. Sjuklönerna ökade med cirka 7,8 mnkr och kan främst hänföras till pandemin och de nya rekommendationerna att stanna hemma vid minsta symtom. Som en följd av den ökade sjukfrånvaron så ökade även antalet timmar för timanställda medan antalet timmar för månadsanställd personal minskade i motsvarande grad. Övrig förändring berodde på nyanställningar i samband med nya boenden inom funktionsstöd, fler biståndshandläggare samt både utökat och minskat behov inom olika delar av nämndens verksamheter i samband med pandemin.

Lokalkostnaderna ökade med 4,2 mnkr jämfört med ifjol varav 2,8 mnkr berodde på tidigare nämnda nybyggnation av boenden inom funktionsstöd och resterande del på hyreshöjningar. Nämndens övriga kostnader steg med 6,8 mnkr jämfört med föregående år vilket berodde på fler och dyrare köpta korttidsplatser inom funktionsstöd, förändrad redovisning av ersättning till brukare på daglig verksamhet samtidigt som kostnaden för utskrivningsklara brukare minskade kraftigt

till följd av färre betaldygn vilket nämnts ovan. Kostnaden för leasingbilar sjönk med 1,4 mnkr då både hemtjänsten och hemsjukvården minskade antalet bilar jämfört med ifjol. Dessutom sjönk kostnaden för inhyrd personal med 9,3 mnkr då hälso- och sjukvårdsverksamheten har ställt om och kraftigt minskat sitt behov av inhyrda sjuksköterskor. Den inhyrda personalen som behövdes under året berodde på ökade behov till följd av pandemin.

Personal

Vård- och omsorgsnämnden hade 1 491 månadsanställda medarbetare per den 31 december och av dessa var 1 348 tillsvidareanställda och 143 visstidsanställda. Nämnden har inte märkt av någon större förändring i rekrytering och personalomsättning i samband med pandemin. Jämfört med 2019 har personalomsättningen minskat med drygt tre procentenheter till 9,6 procent. Generellt har det inte heller varit några större utmaningar med årets sommarbemanning.

Det finns fortsatt stora behov av kompetensutveckling, vilket har blivit ännu tydligare under pandemin. Nämnden har under året använt statsbidrag för att utbilda personal inom äldreomsorgen på betald arbetstid, det så kallade äldreomsorgslyftet. Hittills har runt 40 personer påbörjat utbildning. De som utbildat sig ska sedan erbjudas tillsvidareanställning på heltid. Nämnden arbetar vidare med projekt för att stärka den digitala kompetensen, vilket lett till både ökad kunskap och ökad användning av digitala verktyg.

Sjukfrånvaron har varit betydligt högre än vanligt under året på grund av coronapandemin och rekommendationerna om att stanna hemma vid minsta symtom. I genomsnitt var sjukfrånvaron 12,2 procent under 2020 jämfört med 9,5 procent under 2019. Det har dock varit stora variationer mellan områden och tidsperioder. Som högst var sjukfrånvaron 16,5 procent i april, och då låg vissa områden så högt som 21 procent. Belastning på såväl legitimerad personal som omvårdnadspersonal har tidvis varit hög och verksamheterna har arbetat hårt för att säkerställa bemanningen under året. Nämnden har arbetat mycket med att säkra arbetsmiljön utifrån pandemin. Stort fokus har varit på att upparbeta och förstärka rutiner kopplade till skyddsutrustning, basala hygienrutiner och riskbedömningar.

Hänt i verksamheten

Covid-19

Coronapandemin har påverkat verksamheterna inom nämnden i mycket stor utsträckning under året. Fokus har varit att följa Socialstyrelsens, Folkhälsomyndighetens, regionens, smittskyddets och vårdhygiens riktlinjer som förändrats löpande under pandemin. Det har fått stor påverkan på såväl brukare som personal. I maj öppnades ett korttidsboende för personer smittade med covid-19. Syftet var att minska smittspridningen inom nämndens verksamheter och att ge en trygg och bra vård. Boendet avvecklades i september då behovet minskade kraftigt.

Ett flertal verksamheter har i perioder varit stängda för att minska risken för smittspridning, så som dagliga verksamheter, dagverksamheter och träffpunkter. Inom hemtjänst och boendestöd är det relativt många brukare som avbokat sina insatser på grund av rädsla för att smittas av coronaviruset.

I december 2020 startades vaccinationen mot covid-19 på äldreboenden. Elsa Israelsson var en av de första i kommunen att vaccineras.

Merparten av nämndens verksamheter har fått ställa om och hitta nya vägar för att bidra till en meningsfull vardag för brukarna.

I slutet av året infördes snabbtester för såväl personal som besökare för att få reda på om de bär på coronavirus eller inte. Sedan snabbtesterna infördes har smittspridningen minskat väsentligt inom nämndens verksamheter. Sammanfattningsvis har ett intensivt arbete bedrivits under året för att motverka smittspridning.

Biståndsbedömt trygghetsboende för äldre

Nämnden har fattat beslut om att starta två biståndsbedömda trygghetsboenden i kommunen. Insatsen kan beviljas personer som är 80 år eller äldre som behöver stöd och hjälp i boendet och annan lättåtkomlig service och har behov av att bryta önskad isolering som inte kan tillgodoses i det ordinära boendet. Ansökan har funnits tillgänglig från 1 oktober 2020 och i januari 2021 flyttade den första brukaren in.

Digitalt stöd i hemmet infört

En ny hemtjänstinsats har införts, digitalt stöd i hemmet. Syftet är att bibehålla eller öka självständigheten och minska digitalt utanförskap för seniorer. Totalt har tolv brukare beviljats insatsen. Besluten är inte uppföljda än så effekterna har inte kunnat utvärderas. På grund av coronapandemin har insatsen avstannat, både gällande antal ansökningar och genomförandet.

Nya bostäder med särskild service

Under 2020 har tre nya bostäder med särskild service färdigställt: Kungsbackavägen, Kärrahöjdsvägen och Guldvingegatan. En av bostäderna ersätter en tidigare uttjänt gruppboende och de två andra boendena har båda inriktning autism och komplexa behov. Totalt innebär det 13 nya platser.

Förväntad utveckling

Befolkningen i Mölndal växer stadigt liksom antalet äldre, även om andelen äldre är lägre än genomsnittet i riket. Detta väntas öka behoven av stöd från nämnden. Även omställningen av hälso- och sjukvården mot en mer nära vård för patienten kommer med största sannolikhet att innebära att allt mer avancerad vård kommer att utföras i ordinärt och särskilt boende istället för på sjukhus. För att möta befolkningsökningen samt den åldrande befolkningen behöver antalet äldreboendeplatser anpassas i takt med behoven men det före-

byggande arbetet behöver samtidigt utvecklas för att möjliggöra ett hälsosamt åldrande och bibehållen självständighet. Nämnden kommer bland annat att införa team för trygg hemgång, fortsätta satsningen på biståndsbedömt trygghetsboende och samlokalisera och utveckla korttidsvården. Dessutom satsar nämnden på ökade förebyggande åtgärder så som erbjudande om träning och social samvaro för att stärka hälsan och minska ensamhet.

Inom funktionsstöd ökar behovet av särskild bostad, boendestöd och daglig verksamhet. Under 2021 sker bland annat en utveckling av daglig verksamhet för att bättre möta brukarnas behov och en utveckling av samarbetet med social- och arbetsmarknadsnämnden kring boendefrågor.

Nämnden står inför fortsatt stora utmaningar med att attrahera, rekrytera och behålla medarbetare. Under 2021 skapas *Vård- och omsorgsakademin* för att möta behoven av kompetensutveckling. Akademin ska successivt inrymma kompetensutvecklande insatser, både digitala och praktiska, för nämndens medarbetare. För att ytterligare stärka kompetensen erbjuds medarbetare inom äldreomsorgen att vidareutbilda sig på arbetstid, genom statsbidraget äldreomsorgslyftet.

Volymmått

	2020	Budget 2020	2019
Funktionsstöd			
Bostäder med särskild service, antal årsplatser	273	272 ¹	260
varav i egen regi	237	231	220
varav köpta platser	36	41	40
Korttidsboende SoL, antal årsplatser	23	25	22
Daglig verksamhet, antal årsplatser ²	258 ²	225	289
Personlig assistans enligt SFB, antal personer i snitt per månad	81	82	81
varav i egen regi	7	10	8
Personlig assistans enligt SFB, antal utförda timmar i egen regi, snitt per månad	5 285	6 200	5 440
Personlig assistans enligt LSS, utförda timmar totalt, snitt per månad	5 731	6 700	6 504
Äldreomsorg			
Äldreboende, egen regi, antal årsplatser	439	437	437
Äldreboende, extern regi, antal årsplatser	67	67	67
Korttidsvård, egen regi, antal årsplatser	24	27	27
Korttidsvård, extern regi, antal årsplatser	0	0	–
Utskrivningsklara, antal årsplatser	0,7	5	2,4
Köpt vård äldreomsorg, antal årsplatser ³	10,9	12	12,2
Hemtjänsttagare, antal snitt per månad	747	850	776
Beviljade hemtjänsttimmar, antal snitt per månad	28 794	30 500	29 874

1) Uppgift justerad mot budgethandling 2020.

2) På grund av införande av ett nytt verksamhetssystem så är genomsnittet beräknat på perioden september-december 2020.

3) Äldreboende och korttidsvård i extern regi samt hospicevård.

REVISIONSBERÄTTELSE

Kommunens revisorer granskar verksamheten och prövar om den bedrivits enligt fullmäktiges uppdrag och mål samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten.

Kommunrevisionen

Revisorerna i Mölnåls stad

2021-04-01

Till
Fullmäktige i Mölnåls stad

Revisionsberättelse för år 2020

Vi, av fullmäktige utsedda revisorer, har granskat den verksamhet som bedrivits i styrelse och nämnder och genom utsedda lekmannarevisorer/revisorer den verksamhet som bedrivits i kommunens företag.

Styrelse och nämnder ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt gällande mål, beslut och riktlinjer samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten. De ansvarar också för att det finns en tillräcklig intern kontroll i verksamheten samt för återredovisning till fullmäktige.

Revisorerna ansvarar för att granska verksamhet, intern kontroll och räkenskaper samt att pröva om verksamheten bedrivits enligt fullmäktiges uppdrag och mål samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten.

Granskningen har utförts enligt kommunallagen, god revisionssed i kommunal verksamhet och reglemente för revisorerna. Granskningen har genomförts med den inriktning och omfattning som behövs för att ge rimlig grund för bedömning och ansvarsprövning.

Kommunrevisionen konstaterar att 2020 skapade omfattande utmaningar för staden mot bakgrund av Covid-19. Kommunsektorn har aldrig tidigare ställts inför situationen att hantera en pandemi med åtgärder av denna omfattning. Vi har under året på en övergripande nivå granskat hur kommunstyrelsen och nämnderna arbetat med krishantering. Granskningen visar att kommunstyrelsen och nämnderna genom sin krishantering samt aktivering av krisledningsorganisation arbetat med att hantera de utmaningar och konsekvenser som uppstått med anledning av pandemin. Kommunrevisionen avser att fortsätta följa hur kommunstyrelsen och nämnderna arbetar med att hantera konsekvenserna av Covid-19.

Vi bedömer sammantaget att styrelse och nämnder i allt väsentligt har bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt.

Vi bedömer att räkenskaperna i allt väsentligt är rättvisande.

I likhet med förgående år noterar revisionen att årets resultat om +304,1 mnkr (exklusive förändrad redovisningsprincip) avviker avsevärt jämfört med tidigare bedömningar i budgeterna. I budgeterna för 2018 och 2019 bedömdes resultatet för 2020 till +20,0 mnkr respektive +45,2 mnkr. I budgeten för 2020 var det budgeterade resultatet +52,7 mnkr. Med anledning av Covid-19 avsattes ytterligare 10,0 mnkr till kommunstyrelsen förfogande varför det budgeterade resultatet ändrades till +42,7 mnkr. Revisionen noterar även att årets nettoinvesteringar på 677 mnkr är 290 mnkr lägre än budgeterat belopp.

Vi bedömer att styrelsens och nämndernas interna kontroll har varit tillräcklig.

Kommunrevisionen

Vi bedömer, utifrån avrapporteringen i årsredovisningen, att resultatet i allt väsentligt är förenligt med de mål som fullmäktige fastställt. Vi delar således kommunstyrelsens bedömning att god ekonomisk hushållning har uppnåtts. Däremot bedömer vi att kommunstyrelsen bör stärka tydligheten i redovisning av måluppfyllelse och analys för de verksamhetsmässiga målen. Enligt vår bedömning saknas i flera fall en tydlig bedömning av måluppfyllelse och det är i flera fall inte tydligt vad som ska ligga till grund för bedömning av måluppfyllelse. Vi bedömer även att kommunstyrelsen kan utveckla en tydlig definition av vilken måluppfyllelse som krävs för att god ekonomisk hushållning ska anses råda. Vidare bedömer vi att kommunen bör utveckla mål för god ekonomisk hushållning som även omfattar kommunens bolag samt följa upp dessa i samband med delårsrapport och årsredovisning.

Vi tillstyrker att fullmäktige beviljar ansvarsfrihet för styrelse och nämnder samt enskilda ledamöterna i dessa organ.

Vi tillstyrker att fullmäktige godkänner kommunens årsredovisning för 2020.

Mölnåls den 1 april 2021

Thomas Svensson

Claes Olsson

Godkänt via mejl
Birgitta Evans

Godkänt via mejl
Alexander de la Cuadra

Peter Österberg

Godkänt via mejl
Åke Nises

Godkänt via mejl
Peter Eckerström

Susann Andersson

Godkänt via mejl
Inger Schale

Bilagor:

- Redogörelse för revisionen år 2020
- Granskningsrapporter tillhörande revision 2020:
- Granskning av bokslut 2020-12-31
- Granskning av delårsrapport per 2020-08-31
- Löpande granskning av intern kontroll
- Basgranskning 2020
- Granskning av myndighetsutövning avseende ekonomiskt bistånd
- Granskning av kontroll och hantering av fordon
- Granskning av elevs frånvaro i grundskolan
- Granskning av krisberedskap och äldreomsorg under covid-19
- Granskning av myndighetsutövning
- Granskning av VA-verksamhet
- Uppföljande granskning av säkerhet i arbetsmiljö
- Lekmannarevision av stadens bolag

Mölnads stad ligger söder om Göteborg och har en befolkning på 69 901 personer. Befolkningsmässigt är Mölnadal den tredje största kommunen i Västra Götalandsregionen och den 34:e största i landet.

Staden består av storstadsnära tätort men också av vidsträckt naturområden. Gunnebo Slott och Trädgårdar, Mölnads museum och Kvarnbyn är kulturmiljöer av riksintresse.

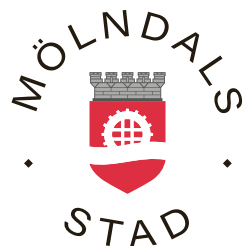
Mölnads företagsklimat rankas bland de bättre i Sverige. Drygt 42 000 personer är sysselsatta inom stadens gränser varav ungefär 5 000 är anställda av Mölnads stad.

Under 2020 producerade staden kommunala tjänster för 4,7 miljarder kronor. Det ekonomiska resultatet blev 394 miljoner kronor. Stadens tillgångar motsvarade vid årsskiftet 6,6 miljarder kronor.

Mölnads stad bedriver också verksamhet i bolagsform. Här dominerar distribution av el och fjärrvärme genom koncernen Mölnadal Energi AB samt produktion och förvaltning av bostäder genom Mölnadsbostäder AB och Förbo AB. Totala intäkter för staden inklusive bolagen uppgick till 2 207 miljoner kronor och resultatet till 467 miljoner kronor.

År 2020 betalade Mölnadsborna 31,99 kronor per intjänad hundralapp i kommunal skatt, varav 20,51 kronor till Mölnads stad och 11,48 kronor till Västra Götalandsregionen. För år 2021 har både Mölnads stad och regionen beslutat om oförändrad skattesats.

Av 100 kronor i kommunalskatt gick 47 kronor till skola, 36 kronor till vård och omsorg, 5 kronor till gator, parker och färdtjänst, 4 kronor till kultur- och fritidsverksamhet och 8 kronor till räddningstjänst, miljö- och hälsoskydd, planverksamhet samt övrigt.

www.molndal.se

kontakt@molndal.se • 031 - 315 10 00